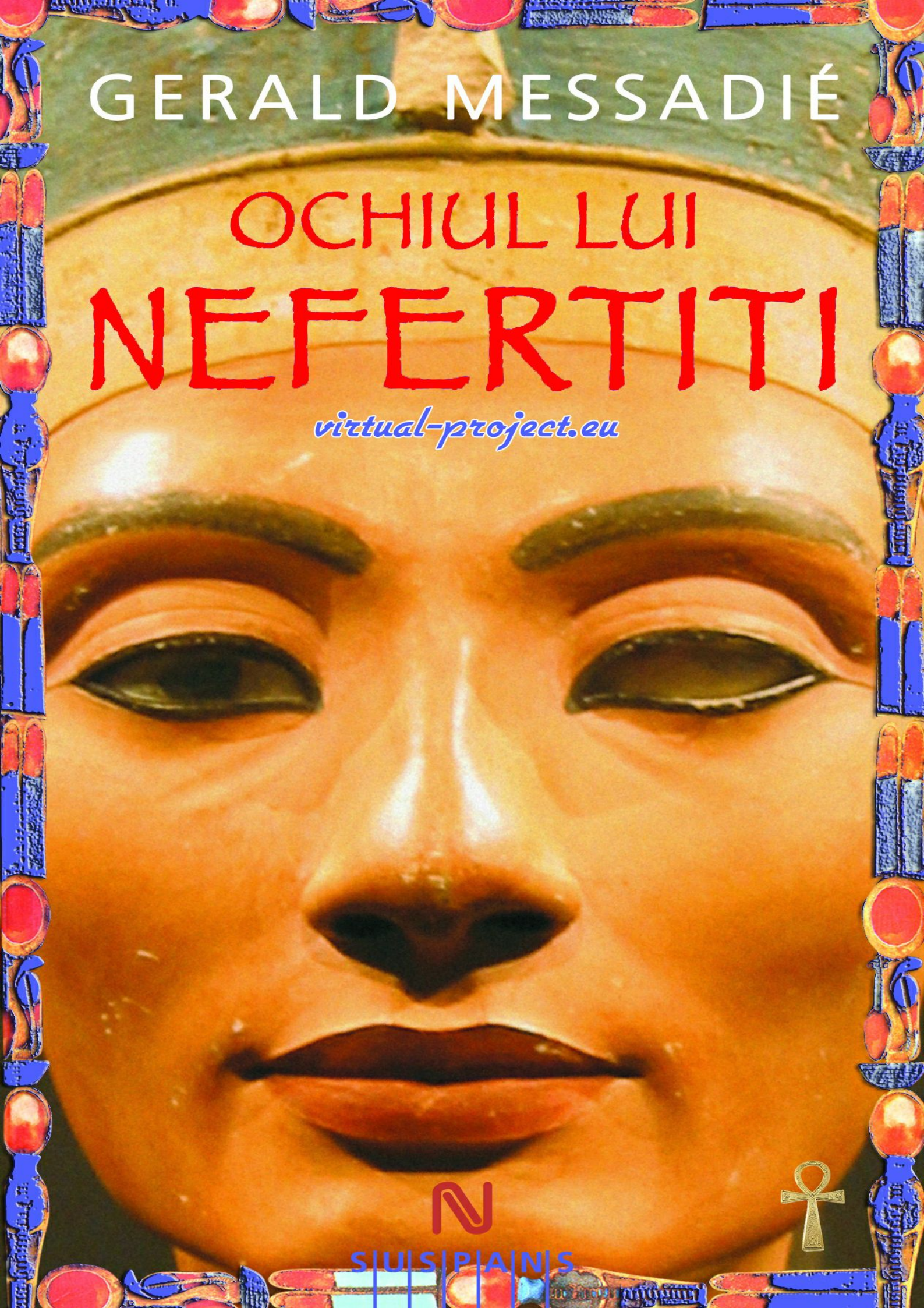
GERALD MESSADIÉ

OCHIUL LUI NEFERTITI

virtual-project.eu

SUSPANS

GERALD MESSADIÉ

Seria
Furtuni pe Nil

OCHIUL LUI NEFERTITI

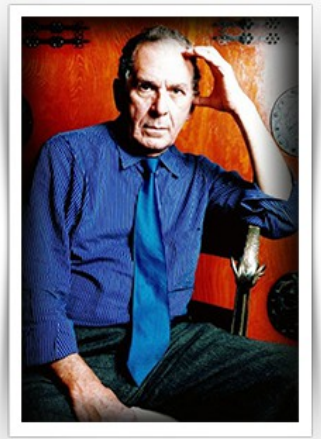
Original: *Orages sur le Nil, Tome 1*:
L'oeil de Néfertiti (2004)

Traducere din limba franceză:
MIHAELA STAN

virtual-project.eu

NEMIRA

2008

Gerald Messadié s-a născut în Egipt, în 1931, și este jurnalist, istoric, eseist și romancier francez. Opera sa, numărând peste șaizeci de titluri, cuprinde eseuri despre credințele, culturile și religiile lumii, biografii, romane istorice și chiar science fiction. Dintre lucrările sale amintim: *L'Homme qui devint Dieu,* 4 vol. (1988-1995), *Ma vie amoureuse et criminelle avec Martin Heidegger* (1994 – *Viața mea amoroasă și criminală cu Martin Heidegger,* Editura Nemira, 1997), *29 jours avant la fin du monde* (1995 – *29 de zile până la sfârșitul lumii,* Editura Nemira, 1997), *Orages sur le Nil,* 3 vol. (2004 – în pregătire la Editura Nemira), *Marie-Antoinette, la rose écrasée* (2006 – în pregătire la Editura Nemira), *Patruzeci de secole de esoterism* (2006 – Editura Nemira, 2008) *Judas, le bien-aimé* (2007 – în pregătire la Editura Nemira).

• PRIMA PARTE •

CHEILE REGATULUI

♀ Capitolul 1

PULBERI, PARFUMURI ȘI DESCÂNTECE

O rafală de vânt fierbinte se abătu peste cetatea Akhetaton, Orizontul lui Aton, purtând cu iuțeală spre palatul prințeselor mirosurile înțepătoare ale berăriei și pe cele, aproape senzuale, ale brutăriei. Căci, la urma urmei, viața își relua cursul și oamenii aveau să bea iar bere și să mănânce iarăși pâine.

Palmierii își scuturau frunzele, iar apele Marelui Fluviu se unduiau. Pe străzile noii capitale, ce pretindea că rivalizează cu cea veche, Theba, nori de praf se învârteau într-un dans ce înnebunea pisicile.

Pe terasa palatului prințeselor, învecinat cu cel regal, tânăra prințesă Ankhensepaton își aplecă peste balustradă silueta firavă a celor unsprezece ani ai săi. Profilul ei, ce avea delicatețea unei flori, se înclină către lumea de piatră, oameni și animale pe care nu-i era îngăduit să-i privească de-aproape, ci doar de sus. Terasa aceasta reprezenta singura deschidere spre regatul tatălui ei.

Cercetă cu privirea strada cea mare care despărțea palatele, înșirate de-a lungul Marelui Fluviu, ce va fi numit mult mai târziu Nil, de celălalt palat aflat în față, Casa regelui, și de ansamblul clădirilor administrative, situate mai la nord. Gura prințesei, un fruct crăpat în două, de culoarea mărgeanului, se întredeschise de uimire. Nu văzuse atâta lume în împrejurimi până acum trei zile când murise tatăl ei, regele Akhenaton, „Cel care îi este favorabil lui Aton”. Iar defilarea

nu se oprea. Moartea unui rege genera o harababură de nedescris, mai ales cea a unui rege ca acesta, și nimeni nu putea rămâne indiferent. Guvernatori de provincii – nomele –, ajutoare de guvernatori, slujbași și scribi de diferite ranguri, proprietari de pământuri ce călătoriseră pe corăbii, comandanți de garnizoană sosiți în galop, cu toții se adunaseră din susul și din josul văii Marelui Fluviu, pentru a-și arăta prețuirea față de răposatul faraon, cinstindu-i trupul neînsuflețit. Nu se mai găsea niciun pat liber la hanurile din oraș, așa că locuitorii capitalei își închiriau acoperișurile caselor, iar berarii – hambarele.

Dar se știa că mai veniseră și unii care se îndeletniceau cu vrăji și alte treburi necurate. Și hoți, desigur. Aceștia aveau să doarmă sub cerul liber, pândindu-i pe mușteriii ce părăseau tavernele cu pas nesigur.

Și cum trebuiau să se gândească la toate, stăpânii tavernelor chemaseră degrabă dansatoare de la Hebenu, Oxyrhinchos și Herakleopolis. Nu talentele lor artistice aveau să fie cele mai căutate, firește, dar asta Ankhensepaton n-o știa.

Se zăreau chiar, ici și colo, preoți din Theba și Memphis, deși între ei și răposat domnise vrajba. Într-adevăr, Akhenaton îi respinsese pe zeii lor, în folosul unicului Aton, discul solar, și-și numise cetatea în cinstea lui.

La drept vorbind, toate persoanele de vază prezente bătuseră atâta drum ca să afle cine va urca pe tronul răposatului faraon. Regentul, desigur, Semenkhere.

Ankhensepaton ar fi vrut să coboare ca să privească de aproape la acești oameni. Și ca să se joace cu băieții de vârsta ei pe care-i vedea alergându-se și râzând cu gura până la urechi. Dar o prințesă de sânge, a treia soție regală, nu cobora într-o astfel de stradă. „Să te amesteci cu oamenii de rând!” se indigna sora ei mai mare, Maketaton. Sclifoseli, socotea Ankhensepaton, care o bănuia

că întreține o legătură tot mai strânsă cu una dintre tinerele sclave din Kush. O făptură încântătoare, nimic de zis, însă asemenea jocuri nu-i stârneau deloc interesul lui Ankhensepaton.

— Mă plictisesc precum o curmală stricată! izbucni ea.

Dinspre palatul regal, aflat chiar alături, se auzeau, la intervale regulate, bocitoarele. Ankhensepaton le ascultă, cu tulburarea așternută pe chip și lacrimile gata să-i umple ochii.

Alungă din minte imaginea trupului neînsuflețit și cumplitul moment în care fusese dusă împreună cu surorile ei înaintea rămășițelor pământești ale faraonului. Ce urât era un cadavru!

Nemulțumirea îi spori la amintirea șușotelilor ce străbăteau ca niște urechelnițe palatul prințeselor. Iar doicile și slujitoarele amuțeau brusc de fiecare dată când apărea ea.

— Ce spuneați?

— Nimic, jeleam moartea regelui, răspundeau ele, tânguindu-se, cu guri fățarnice și ochi sulemeniți cu fardul prefăcătoriei.

Atunci de ce se opreau din vorbit netoatele alea?

O nouă rafală, încărcată de pulbere roșie din munți, se prăvăli peste oraș, semănând dezordine printre cortegiile de lectici și învălmășeala de măgari și cai, care nu conteneau decât noaptea. Vârful penei albe de struț, ce împodobea coiful unui ofițer călare, căpătă o culoare roșcată, animalul se cabră și zvârli din copite, măgarii începură să ragă, ocări izbucniră în stânga și-n dreapta și drumul se umplu de baligi.

Așa cum se întâmpla adesea, echinocțiul de primăvară aținea spiritele cerești care, zicea doica, se luptau în munte. Învățătorul susținea că, în avântul său de a da naștere primăverii, divinul șoim Horus stârnise, cu o bătaie din aripi, furtuna de nisip. Iar vorbele lui vădeau multă îndrăzneală, căci Horus nu era recunoscut la Akhetaton.

Însă oricine ar fi fost cei care se agitau, rodul zbuciumului lor era același: praful.

Ankhensepaton se strâmbă, scuipă și alergă înăuntrul palatului. Pardoseala scârțâi sub tălpile ei. Unghiile degetelor de la picioare, de forma unor petale de migdal, deveniseră cenușii.

— Ce praf! Mi s-a umplut gura de el! E mai rău decât răsuflarea ce iese din nările lui Apopis!

Își însușise comparația de la sora sa mai mare Meritaton, care o folosise pentru răsuflarea Marelui Intendent al palatelor, un bărbat pântecos, care mânca adesea usturoi stropit din belșug cu vin.

— Doar te-am prevenit să nu ieși, bodogăni doica, prinzând din zbor peruca pe care tânăra sa stăpână i-o aruncase.

O bătu cu palma, apoi o netezi cu o perie din păr de cal, în vreme ce prințesa îndepărta pulberea așternută ca o pudră pe rochia plisată.

Ankhensepaton înșfăcă un vas cu apă și bău fără să-l atingă cu buzele, turnându-și lichidul direct în gâtlej, își clăti gura, apoi trase în lături tapiseria grea ce ascundea o ușă și împiedica praful să pătrundă în odaie. Ieși pe o altă terasă, care dădea spre Marele Fluviu, și scuipă apa în grădină. După aceea, intră din nou, alergă în camera de baie și, suflecându-și rochia, se așeză pe scaunul din lemn de cedru, ornamentat și ascultă sunetul urinei sale țârâind în vasul de dedesubt. În sfârșit, într-o stare de enervare de neînțeles, merse să ia loc în sala cea mare de la primul etaj al palatului prințeselor. Aici se găsea iar în tovărășia celor cinci surori ale sale, cu vârste cuprinse între patru și șaptesprezece ani, a celor șase doici și a celor patruzeci și opt de sclave.

— Vântul cel mare îi scoate pe demoni din sălașurile lor, iar ei vin să-i chinuiască pe oameni, sporovăiau între ele doicile.

Sclavele umblau de colo colo, frecau lespezile de piatră, înmiresmau cu fum de tămâie vasele cu

apă, duceau rufele la spălat, aruncau tămâie în cădelnițe.

Toate de vârstă fragedă, cincisprezece sau șaisprezece ani cel mult, erau cu desăvârșire goale și li se cunoștea perioada de sângerare lunară după triunghiul de pânză pe care-l purtau atunci peste sex, prins în jurul șalelor cu o sforicică. Triunghiul ascundea un bandaj care, așa cum poruncise Meritaton, era schimbat de trei ori pe zi.

Muștele începură să zboare din nou, întărâtate.

Ankhensepaton își puse peruca proaspăt aranjată pe care i-o dăduse doica. O perucă scurtă, după moda nubiană, nu unul dintre acele acoperăminte de cap pline de șuvițe răsucite și crețe, pe care le preferau nevestele demnitarilor, fălindu-se cu eleganța lor. Verifică într-o oglindă din argint lustruit dacă podoaba îi vine bine și dacă, din pricina pielii jilave, fardul ce-i contura ochii se întinsese. Apoi începu să-și facă vânt cu un evantai cu mâner de fildeș.

— Bocitoarelor n-o să le fie greu să se acopere cu țărână, observă Meritaton, lovind cu sandaua aurită o muscă uriașă ce i se târa la picioare.

Sora ei mai mică, Maketaton, înălță din sprâncene. Cea de-a patra și cea de-a cincea prințesă, Neferneru-aton-Tashery și Nefernerure, chicotiră. Setepenre era prea tânără ca să remarce necuviința rostită. Ankhensepaton, a treia din constelația regală, se abținu să râdă. Prima doică ridică o privire dojenitoare spre prima prințesă, de care avea grijă. Dar nu scoase niciun cuvânt. Și asta din motive temeinice: Meritaton se căsătorise cu răposatul, propriul ei tată, în cursul unei ceremonii desfășurate cu patru ani în urmă, sub ochii nepăsători ai mamei sale. De atunci devenise prima soție regală și, ca atare, urma să-l ia de bărbat pe succesorul lui Akhenaton. Trebuia să fii nebună ca să riști să-ți poarte pică viitoarea regină.

La fel de nimerit era să nu înfrunți mânia celei de-a doua și celei de-a treia prințese, ale căror

căsătorii, celebrate solemn, cu răposatul faraon, le desemnase ca deținătoare legitime ale dreptului de descendență, adică al privilegiului de a-și învesti soții cu titlul de rege al Celor Două Pământuri[11]. Dispoziția lui Ankhensepaton, a treia deținătoare a titlului, semăna azi cu a unei pisici închise în cușcă.

Cele două surori mai mici, Nefernerure și Setepenre, se jucau cu păpușile. Doicile se prefăceau a nu băga de seamă, căci în timpul doliului un asemenea lucru nu era permis. Dar se împlineau trei zile de când fetițele erau prizoniere în palat, așa că puteau măcar să se distreze un pic. Lecțiile de dimineață fuseseră, bineînțeles, amânate.

Pe jos zăceau un câine cu articulații, o capră din lemn pe roți și un car micuț, în care stătea o păpușă.

— Îmi plesnește capul, gemu o doică, așezându-se și sprijinindu-se de un perete.

— E demonul Shehakek, zise doica lui Maketaton, sigură pe sine. Întotdeauna dă târcoale prin furtunile de nisip și pricinuiește dureri de cap.

La auzul numelui de Shehakek, Neferneru-aton-Tashery se înfioră. Acest duh rău se hrănea cu scârnă și trăia în bălegar. Te făcea să vomiți fiere și, pe lângă durerile de cap, din cauza lui îți apăreau bubulițe pe piele și aveai mâncărimi greu de îndurat; prințesa o știa din proprie experiență.

— Trebuie rostită formula magică! sări Neferneru-aton-Tashery. Fără ea o să pătimim la fel cu toatele!

— Spuneți incantația aia și să isprăvim odată! întări Meritaton. Îmi dați deja dureri de cap…

— N-o cunosc, gemu iar doica.

— O știu eu, sări doica lui Maketaton.

Își ridică trupul greoi, se îndreptă, legănându-și șoldurile, spre suferindă și se proțăpi în fața ei.

— Uită-te la mine, îi porunci suratei sale. Așa. Acum repetă după mine: „Înapoi, Shehakek, care

vii din Cer și din Pământ! Nedrakkhse e numele mamei tale, Tshubeset e numele tatălui tău. Ai atacat-o pe doica Parathor. Îl chem să te alunge pe Thoth, care-ți va despica pântecul și-ți va împrăștia măruntaiele în deșert! Pleacă! Pleacă! Pleacă!”

Cealaltă repetă formula, apoi se lăsă jos, vădit tulburată de asemenea incantații.

— Formula era mai lungă atunci când o spunea Pentju, medicul tatei, afirmă Maketaton, pe un ton atotștiutor.

— Important e că am rostit numele mamei și al tatălui demonului, i-o întoarse înțepată exorcista.

În afara surorii mai mari, Meritaton, pe al cărui chip fermecător se deslușea o expresie ușor zeflemitoare, prințesele o priveau țintă pe doică, așteptându-se ca din gura ei să iasă, negreșit, scârbosul Shehakek, proferând blesteme.

Însă ea râgâi zgomotos, o râgâială zdravănă, ca un canal ce se golește brusc. Maketaton scoase un țipăt și alergă să se adăpostească în celălalt capăt al sălii.

Doica suspină, apoi gemu.

— Cum te simți, Parathor? o întrebă curioasă tămăduitoarea ei.

— Mi se pare că mai bine, răspunse femeia.

În acel moment, pe scări răsunară pași și zvon de glasuri. Două sclave nubiene, purtând evantaie mari din pene de struț, prinse în vârful unor vergi frumos decorate, apărură în ușa sălii. Alte două se zăreau în spatele lor.

Doicile ascunseră degrabă păpușile.

O vizită. Nefertiti.

Și, într-adevăr, regina intră cu pas domol. Avea fața suptă și crispată, ochiul benefic era posomorât, celălalt, maleficul – la fel de înfricoșător ca de obicei, iar gura vădea tristețe. Nenorocirea îi ofilise frumusețea trufașă.

Miresme de ulei de cedru și esență de smirnă dansau împrejurul rochiei sale largi, din pânză de in plisată mărunt și strânsă în talie cu un nod mare.

Prințesele mai vârstnice admirară ca de fiecare dată lacul auriu ce-i acoperea unghiile de la picioare.

Și toate dădură fuga spre ea. Regina schiță câteva îmbrățișări, o luă în brațe pe mezină, Setepenre, o sărută și o lăsă jos. Apoi se arătă binevoitoare cu celelalte, deși se vedea că avea gândurile în altă parte. Degetele celor mai tinere i se agățau de rochie, de mâini, de brațe. Nefertiti își recăpătă înfățișarea semeață.

— Prințese, fiicele mele, ascultați-mă. Mâine, la cea de-a noua oră și la cea de-a patra a zilei ce urmează, să fiți pregătite și împodobite cum se cuvine pentru a vă lua rămas-bun de la rămășițele pământești ale tatălui vostru. Iar voi, doicilor, vegheați-le să nu întârzie.

Mezinele izbucniră în plâns. Apoi doicile. Apoi slujitoarele și sclavele. Ochii lui Meritaton rămaseră însă uscați și, după pilda ei, Ankhensepaton își stăpâni lacrimile de emoție. Văzuse deja trupul neînsuflețit, care trebuie că era și mai înspăimântător, și acum venise timpul să fie înmormântat.

— Prințese, fetele mele, fiul lui Aton se va alătura tatălui său în Orizontul Îndepărtat, mai spuse Nefertiti. Vreme de șaptezeci de zile se va pregăti pentru călătoria de lumină spre Apus.

Ankhensepaton se cutremură amintindu-și ce îi destăinuise Meritaton. Îmbălsămătorii vor pregăti trupul regelui. Vor tăia pielea de pe pântec, vor extrage creierul, vor goli corpul de tot ce poate să putrezească, apoi îl vor înmuia în natron și-l vor umple cu substanțe aromate… Alungă din minte toate astea.

— După aceea vom merge la templu pentru slujba pe care-o vor celebra preoții lui Aton.

Și regina plecă, învăluită de parfumurile sale ca într-o armură.

Cina fu servită curând: salate de praz și castraveți, porumbei fripți cu usturoi, felii de carne

de rață, cu vin și coriandru, pâini mici, rotunde, și pepeni galbeni proaspeți. Primele bucate calde de care aveau parte de la moartea monarhului, întrucât, potrivit tradiției, era interzis să gătești în primele două zile de doliu. Până acum trăiseră cu resturi, pâine uscată, curmale, pepeni și lăptuci. Prințesele se ghemuiră pe o rogojină, în jurul unei mese rotunde și joase pe care se înșirau talere, pahare fără picior, un urcior cu apă rece și un altul cu bere, cel din urmă doar pentru cele mai mari.

Împinsă de poftă, Ankhensepaton tocmai se pregătea să apuce cu vârful degetelor o bucată de porumbel când înaintea ochilor îi apăru, aievea parcă, imaginea pieptului despicat al păsării și-și retrase mâna. Meritaton băgă de seamă gestul făcut doar pe jumătate și-i aruncă o privire surorii sale. Ankhensepaton lăsă ochii în pământ.

Se gândi la tatăl ei.

Tatăl ei, acel personaj ieșit din comun, cu șolduri de femeie, care pretindea ca cele șase fiice ale sale să vină dimineață de dimineață să i se închine, le săruta și apoi le trimitea îndărăt în palatul lor, la lecțiile mai-marelui scribilor, care le învăța religia și scrisul.

Un tată, da. Dacă nu există alt nume.

♀

Așternuturile fuseseră scuturate în curtea interioară pentru a îndepărta insectele. După aceea camerele fuseseră parfumate cu tămâie. Amestecul parfumului cu firele de praf ce pluteau încă în aer reflecta spiritul orei: moarte și primăvară. Toate prințesele se retraseră, fiecare în odaia sa, însoțită de doică. Într-un vârtej de santal și trupuri fierbinți, un freamăt de sâni micuți, fese puternice și unghii roz la picioare, trupa de sclave, majoritatea cu desăvârșire goale, coborî la parter, acolo unde își aveau „garnizoana”. Șase lămpi ardeau în vasta sală acum pustie.

Cei șase lotuși ce pluteau în marele bazin de piatră se închiseseră ca în fiecare seară.

— De ce? întrebaseră tinerele prințese.

— Dorm și ei, le lămurise doica.

— Se închid ca să nu-l vadă pe zeul Anubis, Marele Câine al morții, care dă târcoale noaptea, precizase Meritaton. Dar să nu mai spui asta, îi ordonase ea lui Ankhensepaton, singura dintre surori cu care păstra o legătură aparte.

Într-adevăr, nici de Anubis nu se pomenea în cetatea regală Akhetaton. Porunca regelui. Un unic zeu trebuia să domnească peste regat, Aton, discul solar. Ca și Thoth, Horus, Hapy, Hathor, Sekhmet și mulți alții, Anubis era un zeu al trecutului, o divinitate pentru oamenii de rând, zicea cu dispreț Nefertiti. Numele și cultele lor fuseseră interzise la Akhetaton.

Dar nimeni n-o întreba pe Meritaton de unde dobândise asemenea învățătură.

Somnul o părăsi pe Ankhensepaton la fel de repede cum venise. Respirația grea și regulată a doicii, culcată la picioarele patului, umplea noaptea. Prințesa se săltă în capul oaselor, apoi se ridică din așternut și ieși desculță în sala cea mare. Fapt neobișnuit, ușa ce dădea către terasa dinspre fluviu era întredeschisă. Ankhensepaton aruncă o privire afară. O siluetă stătea aplecată peste balustradă și prințesa o recunoscu pe Meritaton, cu capul descoperit ca ea, deoarece seara perucile erau puse pe suporturile lor. Ankhensepaton veni lângă ea.

— Ar trebui să te odihnești, zise sora cea mare. Mâine va fi o zi grea.

— Tocmai de aceea nu reușesc să dorm, răspunse Ankhensepaton, cuprinzând cu privirea cerul senin, împodobit cu mii de stele, și fluviul care oglindea în puzderie de fărâme strălucirea aurie a lămpilor aprinse de luntrașii ce trăseseră la mal.

— De ce-ai putea să te plângi? Eu sunt cea care va deveni noua regină!

— Dar tu de ce-ai putea să te plângi? i-o întoarse Ankhensepaton.

Mirosul greu și amar al mâlului mustind de apă ajungea până la terasă. Broaștele râioase orăcăiau cu obișnuitul lor zel prostesc.

Meritaton nu răspunse imediat.

— Nu pari să-ți dai seama, șopti ea. Acum, că tatăl nostru a murit, clerul lui Amon va unelti din răsputeri ca să înlăture cultul lui Aton, statornicit de părintele nostru, și cum toate ne-am născut în acest cult, ne aflăm în mare primejdie.

— În primejdie?

— În primejdie de moarte, da, Ankhensep-aton.

Aceasta se înfioră.

— Ar putea să ne ucidă? Pe noi? Preoții? strigă ea.

— Sst! Mai încet. Suntem în siguranță aici, în orașul întemeiat de tatăl nostru. Dar suntem și prizoniere în el. Poate că noul rege se va vedea obligat să se stabilească la Theba. Iar acolo noi nu vom fi bine primite niciodată.

— Dar armata? Generalul Horemheb?

Era singurul om străin de Curte al cărui nume îl știa și asta dintr-un motiv simplu: îi era unchi prin alianță, soțul surorii lui Nefertiti. Și o mai auzise pe o doică lăudându-i isprăvile.

Meritaton ridică din umeri.

— Nătărăul ăla? Ca să-și asigure sprijinul armatei, preoții lui Amon nu trebuie decât să-l facă să creadă că va deveni faraon.

După aceste cuvinte neliniștitoare, se așternu tăcerea. Ankhensepaton chibzui la potențialele primejdii, apoi continuă:

— Și cine îi va urma tatei la tron?

— Nu știu. După ordinea succesorală, Semenkhere, fratele lui și unchiul nostru.

Ankhensepaton își aminti de bărbatul tânăr și zâmbitor, cu ochi prelungi și înguști, cu care răposatul faraon împărțise, la drept vorbind, locuința proprie, Casa regelui, construită de

cealaltă parte a străzii principale. Semenkhere purta dublul titlu de frate al regelui și de coregent. Dar un lucru era sigur: Nefertiti nu-l avea la inimă. Nu lăsase niciodată să-i scape nici cel mai mărunt cuvânt neplăcut despre el, însă expresia feței îi trăda sentimentele într-un mod mai presus de orice îndoială.

— E un băiat frumos, grăi visătoare Ankhensepaton.

— Așa credea și tata, rosti enigmatic Meritaton.

— De ce șușotesc doicile pe la colțuri?

— Femeile astea sunt ca țânțarii. Du-te și culcă-te, ți-am spus că ziua de mâine va fi grea.

— Și mama noastră ce spune? o iscodi Ankhensepaton, depărtându-se de balustradă.

— Ce poate să zică? Oricum n-are ce face. De aproape trei ani nu-l mai vedea pe tatăl nostru decât în timpul ceremoniilor oficiale. Doar o cunoști, nu se destăinuie cu ușurință.

— De ce nu-l mai vedea?

Meritaton ridică iar din umeri.

— Bărbații. Femeile. Nu știu. El locuia împreună cu Semenkhere.

Misterioase observații! Ankhensepaton rămase câteva clipe nemișcată, o siluetă micuță și firavă, precum un fir de iarbă în adierea nopții. Apoi se înapoie în odaia sa.

Stelele scânteiau aidoma a mii de ochi. Dar nimeni nu învățase încă să descifreze aceste priviri.

♀ Capitolul 2

O ISCOADĂ ÎNGROZITĂ

La aceeași oră, în pavilionul vizitatorilor, de cealaltă parte a străzii principale și la un zbor de gâscă grasă de Casa regelui, șase demnitari ai delegației preoților din Theba beau bere și stăteau de vorbă. Zece lămpi răspândeau în sală o lumină

aurie, conturând siluetele celor șase personaje, ghemuite în jurul mesei pentru cină, servită, bineînțeles, de șase slujitori ce stăteau acum în picioare lângă perete.

Zgomotul delicat al unei clepsidre de bronz, a cărei apă se scurgea picătură cu picătură într-un bazin de piatră, măsura trecerea timpului.

Erau acolo Humose, mai-marele cultului zeului Amon-Ra de la Theba, Karnak, Luxor și multe alte nome, socotit clerul cel mai puternic din valea Nilului, și Nefertep, marele preot al zeului Ptah din Memphis. Ei reprezentau cele două culte principale ale regatului, interzise prin hotărârea smintită a răposatului rege, de a-l cinsti doar pe zeul Aton. Ceilalți patru preoți erau oamenii lor de încredere.

Alți doisprezece mari preoți din alte nome sosiseră la Akhetaton sub pretextul că vor să arate familiei răposatului durerea pe care-o încercau, dar, în realitate, veniseră să afle care era situația din regat după moartea celui care le făcuse atât rău. Și ei poposiseră în pavilionul vizitatorilor, dar la ora aceasta dormeau deja.

Humose și Nefertep avuseseră grijă să-și aducă propriii servitori, ca să nu fie iscodiți de cei din palat. Încredințați că sunt singuri și că pot vorbi fără teamă, lăsaseră întredeschisă ușa sălii principale, astfel încât curenții de aer ai nopții să poată răcori locul.

Nu bănuiau câtuși de puțin că dintr-o cămăruță învecinată cineva îi asculta. Lungă și lată de patru coți, încăperea servea la păstrarea așternuturilor și rogojinilor din clădire și, întrucât era parfumată cu tămâie, Pasar, un băiat de zece ani, unul dintre fiii intendentului pavilionului, o folosea adesea ca adăpost secret. Se refugia în acest culcuș înmiresmat și răcoros atunci când în casa tatălui său era prea cald. Subțire ca o trestie, iute ca un fluture de noapte, nu-l auzise nimeni când intrase pe poarta din grădină.

— Bine, zise Humose, un bărbat robust, scund și îndesat, cu un chip lipsit de expresie, pe care gura părea un tăiș de sabie și cu o privire întunecată, ce scânteia sub sprâncenele precum cerneala. În sfârșit, renegatul a murit. E rândul nostru să intrăm în joc.

— Treizeci și șapte de ani… Era tânăr, observă un preot din suita lui Nefertep.

— Se zice că i s-a oprit inima, îi întări spusele un coleg de-al său, mai-marele scribilor din templul lui Amon de la Theba.

— I-o fi lipsit protecția lui Amon, ripostă Humose.

— Fără îndoială, neamul acesta nu-i binecuvântat de zei, adăugă un preot din propria lui suită.

— În orice caz, momentul e prielnic pentru a întoarce situația în favoarea noastră, rosti Humose, lingându-și buzele după o înghițitură de bere.

— Sunt multe păsări în copac, observă Nefertep, punându-și cupa de aramă șlefuită pe rogojină.

Până atunci, Nefertep nu făcuse altceva decât să asculte. Înfățișarea sa era întru totul opusă celei a interlocutorului său. Avea un trup rotofei și o față copilăroasă și zâmbitoare, în ciuda autorității cu care fusese, ca și celălalt, învestit. Degetele grăsuțe de la picioare semănau cu niște smochine, iar gura plină de viață gusta din berea de la palat cu o lăcomie aproape caraghioasă.

Ceilalți patru preoți îi sorbeau cuvintele.

— Probabil că urmașul la tron va fi regentul Semenkhere, rosti Nefertep.

— Un vrăbioi plăpând, zise Humose.

— Vrăbioiul se va căsători cu Meritaton, fiica cea mare a răposatului.

— Dacă vrem noi.

După aceste vorbe amenințătoare se așternu tăcerea. Preoții schimbară priviri rapide.

— Și nu vrem? reîncepu Nefertep.

— Depinde de hotărârile regentului în ceea ce ne privește. A fost legat îndeaproape, prea îndeaproape, aș zice, de treburile răposatului. Îi va fi foarte greu să se dezică de ele în fața tuturor, mai întâi în cetatea Akhetaton, apoi în restul regatului, începând cu Theba.

— Dacă regentul vrea s-o ia de soție pe Meritaton, Panesy, care e întâiul slujitor al lui Aton, nu va putea decât să-i facă pe plac. Va celebra, ascultător, căsătoria și înscăunarea în acest oraș. Nu văd ce-am putea noi să facem și, cu atât mai puțin, cum putem să ne opunem.

— Panesy, spuse Humose, a fost preot al cultului zeului Amon la Heliopolis, înainte ca Akhenaton să-l ridice la rangul de întâi slujitor al lui Aton. E un bărbat deștept și-și dă seama că situația de acum nu poate ține la nesfârșit. Știm că vrea să fie repuse în drepturi cultele noastre. Îl putem convinge să amâne ceremonia până încheiem tratativele cu regentul. Trebuie ca Semenkhere să fie înscăunat la Theba și să făgăduiască răspicat că va pune capăt persecuțiilor!

Doi fluturi de noapte mari zburau de colo-colo deasupra micii adunări.

— Ne-a făcut unele propuneri, observă Nefertep întinzând cupa unui servitor ca să i-o umple.

— Foarte timide.

— Mai bine o jumătate de dar, decât deloc.

— Nu-i vorba de-un dar, cinstite și puternice Nefertep, ci să fim repuși în drepturi și să ni se înapoieze ceea ce ne-a fost luat cu forța. Mârșavul profanator, căruia Maât îi cântărește în această clipă faptele, s-a purtat cum n-a făcut-o nici cel mai înverșunat dușman al regatului! Acest fiu al demonului Apopis a pus să fie șterse cu dalta imaginile gâștei sacre a lui Amon din templele și capelele funerare! A îndrăznit să castreze o statuie a lui Min într-un templu din Kerma! Dacă populația nu se răscula, ar fi distrus și templul lui

Anubis din Kerma! Numărul preoților s-a înjumătățit și mai multe temple secundare au fost desființate. Ni s-au luat două treimi din pământuri! Veniturile ni s-au redus! Și nici voi n-ați fost mai norocoși ca noi, știți bine!

Cei patru preoți aflați în încăpere începură să se agite, încuviințând din cap. Nefertep așteptă să treacă furtuna. Cunoștea mânia lui Humose.

— Acest bărbat cu pântec de femeie voia să ne nimicească! strigă Humose înălțându-și brațele spre cer. Ticălosul! Ce fericire că am scăpat de o asemenea ființă vătămătoare!

Privirea lui Nefertep îl avertiză că se aprinsese primejdios de tare. Humose tăcu și-și trecu mâna peste țeasta pleșuvă, ce lucea de sudoare.

Disprețul său pentru persoana faraonului-zeu, fie el și mort, nu-i făcu pe cei prezenți decât să ridice din sprâncene. Cu toții îl urau pe răposat de ani întregi. În ascunzătoarea sa, Pasar înghiți în sec. Dacă i-ar fi povestit așa ceva tatălui său, ar fi primit cea mai strașnică bătaie din viața lui!

— Trebuie să ne amintim că el nu e singurul răspunzător pentru necazurile noastre. Ciudățenia asta a cultului unic al zeului Aton a început cu tatăl său, Amenhotep al III-lea, observă unul dintre preoții lui Amon, pe nume Paasu.

— Desigur, desigur! Dar mai ales sub domnia lui Akhenaton am avut cel mai mult de suferit, grăi Nefertep. Unsprezece ani de dispreț și prigoană mocnită. Sărăcirea treptată. Și fără îndoială că n-o să ne redobândim privilegiile odată cu moartea regelui. Dar în sfârșit, există mijloace de a-l convinge pe Semenkhere, tânărul ce-i va urma la tron, că e în interesul dinastiei să pună capăt acestei rătăciri care e cultul unic al lui Aton. Poporul e nemulțumit. În partea de răsărit, regatul a pierdut provinciile din Siria. La miazăzi, nu mai suntem respectați de regele din Kush. În anumite regiuni din Egiptul de Sus și Egiptul de Jos, dările

nu se mai strâng. Horemheb nu va putea să rămână indiferent față de această situație.

— Cinstite Nefertep, propui să-l amenințăm pe viitorul rege că armata va încerca să facă ordine?

Ascuns în așternuturile parfumate, Pasar făcu ochii mari, înspăimântat. Ce nume auzea! Semenkhere, regentul! Horemheb, temutul general! Nume pe care chiar și tatăl său le rostea cu groază! Și felul în care vorbeau despre rege… Profanator! Se gândi la prințese, îndeosebi la cea de-a treia, Ankhensepaton, pe care o admirase de atâtea ori în cursul procesiunilor regale. Mai frumoasă decât o floare de crin.

— E prea mult spus „să-l amenințăm”, răspunse Nefertep, zâmbind strâmb. M-aș mărgini să-i arăt, cu cel mai mare respect, firește, că-și va asigura gloria viitoarei sale domnii dacă se va bucura de sprijinul deplin al armatei, al preoților noștri și al poporului.

Servitorii umplură iar cupele.

— M-aș mira ca Horemheb să accepte un astfel de plan, zise Humose cu un aer grav. Și-a clădit cariera în umbra lui Akhenaton. Datorează mult cultului lui Aton. Nici el nu va putea să se dezică cu ușurință.

— N-am pomenit de Nefertiti, observă unul dintre preoți, Paasu.

— De multă vreme a fost îndepărtată de la palat, răspunse Nefertep, ridicând din umeri. Mă îndoiesc că mai are vreo putere. Dacă ar mai fi avut, s-ar fi descotorosit până acum de Semenkhere.

— Totuși, e fiica lui Ay.

— Da, dar tronul e ocupat de un regent numit de răposatul rege. Nu mi-o închipui nesocotind dorințele soțului ei.

— L-am uitat cumva pe purtătorul de evantai al faraonului? Pe scribul personal al răposatului? Pe însuși tatăl reginei văduve? Să fi uitat de Ay? întrebă Paasu pe un ton din care răzbătea ironia.

— Nu, n-am uitat-o pe bufnița aia bătrână, zise Humose.

Se lăsă din nou tăcerea.

— Am avut întotdeauna influență asupra lui prin intermediul fratelui său Anen. El, cel puțin, ne-a rămas fidel, adăugă Humose.

— Dar Anen nu-i Ay, observă cu finețe Nefertep.

— Ay este foarte puternic, zise Paasu. E aproape viceregele provinciei Akhmim. Face parte din Consiliul regal și din armată.

— Dar și el e compromis, stărui Humose.

Își goli cupa, în care un servitor se grăbi să-i toarne iarăși bere.

— Ascultați-mă, zise Humose. Cinstitul meu coleg Nefertep spunea că sunt multe păsări în copac. Adevărat, însă niciuna dintre ele nu-i bună de mâncat. Toți acești oameni sunt compromiși. Am săvârși o uriașă greșeală dacă ne-am amăgi cu gândul că ei vor restabili de bunăvoie cultele de odinioară. S-au aliat cu toții, Consiliul regal, șambelanul Thutu, complicele lui Panesy, întâiul slujitor al lui Aton, regentul Semenkhere, regina văduvă Nefertiti și chiar Ay și Horemheb.

— Și ce-ar trebui să facem? întrebă Nefertep.

— Să facem noi primul pas, amenințându-i cu răzvrătirea poporului dacă stăruie să păstreze cultul unic al lui Aton. Ceea ce s-a întâmplat la Theba, când cu atacul jefuitorilor, l-a îngrozit chiar pe Akhenaton. Din fericire îl avea de partea lui pe Mahu, căpetenia gărzilor, care a reînstăpânit ordinea!

O tăcere apăsătoare întâmpină propunerea. Apoi un surâs ironic se ivi pe chipul lui Nefertep.

— Am crezut că v-am luat prin surprindere adineauri când am propus să-i sugerăm regentului să întărească armonia regatului său. M-ați bănuit că vântur amenințări. Și iată că acum vrednicul meu coleg Humose propune el însuși să apelăm la amenințarea cu răscoala.

Râse scurt, pe înfundate, luă o înghițitură zdravănă de bere și-și linse buzele, apoi întrebă:

— Și cui să facem cunoscută această amenințare?

— Eu zic ca ea să ajungă la urechile lui Ay, răspunse Humose. E cel mai prudent și are cea mai mare experiență dintre toți. O să se grăbească să-i înștiințeze pe Semenkhere, pe Horemheb și pe ceilalți.

— Să așteptăm să vedem ce se va întâmpla în zilele următoare, propuse Nefertep. Dacă va fi nevoie, vom putea, într-adevăr, să-i sugerăm lui Ay că furtuna e gata să izbucnească. Până atunci, însă, vă sfătuiesc să mergem să ne odihnim, căci ziua de mâine va fi grea.

După nivelul apei din bazinul clepsidrei se putea citi că începuse prima oră după miezul nopții. Preoții se ridicară, urmați de servitori și se îndreptară spre odăile lor. Doar trei lămpi rămaseră aprinse. Liniștea se așternu din nou peste pavilionul vizitatorilor.

În ascunzătoarea sa, Pasar stătu vreme îndelungată nemișcat, de parcă împietrise. Apoi ieși în grădină ca să urineze, punând pe fugă o năpârcă uriașă. Când se întoarse în ascunzătoare, îi luă mult timp ca să adoarmă.

♀

La câțiva zeci de coți mai încolo, în grădinile întunecate ale palatului prințeselor, suspinele se amestecau cu orăcăitul broaștelor râioase. În tufișurile de tuia, sudorile a două animale umane răspândeau în jur mirosurile lor naturale, dar și parfumurile cu care își unseseră trupurile. Nardul, care se dădea pe pântece și la subsuori, își amesteca mireasma cu cea a santalului, folosit, în mod obișnuit, la masarea brațelor și a părului. Totul ținu cam atât timp cât e nevoie pentru a frige pe jar o pasăre micuță, însoțit de foșnetul mai mult sau mai puțin regulat al ramurilor.

Un sân auriu răsări în lumina palidă a nopții, fruct neașteptat al tufelor de tuia. Apoi un picior gol.

După extaz, cele două trupuri se îmbrățișară, de astă dată cu blândețe.

Șoapte, pe care le deslușeau doar bufnițele, liliecii și mangustele, se strecurau prin rămuriș.

— Ești încarnarea zeului Min[2].

— Orice bărbat ce are privilegiul de a te zări devine un zeu Min.

Un râs înăbușit.

— Deși ai dinți ca perlele, s-ar crede că ești știrbă.

Încă un râs.

— Data viitoare o să-mi lași sămânța să țâșnească în tine?

— Și ce-aș zice dacă aș naște un copil?

— Nu folosești unguent?

— Ba da, dar nu se știe niciodată.

— Ai putea spune că te-a vizitat chiar zeul.

Un ultim hohot râs se risipi în întuneric, aidoma unui colier de perle rupt.

— Ca să nu mai zic că se presupune că sunt în doliu!

— Abia îl vei suporta mai ușor!

Umbrele se despărțiră. Una se îndreptă cu pas molatic către palatul prințeselor. Cealaltă apucă de-a lungul fluviului înspre clădirile administrative. Ajunse într-un loc deschis, mărginit în dreptul fluviului de papirus și stuf, unde lumina nopții făcu să sclipească un tors zvelt, ca de metal, încă transpirat.

De cum reveni în odaia sa, îndrăgostita își puse peruca pe un suport, se dezbrăcă și-și aruncă rochia pe un scaun, apoi se întinse pe întuneric în pat. Își mângâie trupul satisfăcut, parcă pentru a imita dezmierdările iubitului.

Rememoră întâlnirea lor.

El era unul dintre scribii veniți, din porunca întâiului șambelan Thutu, la câteva ore după

moartea suveranului, ca să adune documentele regale și să le ducă în pavilionul arhivelor. Pașii li s-au întâlnit atunci când ea cobora din odăile unde mama sa, întoarsă din palatul de nord, se instalase. Privirile le-au rămas agățate una de alta. Ei îi plăcuseră din capul locului acest chip hotărât și vioi, maxilarele puternice, bărbia delicată, fruntea bombată, gura cărnoasă și umerii rotunzi.

Ar fi trebuit să-și întoarcă ochii de la el. Dar n-o făcuse. Ce nebunie!

El îi urmărea pe furiș fiecare gest. Ea își privi mâinile și le desfăcu, deget cu deget. Zece. Apoi întinse arătătorul. Unsprezece. Ora unsprezece. A doua nebunie! Ea, o prințesă!

Apoi prinse privirea tânărului și arătă din ochi spre grădini. A treia nebunie! Ea, o fecioară regală!

Dar moartea neașteptată a faraonului pusese capăt, cel puțin pentru ea, unei îndelungate toropeli urâcioase. Nu fusese până atunci decât o statuie, o marionetă articulară în mâinile tatălui său și ale mamei sale. Emoția bruscă și puternică o smulsese din tăria farmecelor. O dezlegase de vrajă.

Atmosfera care domnea în palatul prințeselor, cu fecioare lipsite de libertate și doici trecute de prima tinerețe, o scotea din minți. Avea șaptesprezece ani. Voia să cunoască un bărbat ales de ea.

Nu știa însă că acesta era un efect obișnuit al morții: să-i îmbete de viață pe cei vii.

Mai întâi o îndepărtase pe doică, sub pretextul că sforăiturile ei o împiedică să doarmă. Apoi, la ora stabilită, ieșise pe terasă. Era aproape lună plină și se vedea bine în grădini.

El venise. Ea îi arătă cu degetul tufele de tuia, căci acolo unde se afla acum putea fi zărit cu ușurință. Apoi i se alăturase. A patra nebunie!

Își aminti cu emoție de spaima tânărului. Dacă îl surprindea cineva ar fi primit o sută de lovituri cu vergile. Ori chiar mai rău. Căzuse în genunchi în

fața ei. Ea își suflecă rochia. Era un scrib isteț și supus. Ba pe deasupra, plin de râvnă. Își făcuse datoria, cu stângăcie la început, apoi tot mai înfocat.

Cu o voce puțin răgușită, prințesa îi porunci să se ridice în picioare. Își strecurase mâna sub pânza din jurul șoldurilor lui. A cincea nebunie!

Își aminti cu plăcere strigătul de surpriză al tânărului, un țipăt prelung, când, pentru prima oară în viață, ea cuprinsese un mădular cu mâna. Îl mângâiase. Apoi îl sărutase. Apoi…

Sprijinită de o tuia, se lăsase posedată. Durerea. Sângele. Apoi o deplinătate de neînchipuit. Îmbrățișarea. Un sărut de milioane de ani.

Dacă el n-ar fi plecat în seara aceea, l-ar fi chemat din nou.

♀

La o distanță de cinci leghe, la aceeași oră, însoțiți de orăcăitul îndârjit al broaștelor râioase și de primele adieri nocturne, trei tineri mergeau cu pas sprinten pe unul din drumurile micului oraș Hebenu. Se îndreptau spre o casă fără etaj, depărtată de celelalte, pe țărmul Marelui Fluviu. O recunoșteai cât de colo după cele trei torțe ce lăsau să cadă în apă, peste stuful și papirusul de pe mal, resturi de aramă încinsă. Sunetul țiterelor și al tamburinelor *kemkems,* ce făgăduiau fericirea, se auzea tot mai tare pe măsură ce tinerii se apropiau. Grăbiră pasul.

La ușă fură întâmpinați de un pitic cu obraji dolofani și fese proeminente. Era o persoană cu totul aparte piticul ăsta, Micul-Bes[3], după cum i se spunea. El și un altul cu aceeași înfățișare îi aparținuseră cândva lui Mutnejmet, soția generalului Horemheb și sora reginei. În cele din urmă, sătulă probabil de obrăzniciile lui, ea îi redase libertatea, iar el deschisese această tavernă, nu departe de Akhetaton.

— Ah, lucrătorii lui Thoth ne fac, în sfârșit, cinstea de a ne vizita! strigă el. Ați venit la timp,

spectacolul o să înceapă curând.

Pocni din degete și o servitoare veni să se îngrijească de noii sosiți. Îi conduse într-o sală ce avea șaizeci de coți în lungime și tot atât în lățime, unde două-trei duzini de bărbați de toate vârstele stăteau în fața meselor joase. Trei muzicanți se dădeau în spectacol pe platforma din cărămizi nearse și scânduri, aflată în mijlocul sălii. Cei prezenți beau bere, vin, mied, sorbind puțin câte puțin din cupe. Unii mâncau de seară, fiertură de bob sau pește fript, dar mai ales pâine. Mici mănunchiuri de khat[4] împodobeau aproape toate mesele. Izbucniră strigăte și râsete.

— Sudjo! Renefer! Akheru! Iată-vă dați în vileag!

Cei trei scribi, căci aceasta era ocupația lor, aleseră o masă mai liberă și luară loc printre colegi, negustători, țărani, slujbași ai podgoriei, toți oameni de condiție mijlocie, umilă chiar. Persoanele de vază nu călcau într-o astfel de tavernă. Plăteau ca să vadă spectacolul la ei acasă.

— Ce v-a reținut atât de mult?

— Stabilirea noilor cadastre, răspunse Renefer, care-și purta întotdeauna calamusul după ureche.

De la o masă alăturată, un mușteriu se răsti la ei încercând să acopere zarva tamburinelor.

— Desfrânaților! M-ați sărăcit de tot! O să le spun nevestelor voastre pe unde umblați noaptea!

— Găsește-mi mai întâi nevasta de care vorbești!

— Când ți-o crește păr pe picioare, mucosule!

Izbucniră noi râsete.

O slujitoare rotofeie se interesă ce doreau să comande ultimii veniți. Optară pentru pește marinat, o salată de ceapă, pâine cu susan și bere.

— Ne gândeam că taverna va fi închisă, zise Sudjo către vecinul său, scrib la templul lui Bes, care molfăia frunze de khat, umezindu-și din când în când cerul gurii cu o înghițitură de vin.

— De ce să fie închisă?

— N-ai aflat? Regele a murit.

— Ei și! Eu, unul, sunt viu! Oricum, a murit la Akhetaton. Noi ne găsim aici, la Hebenu. Până să afle tot regatul, o să treacă vreo treizeci de zile. Crezi că o să ținem doliu treizeci de zile?

— Se știe cine o să-i urmeze la tron? întrebă curios un negustător.

— Regentul, fără îndoială. Semenkhere, răspunse Akheru.

— Aha, iubițelul. Ne-am aranjat bine.

Schimbul de cuvinte fu întrerupt de muzicanții care zornăiră plăcuțele magice și tamburinele. Piticul urcă pe platformă și, cu un gest al mâinii, ceru să se facă liniște.

— Bărbați cu ochi ageri și sânge fierbinte, începe acum spectacolul rezervat zeilor!

Glume deșucheate întâmpinară aceste cuvinte.

— Cele trei dansatoare ale lui Hathor! anunță piticul.

Scrâșnetul țiterelor și al perlelor *minots,* asemănător sunetului scos de un șarpe cu clopoței furios, umplu încăperea. Apoi o formidabilă lovitură de tamburină îi făcu pe spectatori să tresară.

Piticul coborî dintr-o săritură de pe platformă, fiind urmat de trei dansatoare. Nu purtau nimic pe ele, în afara colierelor ce sunau legănându-se între sânii lor micuți. Aveau cincisprezece ani, cel mult. O tăcere deplină se așternu brusc. Cele trei artiste se așezară spate în spate, drepte și mândre, alcătuind un triunghi de carne tânără spre care se îndreptau răsuflarea și privirile arzătoare ale celor de față. Un zornăit de perle *minots* se înălță dinspre mâna unui muzicant. Dansatoarele se înfiorară până în vârful unghiilor și începură să-și miște degetele roz de la picioare. Freamătul crescu și o tamburină zbârnâi. Fetele își scuturară sânii. Încă o tamburină. Picioarele tremurau și ele. Apoi urmă un ritm de o măsură și jumătate. Fetele se depărtară una de alta, bătând din călcâie ritmul.

Potrivit obiceiului, spectatorii îl amplificară pocnind din degete. Fetele schițară mișcări de rotire. Un flaut își făcu auzit glasul, când sacadat, când obsedant. Tamburinele *kemkems* intrară în joc, făcând să vibreze scena.

Vibrațiile se răspândiră în șoldurile, fesele și vintrele spectatorilor. Fură golite cupele, apoi urcioarele. La un semn, slujitoarele aduseră altele. Mănunchiurile de khat se micșorau.

Dansatoarele păreau acum de-a dreptul posedate. Când își întindeau trupurile ca un arc, când se unduiau ca valurile apelor umflate.

Un freamăt de voci nestăpânit urca din piepturile bărbaților. Pocnetele din degete deveniră frenetice. Descriind cercuri din ce în ce mai largi, dansatoarele se apropiară de mese, de privirile hămesite, de gurile întredeschise, de mâinile lacome, ca niște fluturi de noapte atrași de o flacără. Fetele se legănau, iar mâinile se întinseră apucând o gleznă, o fesă sau un sân, când dansatoarea se apleca.

Tamburinele *kemkems* și perlele *minots* nu lăsau niciun ungher neatins de atmosfera din cale-afară de încinsă, tot așa cum dansatoarele nu lăsau nicio fărâmă de liniște în sufletul bărbaților.

— Pe Min! Dacă prind una, am să-i fac „păsărica” să vorbească!

Un râs ascuțit, deșucheat, biciui aerul.

Încă o lovitură de tamburină. Dansatoarele se opriră. Drepte, cu brațele întinse, băteau din palme, trăgându-se înapoi spre mijlocul platformei. Perlele *minots* zornăiau tot mai încet. Dansatoarele încremeniră.

O ultimă lovitură de tamburină. Apoi tăcere. Și larma se stârni în rândurile celor prezenți. Răsunau aplauze, se rosteau cu glas tare vorbe spurcate, hohote de râs izbucneau nestingherite. Dansatoarele părăsiră scena și dispărură printr-o ușă din spatele încăperii, ferindu-se, nu fără greutate, de mâinile care le mângâiau în treacăt.

Spectatorii își umplură cupele. Așa cum se cuvenea, le oferiră băutură și muzicanților.

Se auzea din nou orăcăitul broaștelor râioase pe care, pesemne, zarva le întărâtase, căci acum era mai puternic.

Toți știau că, într-o altă sală, mai mică și mai slab luminată, câteva fete care-și vindeau farmecele așteptau mușteriii înfierbântați. Dar simbria lor nu le îngăduia scribilor asemenea distracții. Seara costase deja mai mult decât ar fi trebuit. Și câțiva își aminteau că cei vârstnici îi preveniseră: acolo găseai plăceri ce deveneau lesne obișnuință.

Unul sau doi negustători, dintre cei mai înstăriți, plecară, cu fereală, să-și potolească emoțiile. Pentru ceilalți, discuțiile țineau loc de așa ceva.

— Poate că guvernatorul va decreta mâine doliul, zise unul dintre scribi. Taverna o să fie închisă.

— S-o crezi tu! Micul-Bes îl mituiește de-ajuns!

— Și dacă n-ar fi decât Micul-Bes!

— La drept vorbind, îi zise un negustător lui Sudjo, doar vouă, slujbașilor fiscului, nu vi se dă mită!

— Adevărat. Dar n-ar avea niciun rost, întrucât ar însemna același lucru.

Un râs scurt însoți constatarea.

— Așa că vezi tu, încheie negustătorul, puțin îmi pasă dacă Akhenaton e viu sau mort, pentru că asta n-o să schimbe nimic în privința dărilor.

— Nu există rege fără dări, observă sentențios Akheru. Chiar și zeii iau dări, dar perceptorii lor se numesc preoți.

Mai mulți meseni încuviințară, rânjind.

— Haide, ești un băiat bun, îți ofer o bere, îi zise negustătorul lui Akheru.

Fără îndoială, broaștele râioase dădeau o petrecere, căci orăcăielile lor nu slăbeau deloc. Ele nu plăteau dări. O scăpare de neiertat a fiscului. Supuși ai zeului incarnat, ar fi trebuit să plătească

dări, ca toți ceilalți! Cu siguranță că o s-o îndreptăm și pe-asta, își zise în sinea lui Akheru, noaptea târziu, cu un zâmbet răutăcios.

♀

A doua zi dimineață, un emisar al marelui vistiernic sosi la Memphis. Se duse direct la prefectul orașului ca să-i transmită un mesaj din partea mai-marelui său: funeraliile regale urmând să coste scump, iar vistieria statului fiind goală, dorea să obțină de la cei mai bogați locuitori ai orașului un obol pentru acoperirea cheltuielilor. Prefectul chemă la el după-amiază negustori și proprietari de pământuri dintre cei mai înstăriți. Emisarul le spuse care era scopul călătoriei sale. Bărbații îl ascultau cu un aer ursuz. Când termină, unul dintre ei îi răspunse:

— N-o să dăm nimic.

Brutalitatea reacției îl lăsă pe emisar cu gura căscată.

— Regele ăsta nu-i al nostru. Și-a trimis gărzile ca să zdrobească statuile și reprezentările lui Ptah, zeul protector al cetății noastre, în temple și chiar în mormintele părinților și prietenilor noștri. Câinii deșertului n-au decât să-l devoreze așa cum e. Puțin ne pasă.

Emisarul se înroși la față.

— Răspunsul vostru e de neacceptat! Vorbim de trupul zeului viu!

— Nu era zeul viu. Niciun zeu nu se atinge de alți zei. Nu ești prea deștept dacă-ți închipui că noi o să plătim pentru bandajele și substanțele aromate ale acestei hiene care tocmai a crăpat.

— Am să pun să fiți arestați pentru lipsă de respect!

— De către cine, țărănoiule?

— De către gărzile regentului.

— Puțin ne pasă nouă de regent.

Emisarul se întoarse către prefect:

— Îți ordon să-i arestezi pe acești neobrăzați!

— N-ai ce ordine să-mi dai, emisare. Ai venit fără delegație oficială din simplul motiv că nu există nicio putere în regat. Regele a murit și nimeni nu i-a luat locul. Ai cerut să-i vezi pe acești oameni. Iar ei ți-au răspuns.

O asemenea sfidare a autorității regale îl descumpăni total pe emisar. Ce-o să raporteze la Akhetaton?

— Veți da socoteală pentru cuvintele voastre, le spuse, furios, celor de față.

Însă nici ei nu erau mai puțin furioși.

— Până atunci, primește această milostenie de la noi, îi zise unul și, aplecându-se spre el, îi dădu o palmă.

Emisarul ripostă înghiontindu-l. Cei doi se încăierară. Prefectul încercă, zadarnic, să-i despartă. Zece gărzi se aflau la ușă, dar nu se clintiră. Scribul ce-l însoțea pe emisar sări în ajutorul stăpânului său. Un pumn îl trânti numaidecât la pământ. Emisarul fu repede copleșit. Cu trupul plin de sânge, începu să strige. Apoi își pierdu cunoștința. Îl scoaseră din încăpere și-l azvârliră în stradă.

Emisarul avu nevoie de trei zile ca să fie în stare să apuce pe drumul de întoarcere. Îi povesti lui Thutu cum se desfășurase ceea ce ar fi trebuit să fie o întâlnire cu supuși ai faraonului.

Dar regatul avea atunci alte griji decât obrăznicia unor notabilități din provincii. Oricum, povestea emisarului dădea de gândit. Proprietarul care îl ocărâse spusese adevărul: nu exista putere în Regatul Celor Două Pământuri.

Ci doar aparența unei administrații.

♀ Capitolul 3

OBRĂZNICIA MUȘTELOR

Un mort nu e o persoană lipsită de viață, ci un obiect cu totul diferit. Moartea crede că-l înhață pe

cel viu. Ha! Îndată ce pune stăpânire pe el, acesta devine altceva.

Tot așa arăta și obiectul pe care cele șase prințese, pășind în urma mamei lor, mai semeață ca niciodată, fură poftite să-l privească în sala mare a palatului, înainte de a fi dus în Casa regelui, unde, timp de șaptezeci de zile, îmbălsămătorii vor trudi să-i păstreze amintirea formelor.

Cadavrul, cum obișnuia să i se spună, zăcea pe un pat ceremonial – o platformă acoperită cu o pânză brodată, prevăzută cu scripeți aurii pentru transport. Picioare care, pe verticală, păreau și mai mari și mai plate, un pântec și mai proeminent, umflat de fluidele fermentate ce vor hrăni doar viermii, presupunând că li se va îngădui să trăiască, și o față de vulpe. Fălcile erau strânse cu o fâșie de țesătură care făcea să stea țeapănă barba falsă, împletită. Pielea, de la sine înțeles, era lividă.

Vasăzică acest ciudat trup neînsuflețit fusese centrul puterii – o putere tiranică, ce impusese întregii țări cultul unic al discului solar.

Uimirea le încremeni pe prințese și le îngheță lacrimile. Un tată. Un rege. Și un astfel de om se preschimbase în ceea ce se vedea acum.

Slujitorul lui Ka stătea la picioarele patului, țeasta-i rasă lucind de sudoare.

Prințesele se rânduiră pe latura dreaptă, lângă fratele vitreg al răposatului și coregent al regatului, Semenkhere, în spatele căruia veghea purtătorul său de evantai. Avea douăzeci de ani, același chip de vulpe, aceeași gură parcă dăltuită, lacomă și voluptuoasă ca a fratelui său vitreg, torsul la fel de zvelt, dar abdomenul mai puțin proeminent. Când regina Nefertiti intră în sală, își ridică ochii cu un aer grav, aproape crispat, apoi îi lăsă din nou în pământ.

Îndepărtată din preajma regelui, apoi chiar de la putere, în beneficiul coregentului, ea nu mai era

decât imaginea unei regine. Prezența sa era doar simbolică. Nu mai simțea decât ură.

Dreaptă ca un stâlp, cu trupu-i băiețesc îmbrăcat într-o rochie largă plisată, având în picioarele cu unghii date cu pudră de aur sandale aurite, Doar-Un-Ochi, cum o porecleau dușmanii săi din rândul preoțimii, cuprinsese cu privirea-i de temut întreaga adunare, îndată ce intrase. Și îi descoperise atât pe aliați, cât și pe adversari.

O întâmplare de neuitat întărise odinioară legenda despre această privire. În cursul unei sărbători de la palat, un curtean nesuferit îi întinsese lui Nefertiti un pahar cu vin, dar, mare greșeală, îl apropiase de ea prin stânga. Nefertiti privise paharul, iar acesta se spărsese în mâinile băgăciosului înspăimântat. Așadar ochiul stâng era cel malefic. Ea era conștientă de asta și uneori închidea ochiul drept ca să-i îngrozească pe cei pe care-i bănuia de gânduri dușmănoase.

Lângă Semenkhere stătea un băiețel cu chip delicat, ochi blânzi, mâini și picioare atât de fine că păreau cizelate de un bijutier, încălțat cu sandale din piele de vițel aurită care-i cruțau tălpile de atingerea podelei atât de modeste. Tutankhaton, ultimul născut al lui Amenhotep al III-lea, era, prin urmare, frate vitreg atât cu răposatul, cât și cu regentul.

În fața lui, pe partea din stânga, se afla întâiul șambelan Thutu, masiv, cu ridurile-i leonine și mai adâncite ca de obicei.

Alături se înșirau persoanele de vază ale regatului.

Întâiul slujitor al lui Aton, Panesy, cu chip și trup de cucuvea.

Scribul regal, stăpânul Casei regelui, căpetenia căpeteniilor și nobil de prim rang, medic al persoanei regale, cel care se apropie de trupul regelui, Pentju, subțire pentru cei cincizeci de ani ai săi, cu privire stinsă, de vultur orbit de lumina zilei.

Maya, general al domnului Celor Două Țări, intendent al Casei regelui, pacificator al lui Aton, scrib regal, supraveghetor al tuturor lucrărilor regelui, patruzeci de ani, nas coroiat și expresie nepăsătoare, membru al Consiliului regal.

Nakhtmin, prinț ereditar, văr cu Ay, tatăl reginei, purtător al sigiliului regal al Egiptului de Jos, vechi membru în Consiliul regal al tatălui răposatului rege, comandant al garnizoanelor din Theba. Neoficial, supraveghea însă și cetatea Akhetaton, rivalizând, astfel, cu Mahu, comandantul gărzilor regatului.

Horemheb, roșu la față și încruntat, cu ceafă și trup ca ale boului Apis, mâini în formă de lopățică pentru bătut rufele, picioare enorme, de culoarea cărnii crude lăsate în soare, comandant al garnizoanelor din Memphis, dar, mai ales, învingător vremelnic al răzvrătiților din Țara Kush. Din când în când arunca o privire spre soția sa, Mutnejmet. Soră mai mică a lui Nefertiti, ea se oprise la trei pași în spatele acesteia, distanța impusă de protocol, întrucât nu făcea parte din familia regală propriu-zisă. Se zvonea că cele două nu se înțelegeau deloc, Mutnejmet neputând să sufere tonul poruncitor al surorii sale.

Uersef, comandantul garnizoanei din Akhetaton, un personaj uscățiv cu un aer din cale-afară de supărat.

Mahu, căpetenia gărzilor regatului, un bărbat scund cu trăsături dure, tăiate parcă în lemn de cedru.

Și Ay, cincizeci și cinci de ani deja, cu fața pătrățoasă brăzdată de riduri fine, poreclit și „prințul din Akhmim”, datorită influenței pe care-o exercita în această provincie, aflată la cincizeci de leghe sud de Akhetaton, și a întinderilor de pământ uriașe pe care le stăpânea. Comandant al cavaleriei regelui și general al carelor de luptă, purtător al evantaiului regal, scrib personal al suveranului, văr cu Nakhtmin, cumnat cu Amenophis al III-lea, căci

sora sa se căsătorise cu acesta. Socrul lui Horemheb, soțul lui Mutnejmet. Membru al Consiliului regal, firește. Și titlul cel mai important: socrul răposatului rege, fiind tatăl lui Nefertiti. Îi aruncă fiicei sale o uitătură greu de descifrat. Ea îi răspunse în același fel. Schimbul de priviri nu-i scăpă lui Meritaton.

Erau prezenți și mulți alți demnitari, scribi și mari preoți din cele patruzeci și două de nome ale regatului.

Și bineînțeles, Humose și Nefertep, a căror prezență constituia oarecum o ofensă adusă răposatului, deoarece ei reprezentau două dintre cultele pe care slujitorul lui Aton le ura cel mai mult. Dar, susținător al dorinței de conciliere a regentului Semenkhere, întâiul șambelan și maestru de ceremonii, Thutu, socotise că nu li se poate interzice să ia parte la doliu, întrucât răposatul fusese stăpânul Celor Două Pământuri și, ca atare, suveranul tuturor cultelor. De altfel, și marele preot Panesy se arătase de aceeași părere. Dar fiecare știa că toți marii preoți se înțelegeau de minune între ei și că cei ai cultelor interzise se fereau să-l atace vreodată direct pe Panesy. Nu erau porniți decât împotriva celui care impusese cultul habotnic și fără noimă al lui Aton.

La ușă stăteau o sută de străji, cu lancea la picior. Iar afară se strânse mulțimea: slugile palatului și locuitorii cetății Akhetaton.

Pretutindeni, muște. Incarnări ale frivolității, indiscreției și obrăzniciei, aceste surori mai mici ale lăcustelor profitau că scăpaseră de blestemele rituale și se așezau peste tot, dar mai cu seamă pe buze.

Liniștea, încărcată de fum de tămâie, era apăsătoare. Se auzi chiar și chiorăitul a două, trei stomacuri. Dintr-o pricină necunoscută, cea mai mică dintre prințese, Setepenre, izbucni în hohote de plâns zgomotoase. Nimeni nu se clinti.

Ankhensepaton o luă de mână, îi mângâie obrazul și o îmbrățișă.

Slujitorul Ka-ului regal făcu un semn. Un scrib îi aduse un papirus pe care-l scoase din tocul său, îl desfășură solemn și i-l întinse. Nefertep observă că documentul era nou-nouț.

— Glorie lui Aton, stăpânul suprem al cerului, care hotărăște în această zi să te întorci în casa ta cerească, începu slujitorul Ka-ului.

Humose făcu ochii mari. Neîndoielnic, era un text necunoscut. Nefertep și ceilalți preoți rămaseră indiferenți.

— În prima zi din prima lună a încolțirii grânelor din cel de-al șaptesprezecelea an al domniei tale asupra Celor Două Pământuri, ai hotărât să-ți iei în stăpânire sufletul pământean și să-l conduci să facă înconjurul statelor tale…

Nefertep se strâmbă ușor: nici cea mai mică aluzie la Amon-Ra, Horus, Anubis, Thoth, Mut. Nimic nou, aceeași habotnicie. Zidurile înaltei săli de audiențe răsunau de glasul puternic al slujitorului lui Ka:

— Pace ție, pace ție, suflet divin viu care-ți lovești vrăjmașii. Sufletul tău divin e cu tine, forma ta divină îți este alături în regalitatea supremă a lui Aton!

Semenkhere scrută chipurile clerului politeist, indignat, fără îndoială, de omiterea numelor tuturor zeilor pentru slujirea cărora ei își dedicaseră viața. Textul fusese compus chiar de Akhenaton.

Nefertiti rămase netulburată, semeață, ca o statuie, părând să nu observe privirile pe care tatăl său Ay le arunca din când în când spre ea și spre nepoatele lui.

O muscă se așeză pe nasul regelui. Slujitorul lui Ka își continuă psalmodierea:

— Nu vei mușca pământul, nu te vei hrăni cu țărână…

Ankhensepaton zări musca. Primul impuls fu să se ducă s-o alunge. Meritaton o opri cu un gest rapid, dar ferm.

Horemheb își trase o palmă peste obraz. O altă muscă pică moartă.

— Sufletul tău este în tine, în pieptul tău, forma ta îți aparține…

Ankhensepaton era surprinsă. Bineînțeles, profesorul ei o învățase că regii nu mor, ci-și părăsesc locuințele pământești pentru a-și regăsi forma cerească. Totuși, cuvintele pe care le rostea slujitorul lui Ka nu mai însemnau nimic pentru ea.

Sora ei Neferneru-aton-Tashery începu deodată să se agite și strănută. Să strănuți! Cea mai funestă prevestire! Nefertiti întoarse o privire întunecată spre penultima născută și Ankhensepaton strânse cu forță, amenințător, mâna neobrăzatei. Aceasta își trase nasul.

O altă muscă poposi pe arcada stângă a mortului. Nerușinarea acestor creaturi zburătoare era de nesuportat. Nu știau că-l sfidează pe regele universului?

Cu îndurare, invocația slujitorului lui Ka încetase. Panesy se apropie de trupul neînsuflețit. Șase preoți aduseră pe un taler aurit dubla coroană sacră, receptacul al puterii divine, dar nu o așezară pe fruntea răposatului, ci se mărginiră să țină talerul în dreptul capului. Apoi patru preoți veniră să apuce baldachinul funerar și, la un ordin scurt al mai-marelui peste templul lui Aton, îl ridicară și se puseră în mișcare, cu pași ireal de înceți, îndreptându-se spre ușa înaltă, urmați de purtătorii dublei coroane, de coregent, de regină și de prințese și la sfârșit de restul demnitarilor. Păstrând ordinea ceremonioasă, trecură pe lângă un șir de străji, aproape preschimbate în statui, și străbătură curtea în același ritm.

Cerul ca argintul însemnă o eliberare pentru Ankhensepaton. Mirosul de tămâie risipindu-se în sfârșit, prințesa trase adânc aer în piept. Nu știa

dacă morții respirau, dar, una peste alta, ea avusese impresia că inhalase vaporii tatălui ei dispărut.

Cortegiul ajunse la poarta palatului, își croi drum prin mulțimea care aștepta afară, trecu strada și intră pe sub portalul Casei regelui, aflată chiar în față. Traversă o altă curte și pătrunse în locuința regală. Odată ajuns în sala cea mare, slujitorul lui Ka le făcu semn purtătorilor să lase jos litiera pe care era așezat baldachinul. Acesta fu împins pe o masă cu picioarele sculptate în formă de labe de leu. Doisprezece îmbălsămători așteptau acolo. Slujitorul lui Ka ridică solemn mâna și ușile aurite se închiseră. Familiei regale, demnitarilor, preoților nu le mai rămânea altceva de făcut decât să se întoarcă acasă.

Mânuind cuțitele de obsidian și de bronz, îmbălsămătorii erau gata să-și înceapă munca sinistră și sacră: să administreze cadavrului o spălătură cu ulei de cedru ca să dizolve intestinele, să-l taie ca să scoată organele, smulgând astfel părțile moi lăcomiei viermilor, să le cufunde în băi cu natron și să le depună în vase din alabastru. Așa începea mumificarea. Șaptezeci de zile mai târziu, mumia regală pornea în ultima sa călătorie pe Pământ, spre mormântul unde o așteptau mobilierul, ofrandele și toate lucrurile necesare vieții veșnice a cuiva care nu mai exista.

Regina și prințesele plecaseră primele, însoțite de slujitoare, purtătoare de evantai și sclave.

Din mulțime, un băiat le privea, cu ochii mari, rotunzi de spaimă.

Încântată că se găsește în sfârșit pe strada pe care-și dorise cu atâta ardoare s-o cunoască, Ankhensepaton mergea agale, învârtindu-se de colo-colo, în urma cortegiului, uitându-se cu atenție la acești oameni care fuseseră supușii tatălui său. Ei îi zâmbeau, impresionați de frumusețea și de trupul ei plăpând. Prințesa le răspundea, cu sinceritate, în același fel.

Băiatul ajunse, gâfâind, în dreptul tinerei. Mișcările dezordonate ale cortegiului regal îl împinseseră spre ea. El îi strecură în mână o piatră netedă și dispăru din nou în mulțime, îngrozit de îndrăzneala propriului gest.

Uluită, Ankhensepaton privi piatra. Era cumva un joc? După expresia neliniștită a băiatului nu s-ar fi zis. Prințesa realiză că nu era momentul s-o cerceteze. Care putea să fie mesajul? Tocmai atunci doica veni după ea și-i porunci să se alăture cortegiului.

O oră mai târziu, în timp ce Aton vărsa argint topit peste valea Marelui Fluviu, interzicându-le obeliscurilor și celor vii existența oricărei umbre, regina se înapoie în odăile sale, iar prințesele regăsiră cu bucurie răcoarea dintr-ale lor. Meritaton ceru o gustare alcătuită din plăcinte, smochine și lapte de migdale cu miere. Nimeni nu scoase un sunet. Ceremonia funebră parcă le scosese măruntaiele și le lipsise de simțuri pe prințese, pe doici, pe slujitoare și pe sclave, nelăsându-le decât vederea și gustul, auzul, pipăitul și vorbirea fiind afectate de prezența morții. Mirosul dispăruse din cauza cantității impresionante de tămâie. Apoi Meritaton se închise în odaia sa ca să doarmă puțin.

Ankhensepaton făcu la fel. Își descleștă degetele și cercetă piatra. Cinci rânduri în hieratică erau înscrise pe ea[5].

♀ Capitolul 4

RĂZBUNARE DE FEMEIE

Semenkhere și cei care-i erau de-acum subordonați – întrucât, ca regent, fusese ales să-i urmeze la tron răposatului rege – aveau de gând să se întoarcă în odăile din Casa regelui. Ocoliră fațadele înalte ce dominau strada, ca să treacă prin grădini. Timp de șaptezeci de zile, cât dura

îmbălsămarea, nu le era îngăduit să pătrundă în marea sală de audiențe particulare. În afara scribului său personal, regentul era urmat de șambelanul Thutu, de Panesy, întâiul slujitor al lui Aton, de scribii și purtătorii de evantai ai acestora, adică vreo treizeci de persoane.

— Unde este Pentju? întrebă Semenkhere.

Nimeni nu-l văzuse.

— Dar Maya?

Și el dispăruse.

Ajunși la poarta grădinilor, avură surpriza s-o găsească păzită de cincizeci de soldați cu lancea la picior.

— Ai chemat străji, Majestate? întrebă Thutu.

— Nu, răspunse Semenkhere încruntându-se.

Surpriza crescu atunci când acesta se văzu împiedicat să treacă de poartă chiar de însuși comandantul trupei de soldați.

— Am primit ordin să nu-l lăsăm pe regentul Semenkhere să pătrundă în odăile Casei regelui! anunță ceremonios ofițerul.

Semenkhere și suita sa rămaseră o clipă fără glas.

— Cine a dat ordinul?

— Comandantul garnizoanei din Akhetaton, generalul Uersef.

Lui Semenkhere îi trebui ceva timp ca să priceapă cele auzite. Se întoarse spre Thutu:

— Adu-mi caii de la grajduri.

Șambelanul dădu să îndeplinească porunca, însă comandantul adăugă:

— Regentului Semenkhere îi este interzisă folosirea cailor regali. Grajdurile sunt păzite.

Semenkhere păli. El și membrii suitei sale se priviră uluiți. Nici nu se punea problema să te târguiești cu un comandant militar. Totuși, deținând puterea numai prin mijlocirea răposatului rege și încă nefiind el însuși încoronat, regentul nu avea nicio autoritate oficială. Depindea de

Consiliul regal care nu se reunise încă pentru a-i confirma statutul.

— Veniți, zise el.

Părăsiră grădina. Odată ajunși în stradă, Semenkhere hotărî:

— Să-i facem o vizită comandantului garnizoanei. Îl cunosc bine.

În timpul regenței sale, Semenkhere întreținuse relații prietenești cu acest militar. Acum înțelegea de ce Uersef păruse atât de supărat cât ținuse ceremonia de despărțire.

Cazarma se afla la mai bine de-o jumătate de oră de mers, în partea de miazănoapte a orașului. Mulțimea se uita cu mirare la un cortegiu regal care mergea pe jos.

Când ajunseră la destinație, comandantul garnizoanei își făcea siesta. Conștient de nestatornicia onorurilor și de legăturile de până atunci dintre regent și mai-marele său, locotenentul acceptă numaidecât să-l înștiințeze pe acesta din urmă de prezența oaspeților săi. Câteva clipe mai târziu, potrivindu-și încă peruca, semn vădit de respect, Uersef se ridică să-i întâmpine pe Semenkhere și suita sa. Se înclină în fața oaspetelui regal, un alt semn de respect.

— Cine ți-a dat ordin să nu fiu lăsat să intru în Casa regelui? întrebă Semenkhere.

— Regina, cinstite regent.

— Dar eu sunt regentul!

— Nu fac decât să execut niște ordine, cinstite regent. Nefertiti a fost numită aseară succesor al regelui, de către Consiliul regal restrâns. Au fost acolo Maya, Pentju și mai-marele meu Nakhtmin. Și Ay, firește.

— Nakhtmin a participat?

— Da, cinstite regent.

— Dar parcă el nu mai făcea parte din Consiliul regal, nu?

— I-au fost redate vechile privilegii. Nu putea face altceva decât să încuviințeze hotărârea

celorlalți trei. L-au asigurat că și Horemheb acceptase.

Semenkhere își plecă ochii, cugetând. Era o lovitură de stat, fără îndoială pusă la cale în grabă de Nefertiti și de tatăl ei. Medită la răzbunarea acestei femei, care încă își mai arăta puterea. Căci regina fusese crescută în cultul puterii și nu putea să-l ierte pe Semenkhere pentru că o lipsise de ea în ultimii trei ani ai domniei soțului său. Și-așa era destul că ibovnicul îi răpise afecțiunea soțului ei. Dar puterea, nu!

Semenkhere o înțelegea cu ușurință. Dar nu se așteptase la această schimbare bruscă a situației.

— Cinstite regent, nu ți-e sete? întrebă Uersef. Aș fi fericit să vă ofer, ție și suitei tale, bere rece.

Semenkhere încuviință din cap. Căldura devenea apăsătoare. Uersef dădu o poruncă scurtă și ordonanța comandantului garnizoanei aduse numaidecât trei vase mici de pământ și pahare fără picior.

După ce băură și iar băură din licoarea răcoritoare, nu mai avea niciun rost să piardă vremea la cazarmă.

— Majestate, grăi Thutu, orele trec. Situația este de neacceptat. Lasă-mă să-ți ofer ospitalitatea casei mele. O să avem destul timp să chibzuim.

— Nu mergem s-o vedem pe Nefertiti, mai întâi?

Panesy își încreți buzele într-o strâmbătură, urmată de un zâmbet răutăcios.

— Majestate, îi zise el lui Semenkhere folosind anume vechiul lui titlu. Ce așteaptă o femeie care a repurtat o victorie asupra vrăjmașului? Proteste. Majestatea Ta e prea fină ca să nu știe că acesta n-ar fi decât o recunoaștere a înfrângerii. Ea știe că dispui de mijloace importante. Tăcerea ta ar reprezenta o dovadă de dispreț și n-ar putea decât s-o neliniștească. Crede-mă, dacă până la căderea nopții nu te vei duce să-ți arăți indignarea, va dormi cum nu se poate mai rău.

— Dar ce vom face apoi? întrebă Semenkhere, cucerit de cuvintele lui.

— Ne întâlnim diseară acasă la Thutu.

Și întorcându-se spre acesta din urmă, Panesy adăugă:

— Îngăduie-mi să aduc cu mine la cină câțiva invitați.

— Vor fi bineveniți, răspunse Thutu.

Curios om acest Panesy, gândi Semenkhere. De partea cui era? Ar fi trebuit să se numere printre susținătorii lui Nefertiti, apărătoarea înverșunată a cultului lui Aton, și totuși părea să fi trecut de partea învinsului…

♀

Prințesă celestă,
marii preoți Humose
și Nefertep o să-i amenințe
pe-ai tăi cu o răzmeriță
sprijinită de Horemheb.

Ankhensepaton se așeză pe patul său. Mesajul era enigmatic. Ca și felul în care îi fusese înmânat. Nu știa ce să creadă. Nu era familiarizată cu jocurile puterii, nu-i cunoștea pe Humose și pe Nefertep și recunoscu doar numele unchiului său Horemheb. Dar ceva îi spunea că mesajul era important.

Cu piatra în mână, ieși din cameră pe terasă și se duse la Meritaton, care stătea în încăperea alăturată. Aceasta dormea întinsă pe spate, pe jumătate goală. Respirația îi era grea. Ankhensepaton îi admiră o clipă sânii, lucind de sudoare. Se așeză pe pat și-i puse o mână pe picior. Respirația lui Meritaton se poticni de două, trei ori, sfârșind într-un soi de mormăit. Apoi deschise ochii cârpiți de somn.

— Ce s-a întâmplat? exclamă ea alarmată.

Ankhensepaton îi întinse piatra.

— Unde-ai găsit asta?

— Mi-a strecurat-o în palmă un băiat mai devreme, când ne întorceam acasă.

— Un băiat?

— De vârsta mea.

Meritaton cercetă piatra netedă. Un scris ca de copil.

— Cine sunt Humose și Nefertep? întrebă Ankhensepaton.

— Marii preoți ai cultelor lui Amon-Ra de la Theba și Ptah de la Memphis.

— Amon-Ra?

Ankhensepaton nu cunoștea nici măcar numele celui ce fusese regele zeilor înainte ca tatăl ei să-l fi alungat din regat.

— Și Ptah?

— O să-ți povestesc și asta. Nu l-ai mai văzut niciodată pe băiat?

— Niciodată. De altfel, abia l-am zărit când mi-a strecurat piatra în palmă.

Meritaton părea nedumerită.

— Culmea este că mesajul poate fi demn de crezare.

— S-o întrebăm pe doică…

— Nici să nu te gândești!

— Atunci pe mama?

— O s-ajungem să ne certăm ca două țărănci necinstite. Auzi! Să primești un mesaj din mâna unui băiețaș necunoscut! Cred că visez!

Meritaton se ridică și, în picioarele goale, se duse să bea dintr-un vas o înghițitură zdravănă de apă de fântână parfumată cu esență de trandafiri. Apoi luă o caisă dintr-un castronaș și începu s-o mănânce cu un aer gânditor.

— Tu pari să cunoști semnificația mesajului. Lămurește-mă! îi ceru, nerăbdătoare, Ankhensepaton.

— Vorbește mai încet! îi porunci Meritaton. O să le trezești pe doici.

Se așează pe pat.

— Cândva, în regat erau venerați mai mulți zei. Amon-Ra, Ptah, Horus, Osiris, Isis și alții. Un cler numeros și prosper se îngrijea de fiecare cult. Tatăl nostru a interzis cultele lor și a confiscat veniturile acestor preoți. Iar ei îl urăsc. Acum, că el a murit, or să uneltească pentru a-și recăpăta privilegiile. Pricepi?

— Nouă de ce nu ni s-a spus asta niciodată?

— Pentru că era interzis! șopti Meritaton, pierzându-și răbdarea.

— Și de-asta șușotesc doicile pe la colțuri?

— Cumetrele astea aud tot soiul de bârfe care dospesc în capetele lor! bodogăni Meritaton.

— De ce te enervezi?

— Pentru că mesajul pare adevărat. Dar nu știu ce-am putea face noi. Nici măcar cum să-l tălmăcim. Trebuie să înțelegi că tronul e acum gol. Și mulți îl râvnesc.

— Cine?

— Mama, în primul rând. Apoi Semenkhere. Bunicul nostru Ay. Și alții, nu mă îndoiesc.

Prin fereastra deschisă, Ankhensepaton privi cerul. Lumea era cu neputință de înțeles. Ba chiar mai rău: amenințătoare.

— Și noi? întrebă ea cu glas slab.

— Vom vedea, răspunse cu înțelepciune Meritaton. Se va găsi întotdeauna un soț, nu?

Spaima o făcu pe Ankhensepaton să-și stăpânească indignarea. Mesajul băiatului nu va sluji la nimic. Și de altfel de unde aflase el ceea ce susținea?

♀

Fostul mai-mare peste garderoba regală nădușea de frică. Sudoarea îi șiroia în firișoare mătăsoase pe pielea mată a trupului atletic și neted, pe frunte, de-a lungul coastelor, printre mușchii de pe piept, unde umezea colierul Favorii regale, și cobora până la buric.

Așezată într-un jilț de abanos cu brațele decorate cu aur smălțuit, Nefertiti îl săgeta cu privirea-i

pământeană, cea a ochiului drept, și cu cealaltă, malefică, a ochiului stâng.

— Așadar, ai rămas fără slujbă, zise ea.

— Da, divină stăpână.

Cine-ar mai avea de-acum nevoie de cele două sute de tunici din pânză de in plisată ale răposatului, de fustele din același material, petrecute în față sau desfăcute la poale? De mantiile stacojii? De zecile de perechi de sandale din aur sau din piele aurită, bătute cu pietre prețioase? De centurile din aur cu nestemate? De pectoralii[6] de ceremonie din aur împodobiți cu pietre prețioase rare, printre care faimoasele safire, în formă de stea, din Taprobane?

— Inventarul e în ordine?

— Da, divină stăpână. Sipetele sunt sigilate.

— Va trebui să-mi aduci bijuteriile.

— Da, divină stăpână. Mai sunt și sipetele regentului.

Nefertiti nu zise nimic. Va hotărî împreună cu tatăl ei dacă giuvaierurile regentului aparțineau de drept acestuia sau tezaurului regatului.

— Chiar dormeau în același pat? întrebă ea.

Sudoarea șiroi și mai vârtos pe trupul slujbașului.

— Da, divină stăpână. Regele pusese să se mestereasc㠄 un pat dublu.

— După părerea ta, care din ei era femeia?

Necuviința întrebării îl izbi pe mai-marele garderobei ca o palmă peste față. Înghiți în sec. Un răspuns stângaci putea să-l coste nu doar slujba de invidiat, ci chiar viața.

— Nu știu, divină stăpână, răspunse cu vocea gâtuită.

— Vorbește. Nu-mi spui decât mie.

— Nu lucram noaptea, divină stăpână.

— Dar stăteai toată ziua cu ei. Așa că vorbește.

— Divină stăpână…

— Vorbește! Știu precis ce ai furat din lucrurile regelui.

Bărbatul se holbă la ea îngrozit.

— Stăpânul nostru… reuși în cele din urmă să îngaime.

Ea șovăi doar o clipă înainte de a întreba:

— Dar tu?

Bărbatul părea gata-gata să se prăbușească. Făcu ochii mari.

— Eu?

— Cu cine te culcai?

Și ochiul ei îl privea, sfredelindu-i creierul…

— Cu amândoi?

El încuviință din cap.

— Mai veneau și alții?

— Uneori… În timpul plimbărilor cu *Gloria lui Aton,* se bâlbâi el.

Barca regală, acum ancorată în fața palatului prințeselor. Nefertiti își aminti de plimbările în familie la care fusese folosită cândva această barcă. Strigătele de bucurie ale fiicelor sale. Cojile de pepene pe care le aruncau în apă ca să vadă pești mari țâșnind și înghițindu-le cu lăcomie…

— Cine mai știa?

— Nimeni, divină stăpână. Era un secret.

— Pleacă, zise ea. Poți să păstrezi ce-ai furat. Rămâi în slujba Casei regelui până când voi hotărî altceva. Dacă dezvălui vreun cuvânt din discuția noastră, am să pun să fii omorât în bătaie. De ce plângi? îl întrebă când el dădea să iasă.

Bărbatul se întoarse.

— Stăpânul meu… era bun… Mă gândesc la fericirea pierdută…

— Și eu la fel.

În sfârșit, bărbatul părăsi încăperea, cu fruntea în pământ. Nefertiti ieși pe terasă. Privirea îi rătăci pe deasupra Marelui Fluviu și-i căzu apoi pe *Gloria lui Aton,* care se legăna cu nerușinare în fața palatului prințeselor. Nu putu să îndure vederea ei, așa că se întoarse în penumbra odăii sale de lucru.

Ghicise de multă vreme ceea ce auzise adineaori. Akhenaton era un om cu două fețe. Un cuceritor a cărui plăcere supremă era să fie cucerit. Purtătorul unei coroane duble, bărbat și femeie. Iubitul imaterial al Discului lui Aton și, în același timp, o făptură din carne și sânge, favorit al favoritului său. Și totuși ea crezuse că viața ei e fericită. Până în ziua în care a apărut fiul mitannienei, Semenkhere. Precum șarpele Apopis, își fermecase fratele cu prospețimea celor cincisprezece ani ai săi. Îl convinsese să locuiască împreună, mai întâi în Casa regelui, apoi, întrucât aceasta era prea apropiată de palat, într-un palat nou-nouț, construit anume pentru ei la Meru Aton. Și obținuse titlul de regent. Îi luase locul. Ca soție, apoi ca membru în consiliu și garant al tronului.

Brusc, basoreliefurile și frescele care înfățișau cuplul regal, înconjurat de copiii săi, învăluiți în dubla căldură a lui Aton și a dragostei familiale, care-l arătau pe rege îmbrățișându-și fata cea mai mică, toate acestea nu mai erau decât minciuni pentru ochii curtenilor și ai poporului. I se raportase că un basorelief îi reprezenta pe Akhenaton și Semenkhere îmbrățișați. Nefertiti îl pălmuise pe cel care-i adusese această veste.

Nici măcar nu căzuse în dizgrație, ci fusese, pur și simplu, uitată. Cunoștea motivul: nu-i dăruise soțului ei decât fiice. Se spune că, în asemenea cazuri, vina stă în sămânța prea slabă, dovadă copilul pe care i-l născuse o concubină, tot o fată, moartă la o vârstă foarte fragedă. Dar Akhenaton refuzase să-și condamne licoarea divină. Simțindu-se înșelat în așteptările sale, părăsise patul regal.

Ea își chemase în ajutor tatăl, pe Ay. Acesta își mărturisise mâhnirea și neputința. Vorbise și cu Mutnejmet, sora sa și soția lui Horemheb, care o sfătuise să-și găsească un ibovnic și să-i dăruiască în sfârșit un băiat soțului ei, fie și bastard. Dar vârsta când putea să zămislească trecuse. De-acum

pântecul îi era la fel de sterp precum al demonului Semenkhere.

Rana se adâncise încet și în tăcere. Lacrimile se iviră în ochii reginei. Soția zeului viu trebuia acum să joace comedia doliului.

Dar ea încă trăia. Îi va face pe dușmani să bea vinul acru plămădit din lacrimile, umilința și furia ei.

În odaie intră un bărbat. Avea nasul coroiat și un aer impunător și de cum păși înăuntru văzu că Nefertiti era tulburată. Se repezi spre ea.

— Stăpână! exclamă. Ce se întâmplă?

Și atunci ea începu să plângă din toată inima. El o luă în brațe și o mângâie.

♀

Cu puțin înainte ca soarele să apună, un mesager îi aduse lui Thutu acasă un înscris regal care îl înștiința că nu mai era întâi șambelan al Casei regelui. Thutu primi vestea cu un rânjet care-l surprinse până și pe oaspetele său de onoare, regentul Semenkhere.

— Cum te cheamă, mesagere?

— Ha-Uzait.

— O să-mi amintesc numele tău cât de curând, crede-mă.

Omul plecă, neliniștit. Thutu se întoarse, batjocoritor, și agăță înscrisul sub lampa de bronz cu trei brațe ce atârna de tavanul marii săli, ca să-l vadă toți. Documentul amenințător se legănă și se învârti în aer, ca un obiect fără greutate. Căci acesta era respectul pe care fostul întâi șambelan îl arăta deciziei reginei. Și pentru prima dată după zile întregi, Semenkhere începu să râdă.

Indiferenți la toate aceste întâmplări, zece sclavi trebăluiau desculți, unii măturând rogojinile, alții umplând lămpile cu ulei, aranjând urcioarele cu bere și vin pe masa mare și joasă din mijlocul sălii, aţâțând focul în vasele pentru încălzit sau alungând insectele care se aventurau pe pardoseala de piatră. La poarta grădinii, fumul talașului de cedru ținea

la distanță roiurile de musculițe dornice de umezeală, care se adunau la fiecare asfințit de soare. Păsările se hrăneau cu o parte din ele înainte de a se adăposti în sicomori, iar liliecii terminau cu restul.

Însoțit de cele patru slugi care-i mai rămăseseră, Semenkhere se spălă și se instală în cea mai frumoasă cameră a locuinței lui Thutu. Când se întoarse în sala mare, odihnit, masat, proaspăt bărbierit, parfumat, cu pielea unsă cu uleiuri de santal și iasomie, tocmai ce sosiseră Humose și Nefertep, însoțiți de Panesy, colegul lor și întâiul slujitor. Respectul de care dădeau dovadă, întru totul potrivit cu protocolul regal, arăta deschis ce sentimente aveau față de regent. Nu știau, oare, că nu mai e regent? Semenkhere intui totuși mirarea pe care nu reușeau s-o ascundă și a cărei pricină o cunoștea: niciodată deținătorul puterii regale, viitorul zeu viu, nu mergea în casa unui slujbaș de-al său, oricât de înalt ar fi fost rangul acestuia, ca să ia masa de seară. Firește că se întrebau ce se întâmpla.

Dar și el era uimit. Cum de putuse Panesy, întâiul slujitor al unui cult potrivnic tuturor celorlalte, să-i câștige de partea sa atât de repede pe marii preoți ai cultelor zeilor Amon-Ra și Ptah, care ar fi trebuit să simtă față de el un dezgust fără margini? Apoi Semenkhere râse pe înfundate. La urma urmei, toți acești demnitari se înțelegeau de minune între ei. Și în situația actuală, care cerea măsuri urgente, lăsaseră deoparte resentimentele, reale sau presupuse.

Nu-i văzuse pe Humose și pe Nefertep decât la ceremonia de plecare a regelui spre Orizontul Îndepărtat, dar îi cunoștea bine, căci el răspunsese protestelor trimise de ei, legate de micșorarea veniturilor și a pământurilor lor. Iar răspunsurile lui oficiale dovediseră atâta bunăvoință cât îi îngăduise răposatul rege. Ba mai mult, alăturase scrisorilor oficiale un mesaj personal, asigurându-i

pe marii preoți că nu putea să rămână nesimțitor la greutățile întâmpinate de niște slujitori ai divinităților. Era tot ce-și putea permite, ținând seama de ura lui Akhenaton și de propria-i neîncredere față de preoțimea trădătoare.

Chiar dacă lăsase pe umerii scumpului său frate cele mai multe dintre treburile regatului, din pricina sănătății sale tot mai șubrede, Akhenaton veghea asupra lor cu privirea-i de vulpe. Cât despre greutățile preoților: rahat de maimuță și muci de mangustă! Pretinsa lor sărăcie era generată de faptul că nu-și mai luau partea din tributurile obținute în urma cuceririlor, pentru că acestea nu mai existau.

Stăteau rânduiți în semicerc în fața fostului regent, care îi observa. Nu se lăsa păcălit de atitudinea lor supusă. Cei doi bărbați, Humose și Nefertep, se numărau printre adevărații stăpâni ai văii. Erau prinții fără titlu ai regatului, iar Akhetaton era doar o cetate izolată, construită de răposatul rege. Și se aflau acolo ca reprezentanți ai clerului tuturor celorlalte culte.

Când tatăl său, Amenhotep al III-lea, încă trăia, pe Akhenaton îl cuprinsese indignarea la Hermopolis, văzând modul nerușinat în care acești preoți se îmbogățeau și partea pe care o primeau din prăzile de război. Culmea nerușinării, împrumutau apoi acest avut tezaurului regal pentru a sprijini campaniile militare și puneau mai presus de orice interesele care urmau să le sporească prada. Mari preoți? Ha! Mai degrabă niște cămătari, printre care găseai și adevărate secături.

Imposibil să-i înlături. Îi susțineau notabilitățile și proprietarii ale căror legături strânse erau la fel de greu de distrus precum mușuroaiele de cârtiță. La început Akhenaton nu le-a dat atenție, apoi le-a redus privilegiile și, în sfârșit, a pus să fie zdrobite efigiile zeilor la care se închinau. Și a întemeiat cultul unui zeu unic, Aton, discul solar, ale cărui venituri le controla îndeaproape prin mijlocirea

întâiului slujitor al acestuia, Panesy. Îi ridicase temple lui Aton și poruncise construirea unui oraș în jurul lor, Akhetaton.

Trudă zadarnică, Akhenaton și Semenkhere o știau prea bine. Cultele celorlalți zei rezistaseră. Poporul de-abia îl cunoștea pe Aton, rămânându-le credincios lui Amon, lui Apis, lui Horus, pe scurt, tuturor celorlalți zei în numele cărora preoții lor se îmbogățeau. Și ei supraviețuiseră. Iar dovada era faptul că cei mai de vază reprezentanți ai acestora își ofereau luxul de a se ospăta seara laolaltă cu moștenitorul dușmanului lor. În clipa în care privirile li se încrucișară, Semenkhere își aminti furia fratelui său când înțelesese că dăduse greș în încercarea lui de a schimba vechea rânduială. Apoi se felicită pentru propria înțelepciune. Mai împăciuitor din fire, el învățase să se poarte atent cu acești mari preoți, deoarece era nevoie de ei pentru cheltuielile pe care le presupuneau campaniile militare. Așa că mai domolise pornirile răzbunătoare ale fratelui său. Dar marii preoți nu încetaseră să-i poarte ranchiună regelui și, în lipsa ajutoarelor date de ei, armata nu fusese capabilă să-și păstreze influența asupra țărilor de la răsărit și de la miazăzi. Discursul lor era simplu și brutal: „Vrei să impui cultul lui Aton în locul celor ale zeilor tradiționali? Foarte bine! Noi o să-ți subminăm încetul cu încetul autoritatea!” Și răzbunarea lor provocase declinul puterii militare a regatului.

Semenkhere oftă și le făcu un semn din mână, apoi se așeză primul, de parcă era încă regent. Se ghemuiră cu toții în jurul mesei. Thutu organizase un adevărat festin.

Privirile oaspeților rătăciră câteva momente peste stâlpii cu capiteluri în formă de lotus. Apoi, Humose zări documentul care se legăna ușor în aerul serii, deasupra mesei. Păru surprins, dacă nu chiar indignat, căci recunoscuse sigiliul regal. Thutu îl înștiință cu un aer poznaș că acest papirus

proaspăt adus îl demitea din slujba de șambelan regal. Uimirea răvăși chipurile lui Humose și Nefertep. Ce-i drept, prezența lui Semenkhere făcea situația de neînțeles. Un singur om avea autoritatea să-l demită pe șambelan. Cel care ocupa tronul. Or, acesta din urmă se găsea chiar aici, la masă, zâmbitor și părând întru totul liniștit.

— Nefertiti a fost numită aseară, de către un Consiliu regal restrâns, deținătoare a tronului soțului ei, îi lămuri Semenkhere. Iar una dintre primele ei griji a fost să-l demită pe Thutu, gazda noastră.

Humose fu cât pe-aici să se înece. Nefertep își întinse gâtul spre Thutu ca o broască râioasă ce se pregătește să înhațe o muscă mare.

— Accesul în odăile regale și la grajduri mi-a fost interzis de către o trupă de soldați din ordinul lui Nakhtmin, impus, desigur, de Nefertiti, după cum mi-a explicat Uersef. Așa că Thutu a binevoit să-mi ofere ospitalitatea sa.

— Nefertiti s-a pus numaidecât pe treabă, observă Panesy. M-a chemat în mare grabă. Când am sosit, era înconjurată de tatăl său Ay, de scribul regal Maya, de Nakhtmin și Pentju. Maya ținea încă în mână bucata de trestie cu care scrisese chiar el actul Consiliului regal. Cerneala abia dacă se uscase. Nefertiti m-a anunțat pe un ton poruncitor că un Consiliu regal restrâns a numit-o regenta regatului, până când prințul Tutankhaton va avea vârsta potrivită. Și mi-a cerut să semnez. Nu puteam decât să mă supun.

Deși cunoștea hotărârile lui Nefertiti, Panesy nu le spusese o vorbă colegilor săi, deduse Semenkhere; nici măcar nu-i prevenise. Fără îndoială, îi plăceau surprizele.

Chipul lui Humose păru să se descompună. Apoi începu să devină stacojiu. Thutu se temu ca marele preot să nu sufere un atac.

— Am observat că semnătura regentului lipsea de pe document, continuă Panesy, întorcându-se

spre Semenkhere. Ay mi-a spus că asta nu conta deoarece, regentul fiind, de fapt, conducătorul Consiliului regal, precedenta regență era abolită.

Acestea erau informații proaspete. Printr-un șiretlic administrativ, mai mult sau mai puțin legal, Ay îl înlocuise pe regentul legitim cu propria fiică.

O dată în plus, Semenkhere se întrebă care era poziția lui Panesy. Încuviințase numirea lui Nefertiti și, totodată, se alăturase taberei dușmanului ei. Firesc ar fi fost să treacă de partea noii regente, chezaș al ordinii stabilite și, ca atare, al privilegiilor lui. Dar știa că situația e primejdioasă și prin jocul său dublu spera să nu fie dat la o parte în haosul care se profila, chiar dacă avea să-și piardă unele privilegii.

Humose se plesni furios peste coapsă, gest neîngăduit de etichetă.

— Dar ce căuta acolo Pentju? întrebă cu mânie. Nu-i decât medicul regelui și nu făcea parte din Consiliul regal.

— Ea-l va fi numit în pripă, la fel cum l-a repus pe Nakhtmin în vechea funcție de consilier regal, sugeră Panesy.

— Presupun că a luat și alte măsuri, adăugă Semenkhere, calm. Vom vedea. Nu m-ar mira să fie încoronată înainte de trecerea celor șaptezeci de zile.

— Dar asta nu s-a mai făcut niciodată! izbucni Nefertep.

— Dar ca un Consiliu regal restrâns să ia atât de rapid o hotărâre s-a mai pomenit? Orice e posibil cu femeia asta.

Servitorii turnară vin. Copleșită de emoții, mica adunare goli paharele cât ai clipi.

— Vasăzică, Ay e cel care a tras toate sforile, observă Nefertep. Și-a așezat fiica pe tron.

— Dar ea n-are sânge regal! exclamă Thutu.

— În ochii poporului poate părea firesc ca ea să-și asume regența în numele lui Tutankhaton.

— Dar tu ești prezent, Majestate! obiectă Humose.

— Tocmai. Nefertiti trebuia să facă în așa fel încât să nu fiu. Dar privind în perspectivă, se poate ca asta să fie în avantajul meu.

Înarmate cu un lighean mare și o cană cu apă parfumată, slugile veniră să spele mâinile mesenilor și serviră apoi bucatele. Porumbei umpluți cu grâu și cepe mici, carne de gâscă, salată de praz cu ulei, lăptuci proaspete, castraveți cu lapte acru… De toate, în afară de pește, căci viitorului zeu viu, la fel ca preoților, nu îi era îngăduit să consume acest aliment, iar grija lui Thutu dovedea prin urmare că-l consideră pe Semenkhere drept stăpân și moștenitor legitim al tronului.

— S-ar părea că Nefertiti are aceeași fire ca sora tatălui ei, zise, ca prin vis, Nefertep.

Semenkhere dădu din cap. Ty, sora lui Ay, soția lui Amenhotep al III-lea și mama lui Akhenaton, fusese o femeie puternică. Își condusese soțul din umbră cu o mână de fier. Cuvintele lui Nefertep frizau obrăznicia, dacă nu chiar crima de lezmajestate deoarece, chiar dacă el nu era fiul lui Ty, ci al unei prințese mitanniene, a doua soție a lui Amenhotep, Semenkhere rămânea strâns legat de clanul regal. Oricum, era de preferat să-ți ții gura când se vorbea despre familia regală, cu atât mai mult în prezența posibilului succesor. Totuși, acesta se prefăcu a nu observa necuviința. Pentru moment fusese îndepărtat de tron. Iar acești doi mari preoți se numărau printre puținii aliați posibili în lupta sa pentru recâștigarea coroanei.

— Majestate, asta e ceva de neacceptat, rosti cu tărie Humose.

— De neacceptat, repetă Nefertep.

— De neacceptat, adeveri Thutu.

— De neacceptat, încheie Panesy.

— Să-nțeleg că Nakhtmin a trecut în tabăra lui Nefertiti? îl întrebă Humose pe Thutu.

Acesta dădu din cap.

— La fel ca Pentju și Maya, adăugă Semenkhere, luând ultima înghițitură dintr-o bucată de gâscă friptă. Au participat la Consiliul regal restrâns.

Se așternu tăcerea. Peticul dreptunghiular de cer care se contura prin ușa deschisă spre grădini căpăta treptat o culoare intensă, albastră-vineție. Păsările începură să se ciorovăiască pentru locurile de înnoptat din sicomori și arborii banian. Un câine lătra, undeva departe. Începea vremea recoltelor de primăvară și mirosul pământului reavăn și al paielor arse se amesteca, în amurg, cu parfumul de cedru ce se înălța din vasele pentru încălzit.

— Nu putem lăsa să se întâmple una ca asta, luă iar cuvântul Humose, uitându-se țintă la Nefertep.

Acesta îi prinse privirea și-și coborî pleoapele, cu subînțeles.

— Ce puteți face voi? întrebă Semenkhere.

— Această luare în stăpânire a tronului cu forța nu e garantată decât de un singur om, Horemheb, comandantul garnizoanei din Memphis.

— Și de Nakhtmin, mai-marele garnizoanei din Theba și vărul lui Ay, precizează Semenkhere.

— Garnizoana din Memphis e mult mai numeroasă decât cea din Theba, zise Nefertep.

— Nu pricep unde bateți, i-o întoarse Semenkhere.

Nefertep cugetă un timp înainte de a răspunde.

— Majestate, ca mare preot al cultului zeului Ptah de la Memphis, unde se află această garnizoană, pot să te asigur că poporul e nemulțumit din cauza prigonirii zeului nostru protector, fapt despre care ți-am mai scris odinioară și la care tu ai avut nețărmurita bunăvoință să iei aminte.

Semenkhere încuviință din cap. Cei doi preoți ai lui Amon-Ra și Ptah erau pe cale să se folosească împotriva lui Nefertiti de aceleași arme la care,

dacă el ar fi urcat pe tron, ar fi recurs și contra lui, dacă el n-ar fi restabilit suficient de repede vechile culte.

Cei doi preoți se priviră stăruitor.

— Răzmerițe ar putea izbucni la fel de bine și în alte nome, sugeră Humose pe un ton viclean.

Toate provinciile dispuneau de câte o garnizoană. Fără îndoială, amenințarea a șase sau șapte revolte va provoca, până la urmă, îngrijorarea lui Horemheb și chiar a lui Nakhtmin. Amenințarea i-ar face să regrete. Și într-un fel sau altul, ei ar ajunge să anuleze numirea lui Nefertiti drept moștenitoare a tronului. Oricum, primejdioasă aventură!

— Împotriva lui Nefertiti vă răzvrătiți voi? întrebă Semenkhere.

— Împotriva rânduielilor impuse de Akhenaton, răspunse Humose, de parcă uitase că interlocutorul său era fratele vitreg al regelui detestat și-i fusese coregent.

Semenkhere înțelese cu ușurință că era ostaticul lor. Dacă ei l-ar ajuta să-și recapete tronul, ce-i revenea de drept, i-ar impune dorințele lor. Iar prima condiție, în privința căreia nu începea discuție, o reprezenta restabilirea vechilor culte. Desigur, el nu le era ostil și avusese grijă să păstreze relații cel puțin curtenitoare cu marii preoți ai cultelor interzise. Dar i se păru că va pierde o parte din autoritatea supremă a tronului dacă se va alătura fățiș uneltirilor lor.

Servitorul său îngenunche ca să-i șteargă degetele. Ghicind reținerile regentului, Thutu încercă să schimbe subiectul discuției.

— Ar fi neplăcut, zise el, întru totul neplăcut ca preoțimea să pară că se răzvrătește împotriva tronului. Regele e zeul viu și, dacă puterea lui slăbește, la fel se întâmplă și cu cea a clerului.

Nefertep și Panesy încuviințară. Humose își dădu seama de greșeala grosolană spre care îl împinsese mânia.

— Clerul nostru e deja slăbit, spuse el, pentru a salva aparențele.

— Tocmai din această cauză și puterea regală e la fel, i-o întoarse Thutu.

Panesy clipi iute de câteva ori. Nu un joc dublu se impunea, ci unul triplu. Căci trebuia pe deasupra să salveze și aparențele!

— Așadar, ce vom face? întrebă Humose nerăbdător.

— Cred că e de datoria noastră să ne plecăm înaintea divinei înțelepciuni a regentului nostru, care a inspirat cuvintele prudente ale prea cinstitului nostru Thutu, grăi Nefertep, mângâindu-și țeasta cu mâna-i grăsuță.

— Adică?

Semenkhere urmărea schimburile de cuvinte, dictate, în primul rând de apărarea interesului propriu. Pentru el însă, acest Consiliu regal paralel, care se ținea aici astă-seară, nu putea face mare lucru. Fără susținerea pe față a armatei, toți cei prezenți puteau doar să întoarcă pe toate fețele situația, dar n-aveau cum să se aventureze să ia vreo hotărâre, mai ales una pripită precum cea propusă de Humose. Așa că fu mulțumit de întorsătura pe care o luase discuția.

— Mă îndoiesc că regina va grăbi recunoașterea ei oficială ca regentă înainte de trecerea celor șaptezeci de zile rituale, grăi Nefertep. Ar fi o greșeală gravă în ochii tuturor. Ba mai rău: o jignire. Ay n-o va lăsa să facă așa ceva. Avem deci câteva zile ca să supunem un plan divinei înțelepciuni a stăpânului nostru suprem, regentul.

Și Nefertep își întoarse ochii spre Semenkhere, care zâmbi. Acesta din urmă bănuia că șiretul Nefertep vădea o prea mare prudență în felul de-a vorbi, ca să n-aibă la îndemână o lovitură strașnică.

— Dar asta nu ne împiedică să răspândim câteva păreri inspirate de această înțelepciune, continuă marele preot al lui Ptah.

Nici Thutu nu se putu împiedica să zâmbească. Ce tot punea la cale Nefertep?

— Aș propune ca prea-vrednicul nostru frate Panesy să-i împărtășească generalului Horemheb îngrijorările sale privind situația. Vor fi primite mai bine dacă vin din partea lui decât dintr-a noastră.

Panesy izbucni în râs, stârnind o veselie generală. Paharele se goliră din nou.

— Ar fi nevoie de mai mult pentru a o face pe Nefertiti să renunțe la regență, observă Semenkhere.

— Firește, firește, divine stăpân! exclamă Nefertep. Dar dacă s-ar întâmpla să se iște cu adevărat o răzmeriță, ea nu s-ar mai bucura de sprijinul lui Horemheb, iar poziția lui Ay s-ar șubrezi simțitor.

— Dacă înțeleg bine, o răzmeriță chiar va avea loc la Memphis, zise Semenkhere.

Nefertep clipi des și arboră o expresie de uimire nevinovată.

— Am spus eu asta, divine părinte?

Semenkhere râse pe-nfundate. Nu avea motiv să continue aceste discuții. Mai bine să lase carul nemulțumirii să se rostogolească de la sine. Nefertiti ar rămâne regentă până una, alta, neștiind, deocamdată, ce dușmănii a dezlănțuit uzurpând tronul. Fostul regent nu putea să se înjosească participând la comploturi, putea doar să-și plece urechea la ele cu atenție. Își înțelesese rolul în răstimpul celor trei ani cât împărțise cu fratele său puterea regală, pentru care plătea acum atât de scump.

Simțindu-se brusc obosit după o zi plină de surprize deosebite, se ridică. Mesenii îl imitară, unii cu ajutorul slugilor, apoi îi urară odihnă plăcută. Părăsind sala, ocoli un bazin în apa căruia șase lotuși se închiseseră deja. Sclavii casei îl însoțiră, îi scoaseră veșmintele și doi dintre ei rămaseră să-i păzească ușa.

♀ Capitolul 5

KHERUY APOPISSO!

Ziua fu senină ca un lotus înflorit. După ce, aidoma celorlalți zei, se hrănise cu nectar de stele și cornuri de lună prăjite, Aton se prefăcu a nu ști că domnia sa absolută era pusă la îndoială și se lăsă în voia îndeletnicirii lui favorite: să-i observe pe oameni.

Preceptorii veniră să înceapă lecțiile cu prințesele. Căci erau doi, unul pentru cele trei surori mai mari și unul pentru celelalte trei prințese. Dar în locul lecțiilor de vorbit, scris și citit, se mărginiră de astă dată să ridice în slăvi virtuțile a doi zei: Anubis, stăpânul divinului pavilion, a cărui sarcină era să-i introducă pe morți în lumea de dincolo, și Maât, fiica lui Ra, regina adevărului și a dreptății, care cântărea faptele morților îndată ce aceștia pășeau pe celălalt tărâm. Descriseră nemaipomenita întâlnire care se petrecuse în urmă cu patru zile pământene, atunci când regele divin trecuse dincolo de viață, poposind în ținuturile acestor temute divinități. Zugrăviră totul în cuvinte atât de meșteșugite, că aproape regretai că n-ai fost de față.

— … iar Maât, cu glasul său delicat și blând, îi spuse zâmbind regelui, după ce lăsă deoparte balanța, că talgerul faptelor rele fiind gol, cântărirea nu mai avea rost.

Preceptorii imitară și vocea cavernoasă pe care i-o atribuiau lui Anubis:

— Zeule viu, trăiești de-acum veșnic printre ceilalți zei!

Aduseseră cu ei două statuete înfățișând una pe zeul negru cu cap de șacal și urechile ciulite, alta pe mica și grațioasa zeiță ce purta în păr pana de struț ce-i reprezenta numele.

Prințesele trecură din mână în mână statuetele, sub privirile încruntate ale doicilor. Ce mai era și

povestea asta cu zeii? Nu exista decât unul singur, Aton, și, după ce preceptorii plecară, se sfătuiră între ele dacă se cuvenea s-o înștiințeze pe regină despre lecțiile, care îndemnau, probabil, la răzvrătire, date prințeselor. Dar nereușind să ajungă la un acord, își reluară șușotelile. Una dintre doici o să discute totuși cu prințesa cea mare.

Meritaton ascultase distrată lecțiile de o corectitudine religioasă mai mult decât îndoielnică, deoarece picotea. Noaptea fusese mai scurtă ca de obicei. Nimeni nu se îndoia că preceptorii n-ar fi îndrăznit niciodată să le vorbească prințeselor regale despre Anubis, Thoth sau Maât dacă suveranul ar mai fi trăit, căci ar fi fost biciuiți crunt. Cu siguranță, obraznicii ăștia își închipuiau că odată cu regele se stinsese și cultul unic al lui Aton. Dar prințesa știa că populația, chiar și la Akhetaton, continua să-i cinstească în secret pe acești zei și pe mulți alții. Nu trebuia decât să vezi amuletele de aramă ale zeiței cu cap de hipopotam, Thueris, protectoarea fecundității și a nașterilor, amulete ce atârnau la gâtul ipocritelor doici. Meritaton fusese prevenită, în aceeași măsură ca și surorile ei, mai ales a doua și a treia soție regală, Maketaton și Ankhensepaton, despre ce credea restul lumii.

Tocmai se pregătea să se întoarcă în odaia ei ca să se întindă pe pat și să mediteze la recentele sale isprăvi amoroase, când apărură frizerul și peruchierul, care veneau în fiecare săptămână să le radă în cap pe prințese. Într-adevăr, era imposibil să porți o perucă dacă aveai păr pe sub ea. În primul rând, acesta pișcă și în al doilea rând peruca ar fi stat strâmb.

Frizerul se înclină ceremonios și le prezentă prințeselor dovada umilului său respect. Apoi ucenicul său lăsă jos lădița cu unelte de lucru și o deschise. Meritaton se așeză prima pe scaunul pentru tuns. Ucenicul îi dădu meșterului un

castronaș cu apă. Frizerul aruncă în el câteva bucăți de săpun și, cu un burete, le amestecă până le transformă în spumă. Când pasta i se păru suficient de groasă, acoperi cu ea capul prințesei. Ucenicul îi întinse un brici, a cărui lamă o ascuțise între timp pe o piatră, și meșterul începu să radă părul des, deja crescut de un deget. După ce isprăvi, fără a uita ceafa și tâmplele, înmuie un alt burete în apă parfumată și spălă țeasta lucioasă. Pe măsură ce părul era înlăturat, ucenicul îl ardea, rostind o formulă consacrată. Apoi frizerul aduse în fața prințesei o oglindă și se înclină iarăși.

În acest răstimp, peruchierul lustruia cu ulei parfumat perucile regale, scurte, după moda nubiană, așa cum cerea regina, apoi le pieptănă din nou ca să le redea forma. Când termină, puse fiecare perucă pe un suport.

Frizerul se îngriji pe rând de părul prințeselor, începând cu cele mari și sfârșind cu cele mici și după vreo două ore puteai vedea șase țeste lucioase în fața a șase suporturi împodobite cu peruci.

Scăpând în cele din urmă de corvoadă, Meritaton se duse să se odihnească, Maketaton se adânci în citirea unor imnuri dedicate lui Aton, compuse de răposatul ei tată, iar Ankhensepaton ieși pe terasă ca să observe lumea, adică strada. Cât despre cele trei prințese mai mici, ele se întoarseră la păpușile și la jocurile lor.

Deodată, Ankhensepaton îl recunoscu pe băiatul care îi dăduse enigmaticul mesaj. Băiatul, care privea în sus, o zări și rămase stană de piatră. Ea își flutură mâna. El o privea în continuare, cu ochi mari, rotunzi. Dar ce era cu el? Nu se poate să nu-și amintească de ea! Ankhensepaton își agită brațul. Băiatul se uită în jurul lui și-și flutură, în sfârșit, și el mâna. Ankhensepaton îi făcu semn că o să coboare.

Alergă în sala cea mare unde doicile împleteau șiruri nesfârșite de trăncăneli fără rost și luă dintr-un castron trei plăcinte cu miere, apoi părăsi

încăperea cu fereala unui șoricel. Se repezi pe coridorul ce ducea spre scara grădinii, căci celălalt, care dădea în stradă, era păzit de străji ce n-ar fi lăsat, cu siguranță, o prințesă să se aventureze singură afară.

Cu plăcintele în mână, porni în goană de-a lungul grădinii. Gărzile patrulau. Prințesa se ascunse după un tufiș de tuia și le lăsă să treacă, apoi o luă din nou la fugă. Cunoștea domeniile regale: în capăt, puteai să te strecori prin gardul viu de tamarini. Și de-acolo, trecând pe lângă o clădire administrativă, nimereai în stradă.

Ajunse, în sfârșit, în stradă, uimită de propria-i cutezanță. Acum trebuia să meargă în sens invers, trecând prin dreptul clădirilor, ca să-l găsească pe băiat. Pe drum întâlni o femeie ce căra pe cap un coș plin cu pâini. Apoi doi scribi, ce-și țineau tăblițele sub braț și discutau aprins, fără să-i arunce nici măcar o privire. Un bătrân călare pe un măgar, cu picioarele sprijinite de două coșuri încărcate de salate și pepeni, se uită la ea stăruitor. O femeie grasă vorbea de una singură, vădit nemulțumită… Strada era într-adevăr un spectacol vesel.

Băiatul o aștepta, părând cu totul descumpănit. Ankhensepaton străbătu în pas alergător cei câțiva coți ce-o despărțeau de el. Se opri lângă el gâfâind, dar încântată că pentru prima oară cunoștea pe cineva din lumea reală, adică din afara palatului. Îi întinse plăcintele. El le primi și se uită la ea înmărmurit, îngrozit, înnebunit, cu ochii la fel de mari ca adineauri.

— Ce ai? îl întrebă ea.

— Tu afară… dacă te vede cineva! se bâlbâi el, cu vocea gâtuită de spaimă.

Se găseau la mică distanță de poarta principală a palatului prințeselor și aproape în dreptul portalului Casei regelui, aflat de cealaltă parte a străzii. Cele două intrări erau păzite de gărzi cu lancea la picior.

— Vino! șopti băiatul.

Și o trase după el. Cunoștea împrejurimile și o duse pe o străduță ce despărțea clădirile administrative. De-acolo o rupseră la fugă până la malul fluviului, unde doar mateloții de pe bărcile ce se legănau nepăsătoare ar fi putut să-i vadă, dacă într-adevăr ar fi avut o asemenea curiozitate. Ea îl privi, mirată de atâta agitație, și i se păru frumos.

— Cum te cheamă?

— Pasar.

— Eu sunt Ankhensepaton…

— Știu, i-o reteză el. Dacă ne găseau împreună, tata m-ar fi bătut până la sânge.

— De ce?

— N-am dreptul să-ți vorbesc.

— De ce?

— Ești fiica regelui.

— Dar regele e mort!

El părea dezarmat de atâta inconștiență.

— Ai citit mesajul meu?

— Da. Cum de cunoști atâtea lucruri?

— Le-am auzit. Și ce-ai făcut cu el?

— L-am arătat surorii mele mai mari. Ea a zis că e demn de atenție, dar că noi n-avem ce face împotriva acestor uneltiri.

— De ce?

— Nu putem vorbi nimănui despre ele. Cine ne-ar crede? Cine te-ar crede?

El își puse mâna peste cea a lui Ankhensepaton cu mare prudență, de parcă l-ar fi ars atingerea pielii regale.

— Dacă ți se întâmplă ceva care să te sperie, orice-ar fi, fugi din palat și vino la mine.

— Unde anume?

— Sunt fiul intendentului din pavilionul vizitatorilor. Îți făgăduiesc să te iau de soție. Am să te apăr! zise el cu înflăcărare.

Ea zâmbi, neîncrezătoare. Băiatul ăsta era impetuos. Dar ideea că dorea s-o ia de soție îi

plăcu.

— Ascultă, trebuie să te întorci la palat. Absența ta va provoca îngrijorare.

Sfatul ăsta, socoti ea, i-l dicta bunul-simț.

— Să ne întâlnim mâine, tot aici, zise prințesa cu un surâs dezarmant.

Pasar îi luă mâna și i-o sărută.

— Da? întrebă ea.

El dădu din cap în semn de încuviințare și o luă la goană. Ankhensepaton se înapoie în grădină, mergând încet spre palat. Doica ei, care o căuta peste tot, începu s-o certe.

— Unde erai?

— În grădină, răspunse liniștită Ankhensepaton.

— Am fost acolo și nu te-am găsit.

— Nu te mai răsti la sora mea, se amestecă Maketaton. Nu-i sluga ta. Nu uita că Meritaton și cu mine putem pune să fii alungată!

Doica, surprinsă de această izbucnire de autoritate, tăcu. Celelalte doici îi aruncară priviri stăruitoare. Iar ea se ghemui, fără să mai protesteze, în umbra sălii.

♀

Doi mesageri de la palat, locotenenți de armată, se prezentară acasă la Thutu la cea de-a patra oră a după-amiezii.

— Fratele Prea Înaltului Rege defunct locuiește aici?

— Da. Acum se odihnește.

— Trebuie să-i întrerupem odihna și să-i înmânăm acest mesaj din partea tronului.

Date fiind împrejurările, servitorul îi privi fără urmă de amabilitate. Răfuielile celor puternici se răsfrângeau întotdeauna asupra subordonaților, iar servitorul încercă o mare mulțumire să-i facă pe emisari să simtă că partida nu era încă jucată.

— O să văd împreună cu stăpânul meu dacă odihna regentului regatului poate fi tulburată, răspunse el cu înfumurare, uitându-se spre sulul de

papirus de parcă ar fi fost vorba de mesajul unui arendaș. Așteptați răspuns?

— Nu, rosti printre dinți unul din locotenenți, uimit de atâta obrăznicie.

— Bine, atunci închid ușa.

Servitorul alergă să-l înștiințeze pe Thutu, care porni să-și trezească oaspetele și să-i ducă sulul de papirus. Semenkhere se așeză pe marginea patului și citi mesajul.

— E o convocare, zise el. Nefertiti vrea să mă vadă numaidecât.

— Câtă necuviință! exclamă Thutu. Majestate, lasă-mă să-ți dau doi servitori să te-nsoțească.

Semenkhere primi oferta și-și potrivi peruca, apoi își trase sandalele.

— Dacă nu mă întorc până la asfințitul soarelui, să-i previi pe Humose și Nefertep.

O jumătate de oră mai târziu, Semenkhere trecu pragul palatului. Un nou șambelan, pe care nu-l văzuse niciodată, îl însoți până în odaia de lucru a unui vizir, pe care de asemenea nu-l cunoștea. Nefertiti nu pregetase să înlocuiască personalul regal. Vizirul îl duse în marea sală de audiențe. Semenkhere fu apoi condus în fața tronului. Iată cât de ceremonios îl primea Nefertiti.

Lângă ea stăteau Ay, tatăl său, și scribul regal Maya. Tronul se afla pe o platformă înaltă de trei coți, ca să le ajungă oamenilor în dreptul feței. Nefertiti își întinse sandaua aurită. Protocolul cerea ca orice supus s-o sărute. Semenkhere se prefăcu a nu observa.

— Sărută-mi piciorul! porunci ea pe un ton furios.

— Se sărută doar sandaua monarhului, Nefertiti. Și după știința mea, tu nu ești monarhul, îi răspunse el cu seninătate.

— Începând de ieri sunt și tu o știi bine!

— Nu știu nimic de felul ăsta.

— Gărzi! strigă ea.

Doi zbiri săriră de lângă perete ca să aplece cu forța fruntea lui Semenkhere spre sanda. Maya părea îngrozit. Ay șopti în grabă un sfat la urechea fiicei sale, care-și retrase pe jumătate piciorul și le trimise pe gărzi înapoi la locul lor.

— Ce vrei de la mine? o întrebă Semenkhere, trufaș și fără a se pierde cu firea.

— Unde locuiești?

— Știi foarte bine unde, de vreme ce acolo mi-ai trimis convocarea, iar ieri mi-ai interzis să intru în odăile mele.

— Odăile regelui!

— Și odăile mele alăturate, răspunse Semenkhere.

— Ca membru al Consiliului regal, ar fi trebuit să-mi dai de știre despre noua ta locuință. Consiliul s-a văzut nevoit să se reunească fără tine.

— Mă bucur, răspunse Semenkhere. În felul ăsta n-am luat parte la o nelegiuire.

— Ce spui? tună ea.

— Ce-ai auzit.

— Am fost numită regentă de către un Consiliu restrâns.

Ay și mai cu seamă Maya, care se legăna de pe un picior pe altul, păreau tot mai stânjeniți. Semenkhere observă și bănui că nu Ay își urcase fiica pe tron, ci că ea îi smulsese cu de-a sila încuviințarea.

— Prin urmare, hotărârile acestui Consiliu sunt lipsite de puterea legii.

— Au fost aprobate de întâiul slujitor al lui Aton, Panesy.

— N-a avut de ales. Iar eu, ca mai-mare al Consiliului regal, n-am confirmat această hotărâre care, pe deasupra, a fost luată încălcându-se protocolul, la doar trei zile după moartea regelui și fără să fie cerută de vreo împrejurare ce nu suferea amânare. Rămân, deci, regentul desemnat de rege, iar tertipurile tale încalcă atât voința regală, cât și protocolul.

— Mă sfidezi, Semenkhere?

— Îți spun adevărul. Tu nu aparții neamului nostru. Ești o femeie de rând. Tot ce-ai făcut dovedește invidia care te roade și nu grija pentru regat.

Nefertiti se trase brusc înapoi, lipindu-se de spătar, izbită parcă de acuzații.

— Am sfetnici pricepuți aici, răspunse ea într-un târziu, cu voce răgușită. Voi ști să mă îngrijesc de regat la fel de bine ca tine. Cât despre invidie…

Mâinile i se încleștară pe brațele tronului. Și vorbi în continuare cu un glas împrumutat parcă de la o cobră. Poate că, la urma urmei, reptila protectoare nu era un animal demn de respect.

— L-ai lipsit pe soțul meu de puterea pământească, luându-i-o cu de-a sila. Dar nu te-ai mulțumit cu asta, ci l-ai îndepărtat de cei dragi. Cinci ani ai împărțit cu el patul regal, Semenkhere și trei ani ai ținut și sceptrul.

El rămase nepăsător.

— Ești un uzurpator.

El o măsură din cap până-n picioare, cu trufia celor douăzeci de ani ai săi. Ea îl domina datorită nivelului platformei, el o domina prin grație. El era frumos, ea îmbătrânea. Ce satisfacție mai mare decât asta exista? Akhenaton îl chemase lângă el pentru că tânărul său frate reprezenta într-un anume fel fiul pe care nu-l avusese niciodată, capabil să înțeleagă obsesia pentru un zeu transcendent, ce unește energiile spirituale ale adoratorilor săi, în locul nenumăratelor divinități cu înfățișare de șacal, șoim, crocodil, hipopotam, leoaică… Apoi afecțiunea spirituală se transformase în apropiere fizică. Dar ce conta, întrucât dragostea era cea care domnea? În fond, el triumfase, căci ea tocmai mărturisise de față cu alții pricina urii sale.

Semenkhere se mulțumi să-i răspundă cu o privire răutăcioasă.

— Credeai că o să-i urmezi la tron regelui, grație șiretlicurilor tale, reîncepu Nefertiti. Dar am înțeles limpede care ți-e jocul.

El o asculta indiferent.

— Îmbălsămător de cadavre venit din haos! Ai smuls inima soțului meu, pe când trăia, și ai târât-o în mocirla poftelor tale nemăsurate!

Dacă i s-ar fi adus la cunoștință lui Semenkhere nivelul revărsării apelor și tot ar fi părut mai interesat!

— Ce vrei de la mine?

Nefertiti se aplecă spre el, cu privirea încărcată de venin.

— Vreau să semnezi actul Consiliului regal.

— N-am s-o fac.

— Ba vei semna!

— N-am să semnez așa cum n-am să-ți sărut sandaua, Nefertiti.

Îi întoarse spatele și dădu să plece.

— Semenkhere!

— Nefertiti, dacă mi se clintește un singur fir de păr din cap, zise el întorcându-se spre ea, vei da socoteală mai aspru decât îți închipui.

— Mă amenințI? Tu? *Kheruy Apopisso*! îi aruncă ea.

Coaiele lui Apopisso!

El izbucni în râs. Fratele lui n-ar fi spus așa ceva!

— Nefertiti, îți mulțumesc. Mi-ai oferit plăcerea rară de a te vedea umilindu-te în fața tatălui tău și a unui scrib trădător. În felul ăsta ai arătat că ești într-adevăr o femeie de rând.

— *Ched ab*! se răsti ea. Burduf de lăudăroșenie!

El ridică din umeri și se îndreptă spre ușă. Când ieși o văzu stând în picioare, aidoma unei cobre întărâtate, în vreme ce Ay îi vorbea repede și chiar cu vehemență. Iar Maya încremenise de uimire.

Așadar rămânea regentă. Dar oare pentru cât timp?

Mergând spre casa lui Thutu, Semenkhere, în ciuda victoriei morale asupra dușmancei sale, se trezi că-l încercau gânduri încurcate și supărătoare. O să vadă mai târziu cum le va descâlci. Dar, cu siguranță, fusese neplăcut impresionat de ochiul stâng al reginei.

♀

Un urlet de șacal sfâșie noaptea, deasupra câmpurilor din vecinătatea Memphisului. Câteva lătrături îi răspunseră. Câinii se aflau cam la vreo mie de pași. Niște ochi ageri ar fi zărit rare licăriri roșietice în clădirile joase: lămpi cu ulei menite să păstreze focul care, în zori, va fi întețit pentru treburile zilnice, precum coptul pâinii. Acolo se găsea satul Trei Șoimi.

Pașii a douăzeci de bărbați ce înaintau peste câmp, printre snopurile de paie pregătite pentru ars, de-a lungul unui canal îngust de irigație, goniră câțiva șoareci, iar răsuflările lor iuți înnebuniră liliecii. Niciunul dintre bărbați nu scotea o vorbă. Dacă le-ai fi observat cu atenție umbrele în lumina primului pătrar al lunii, ai fi văzut că țin cu toții în mâini bâte groase.

Traversară drumul ce despărțea câmpurile de sat și ducea la Memphis, trecură pe lângă câteva locuințe modeste și se îndreptară spre un zid înalt în spatele căruia se ridica una din puținele case cu etaj. Aici se opriră. Un bărbat se ghemui la pământ, altul se sui în spinarea sa, se cățără pe zid, îl încălecă și sări dincolo. Un câine începu să latre. Se auziră zgomote înfundate și violente, un strigăt, un horcăit, ultimele semne de viață ale celui care stătea de pază, apoi scârțâitul drugului ce silea poarta cea mare să se urnească, deschizându-se. Bărbații năvăliră înăuntru. Străbătură curtea, sparseră ușa principală izbind-o cu umărul, se repeziră pe scări și urcară la etaj. Apoi se împrăștiară prin camere, orbecăind în întuneric. Curând izbucniră țipete. Unul dintre bărbați înhață o lampă și răcni:

— E aici!

În fața lui, stătea gol, așezat pe marginea patului, Neser-Ptah, prefectul din Trei Șoimi. Strângând în mână un pumnal cu lama scurtă și lată, necunoscutul se răsti la el cu voce răgușită:

— Aurul! Unde ții ascuns aurul?

Neser-Ptah holbă ochii îngrozit și întinse mâinile. Bărbatul îi lipi vârful pumnalului de gât.

— În odaia întărită a scribilor! Jos!

— Cheia!

— Nu-i aici… Lasă-mă s-o caut…

— Spune-mi unde e.

Strigătele și gemetele femeilor, ale copiilor și ale slugilor începură iar. Sudalmele răsunau pretutindeni.

— N-ai știi unde să cauți… E jos… Lasă-mă să mă duc acolo…

Bărbatul, de bună seamă căpetenia hoților, își retrase pumnalul.

— Haide, ia-o înainte, zise el amenințător.

Prefectul, gol-pușcă, se apropie de scară, coborî și ajunse în curte, urmat îndeaproape de hoți. Apucând o lampă din bucătărie, se îndreptă spre prima dintre odăile de lucru ale scribilor, împinse ușa, intră și, la lumina felinarului, scoase o cheie, mai precis o lamă lungă cu o sumedenie de găuri, pe care i-o întinse căpeteniei tâlharilor.

— Ușa de la camera întărită dă în curte.

Căpetenia îi smulse lampa și ieși, urmat îndeaproape de oamenii săi. Băgă cheia în ușa cu pricina, o răsuci, ridicând limbile broaștei, și intră.

Cineva îi luă lampa din mâini. Hoțul scoase un țipăt. Ultimul din viața lui, căci fu ucis numaidecât. La fel și cei doi bărbați din apropierea sa. Afară, tâlharii care nu pătrunseseră încă în odaie păreau nedumeriți.

— De ce s-a stins lampa?

Intrară și ei. Și avură parte de aceeași soartă. Izbucniră urlete de spaimă. Cinci gărzi înarmate cu spade încovoiate țâșniră din cameră și-i hăcuiră

fără milă pe hoții uluiți, alergând după ei prin curte.

Neser-Ptah ridică bâta unui muribund și-l doborî pe unul dintre nelegiuiți cu lovituri năprasnice, sfărâmându-i oasele cu furie.

Trei bărbați rămaseseră la etaj ca să păzească femeile, copiii și slugile. Dar alertați de zgomot, veniră în fugă. Neser-Ptah îi doborî pe rând, îndată ce trecură pragul. Apoi le zdrobi țeasta și oasele cu îndârjire.

Trei hoți reușiră să fugă. Gărzile dădură să se ia după ei.

— Nu, lăsați-i. Să le povestească și altora ce-au pățit, porunci Neser-Ptah, gâfâind.

Cele două soții, cei șase copii și slugile prefectului coborâră scările într-un suflet și-l găsiră pe stăpânul casei numărând victimele la lumina palidă a lunii. Șaisprezece.

Noi vaiete răsunară. O scenă tot mai obișnuită pe câmpurile Regatului Celor Două Pământuri, de la urcarea pe tron a lui Akhenaton. Așa că prefecții își luaseră măsuri de prevedere.

☥ Capitolul 6

O PRIVIRE DE STICLĂ

Trei zile mai târziu, spre sfârșitul dimineții, cam pe la ora când muștele deveneau îndrăznețe, în cea de-a doua sală mare a Casei regelui, îmbălsămătorii cercetau cu atenție primele rezultate ale muncii lor. Doar grație lor, și o știau bine, monarhul defunct va putea să-și înceapă cea de-a doua parte a vieții cu demnitate și într-o stare potrivită rangului său suprem de zeu viu. Va putea să renască întru viața veșnică.

Cu două zile înainte, cadavrul fusese deschis de către *paraskyte* – cel care taie – cu ajutorul unei lame rituale de silex. Potrivit ritualului, după îndeplinirea acestei sarcini obligatorii, ceilalți

îmbălsămători îl copleșiră pe *paraskyte* cu ocări. Așa se cuvenea, deoarece el săvârșise o fărădelege de neiertat, aceea de a fi distrus integritatea fizică a unei ființe omenești. Prin urmare fusese alungat din sala de îmbălsămare cu lovituri de bâtă, aplicate însă cu grijă. În realitate, *paraskyte*-ul era un băiat grozav, care deschidea cadavre de ani buni și care va mai lua parte la multe alte îmbălsămări. Avea o faimoasă îndemânare de a despica trupurile neînsuflețite. Nicio carne, oricât de tare, nu rezista silexului său.

Tot după cum o cereau obiceiurile, îmbălsămătorii adunaseră la ușa Casei regelui câțiva oameni care să-l huiduiască pe nelegiuit. Adesea, pentru îmbălsămările obișnuite, o sumedenie de gură-cască veneau să îngroașe numărul acestor presupuși revoltați, fericiți peste măsură că pot să tragă o bătaie zdravănă cuiva, chiar dacă nu erau convinși de nelegiuirea săvârșită de el. De data asta, însă, fuseseră destui de puțini și *paraskyte*-ul se întorsese acasă fără a se alege cu prea multe ghionturi.

Dus pe gânduri, nemișcat, cu picioarele pe cele trei rogojini așezate una peste alta pentru a proteja, în împrejurările de față, pardoseala sălii, meșterul îmbălsămător, un bărbat de vreo patruzeci de ani, calm și nepăsător, cu ochii mijiți întotdeauna, se întreba dacă nu cumva tradițiile dispăreau.

Ridicând pielea de-a lungul tăieturii laterale ce se întindea de la subsuoară până la vintre, verifică dacă interiorul regalului trup neînsuflețit e gol. Nu mai rămăsese din el decât un înveliș de oase și piele. Spălarea cu ulei de cedru și rășină își făcuse efectul. Intestinele se dizolvaseră, iar resturile, bucăți de membrane transparente, fuseseră desprinse cu grijă, cu o lopățică și puse într-un vas din alabastru.

Totuși, anusul rămânea astupat cu un tampon făcut dintr-un sul de pânză de in, căci la ce-ar mai servi de-acum înainte? La fel se proceda în cazul

tuturor morților. De unde și ocara ce se auzea uneori, dar numai în cartierele mărginașe: „Fi-ți-ar curul astupat pe veci!”

Meșterul îmbălsămător se aplecă să cerceteze partea de jos a coloanei vertebrale, curățată bine în interiorul cavității abdominale. Inima fusese de asemeni scoasă și pusă într-un vas plin cu natron, așezat apoi pe o masă, alături de creier, scos și el chiar din prima zi. Ce-i drept, organul gândirii putrezea cel mai repede dintre toate. Și oricum, nimeni n-avea nevoie de creier ca să ajungă în Orizontul Îndepărtat. Conștiința divină îi ținea cu prisosință locul. Cavitatea craniană a lui Akhenaton, de fapt Neferkheperure-Waenre, după numele regal, era, așadar, goală. Peste patruzeci de zile va fi umplută cu substanțe aromate.

Și stomacul fusese scos. Și splina. Și rinichii. Și vezica. Și plămânii. Și alte organe mici al căror rost era încă neclar. Grăsimea, care fusese răzuită cum se cuvine, mai ales din abdomen, unde ocupa un loc nefiresc de întins, umpluse un vas mare din alabastru.

Spălarea cu vin de palmier diluat cu apă de fântână purificase toate cavitățile.

Din cauza extragerii viscerelor, abdomenul monarhului se zbârcise. Chiar și coșul pieptului se înfundase, nemaiadăpostind nimic. Pe scurt, trupul cel mare, care se descărna, devenise plat precum acei pești rotunzi pescuiți din întinderea Verde.

Inima îl nedumerise din cale afară pe meșterul îmbălsămător. Nu semăna cu cele pe care le scotea de obicei și care își păstrau și după moarte moliciunea spongioasă. Aceasta era în întregime neagră și tare. Oare de ce? Trebuia sau nu să-i dea de știre lui Pentju, medicul regelui? Hotărâse, totuși, să se abțină. Dac-o făcea, putea fi mustrat. Pentju ar pretinde că, din pricina folosirii greșite a substanțelor aromate, inima suferise stricăciuni.

Meșterul îl chemă pe ajutorul său și-i dădu ordin să treacă la bandajarea cu natron uscat. Era nevoie

să fie înlăturate umorile apoase ce rămăseseră în țesuturi, sarcină pe care sarea o îndeplinea de minune. Totuși, era o treabă delicată, căci natronul trebuia dozat cu precizie. O cantitate prea mare făcea carnea să devină sfărâmicioasă. În plus, sarea trebuia îndepărtată îndată ce absorbea umiditatea. Ulterior, ritualul prevedea ca marele burduf gol, astfel obținut, să fie umplut cu substanțe aromate, cu smirnă, casie[7], ienupăr, tutun și altele.

Trei îmbălsămători se grăbiră să ia natron din sacii sprijiniți de perete și să pregătească spatulele ca să-l întindă. Aerul devenise greu de respirat și torsurile îmbălsămătorilor luceau de sudoare. Muștele, care se încăpățânau să asiste la toate aceste îndeletniciri, nu le dădeau deloc pace. În general, insectelor părea să le placă la nebunie un astfel de spectacol. Uneori, gândacii acopereau mumiile lăsate nepăzite peste noapte.

Deshidratarea dura de obicei patruzeci de zile, la capătul cărora pielea, mușchii, cartilagiile, ligamentele și aponevrozele[8] aveau să arate ca pielea tăbăcită și să capete aspectul unor sfori de cânepă maronii sau negricioase. Și abia de-atunci încolo puteau să înfrunte pentru veșnicie nedemna putrezire.

Meșterul îmbălsămător strâmbă din nas a nemulțumire. Pielea de pe acest pântec, odată golit, începea să se încrețească urât. Va trebui s-o întindă când va fi cusut cadavrul.

După umplerea cu substanțe aromate, va începe cea de-a treia etapă a îmbălsămării. Trupul mumificat și umplut cu cele de cuviință avea să fie înfășurat în fâșii înguste de pânză de in, îmbibate cu gumă arabică, apoi în fâșii mai late, acoperite de texte sacre.

Pe scurt, marea sală devenea o bucătărie a morții. Aici se pregătea un rege pentru un ospăț ce nu va avea niciodată loc.

Ultima parte a ritualului prevedea punerea mumiei într-un sarcofag, acesta fiind introdus în încă două sicrie, mai mari.

De bună seamă, șaptezeci de zile nu erau un răstimp prea mare pentru atâtea sarcini. Dar, ce-i drept, îmbălsămătorii câștigau în aceste săptămâni îndeajuns cât să trăiască doi ani și, pe deasupra, să-și cumpere și pământuri, atunci când obiectul muncii lor era un trup regal.

În această perioadă, în atelierele lor aflate la câteva sute de coți mai încolo, aurarii lucrau cu înfrigurare, bătând cu ciocanul foițe de aur, așezându-le pe un mulaj de lemn, lustruindu-le cu o unealtă din os, turnând pastă de sticlă, alegând pietre dure, modelând în mare prima mască de aur, apoi pe cea de-a doua, apoi pe cea de-a treia, cea care va împodobi ansamblul sarcofagului, toate cu efigia răposatului. Unul se ocupa de chip, altul de acoperământul capului, al treilea de degetele de la mâini și de la picioare, al patrulea, al cincilea și al șaselea de veșmintele sarcofagelor, al șaptelea de cele două embleme regale ce se înălțau deasupra frunții, cobra și vulturul, simboluri ale celor două pământuri peste care domnise zeul ce fusese odinioară viu și care acum nu mai era. Cu mâinile încrucișate pe piept, dreapta ținând cârja sau sceptrul puterii, iar stânga biciul, avea să privească drept în sus pentru vecie.

Dar toți știau că și zeii sunt muritori. Chiar și Amon-Ra, Marele Uitat, risca să piară dacă nu i se aduceau ofrandele cuvenite. Fără îndoială, tocmai din această pricină, regele defunct înlocuise toți zeii cu Aton care apărea în fiecare zi, chiar dacă oamenii se îngrijeau de el sau nu.

Orice s-ar spune, funeraliile acestea dădeau de lucru tuturor, fiecare artizan având la dispoziție cinci sau șase ucenici.

Un miros înțepător umplu aerul, înnebunind mușchii. Cu paleta plină de natron în mână, meșterul îmbălsămător migălea învelișul de sare al

trupului neînsuflețit fără a-și întrerupe șirul gândurilor pe care se ferea să le împărtășească altcuiva. Se gândea mai ales la inima și vârsta tânără a monarhului. Treizeci și șapte de ani. Care să fi fost cauza morții? Brusc, inima încetase să-i bată, așa-zisese Pentju. Această inimă care, ce-i drept, avea un aspect neobișnuit.

Aplecat asupra lucrării sale, meșterul îmbălsămător puse un strat gros de natron peste organele genitale ale cadavrului, în timp ce două dintre ajutoarele sale îi urmăreau mișcările admirându-i priceperea.

Deodată, unul dintre canaturile ușii grele se deschise, lăsând să intre un bărbat în vârstă, însoțit de un slujitor tânăr, care ducea un sipet din lemn de cedru.

— Meștere Asekhem, prosperitatea lui Aton fie cu tine! exclamă nou-venitul.

— Meștere Sudjeb, vizita ta e aidoma celei a lui Aton în zori! îi răspunse numaidecât meșterul îmbălsămător.

Cei doi bărbați se apropiară, vădit bucuroși de întâlnire, dar ferindu-se să se atingă, căci orice legătură cu un cadavru afecta puritatea.

— Am isprăvit treaba, zise Sudjeb, făcându-i semn însoțitorului său să deschidă sipetul.

Asekhem se aplecă să vadă ce conținea.

— Ți-ai dat multă osteneală, observă el.

— Am dat greș cu prima pereche, prea neregulată, dar aceasta este, după părerea mea, fără cusur.

Doi ochi de sticlă odihneau pe fundul sipetului. Asekhem îi luă cu delicatețe, îi cercetă și-i rostogoli ușor în palmă. Îi ridică în dreptul propriilor ochi și-i admiră.

— Fără cusur, într-adevăr. Să juri că te privesc, nu alta.

Meșterul Sudjeb se umflă în pene încântat.

— Mă bucur că-ți plac.

Ochii de sticlă erau o idee sau mai degrabă o pretenție a lui Nefertiti. De obicei nu se punea nimic în orbitele cadavrului. Sau doar niște cepe mici. Asekhem și Sudjeb discutaseră cu Panesy, mai-mare peste ritualurile lui Aton, care, de altfel, erau în bună parte invenția lui Akhenaton. Panesy socotise că, dacă tot se născociseră atâtea, de ce nu și asta? Așa că Sudjeb împlinise dorința lui Nefertiti.

Chiar atunci se stârni oarecare zarvă. Doi scribi deschiseseră plini de gravitate ușile marii săli și noul șambelan numit de Nefertiti își făcu o intrare solemnă, însoțit de purtătorul său de evantai și urmat de șase sclavi. Vreo zece muște se folosiră de prilej ca să se repeadă spre aerul curat de-afară.

Un șambelan regal era o persoană importantă. Și primul om convins de asta era chiar el, după cum o dovedea înfățișarea-i țanțoșă. Purta fermecătorul nume, așa cum anunțaseră scribii crainici, de Uadj Menekh, „Papirus viguros”. În realitate, era un bătrân naiv, descoperit de Ay, în graba de a-i găsi un succesor lui Thutu.

Meșterul îmbălsămător îi aruncă o privire de om care-și cunoaște bine meseria. Uadj Menekh supraviețuise multor pericole, căci număra cu siguranță vreo șaizeci și cinci de ani. Or, în acest răstimp, se abătuseră peste regat optsprezece molime.

Bătrânii erau mai ușor de pregătit decât tinerii, prea plini de fluide, cu aponevroze și peritonee rezistente. Iar acesta avea deja pielea tăbăcită. Vasăzică lucrase mult în soare, iar noul lui titlu reprezenta o înălțare în rang din cale-afară de rapidă.

Privirea lui Uadj Menekh căzu pe obiectele pe care Asekhem le ținea în palmă.

— Ce sunt astea? întrebă el.

— Ochii regelui, răspunse meșterul îmbălsămător.

Chiar atunci, cele două bile de sticlă se ciocniră ușor, scoțând un sunet clar. Celălalt se îndreptă brusc de șale, ca și cum se temea ca ochii falși să nu-l săgeteze cu o privire malefică.

— Într-adevăr, zise el, făcând un pas înapoi.

Apoi se uită cu atenție la îmbălsămătorii care se opriseră din lucru, surprinși de apariția unui personaj de la Curte.

— Am venit să vă aduc o veste mare, spuse șambelanul, plimbând dintr-un capăt în altul al sălii o privire maiestuoasă, oprindu-și ochii cu pleoape umflate pe bazinul cu natron. Divina noastră regină a fost numită regenta regatului.

— Nețărmurită e înțelepciunea lui Aton! exclamă meșterul îmbălsămător.

Artizanii încuviințară cu toții din cap și repetară:

— Nețărmurită e înțelepciunea lui Aton!

— Divina noastră stăpână, continuă Uadj Menekh, m-a trimis la voi ca să afle, prin mijlocirea umilei mele persoane, cum înaintează lucrarea voastră.

Scribii așterneau pe papirusuri schimburile de cuvinte.

— Vom termina la timp, îi răspunse meșterul îmbălsămător.

Uadj Menekh încuviință din cap unduindu-și gușile ce-i atârnau dedesubt.

„Prea multă grăsime, observă meșterul îmbălsămător. Când o să-mi încapă în mâini, am s-o rad cum se cuvine”.

— Peste nouă săptămâni, adică.

— Peste nouă săptămâni.

Acestea fiind zice, Uadj Menekh și suita sa se îndreptară spre ieșire.

Unul dintre îmbălsămători bodogăni că, hotărât lucru, dinastia se feminiza. După un rege cu șolduri de muiere, iată că aveau acum o regentă!

Meșterul îmbălsămător se prefăcu a nu auzi. Apropiindu-se de trupul neînsuflețit, învelit în stratul de natron, se apucă să potrivească delicat un

ochi de sticlă în orbita goală. Apoi pe celălalt. Se trase puțin îndărăt ca să cântărească efectul. Înfricoșător. Un îmbălsămător rămase cu gura căscată.

— S-ar zice că ne privește! exclamă el cu neliniște.

— Și ce are parte să vadă! rosti printre dinți Asekhem.

♀

La primul etaj al palatului regal, un bărbat și o femeie luau masa, așezați față în față pe o țesătură brodată, în mijlocul unei săli vaste. Îndată ce puseră bucatele pe masă, slugile se retraseră îndeajuns de departe ca să nu audă ce vorbeau stăpânii lor.

— Se cuvine să-l prezentăm curând pe Tutankhaton clerului și poporului, zise Ay înfruptându-se dintr-un picior de porumbel fript.

Nefertiti primi sfatul fără să clipească și continuă să mestece încet un piept de porumbel, prânzul fiind alcătuit îndeosebi din astfel de păsări fripte și salate. Apoi bău o înghițitură de vin.

— E singurul temei al regenței tale, adăugă Ay, ronțăind o ceapă cu sare.

Se așternu iar tăcerea.

— Vei scăpa pentru totdeauna de Semenkhere.

Nefertiti privi pe fereastră. Gândurile îi zburară spre acea zi din trecut, zi de mâhnire profundă, când tunetul căzuse ca din senin: un înscris regal îl numea pe Semenkhere regent! Pe el! Un băiat ce-abia împlinise șaptesprezece ani!

Își dădu seama că tatăl ei o privea.

— Aș fi fericită să-l văd părăsind Aket-atonul, spuse ea.

— Desemnarea lui Tutankhaton drept viitor faraon ar trebui să-i înlesnească plecarea.

— Să așteptăm terminarea îmbălsămării și înmormântarea, zise ea. Nu putem să-l gonim?

— Pe cine?

— Pe Semenkhere.

Ay părea sceptic.

— Ar trebui să-i oferim un palat și pământuri în altă parte a regatului…

Nefertiti puse paharul pe masă cu un gest scurt.

— Găsește-i ceva la Memphis.

— E orașul lui Horemheb, cu care e în relații bune.

— Ei și? întrebă ea pe un ton morocănos.

— Ar putea încheia o alianță cu el, iar această alianță n-ar fi, se-nțelege, în favoarea noastră.

— Dar Horemheb a acceptat totuși ca Semenkhere să fie îndepărtat de tron, nu?

— Datorită mie! izbucni Ay, brusc iritat.

— Atunci trimite-l altundeva! La Theba.

— O să mă gândesc la asta.

Nefertiti privea peisajul ce se zărea prin ușa mare, deschisă spre terasa palatului, iar Ay își urmărea cu luare aminte fiica. Atâta asprime! E cu putință ca ura ei pentru Semenkhere să-i stăpânească într-atât mintea și sufletul?

— Până atunci, reîncepu Ay, am pus să-i fie trimise lucrurile și mobilele rămase în odăile regelui. Și, de asemeni, am poruncit să-i fie duși și caii.

Mărinimia arătată de tatăl ei fostului regent o făcu să se încrunte. Dar își înghiți cuvintele veninoase.

— Totuși, nu putem să-l tratăm ca pe un țărănoi, adăugă el. Clerul s-ar indigna.

Ea împinsese deoparte castronul cu oscioare de porumbel. Un servitor îi întinse ligheanul și-i turnă apă ca să-și clătească degetele, în timp ce un altul luă de pe masă resturile și pâinicile începute. Nefertiti alese o curmală roșie dintr-unul din cele două vase de agat pline cu fructe și-și înfipse dinții în pielița lucioasă.

— Ai mers și-așa prea departe cu învinuirile, continuă el, aplecându-și peste masă chipul cu sprâncene încâlcite. Maya a fost foarte afectat.

— Întotdeauna am bănuit că Maya are un suflet de babă, i-o întoarse ea, trufașă.

O albină bâzâia deasupra vasului cu smochine. Un servitor se repezi s-o gonească, apoi se întoarse lângă perete. Ay se uită stăruitor la fiica sa, cu o privire plină de îngrijorare. Știa tot despre legăturile ei cu Maya. Dacă ea își închipuia că-l păcălește cu aprecieri de felul ăsta, însemna că-i disprețuia istețimea. Măcar de s-ar fi plictisit de Maya și s-ar fi hotărât să-și ia un alt ibovnic. Dar pe cine?

— Nefertiti! strigă el dojenitor. E suficient că ai fost numită regentă de către Consiliul regal. N-aveai nevoie să adaugi la asta niște ocări de spălătoreasă! Semenkhere a fost regent vreme de trei ani. Și-a țesut alianțe în rândul notabilităților și al preoțimii, mai ales în provincii. Greșești dacă-l consideri un nimeni.

— Nu-l consider un nimeni, din moment ce-l urăsc! se răsti ea. Iar dacă e complice cu blestemații ăia de preoți din provincii, asta dovedește că-i un renegat!

Scuipă sâmburele de curmală în mijlocul sălii. Același servitor alergă să-l culeagă de jos.

— Nu-l iubesc mai mult decât tine, i-o întoarse el, dar mă aștept să te porți cu solemnitatea necesară tronului.

Ea întoarse spre el ochiul stâng, dar vicleșugul nu funcționă.

— Încă n-am hotărât locul mormântului, zise Ay, schimbând subiectul.

Nefertiti se încruntă.

— Întrebarea ta mă surprinde. N-avem ce să hotărâm. Totul stă scris.

El își miji ochii, nedumerit.

— Stela[9], zise ea cu trufie. Ai uitat stela? „Să fie săpat pentru mine un mormânt în munții de la răsărit de Akhetaton și să fiu îngropat acolo pentru milioanele de jubilee pe care tatăl meu Aton le-a hotărât pentru mine. Înmormântarea reginei

Nefertiti să fie făcută tot acolo, pentru milioanele de ani pe care tatăl meu le-a hotărât pentru mine", recită ea.

Ay dădu din cap fără convingere. Transportarea sarcofagului regal în necropola de la Theba, lângă tatăl și mama regelui, ar fi însemnat întoarcerea spre tradiție și ar fi îmblânzit asprimea aproape habotnică a cultului lui Aton. Totodată ar fi domolit setea de răzbunare a preoților, care-l făcea pe Ay să se simtă inconfortabil.

— Stela se află la intrarea în necropolă, observă el. Foarte puțini oameni au văzut-o și dintre ei, încă și mai puțini au descifrat-o.

— Ce-a spus soțul meu e bun spus. Oricum, ar fi imprudent să coborâm până la Theba. Am avea de înfruntat pe drum posibile răzvrătiri.

— Oamenii n-ar îndrăzni să atace convoiul funerar, răspunse Ay.

— Nu știu dac-ar îndrăzni sau nu, dar știu că acest convoi ar trebui să străbată teritoriile supuse influenței preoților și notabilităților care așteaptă cu nerăbdare restabilirea vechilor culte. Fără a mai vorbi de oamenii de rând, îl lămuri ea.

Ay se gândi la învinuirile tăcute pe care i le adresau tocmai acești preoți, aceste notabilități și acești „oameni de rând" de pe domeniile sale de la Akhmim, învinuiri privind dările împovărătoare și nesiguranța crescândă pricinuită de cetele de tâlhari. Una dintre iscoadele sale îl înștiințase că la Memphis un trimis al vistieriei fusese bătut. Iar a doua zi, niște țărani dintr-un târgușor de lângă Theba îi ciomăgiseră zdravăn pe slujbașii însărcinați cu strângerea dărilor, ale căror pretenții li se păruseră exagerate. Garnizoana orașului refuzase să intervină, considerând că țăranii aveau dreptate. Pe scurt, autoritatea regală era batjocorită în Regatul Celor Două Pământuri.

Ay se ridică și începu să umble cu pași mari în lungul și-n latul sălii, vădit îngrijorat că fiica sa părea să nu-și dea seama de gravitatea situației.

Oare nu știa nimic despre toate astea? Chiar nu-i trezea bănuieli faptul că regele murise exact la momentul potrivit…?

— Cunosc provincia mai bine decât tine, rosti el, autoritar, oprindu-se în fața fiicei sale. Avem probleme mai urgente. Tâlharii ne-au distrus garnizoana de la marginea deșertului, în Palestina. Uadj Menekh a primit mai multe cereri de la comandanții care solicită să li se trimită întăriri.

— Asta-i treaba lui Nakhtmin, nu? zise ea, privindu-și atentă picioarele cu unghii aurite.

— E treaba lui, da, însă de-acum tu ai puterea de a lua hotărâri. Trebuie să-i primești în audiență pe Nakhtmin și pe Horemheb.

— Pe Horemheb de ce?

— Îți închipui că s-a resemnat după pierderea Siriei? E nemulțumit de cum stau lucrurile la hotare. Crede că tâlharii sunt sprijiniți pe ascuns de hitiți. Soțul tău n-a dat destulă importanță acestor treburi. Armata se așteaptă să pună iar stăpânire pe situație. E în joc viitorul tronului! tună Ay.

— Nu pricep nimic din problemele astea.

— Am să te ajut. Nu așa ne-am înțeles?

— Chiar e important?

— Foarte.

— De ce Akhenaton nu mi-a vorbit niciodată despre astea?

— A greșit. Aliații noștri nu mai au încredere în noi.

Nefertiti oftă.

Pentru prima dată, Ay își dădu seama că ea își îndeplinise datoria de regină, dar că nu era pregătită pentru cea de rege. Domnise peste casa regală, luase parte la sărbători, veghease la educația fiicelor și pusese la cale nenumărate uneltiri, dar habar n-avea să cârmuiască o țară.

— Akhenaton a permis ca armata să-și piardă forța. Corpul carelor noastre de luptă nu mai e ce-a fost odată. Și știu ce spun!

— Nu-i sarcina lui Nakhtmin și a lui Horemheb să se ocupe de el?

— Îți repet, puterea regală trebuie să ia asemenea decizii.

Nefertiti păru să mărunțească între dinți o bucată de curmală, cu un aer morocănos, apoi zise:

— Bine, am să-i primesc diseară. Prin urmare vei fi și tu de față.

Nu era o întrebare, ci un ordin. Ay nu observă. Căzuse pe gânduri.

— Oricum, continuă ea, nu cred că trebuie să-i oferim mai multe mijloacele materiale lui Horemheb. Nu imediat și nu înainte de a obține angajamente ferme din partea lui. Armata e deja prea puternică. Cât a trăit soțul meu, avea o influență nefiresc de mare asupra hotărârilor Consiliului regal.

Își privi stăruitor tatăl, de parcă aștepta o împotrivire din partea lui. Însă Ay rămase nepăsător, cu ochii lipsiți de expresie, căutând încăpățânat cu limba prin gură un rest de mâncare. Nu-i displăcea ideea de a-l duce cu vorba pe soldățoiul de Horemheb, chiar dacă era ginerele său.

După câteva clipe Ay se ridică și spuse că merge să se odihnească. Se îndreptă spre odăile sale, aflate chiar în palat. Înainte să se întindă puțin, intră în sala de baie. Și aici, în timp ce stătea pe vine, fu impresionat neplăcut de un ochi *udjat,* aflat deasupra bazinului pentru spălat și care părea că-l privește. Ba chiar că-l sfidează.

Și dacă zeii existau?

♀ Capitolul 7

DESFĂTĂRI ÎNTRERUPTE

Luna, de forma unui corn subțire, părea că se pregătește să secere câmpurile de stele.

— Peste cinci zile va trebui să încetăm să ne mai vedem sau să găsim alt loc, zise o voce de femeie, ușor îngrijorată. N-o să mai reușesc nici măcar să ies din palat. Străjile m-ar putea vedea. Și oricum, am pe spate numai julituri de la tufișurile astea.

— Problema se poate rezolva ușor, îi răspunse un glas de bărbat. Clădirile administrative din partea de nord sunt pustii noaptea. Și acolo există o mulțime de camere goale până-n zori.

— Numai că trebuie să ajungem la ele.

— Folosește galeria subterană.

— Ce galerie?

— Nu știi galeria subterană? Duce direct de la bucătăriile palatului prințeselor la pavilionul vizitatorilor, apoi la clădirile intendenței și mai departe. Nici măcar nu vei fi nevoită să ieși din palat.

Tânăra prințesă – căci, într-adevăr, Meritaton era – părea din cale-afară de uimită.

— N-am auzit niciodată vorbindu-se despre această galerie subterană. Tu cum de-o cunoști?

— Doar sunt scrib la intendență, nu? Cunosc toate clădirile din Akhetaton. Galeria ajunge chiar și la palatul regal și la Casa regelui. Ar fi trebuit să-ți vorbesc de ea, dar am crezut că preferi grădinile…

— Haide s-o vedem chiar acum, zise ea. La ora asta bucătăriile sunt închise.

Porniră pe lângă zidurile palatului și, odată ajunși în dreptul bucătăriilor, se strecurară înăuntru. Un zgomot ușor de pași îi întâmpinară. Șobolani și chiar șoareci de mlaștină, de mărimea unor purcelușI, se împrăștiară, speriați, care-ncotro, smulgându-i prințesei un țipăt înăbușit. Două flăcări tremurau în vârful lămpilor de pământ ce luminau vasta sală unde se pregătea mâncarea prințeselor. Tânărul, pe numele său Nefer Heru, „Zi perfectă”, avu nevoie de câteva clipe ca să se orienteze. Deschise cu băgare de

seamă o ușă. Dădea spre depozitul cu grâu. A doua – spre o magazie de vase pentru gătit, urcioare și talere. A treia – spre o încăpere unde se țineau tunicile și șervetele. A patra ușă se dovedi cea pe care o căutau: dădea spre o scară. Nefer Heru luă din perete o lampă stinsă, o aprinse de la una din celelalte și coborî primele trepte, ținând-o de braț pe Meritaton.

— Închide ușa după tine, îi șopti el.

Ea îl urmă. La capătul scărilor apăru un coridor larg, construit cu grijă, pardosit cu dale și cu pereții din cărămidă nearsă. Aerul era greu, umed, încărcat de praf. Înaintară o vreme fără să întâlnească nicio urmă de viață. Din când în când la dreapta ori la stânga se desfăceau alte scări. Șobolani și șoareci alergau pe lângă ziduri, speriați de apariția neașteptată a oamenilor. Apoi galeria lungă și dreaptă se bifurcă.

— Culoarul ăsta duce la Casa regelui, șopti Nefer Heru. Acum pesemne că e închis.

Continuară să meargă încă vreo sută de coți după care tânărul apucă pe o scară la dreapta. Ușa din susul treptelor scârțâi în balamale. Ieșiră într-o sală vastă și întunecoasă. Tânărul împinse una dintre cele șase uși care se înșirau de jur-împrejur. Un iz prăfos și dulce de papirus umplea locul. Sute de documente stăteau îngrămădite pe rafturi, fie desfăcute, fie strânse, în suluri. Socoteli, scrisori de la guvernatorii nomelor, plângeri, testamente și mai ales documente ale fiscului și protestele de rigoare. Nefer Heru o trase de mână pe prințesă și închise ușa.

— Ne aflăm în pavilionul arhivelor, o lămuri el.

Tânărul așeză lampa pe o masă.

— Dar la ce folosește această galerie subterană?

— Tatăl tău a pus să fie săpată ca să poată merge după bunul plac în orice parte a clădirilor regale și chiar în mai multe cartiere din oraș.

— Și ce să caute acolo?

Nefer Heru ridică din umeri. Să se apuce acum să-i descrie acestei flori încântătoare gelozia cu care își supraveghea răposatul rege slujbașii? Firea lui bănuitoare și neînduplecată? Mai bine îi zâmbi și o cuprinse în brațe. Îi mângâie sânii și o sărută. Apoi mâna îi alunecă în josul pântecului ei, până între picioare, unde fu primită fără rețineri. Dorința, pe care anumite părți mai umflate ale amândurora o dădeau în vileag, se stârnise iarăși. Nefer Heru se gândi să reînceapă isprăvile de mai devreme, însă pe-ndelete și cu mai multă atenție.

— Mâine o să aduc o rogojină, zise el.

Brusc încremeniră amândoi. În sala cea mare răsunau glasuri. Glasuri de bărbați. Înăbușite. Sandalele scârțâiau și lipăiau pe pardoseală. Ușa încăperii învecinate se deschise și se închise la loc. Un scaun hârjâi podeaua. Unul singur. Vasăzică celălalt bărbat nu se așeza?

Cei doi iubiți erau despărțiți de încăperea învecinată doar printr-un perete subțire și o ușă. În timpul zilei, fără îndoială că scribii circulau nestingheriți dintr-o odaie în alta.

Nefer Heru suflă în lampă. Cufundați în întuneric, auzeau limpede discuția.

— Bine, dă-mi sticluța.

Și o clipă mai târziu:

— Stăpâne, știi ce-mi datorezi.

— Cincizeci *debeni* de aramă.

— Ne înțelesesem pentru o sută.

— Și cincizeci e deja prea mult.

— Stăpâne, ți-ai dat cuvântul!

— Ce? Mi-am dat cuvântul? Ești surd, ai înțeles greșit.

Tăcere.

— Stăpâne, îți vând otrava perfectă, care ucide în patru, cinci ore. Și e cu neputință de descoperit. Mulți oameni ar fi interesați de întrebuințarea pe care i-o dai tu.

Tăcere.

Apoi cel care era, așadar, vânzător de otravă rosti:

— Pe care *i-ai* dat-o.

— Ce întrebuințare i-am dat, adică?

— Stăpâne, știi prea bine că datorită mie avem ca regent o femeie…

— Bați câmpii. Bați câmpii și mă amenințți, țărănoiule?

— Stăpâne, niciodată nevrednica mea persoană n-ar cuteza să facă un lucru atât de josnic față de un om care-și ține cuvântul.

— Foarte bine, atunci cincizeci de *debeni.*

— Stăpâne, otrava asta e greu de găsit, am adus-o în mare taină tocmai din Țara Kush…

— Pot să fac rost de cinci sticluțe de ciumăfaie din Liban pentru același preț. Mă plictisești.

Un zgomot scos de un scaun.

Apoi un zgomot înăbușit. Un horcăit. Ceva greu se prăbuși. Meritaton îl strânse de braț pe Nefer Heru.

— Gânganie spurcată! strigă o voce furioasă.

Un hârșâit neîncetat pe pardoseală dovedea că un corp greu era târât. Apoi se desluși un scârțâit. Orăcăitul broaștelor deveni mai clar. De bună seamă, ușa ce dădea spre malurile fluviului fusese deschisă. Un bărbat târa gâfâind ceva afară, și ce altceva decât un trup omenesc?

Nefer Heru întredeschise ușa camerei unde se afla și care dădea, de asemeni, spre mal. Și împreună cu Meritaton văzu un bărbat aplecat ce căra un corp prin mijlocul grădinilor. După un timp, îi dădu drumul și-și trase sufletul. În sfârșit, rostogoli trupul printre tufele de drobițe și-l împinse în apele fluviului. Crocodilii și șoarecii îl vor face să dispară numaidecât.

Bărbatul se întoarse pe același drum, respirând zgomotos, trecu pragul și ieși prin sală. Nefer Heru crăpă cealaltă ușă. Bărbatul ținea o lampă.

Meritaton își duse mâna la gură. Îl recunoscuse pe Pentju. Cu două zile în urmă îl văzuse la

ceremonia dinaintea îmbălsămării. Era medicul tatălui ei.

I se înmuiară picioarele. Doar cu mare greutate Nefer Heru reuși s-o împiedice să țipe. În lipsa unei lămpi, fură siliți să străbată galeria subterană pe întuneric și să înfrunte scârba pe care le-o pricinuia atingerile ușoare ale șobolanilor și josnicia celor aflate care le stăruia încă în minte.

♀

A doua zi, Meritaton rămase în pat, chiar și când mama ei, cu toată pompa ce i se cuvenea de-acum, precedată de șambelanul palatului și încadrată de un purtător de evantai și de o suită de șase scribi și zece slugi, veni în palatul prințeselor ca să le dea de știre că de-aici înainte era regenta regatului, în numele prințului Tutankhaton.

Nefertiti merse s-o viziteze pe Meritaton în odaia sa. Câteva clipe rămaseră singure.

— Ce ai?

— Mă doare burta. Nu trebuia să beau bere după ce-am mâncat curmale.

— Ai avut sângerarea lunară?

Întrebare necuviincioasă. Oare mama știa de întâlnirile amoroase ale fiicei?

— Da, ca de obicei, în a douăzeci și șaptea zi. De ce mă-ntrebi?

— Ai vomitat?

— Nu.

O clipă se priviră drept în ochi. Meritaton se forță să zâmbească. Oare mama știa că soțul ei fusese otrăvit? Cu ciumăfaie? Sau cu altă otravă?

O idee îi făcu inima să zvâcnească: mama ei avusese oare vreun amestec? Ar fi putut ea să pună la cale otrăvirea propriului soț, regele? Și cine mai luase parte la complot? Pentju nu putea să fi săvârșit omorul doar spre folosul lui.

Și brusc îi încolți încă un gând: pe cine se pregătea să otrăvească Pentju cu ciumăfaia din sticluță? Căci, în mod sigur, medicul punea la cale încă o crimă. Deci, pe cine? Pe Semenkhere?

Nefertiti îl ura, asta nu era un secret pentru nimeni. Dar doicile aflaseră numaidecât despre întâmplarea petrecută la ușa Casei regelui și le înștiințaseră pe prințesele mai mari. Semenkhere nu mai locuia nici în acea casă, nici în palat. Prin urmare, Pentju nu putea să se apropie de el. Doar dacă nu cumva reușea să-l cumpere pe unul dintre bucătarii ce preparau bucatele fostului regent.

Din ordinele cui săvârșea Pentju aceste omoruri? Iar Meritaton n-avea pe nimeni căruia să-i vorbească despre toate astea! Dacă îi destăinuia sinistra descoperire mamei sale, ea și-ar fi întrebat fiica prin ce împrejurare ajunsese să asiste la discuția cu pricina. Iar Meritaton ar trebui să-i mărturisească despre aventurile sale nocturne și despre existența iubitului ei, ba chiar să-l pună în pericol pe Nefer Heru și să nu-l mai poată vedea. Nici nu se punea problema!

Era posibil ca tocmai din ordinele mamei sale să îndeplinească Pentju acele mârșave sarcini? Gândul era greu de suportat. Inima lui Meritaton bătea acum să-i spargă pieptul și prințesa începu să se foiască. Își coborî pleoapele ca să nu mai vadă chipul acelei femei, propria ei mamă, și scoase un geamăt.

Nefertiti o chemă pe doică și-i porunci s-o trateze două zile pe Meritaton cu zeamă de bob.

— Intenționez s-o mărit pe Ankhensepaton cu Tutankhaton, zise ea apoi.

Meritaton încuviință din cap. Băiatul avea doar șapte ani. Asta însemna o perioadă îndelungată de regență pentru cumnată, deoarece Tutankhaton era fratele vitreg al răposatului rege, ultimul născut al lui Amenhotep al III-lea.

— Și Semenkhere? se aventură să întrebe Meritaton.

Nefertiti ridică din umeri cu nerăbdare.

— Consiliul regal nu l-a socotit vrednic de a fi ales. Nu putea să stea decât în umbra regalității.

Să cadă deci în uitare. Răposatul rege luase o decizie atât de greșită desemnându-l pe Semenkhere regent? Dar bineînțeles că asta nu era o întrebare pe care Meritaton să cuteze a i-o adresa mamei sale.

Nu îndrăzni nici să întrebe cu cine se va căsători ea acum, când nu mai trebuia să-l ia de bărbat pe fostul regent.

— Te las, zise Nefertiti, după ce mângâie fruntea fiicei sale celei mari. Doica o să-mi dea de știre despre starea ta. Vrei să ți-l trimit pe Pentju?

O fulgerare de spaimă se reflectă în ochii lui Meritaton.

— Nu! strigă ea. Nu, cu siguranță până mâine o să-mi treacă, adăugă apoi pe un ton măsurat.

Nefertiti își înălță abia vizibil sprâncenele, apoi se îndreptă spre ușă. De-abia ieșise, când cea mai mică dintre spălătorese, preferata lui Meritaton, intră în cameră ca să adune rufele pentru spălat.

— Ia grămada din colțul ăla, îi spuse prințesa, roasă de îndoieli și neliniști.

Fata se lăsă pe vine ca să aleagă rufele: o fâșie de pânză pe care Meritaton o purta în jurul șoldurilor când dormea și rochia de in pe care o purtase în cursul îngrozitoarei aventuri din ajun. Veșmântul păstra urmele peregrinărilor prin grădină și prin galeria subterană, fiind murdar de pământ, mai ales la poale, pe broderiile cu fir de aur. Totodată avea și o pată ciudată în dreptul coapsei, dar spălătoreasă se prefăcu a nu băga de seamă. O netezi, apoi o puse pe braț. Curând rochia va fi înmuiată în apă de fântână cu sare, petele vor fi săpunite și frecate și, după curățare, prețiosul veșmânt va intra pe mâna călcătoreselor care, cu migală, îi vor reface pliseurile, folosind scrobeală.

— Îi urez stăpânei mele măreție și mulțumirea inimii, zise fata, după care ieși.

În aceeași clipă intrară Maketaton și Ankhensepaton.

— Ce ai? întrebă prima.

— Măruntaiele mele nu-și găsesc astâmpăr, răspunse Meritaton, dându-și brusc seama că ea și Maketaton fuseseră înlăturate din ordinea de succesiune la tron. Vei fi, așadar, regină, îi zise lui Ankhensepaton.

— Știu, tocmai mi-a spus mama, răspunse prințesa, strâmbând din nas. Până atunci… Va trebui să merg să locuiesc la palat cu acest băiat. N-o să fie vesel.

Toată ziua sub supravegherea mamei sale și a slujbașilor de la Curte. Și n-o să-l mai vadă nici pe Pasar.

— Știi, când mamei îi intră ceva în cap… zise Meritaton.

— Atunci nu-mi mai rămâne decât să-mi găsesc un soț, spuse Maketaton voioasă. Începu să râdă și adăugă: Dar mama o să rămână singură?

Subiectul nu păru să-i stârnească interesul lui Meritaton. Maketaton părăsi camera, însă Ankhensepaton mai zăbovi.

— Ce ai de fapt? întrebă ea cu voce joasă și stăruitoare, neobișnuită pentru o fată de vârsta ei.

— Nimic. De ce?

— Te cunosc eu. Ascunzi ceva.

Meritaton se uită o clipă la sora sa, după care se lăsă pe spate și închise ochii. Cum să-i împărtășească acestei făpturi nevinovate cumplitul secret? Să-i spună că tatăl său fusese otrăvit? Să-i redea discuția pe care ea și Nefer Heru o surprinseseră în pavilionul arhivelor? Uciderea vânzătorului de otrăvuri? La ce bun? Ankhensepaton n-ar putea să-și țină gura. Ba mai rău: s-ar întrista. Sau ar înnebuni. Ar deveni bănuitoare. Ori arțăgoasă.

— Ce-ți trece prin minte! răspunse Meritaton pe un ton obosit.

— Unde erai aseară? continuă Ankhensepaton.

Și cum sora sa, surprinsă, nu răspundea, continuă:

— Ai plecat înainte de miezul nopții și te-ai întors la ivirea zorilor.

Meritaton o țintui cu privirea.

— Vasăzică mă pândești! exclamă ea.

— Și rochia ta era murdară, adăugă Ankhensepaton răutăcioasă.

— Îți interzic să stai cu ochii pe mine, se răsti Meritaton. Și-acum lasă-mă să mă odihnesc.

— Foarte bine, rosti Ankhensepaton pe un ton hotărât. Eu o să mă mărit cu Pasar. Nu vreau să fiu regină, nu vreau să-l iau de bărbat pe Tutankhaton. Pasar mi-a spus că se căsătorește cu mine.

Ajunsese în pragul ușii.

— Cine e Pasar? întrebă Meritaton.

— Fiecare cu secretele ei, i-o întoarse imediat Ankhensepaton.

— Ia vino încoace!

Dar Ankhensepaton închisese deja ușa în urma ei. Meritaton se trezi singură, pradă unui chin pe care-l asemănă cu niște crampe. Dar nu pântecele suferea din pricina acestui zbucium, ci capul. O întrebare îi zvâcnea în minte ca un junghi, pricinuindu-i o durere ascuțită: pe cine se pregătea Pentju să otrăvească?

Gândul îi zbură o clipă spre Semenkhere. Unde era? Cum își ducea viața în dizgrație? Și ce credea despre toate astea? În rarele ocazii când se întâlniseră, înainte de moartea regelui, el se purtase față de ea cu o atenție afectuoasă. Meritaton își aminti privirea lui întunecată, ochii conturați cu antimoniu, gesturile reținute, delicatețea și atitudinea gânditoare, ce contrasta cu purtarea autoritară, chiar lipsită de îngăduință, a fratelui său vitreg, regele. Ce legături existaseră între ei? Oare era adevărat, după cum o auzise ea cândva pe o slugă de-a mamei ei șoptind, că cei doi bărbați împărțeau același pat? Ce însemna asta? Meritaton ar fi vrut să stea de vorbă cu el, să-i împărtășească îndoielile, secretele și suferința ei. Încercă sentimentul că acest soț promis cândva și

apoi brusc dat la o parte era singurul față de care ar fi putut să-și descarce sufletul. Dar el nu se afla aici.

Iar ea era prizonieră în acest palat unde nimeni nu vorbea deschis cu nimeni și unde singurele cuvinte sincere rămâneau neauzite, pentru că se rosteau în șoaptă.

♀ Capitolul 8

O STATUIE GOALĂ PE DINĂUNTRU

Marea sală de audiențe a palatului regal fremăta de șoapte și de scârțâitul sandalelor pe podeaua de piatră. Ușa cea mare, placată cu aur, se deschise larg din amândouă canaturile.

Uadj Menekh se ridică din jilțul aurit și coborî de pe platforma unde se afla, pentru a-și întâmpina oaspeții. Nu putea să se poarte mai reținut, întrucât oamenii aceștia erau o parte dintre marii preoți ai celor mai vechi și mai bogate culte din regat. În afară de marii preoți ai lui Amon și Ptah, Humose și Nefertep, se aflau acolo căpeteniile nu mai puțin importantelor culte ale lui Apis, Horus și Hathor. Chiar dacă zeii lor nu erau recunoscuți la Akhetaton, un șambelan trebuia să le arate respectul pe care puterea lor îl impunea.

Îl rugase pe Panesy, întâiul slujitor al lui Aton, să binevoiască a fi de față la această întrevedere.

Regatul Celor Două Pământuri erau guvernate atât de religie, cât și de respectul pentru putere.

Cu toată solemnitatea pe care-o dovedea, Uadj Menekh, fiu de țăran ridicat încă din tinerețe la demnitatea de scrib, datorită protecției aparte a stăpânului său, știa cât de trecătoare e această putere. Încă un cutremur în cadrul dinastiei și risca să-și piardă titlurile și privilegiile. Dacă s-ar întâmpla să nu le fie pe plac noilor cârmuitori ar fi coborât din rang la fel de repede cum fusese înălțat. Prin urmare, acum își trata oaspeții cu

prudența șireată a arendașului care-i vede sosind pe posibilii cumpărători ai pământurilor sale.

Fiecare dintre ei era precedat de doi scribi și urmat de un purtător de evantai și de șase scribi de rangul doi. Aproape cincizeci de oaspeți, cu totul. Cel mai vârstnic, Humose, pășea în fruntea alaiului.

Căldura făcea să strălucească țestele rase ale demnitarilor. Oare de ce și le rădeau? Vârsta avusese oricum grijă de ele, mai puțin la tâmple, ce-i drept.

Se rostiră cu toată atenția salutări, vorbe respectuoase și urări. Înalții oaspeți luară loc pe cinci jilțuri de ceremonie, din lemn de cedru cu incrustații de fildeș. Uadj Menekh și Panesy se așezară în fața lor, în jilțuri asemănătoare. Slugile aduseră urcioare mici cu vin rece și bere, tăvi încărcate de plăcinte cu miere și cupe din aramă și-i serviră pe oaspeți. Alți slujitori se îngrijiră să le ofere băuturi reci celor din suita invitaților.

— Am venit să te-întrebăm, slăvite mijlocitor, dacă regenta are de gând să ne primească, după cum ne-am exprimat noi dorința, grăi Humose.

Uadj Menekh arboră o expresie tristă. Panesy rămase indiferent, neclintit, de parcă fusese mumificat înainte de vreme.

— Regenta e copleșită de îndatoririle uriașe ale succesiunii regale. Nu poate găsi un răgaz pentru a vă acorda audiența solicitată. Dar poate că inspirații mei oaspeți vor accepta să-mi dezvăluie obiectul cererii lor. Și atunci voi vedea dacă umila mea persoană va cuteza să-l supună divinei înțelepciuni a regentei.

„Divină înțelepciune” era o formulă peste măsură de pompoasă. Divinitatea era asociată doar cu persoana și faptele zeului viu, faraonul însuși. Or, până una, alta, regența nu era de esență divină. Niciunul dintre demnitari nu păru să remarce vorbele nelalocul lor.

— Am venit să întrebăm cu smerenie dacă autoritatea regentă plănuiește să repună în drepturi în tot regatul cultele zeilor noștri și să ia din nou sub oblăduirea sa alte culte.

Altfel spus, să le reintroducă la Akhetaton. Uadj Menekh încremeni de uimire. Să reîntroneze sau mai degrabă să întroneze cultul lui Apis sau Amon la Akhetaton! Asta-i bună! Cunoștea doleanțele preoților, dar un templu al lui Amon sau al lui Horus la Akhetaton era prea de tot! Se întoarse ușor spre Panesy, ce stătea la fel de netulburat, și răspunse după o îndelungată chibzuință:

— Nu cunosc înaltele intenții ale divinei regențe.

Humose se uită întrebător la colegii săi. Apisekhem – „Apis domnește” – evident, mare preot al zeului de la care i se trăgea numele, își stăpâni un zâmbet. Nefertep își ațintii ochii ce semănau cu doi scarabei negri asupra lui Panesy. Cei doi preoți se sfătuiră astfel o secundă, fără să clipească. Doar marele preot al lui Hathor șovăi. Pe scurt, reacțiile fură de-abia perceptibile.

— Deci fără audiență nu va exista nicio repunere în drepturi, aprecie Humose.

Cuvintele erau aproape obraznice, dar Uadj Menekh se abținu să-și dea cu părerea. Doi dintre scribii săi notau tot ce se vorbea, întrucât mai mult ca sigur Nefertiti va cere să i se raporteze cum s-a desfășurat audiența.

— Putem, așadar, să socotim că lipsa acestui răspuns reprezintă în sine un răspuns, observă Nefertep.

Uadj Menekh își ridică amândouă mâinile:

— Ce-aș putea spune altceva decât că tălmăcirea voastră e vrednică de respect, grăi el.

Și încă o dată se întoarse spre Panesy, însă acesta rămânea în continuare ca o stană de piatră.

— Ne vom întoarce în templele noastre, zise apăsat Humose.

Vizita se încheiase. Se rostiră noi saluturi, vorbe ceremonioase și urări. Oaspeții se ridicară din jilțuri, la fel și Uadj Menekh și Panesy, iar slugile luară tăvile.

O oră mai târziu, un scrib de-al lui Humose se duse acasă la Thutu. Fostului șambelan și lui Semenkhere li se aduse la cunoștință cum decursese vizita.

Vasăzică nimic nu se schimbase în regat și nimic nu se va schimba. Discul solar al lui Aton va rămâne singurul zeu recunoscut și cinstit de către cârmuire în acest oraș izolat, întemeiat de răposatul faraon, Akhetaton. Iar tradițiilor religioase din restul țării li se va arăta în continuare același dispreț încăpățânat și absolut.

La masa de seară, Thutu îi spuse oaspetelui său regal:

— Majestate, iată-te înălțat de-acum la rangul de întâia speranță a preoților umiliți.

Semenkhere zâmbi și-l privi iscoditor.

— Speranța e ca o floare care făgăduiește fructul. Nu văd fructul. Nefertiti e regentă. Cine, oare, s-o înlăture?

— Majestate, chiar și cel mai bun înotător din lume poate merge împotriva curentului doar o vreme, dar nu tot timpul, observă Thutu la rândul său.

Semenkhere medită la această cugetare și luă o înghițitură de vin.

— Și ce-i cu asta?

— Majestate, frate al zeului viu, crezi că zeii pot fi sfidați la nesfârșit?

Fraza era bizară, căci Akhenaton îi sfidase pe zei, iar Semenkhere, fratele său, îi fusese regent. Thutu lăsa așadar să se-nțeleagă că răposatul rege greșise alegându-l pe Aton zeu unic al regatului și că-i sfidase astfel pe zei. Fostul șambelan ar fi rostit în acest caz o jignire de neiertat dacă, așa cum era foarte probabil, ea nu i-ar fi fost inspirată de marele său devotament față de Semenkhere. Iar

acesta, ținând seama de dizgrația în care căzuse, nu putea să nesocotească sfatul unui aliat.

— Aveam de gând, zise el, să mă retrag pe pământurile mele de la Memphis. Sugerezi că ar trebui să mai rămân la Akhetaton?

— Neasemuita onoare pe care Majestatea Ta mi-o face acceptând ospitalitatea casei mele nu poate decât să ne copleșească inimile de bucurie, mie și alor mei, răspunse Thutu cu o voce plină de căldură. Dacă Majestatea Ta s-ar învoi să-și prelungească șederea aici m-ar umple de o fericire celestă.

— Dar ce crezi că se va petrece aici?

— Majestate, cunoști învățătura lui Ptah-Hotep: nu planurile oamenilor sunt cele care se-mplinesc vreodată, ci întotdeauna planurile zeilor.

Semenkhere se abținu să-i pună întrebări lui Thutu despre înțelesul acestor observații atât de întortocheate. Aflase oare, întâmplător, despre vreun complot? Dar dacă ar fi fost așa, nu i l-ar fi dezvăluit de la bun început? Sau se legase prin jurământ să păstreze taina? Și ce complot, la urma urmei? Orice întrebare s-ar fi dovedit de prisos. Un singur lucru părea sigur: Thutu se aștepta la o răsturnare de situație.

— Majestate, nu mi-am pus viața în slujba ta? grăi Thutu.

Semenkhere fu surprins de această bruscă mărturie de credință. Însă era adevărat: fostul șambelan îi dovedise o loialitate nedezmințită, ceea ce nu era cazul lui Pentju, al lui Maya și al multor altora.

Scrută chipul lui Thutu. De la ochii negri, cu sclerotica lor de culoare alb-gălbuie, până la gura încremenită în expresia vorbirii. Privirea îi alunecă de-a lungul frunții încrețite și pe ridurile leonine. Și în toate acestea nu deslușì decât căldura devotamentului. Thutu era îndrăgostit spiritual de persoana regală, se scălda în soarele ei. Iar următoarele lui cuvinte adeveriră acest fapt.

— Ești frumos ca ziua ce strălucește, înțelept precum eretele în văzduh și răbdător aidoma cobrei ce-și pândește dușmanul, grăi Thutu. Cum să nu-mi fi închinat eu viața ție, stăpân al cereștilor virtuți regale?

Vorbe rostite pe nerăsuflate, dar cu atât mai emoționante. Semenkhere își puse mâna pe brațul lui Thutu.

— Te înțeleg, zise el, și n-am să uit.

După care luă un castravete macerat în ulei și sare și-l rontăi, dus de gânduri. Thutu îl imită. Apoi mușcă dintr-un copan de rață, iar fostul șambelan făcu la fel.

— Și câți oameni crezi tu că așteaptă întâmplarea neprevăzută de care pomeneai?

— Toți preoții.

— Se împlinesc șaptesprezece ani de când așteaptă. Ce s-a schimbat acum?

Thutu zâmbi.

— Arborii cerului, ca și cei din grădinile tale pământești, își lasă fructele să cadă atunci când sunt coapte. Însă anotimpurile lor au durate diferite.

♀

Hapy, zeul verde și albastru, tată al tuturor zeilor, era mulțumit. Își regăsise tinerețea anuală. El reprezenta sufletul Marelui Fluviu, care se umfla precum o femeie însărcinată.

Venite de dincolo de Țara Kush, unde oamenii au piele de abanos și dinți de sidef, apele încărcate de mâl, de ierburi smulse de pe țărmuri și de tot soiul de putreziciuni, coborau cu voioșie cele șase cataracte. Asemenea unui braț uriaș ce-și răsfira cele cinci degete în delta Egiptului de Jos, Marele Fluviu prindea totul în îmbrățișarea sa până la întinderea Cea Verde. Papirusul și stuful de pe maluri dansau în vârtejurile inundației. Cuiburile plutitoare ale păsărilor fură smulse din legăturile ce le țineau ancorate de țărm și porniră în derivă, păcălindu-i pe crocodilii ce le înghițeau lacomi,

căci puișorii le părăsiseră de câteva săptămâni. Apele brune se umpleau mărinimoase cu pește. Plasele pescarilor se îngreunau de anghile, somni mustăcioși, barbuni, crapi smulși din somnul de iarnă, oxirinci cu bot de chițcan și pagrus[10], cu dinți ca de câine.

Începea anotimpul revărsării apelor.

Observând lumea veacuri la rând, învățații egipteni împărțiseră cu precizie timpul care-i trebuia umbrei unui obelisc să revină în punctul de plecare: trei sute șaizeci de zile a câte douăzeci și patru de ore, plus încă cinci zile epagomene. În total, douăsprezece luni de câte treizeci de zile fix, ce alcătuiau trei anotimpuri, fiecare având patru luni: primăvara, vara, iarna. Revărsarea apelor, semănatul, secerișul.

Apa hrănitoare începea să acopere pământurile. Canalele de irigație o așteptau să-i răspândească bogățiile. Șoarecii-de-câmp bătură în retragere, iar țăranii bătură șoarecii-de-câmp, care le-ar fi mâncat spicele.

Valurile urcară până la rădăcinile sicomorilor ce străjuiau malurile în fața palatului prințeselor.

Pasiunea cuprinse, în sfârșit, inima și șalele lui Nefer Heru, iubitul lui Meritaton. Așa cum îi spusese, îndată ce ea își revenise după grozăvia celor aflate în pavilionul arhivelor, el adusese o rogojină strâns înfășurată. Se întâlneau acolo aproape noapte de noapte.

Cu gura sa, el îi făcea sânii să crească, iar buricul să i se înfioare. Îi dezmierda degetele de la picioare și-i transforma buzele în fructe. Spre deosebire de lotuși, floarea ei cea mai tainică se deschidea noaptea.

— Ești Marele meu Fluviu, îi șopti ea.

— Iar tu ești regatul meu pe care-l inund.

Și cum ea era de esență divină, îi oferi și un trup. Îi dărui cu sfințenie umerii, brațele ca niște cobre, pântecul cu un singur ochi, triunghiul

sexului, picioarele de antilopă și fiecare deget de la mână.

♀

În sala cea mare, natronul își continua lucrarea asupra rămășițelor unuia dintre stăpânii lumii. În toate diminețile, meșterul îmbălsămător Asekhem pipăia învelișul odinioară de carne și sânge al lui Akhenaton. Fluidele îl părăseau pe măsură ce apa creștea în valea Marelui Fluviu. „Apa e viață, medită Asekhem. Tulbure sau curată, vâscoasă sau limpede, albastră sau brună, înseamnă totuși viață."

Se gândi la urina care nu se mai scurgea de patruzeci și cinci de zile din acest trup de-acum pornit spre altă lume. La saliva care nu-i mai umezea gura. La lacrimile, presupunând că ar fi avut acest dar, care nu-i mai ușurau mișcările ochilor, căci Aton, discul solar, părea să i le fi uscat încă din timpul vieții.

„Pregătirea morților pentru viața veșnică te face filosof", își spuse meșterul îmbălsămător. Apoi își veni în fire. Peste o lună regele va putea să plece. În trei, patru zile, învelișul veșnic avea să devină tare ca o statuie și ușor precum o coajă de ou, după cum cereau regulile îmbălsămării.

— Să începem umplerea, îi zise ajutorului său.

Amestecul de smirnă, casie, scorțișoară, cuișoare și alte mirodenii din Kush era deja gata, într-un sac gros din pânză de in. Fusese frământat și frecat astfel încât să capete consistența unei paste.

Încă o dată, Asekhem verifică dacă interiorul era curat și pregătit și se încredință că, pe timpul nopții, niciun șoarece nu se strecurase înăuntrul îmbietoarei lucrări. Uneori se mai întâmpla și-așa ceva.

Doi ucenici tineri îndesară amestecul în cavitatea abdominală și în coșul pieptului. O mireasmă îmbătătoare se răspândi în jurul cadavrului.

— Așa, e bine, zise Asekhem, înainte de a începe să aranjeze umplutura.

În măsura în care celestul înveliș își păstrase o oarecare suplețe, meșterul modelă niște pectorali puternici în locul sânilor răposatului și un pântec plat în locul burții proeminente. Obiectul căpăta o formă cu adevărat plăcută ochiului.

Pe la prânz, mai marele îmbălsămătorilor luă o pauză și puse să se împartă tuturor bere rece și pâini cu susan. Spre ora două a după-amiezii, făcu un semn către ucenicul *paraskyte*-ului: venise clipa să se înceapă cusutul. Ucenicul aștepta cu uneltele pregătite de câteva zile. Veni în fugă și, sub supravegherea lui Asekhem, se apucă de treabă, petrecând un fir gros de in prin împunsăturile nu prea dese pentru a nu sfărâma pielea.

— Deja e un pic prea tare, zise cusătorul.

Într-adevăr, la fiecare împunsătură se auzea o pocnitură slabă când sula de bronz străpungea pielea uscată.

— Trage cât poți de stomac, îl sfătui Asekhem.

— O să rămână o bucată de piele în afară.

— Îndoai-o înăuntru.

La ora patru, bine cusut și remodelat, Akhenaton avea o înfățișare într-adevăr mândră. Toată echipa de îmbălsămători se adună să-l admire.

Peste patru sau cinci zile se va putea începe înfășurarea în bandajele de pânză. Se cuvenea să fie anunțat șambelanul, iar el, la rândul său, trebuia să le dea de veste preoților, iar acesta să-i zorească pe scribi să înșire pe fâșiile de pânză cuvintele sacre.

Șambelanul Uadj Menekh nu era nici erete, nici șoim, nici uliu. Avea mai degrabă un suflet de șobolan. Însă șobolanii au simțuri ascuțite și miros bun. Înștiințat că îmbălsămarea se apropia de sfârșit, se minună, mai întâi, că totul mergea atât de bine în regat. Ritualurile, pe care mințile cele mai luminate le rostuiseră printr-o inspirație divină, erau, totuși, un lucru tare frumos. Regina îi

succeda regelui ca regentă a unui frate vitreg al răposatului.

Apoi în inimă i se strecurară îndoieli, precum gărgărițele în făină. Se gândi iarăși la vizita marilor preoți și se miră de tăcerea lor deplină. Erau oameni puternici, o știa. Se împăcaseră oare atât de ușor cu ultima lor înfrângere? Iar fostul regent se resemnase atât de lesne cu a sa?

Totul mergea divin de bine. Poate un pic prea bine.

♀ Capitolul 9

INVOCAȚIE CĂTRE SEKHMET

Nefertep era numai miere. De altfel, și muștele îl curtau în căldura înăbușitoare a Memphisului, însă servitorii cu evantaie ce stăteau de veghe la masă aveau grijă ca ele să nu-l deranjeze prea tare.

În fața lui, așezat pe fundul său lat, poreclit în taină „Dos-de-Taur”, Horemheb, măgulit de cinstea de-a fi fost invitat de către un personaj a cărui putere spirituală – mă rog, un fel de-a spune – era cel puțin egală cu puterea lui militară, dar avea să dureze în orice caz mai mult, își trecu mâna pe sub fălci. Bărbierul își făcuse bine treaba. Lama sa de cupru era întotdeauna atât de fin ascuțită încât doar dintr-o lovitură ar tăia o muscă în două. Iar balsamul, uleios și spumos totodată, pe care-l întindea pe obraji și pe gât înainte de a se apuca de lucru ferea pielea de orice usturime. Cel mai mare general al regatului merita un bărbierit demn de gloria sa.

Generalul se uita la marele preot cu ochi sfredelitori. Cărui fapt îi datora onoarea de a cina acasă la marele preot? Ba încă și singuri? Nefertep avea oare de gând să ceară o parte mai mare din prada ultimei campanii militare? Preoții ăștia erau chiar atât de nesătui? Nu primise trei tăvi mari de aramă șlefuită, un jilț de abanos și fildeș și un

pectoral din aur din comorile aduse din Kush? Aștepta, prin urmare, ca Nefertep să înceapă să ridice pretenții și o să-i închidă el gura.

Însă marele preot nu părea câtuși de puțin grăbit să-și mărturisească dorințele hrăpărețe.

— Aflu de la mesagerii noștri, zise el pe un ton firesc, de parcă vorbea despre moștenirea vreunui slujbaș cu oarece rang, că îmbălsămarea regelui e aproape terminată.

Servitorii aduseră o tavă mare de aramă plină cu păsări mici, fripte, și o alta cu felii de carne de vită, garnisite cu plăcinte subțiri de ceapă cu smântână și presărate cu fărâme aurii de coriandru.

Horemheb era la al patrulea pahar de vin. Privirea i se aprinse la vederea festinului. Hotărât lucru, marii preoți mâncau la fel de bine ca regii.

— Da, răspunse el apucând două plăcinte o dată. Regenta pregătește ceremonii grandioase.

— Și ești nevoit să asiști la ele, nu? observă Nefertep.

Bineînțeles: clerul urma să fie ținut departe de ceremonii, asta presupunând că ar fi vrut vreodată să asiste.

— Prea cinstitul vostru coleg Panesy e cel care le va conduce, zise Horemheb, mestecând lacom plăcintele.

— Așadar înmormântarea va avea loc la Akhetaton? Horemheb încuviință din cap, înșfăcă o ceapă groasă și își înfipse dinții precum un șacal care mușcă dintr-o rață. Nefertep admiră în dantura militarului doi dinți de aur, un canin și un premolar, lucrați cu măiestrie și fixați de vecinii lor cu o sârmuliță din același metal. Recunoscu mâna dentistului regal. Horemheb sorbi jumătate din vinul din pahar, plescăi din limbă cu vădită plăcere și întrebă:

— Ce vin e ăsta? N-am băut niciodată ceva atât de bun!

— Vin din Țara de Jos. E fermentat de două ori. Evreii îl fac.

— De două ori! E o băutură care l-ar trezi la viață și pe Osiris!

— Am să-ți trimit un urcior, făgădui Nefertep.

Ochii lui Horemheb scânteiară și-și goli paharul. La urma urmelor, preotul nu era o persoană atât de nesuferită precum se temuse el. Ospățul pe care i-l oferea era o încântare și pe deasupra îi făcea și daruri. Nefertep ronțăi o ceapă micuță și-i ceru printr-un semn paharnicului să toarne iar vin.

— Nu găsești că e vrednic de plâns ca fiul să nu se odihnească lângă tată?

Horemheb luă încă două plăcinte și le înghiți cu aceeași iuțeală.

— Așa a vrut regenta, răspunse el ridicând din umeri.

— Deci mormântul Jilțului lui Maât va rămâne gol?

Paharul generalului, în orice caz, nu va rămâne astfel, căci paharnicul veghea asupra lui. Horemheb ronțăi trei ridichi una după alta și râgâi vârtos.

— Din câte-am înțeles, zise el, pe Ay îl îngrijorează ideea unui cortegiu funerar coborând Marele Fluviu.

— De ce se teme? De strigăte dușmănoase?

— Poate, răspunse Horemheb. Sau de o vădită nepăsare. Plăcintele sunt delicioase, adăugă el, luând încă una.

— E oare demn de regalitatea divină ca un faraon mort să nu îndrăznească să-și străbată regatul? întrebă Nefertep.

— Cu siguranță că nu, recunoscu generalul. Locotenenții mei chiar s-au întristat.

— Coborârea pe fluviu ar fi reaprins evlavia poporului față de divinitatea întrupată. Și atunci ar fi așteptat cu patimă desemnarea succesorului său iubit ca să-i aline durerea.

— Ar fi fost minunat, adăugă Horemheb. Ca atunci când tatăl răposatului rege a plecat să-și afle

odihna lângă ai săi. Ceremoniile au ținut trei săptămâni!

Nefertep încuviință din cap.

— La drept vorbind, zise el ca prin vis, țara aceasta e ca un trup dezmembrat. Torsul și picioarele sunt aici, iar capul într-altă parte.

Generalul aprobă, la rândul său.

— Adevărat. Ba chiar un trup slăbit.

— Și nu există nicio Isis ca să-l adune laolaltă.

— N-are a treisprezecea bucată! observă Horemheb și, pomenind de falusul lui Osiris, izbucni într-un râs strident și nerușinat, care-i zdruncină burta revărsată și făcu să-i tremure gușa, și care se încheie cu câteva note ascuțite și deșucheate.

Nefertep n-avu încotro, văzându-se obligat să împărtășească veselia oaspetelui său. Se prefăcu că găsește amuzantă această glumă spurcată de cazarmă.

Horemheb apucă o pasăre friptă, îi rupse capul și apoi mușcă apăsat. Se auzi trosnetul oscioarelor, dar mai cu seamă mugetele de plăcere ale generalului.

— Ce sunt astea?

— Prepelițe umplute cu fiertură de bob cu usturoi.

Iarăși mugete. Un hipopotam în mlaștina lui.

Slugile umblau de colo-colo, fără a pierde nimic din cuvintele și clefăitul încântat al generalului, dar rămâneau indiferente. Doar o sclipire de amuzament le însufleția când și când privirile. Nefertep veghease el însuși încă de dimineață la organizarea cinei, ceea ce nu-i stătea în obicei. Chiar și consoarta sa se mirase.

Știa pe Horemheb un mâncăcios fără pereche, dar aflase și că soția lui, Mutnejmet, fiica lui Ay și sora lui Nefertiti, nu-i servea o mâncare mai bună decât cea de la cazarmă, compensând calitatea prin cantitate.

— Am fost deunăzi la Akhetaton, începu generalul, ca să supun pe-ndelete atenției regentei nevoile armatei, mai ales în privința carelor de luptă. Mă asculta fără să priceapă nimic, cererile mele părându-i-se exagerate. Din fericire, erau de față tatăl ei Ay și vărul acestuia Nakhtmin.

Înfulecă și restul păsării fripte, zdrobindu-i oasele între fălcile sale ca piatra, apoi luă încă una. Nefertep păstră tăcerea câtă vreme oaspetele rezervă aceeași soartă și altor păsări, mulțumindu-se să mănânce și el două, pentru a nu fi bănuit că oferă bucate otrăvite. În sfârșit, Horemheb luă o pauză, roase unul sau două copane mititele și puse oscioarele pe masă.

— Dar a fost numită regentă cu sprijinul tău, zise Nefertep.

Observația putea fi socotită drept o supremă jignire, deoarece Horemheb era cumnatul regentei. Doar un mare preot cu autoritatea lui Nefertep putea să-și îngăduie s-o rostească, iar generalul era îndeajuns de prudent ca să nu caute degeaba pricină de ceartă unui om ce cârmuia ținutul Memphisului la fel de sigur pe cât comanda el garnizoana.

Horemheb scoase un oftat ce-i umflă pântecele impresionant, după care își goli paharul și aruncă o privire spre carnea de vită cu smântână pe care servitorii tocmai o aduseseră la masă.

— Mă grăbesc să spun că soția mea n-a avut niciun amestec, zise el.

— Nici nu mi-am închipuit vreodată că ilustrul general Horemheb se lasă condus de femei, i-o întoarse pe un ton glumeț Nefertep.

— Uite cum stau lucrurile, începu să-i explice Horemheb. Mai întâi de toate, Nefertiti nu-i doar soția regelui. Doar știi foarte bine că el a numit-o *rege,* ca el, adică i-a acordat o putere mai mare decât a regentului. Și e singura femeie, din câte știu eu, care a fost înfățișată în basoreliefurile unui palat luptând cu lancea în mână împotriva

vrăjmașilor, la fel ca soțul ei. Recunoaște și tu că el e cel care a ridicat-o la un rang ieșit din comun…

— Asta s-a întâmplat înainte ca Semenkhere să intre în viața lui, îi atrase atenția Nefertep.

— Da, însă regele n-a anulat niciodată documentele cu pricina. Pe deasupra, adăugă generalul, m-am lăsat convins de argumentele lui Ay. Sau poate Ay s-a lăsat el însuși păcălit de propriile argumente.

Nefertep aștepta continuarea mărturisirii.

— Ay m-a făcut să-mi dau seama că regența lui Semenkhere nu va face decât să prelungească domnia precedentă, că Semenkhere e un personaj șters, care n-a existat decât grație favorurilor nemăsurate ale regelui și care n-ar putea decât să grăbească declinul regatului. M-a asigurat, totodată, că dacă fiica sa ia asupră-i regența, va readuce țara pe calea părăsită după urcarea pe tron a lui Akhenaton. Pe scurt, eu am înțeles că va cârmui de fapt Ay. Prin urmare, i-am garantat că în provincii garnizoanele nu se vor agita dacă Semenkhere va fi îndepărtat de la putere de către Consiliul regal.

— Ai obținut mijloacele materiale pe care tu și Nakhtmin le cereați pentru armată?

Horemheb savură o înghițitură de vin și întinse mâna spre o plăcintă cu carne de vită și smântână.

— Nu, răspunse el cu o umbră de umor. N-am căpătat decât o mică parte. Ceea ce înseamnă că situația va rămâne la fel de precară ca pe vremea lui Akhenaton. Adică la hotare garnizoanele sunt tot atât de nesigure, deoarece sunt în continuare prost plătite, echipamentul nu acoperă nevoile și nu avem suficiente care de luptă. Tratatele noastre de alianță nu sunt respectate. Hitiții ne-au luat deja provinciile de la răsărit pentru că emisarii noștri, neplătiți, ne-au trădat. Acum mă tem să nu-și dea seama prinții din Kush că hotarele de răsărit sunt slab apărate.

— Dar Ay nu este comandantul carelor de război? Ar trebui să se intereseze mai îndeaproape de ele.

— Da, ar trebui, însă n-are timp să se ocupe de armată. E prins cu problemele lui și cu uneltiri legate de succesiunea regală.

Tonul generalului se înflăcără.

— Și aflu că tot mai mulți prefecți din provincii întreține pe cheltuiala lor trupe, deoarece garnizoanele din vecinătate nu sunt capabile să-i apere împotriva bandelor de tâlhari! Țara asta se scufundă în haos! tună el.

Și-și aplecă fața cu trăsături grosolane spre marele preot:

— Puterea și bogăția de care ne bucurăm în această clipă, cinstite Nefertep, ar putea să dispară mâine dacă oamenii din Kush hotărăsc să ne atace! zise Horemheb cu glas scăzut, dar atât de bubuitor încât semănă nu cu un muget, ci cu un răget.

Marele preot nici nu se clinti. Erau exact cuvintele pe care dorea să le audă.

— Vasăzică Ay și-a încălcat promisiunea? întrebă el, luând o bucată de carne de vită.

Generalul își îndesă în gură o jumătate zdravănă de plăcintă și smântână amestecată cu ceapă i se prelinse pe bărbia rumenă și pe degete. Își întoarse capul spre un servitor care se apropie numaidecât, aducând un lighean, în timp ce altul dădea fuga înarmat cu o stacană și un șervet din pânza cea mai fină. Generalul întinse mâinile deasupra ligheanului și cel de-al doilea servitor îi turnă apă parfumată, care făcea o spumă ușoară datorită sucului de agavă. Horemheb își trecu degetele peste buze și, odată spălat, se șterse și se apucă iar să mănânce.

— Degeaba-și cunoaște Ay fiica. S-a înșelat. După mine, Nefertiti n-are altă grijă decât să prelungească domnia soțului ei. Se crede încarnarea lui Akhenaton. Se gândește doar să

ridice în slăvi cultul lui Amon. O adevărată preoteasă.

— Al lui Aton, îl corectă Nefertep. Dar cum de cunoști toate astea?

Horemheb surâse:

— Datorită soției mele. Tot prin ea am aflat că Nefertiti plănuiește ca, imediat după înmormântarea soțului său, să construiască la Heliopolis, sub protecția armatei, un templu închinat lui Aton.

— Un templu al lui Aton la Heliopolis! strigă Nefertep. Femeia asta e nebună! O să provoace numeroase răzmerițe!

— Soția mea a convins-o să-și schimbe hotărârea, slăvit fie Amon, adăugă Horemheb înfulecând o bucată de carne de vită. Mutnejmet nu este implicată în treburile cârmuirii, dar știe multe și are bun-simț.

Grăsimea sosului îi făcu buzele să lucească, roz-corai, în contrast cu tenul ca de bronz.

— Bucătarul tău e un artist! exclamă el. Aș vrea să-i dea câteva lecții bucătarului meu.

Pentru moment, asta era cea mai mică dintre grijile lui Nefertep. Uluit peste măsură de planul eșuat al unui templu închinat lui Aton la Heliopolis, tot clătina din cap.

— Nefertiti e stăpânită doar de trei sentimente, continuă Horemheb. Ambiția de a urca pe tron, cea de a prelungi opera răposatului ei soț și dezgustul fără margini față de Semenkhere. Îl urăște pe regent nu doar pentru că el i-a furat afecțiunea soțului, ci și pentru că, în ochii ei, se face vinovat de bunăvoința arătată vechilor culte, ca al tău.

— Cam puțin pentru a cârmui un regat, recunoscu Nefertep. Dar asta nu-l îndreptățește pe Ay să-și uite promisiunea de a veghea la întărirea armatei. La urma urmei, Nakhtmin e vărul lui. Ar putea să dea dovadă de ceva mai mult spirit de familie.

— Tocmai pentru asta îl condamn și eu, răspunse Horemheb.

Privirea de salamandră a generalului poposi îndelung pe chipul marelui preot.

— Cred că știu motivul acestei atitudini, zise Horemheb, cu gura încă plină. Îi e frică să nu devină prea puternică armata. Ar prefera mai degrabă să sacrifice o provincie decât să pună în primejdie siguranța monarhiei.

— Deci totul e ca înainte, trase concluzia Nefertep.

— Dacă nu mă înșel, și voi, preoții, ați înțeles-o deja după întrevederea cu Uadj Menekh.

Odată ajunsă discuția aici, Nefertep ghici că Horemheb avea propriile iscoade în palat, întrucât aflase de întâlnirea cu pricina.

— Am înțeles-o în ceea ce privește cultele, dar nu știam nimic de restul.

Horemheb înghiți și ultima plăcintă cu carne de vită.

— Ce aștepți de la mine? întrebă apoi într-un mod atât de neașteptat, încât marele preot încremeni.

Nefertep înțelese că se pripise. Nici vinul, nici mâncarea fină nu adormiseră vigilența generalului. Niște vrăbii și câteva guri de vin nu erau de ajuns ca să-l ghiftuiască pe hipopotam și să-i întunece judecata.

— Nu aștept nimic decât onoarea pe care mi-o oferă tovărășia ta și plăcerea de a discuta cu un spirit viu și pătrunzător ca al tău, răspunse Nefertep zâmbind. Am constatat că armata e la fel de nemulțumită ca preoțimea. Mă întrebam cum i se pare întreaga situație unui erou ca tine.

— Îngrozitoare.

Servitorii așteptau un semn de la stăpânul lor ca să elibereze masa și, îndată ce-l zăriră, adunară iute resturile și talerele goale, în timp ce alții ștergeau masa cu o cârpă umedă și le ofereau mesenilor frunze de mentă pentru mestecat. După

care aduseră o tavă mare cu bucăți de pepene galben, curmale roșii și primele smochine ce se copseseră.

— Dacă vom suferi noi înfrângeri, zise Horemheb, negreșit mie mi se vor pune în cârcă.

— Nu ne rămâne decât să nădăjduim într-un dar de la Sekhmet, zise marele preot.

La auzul numelui sângeroasei zeițe-leoaică, unealta răzbunării divine, zâmbetul pieri de pe chipul lui Horemheb. De altfel, orice locuitor din Vale simțea fiori reci când se pomenea numele ei.

— Dar… ea nu-i distruge pe dușmanii Soarelui? obiectă generalul.

— Ea e ochiul lui Ra! răspunse Nefertep. Veghează la Marele Echilibru.

Horemheb se cutremură și se gândi la o înfruntare directă între ochiul lui Ra și cel al lui Nefertiti. Totuși îndrăzni să ia o bucată de pepene și mușcă din ea cu grijă.

— Îi aducem multe jertfe în vremurile acestea, adăugă Nefertep, băgând de seamă neliniștea militarului.

Într-adevăr, locotenenții îl înștiințaseră pe Horemheb că era o neobișnuită agitație în jurul templului din Memphis, orașul a cărui zeiță protectoare era Sekhmet.

— Dar ce crezi că s-ar putea întâmpla? întrebă îngrijorat generalul, apucând două curmale.

— Nu știu, răspunse Nefertep pe tonul celui care, dimpotrivă, știe.

— Consiliul regal îi e întrutotul supus, observă generalul. N-o va înlătura niciodată.

Nefertep ridică spre bărbatul din fața sa un chip calm și enigmatic.

— Zeilor nu le place să nu-i bagi în seamă prea multă vreme.

Horemheb avu nevoie de ceva timp ca să reflecteze la aceste vorbe cu subînțeles.

— Soldaților nici atât, zise el în cele din urmă.

Păsările încetaseră să ciripească în sicomori. Primii lilieci țâșneau ca niște săgeți pe cerul albastru-vânăt, înhățând insectele întârziate și întâii fluturi de noapte.

Horemheb îi mulțumi gazdei sale și anunță că se retrage. Ca toți militarii, se culca devreme. Escorta sa, hrănită cum se cuvine de servitori, îl aștepta deja la ușă. Nefertep își conduse oaspetele până acolo. Un purtător de făclie păși înainte. Horemheb aținti asupra gazdei sale o privire mută, îndeajuns de lungă pentru a arăta că înțelesese invocația către Sekhmet. Nefertep îi susținu privirea, cu o umbră de zâmbet și cei doi bărbați se despărțiră urându-și o noapte liniștită.

♀

În zori, un slujitor din casa lui Nefertep încălecă pe un catâr și porni într-o călătorie prin regat, având asupra lui trei scurte mesaje scrise. Prima oară poposi la Akhetaton, orașul cel mai apropiat, unde merse acasă la Pentju. Mesajul era formulat astfel:

Deșertul e liber și leoaica poate să sară.

Următorul destinatar fu Khamer, la Heliopolis, iar textul era:

Steaua leoaicei răsare curând.

Mesagerul se duse apoi la Humose, la Theba, purtând mesajul:

Leoaica n-are a se teme de lăncier.

Numai doi mari preoți aveau privilegiul să primească misterioasa informație a lui Nefertep. Era destul. O îndelungată experiență îl învățase pe acesta că limba e o slujitoare necredincioasă, zăpăcită sau nebună și că doar spiritele superioare

precum cele ale lui Humose și Khamer știau s-o țină în frâu.

Cât despre al treilea mesaj…

♀ Capitolul 10

„PASĂREA CELESTĂ ȘI-A LUAT ZBORUL”

Cu gemete și fețe plânse, după cum cereau împrejurările, doicile veniră să le trezească pe prințese pentru una din zilele cele mai cumplite din viața lor.

Spălate, fardate, purtând peruci, prințesele coborâră împreună scara ca să se alăture mamei lor în curtea palatului. Lângă Nefertiti se afla un băiețel, iar în spatele amândurora, purtătorii de evantai țineau muștele la distanță.

Prințesele se uitară cercetător la băiețel. Era unchiul lor, Tutankhaton. Un unchi de numai șapte ani. El își întoarse pe furiș capul spre ele și încercă să le zâmbească timid.

La un semn al șambelanului Uadj Menekh, conducătorul ceremoniilor le rugă pe cele șase fete să se rânduiască de-o parte și de alta a regentei. Numai că asta ridica o problemă, întrucât Tutankhaton era deja la dreapta ei. Nefertiti, sătulă de ezitările și discuțiile ce nu mai conteneau, porunci ca lângă viitorul rege să fie așezate Ankhensepaton, viitoarea lui soție, Maketaton și Meritaton. Doicile se înșirară după purtătorii de evantai.

Urlete înspăimântătoare izbucniră. Erau bocitoarele.

Nefertiti rămase ca de piatră. Știa că toți ochii erau ațintiți asupra ei. Dar mai ales privirea celui mai înverșunat dușman al său, Semenkhere, ce stătea singur în spatele ei. Ar fi vrut să nu-i îngăduie prezența la ceremonie, însă Ay se împotrivise ferm.

Meritaton îi aruncă mamei sale o privire plină de îngrijorare. Regenta era lividă. Apoi privirea celei mai mari dintre prințese o întâlni pe cea a lui Ankhensepaton. Amândouă făcură ochii mari, ceea ce în limbajul lor mut însemna: „Ne așteaptă o încercare grea. Răbdare."

După grupul regal venea cel al Consiliului: Ay, Maya, Pentju, Uadj Menekh și comandantul garnizoanei din oraș, Ptah-Sehedj. Panesy, firește, conducea ceremonia, înconjurat de zece preoți, ajutați la rândul lor de douăzeci și doi de scribi. Îl puteai vedea la poartă, așteptând cortegiul să se rânduiască.

Uadj Menekh trimise un scrib să-l înștiințeze pe Panesy că totul era gata. Marele preot, întâiul slujitor al lui Aton, ridică brațul și cortegiul se urni. N-avea de mers prea mult, doar până pe partea cealaltă a străzii, la Casa regelui, dar alaiul era atât de lung, încât atunci când Panesy ajunse la ușă, cei de la coada cortegiului, slujbași și demnitari, nu trecuseră de poarta palatului.

Ankhensepaton sperase să-l zărească pe Pasar. Degeaba. Numeroși curioși umpleau strada, întinzându-se în stânga și-n dreapta cât vedeai cu ochii. Un detașament de două sute de militari comandați de zece locotenenți călări asigurau menținerea ordinii.

Catafalcul regal, așezat pe un palanchin dus de opt bărbați, ieși din Casa regelui. Strigătele se întețiră. Trompetele gărzii sloboziră în văzduh o chemare stridentă, aproape disperată, ca urletul unui animal ceresc rănit. Ankhensepaton crezu că o să leșine. Tutankhaton roti ochii în jur, speriat. Cei aflați la mică distanță prinseră câteva frânturi dintr-o formulă ritualică recitată de Panesy: „ … În regatul tău pământesc… Gloria lui Aton…" Ceilalți n-auzeau nimic.

Purtătorii palanchinului porniră pe stradă în direcția răsăritului, unde îi aștepta un detașament de cincizeci de bărbați înarmați, încadrați de zece

locotenenți călări. Un alt palanchin îi urmă îndeaproape, ducând vasele canope, în care se aflau viscerele regale. Veneau apoi două palanchine cu mobilierul funerar și statuia concubinei regale, în mărime naturală, o fetișcană goală, cu farmece din lemn de cedru pictat. Într-adevăr, defuncții nu renunțau la poftele trupești. Cu totul, era nevoie de douăsprezece palanchine pentru această trecere în lumea de dincolo.

După ce cortegiul înaintă suficient pe stradă, Panesy urcă într-o lectică și-l urmă. Preoții și scribii mergeau pe jos. Conducătorul ceremoniilor veni s-o roage pe Nefertiti să ia loc în lectica sa. Ea îl urmă cu pas vădit șovăielnic împreună cu o însoțitoare și se întinse într-o lectică de gală, galbenă cu perdele roșii, care fură numaidecât coborâte. Gărzile îndepărtară mulțimea și lectica se urni. Tutankhaton se urcă într-o lectică asemănătoare. Prințesele se instalară câte două în alte trei lectici, Semenkhere și Consiliul regal ocupară încă șase, iar doicile porniră pe jos. Un alt detașament militar încheia cortegiul. După el veneau la pas bocitoarele și tot poporul din Akhetaton.

Cele douăsprezece palanchine și cele douăsprezece lectici ajunseră curând la capătul străzii și cotiră spre răsărit, apucând pe drumul către mormintele din munte. Poposiră aici trei ore mai târziu, la primul ceas al după-amiezii. Câțiva ulii brăzdau cerul de argint cu zborul lor, doar aparent nepăsător.

O sută de gărzi și douăzeci de călăreți așteptau la intrarea mormântului de curând săpat în piatră. Panesy coborî din lectică. Preoții și scribii i se alăturară pentru a merge să întâmpine mumia regală la intrarea în ultima ei locuință. Șase preoți tămâiau deja catafalcul. Cu toții așteptau ca ocupanții lecticilor să pună piciorul pe pământ pentru a începe ritualul. Panesy repeta în gând primele cuvinte pe care le va adresa răposatului:

„Intră, fiu al lui Aton, stăpân al Celor Două Pământuri, Stâlp al Dreptății…”

Lectica lui Nefertiti tocmai fusese lăsată jos. Purtătorii se grăbiră să dea la o parte perdelele. Regenta puse un picior pe pământ, doar unul, căci apoi se prăbuși. Însoțitoarea ei țipă și vru s-o ridice. Tutankhaton, care de-abia coborâse din lectică, se repezi s-o ajute, cu slabele lui puteri. Cărăușii săriră și, fără să le poruncească nimeni, întinseră trupul regentei în lectică.

Se iscă o mare învălmășeală. Numeroase persoane sosiră în fugă, prințesele, doicile, Consiliul regal, purtătorii celorlalte lectici, scribii. Pentju își croi drum prin mulțime. Ținea în mână o oglindă din bronz lustruit pe care o așeză în dreptul gurii lui Nefertiti. Oglinda nu se aburi. Pentju își puse palma de pieptul regentei. Nimic.

Se întoarse, dând cu ochii de prințesele cu fețe adânc mâhnite.

— Pasărea celestă și-a luat zborul. Cuplul divin s-a unit în Aton! rosti el.

Apoi ochii îi căzură asupra lui Ay, care pălise. Privirile li se încrucișară, înfruntându-se, mai ascuțite ca niște pumnale, dar buzele lor rămaseră pecetluite de cunoașterea reciprocă a omorurilor săvârșite. Bătrânul părea să mestece un rest de mâncare, dar, de fapt, își rumega ura. Brusc, băgară de seamă că cineva se uita la ei. Era Meritaton, singura dintre prințese care nu se lăsase cuprinsă de nebunia din jur. Cu bărbia tremurându-i, îi străpunse pe cei doi bărbați cu o privire aproape la fel de fixă ca a unei măști mortuare.

Surorile sale, doicile și femeile din suita lui Nefertiti porniră un întreg cor de vaiete, iar bocitoarele socotiră că e un prilej bun s-o ia de la capăt, încă și mai abitir. Toată câmpia de la poalele muntelui răsuna de larmă.

Ay și Pentju o priviră stăruitor pe tânăra prințesă, surprinși de atitudinea ei. Însă Meritaton

se răsuci brusc pe călcâie și ocoli lectica pentru a se apleca asupra cadavrului mamei ei.

Un mesager alergă să-i ducă vestea lui Panesy care, aflat la trei sute de pași mai departe, observase dezordinea și agitația, fără să și le poată explica.

La cinci pași mai încolo, Semenkhere, neclintit, nu scăpă nimic din dublul schimb de priviri, între Ay și Pentju, pe de-o parte, și între cei doi bărbați și Meritaton, pe de alta. La început fu uimit, apoi tulburat. Oare înțelesese bine aceste înfruntări mute?

Speriat de țipetele ce izbucneau împrejur, fratele său vitreg, Tutankhaton, se îndreptă spre el, palid la față, și-l luă de mână. Semenkhere îi înconjură cu brațul umerii plăpânzi. Băiețelul începu să plângă. Cea care murise nu-i era mamă, însă prea multe emoții se adunaseră în atât de puține zile. Semenkhere îl strânse mai tare lângă el.

— Sunt aici, îi spuse. Nu plânge.

Cuvinte derizorii, își dădu și el seama îndată ce le rostise. De multă vreme avea anumite bănuieli legate de moartea fratelui său. Iar bănuielile tocmai i se schimbaseră în convingeri. Akhenaton fusese otrăvit. Și aceiași uneltitori o uciseseră acum și pe Nefertiti.

Nu era decât o jucărie în mâinile lor. Și deodată pricepu ura pe care defunctul rege o purtase acestui cler. O plătise cu viața, la fel și văduva lui.

Tutankhaton se ghemui lângă fratele său mai mare. Pentru prima oară după mult timp, emoția îi apropia pe tânăr și pe băiat, despărțiți până atunci de întâmplările și protocolul vieții la palat.

Se stârni un vânt ușor. Vârtejuri de praf se răsuceau ca niște duhuri rele printre aceste personaje importante, sporind haosul.

Situația devenea critică. Era cu neputință să se oficieze înmormântarea regelui în prezența cadavrului soției sale. Niciun protocol nu prevăzuse o împrejurare de acest fel. Însă se

impunea luarea unei hotărâri neîntârziate, deoarece la ora șase se întuneca, iar drumul de întoarcere dura două ore. Într-adevăr, punând la socoteală întârzierea de până acum, mobilierul regal nu mai putea fi coborât în mormânt într-un răgaz atât de scurt. Doar rugăciunile pentru așezarea vasului cu pământ amestecat cu boabe de grâu, ce simboliza renașterea defunctului pe tărâmul celălalt, țineau o jumătate de oră.

Se organiză pe loc un sfat între membrii Consiliului, inclusiv Panesy, Uadj Menekh și conducătorul ceremoniilor. Deciseră ca lecticile lui Nefertiti și ale fiicelor sale, alături de suitele lor, să se întoarcă în oraș. În schimb, Semenkhere și Tutankhaton vor rămâne să asiste, ca frați ai regelui, măcar la ritualul de deschidere a gurii. Mutnejmet, sora lui Nefertiti și soția lui Horemheb, alese să urmeze lectica surorii sale, iar Ay hotărâse s-o însoțească și să se înapoieze în oraș.

Șapte lectici și purtătorii lor făcură așadar calea-ntoarsă, escortate de scribi, de slujbași ai Casei regale, de doici cu alaiul lor și de un detașament al gărzilor. Horemheb, încadrat de doi locotenenți, urmărea această harababură cu ochi reci. Îi veni în minte, cuvânt cu cuvânt, discuția de la cina din casa lui Nefertep. Regenta murise, exact la momentul potrivit.

Cu puțin înainte de ora trei, Panesy își reluă locul la intrarea în mormânt. Cu gândurile zburându-i, în chip vădit, aiurea, deschise gura și-și căută cuvintele, fără însă a reuși. Un scrib îi suflă:

— Intră, fiu al lui Aton, stăpân al Celor Două Pământuri, Stâlp al Dreptății…

În realitate, niciunul dintre cei de față nu urmărea ritualul, de altfel născocit bucată cu bucată de răposat pentru a ocoli orice pomenire a zeilor disprețuiți. Fiecare se adâncise în propriile gânduri. Tulburarea era prea mare. Îndată ce se

încheie ritualul deschiderii gurii, iar triplul sarcofag fu depus într-un al patrulea, din piatră, în prezența celor doi frați ai defunctului, Semenkhere ieși din mormânt, scos din răbdări, și hotărî să-și ducă fratele, pe Tutankhaton, în oraș. Văzuse destul.

♀ Capitolul 11

O PRIZONIERĂ, UN OSTATIC

Luminile și glasurile ce răsunau în grădini o smulseră pe Meritaton din toropeala ce o doborâse după întoarcerea de la funestul mormânt. Se ridică din pat și ieși pe terasă. În lumina a două torțe se deslușeau patru siluete. Prințesa îi recunoscu pe intendentul Casei regale, pe scribul acestuia, pe mai-marea peste garderobă și pe mai-marea peste peruci. Fără îndoială tocmai atunci se întorseseră în oraș și păreau rupți de oboseală. Câteva cuvinte ajunseră la urechile lui Meritaton când grupul intră în palat:

— Și mâine o vom lua de la capăt cu toate astea…

„Adevărat”, gândi prințesa. Cadavrul mamei sale zăcea în camera ei. Și de parcă ziua de azi nu fusese destul de îngrozitoare, cea de mâine va fi și mai cumplită. Meritaton ascultă brotăceii, broaștele râioase și greierii.

În cele de pe urmă licăriri ale torțelor i se păru că zărește o umbră mișcându-se în fundul grădinii, printre tufele de tuia. Inima îi tresări. Umbra ridică brațul, schițând un salut. Era Nefer Heru. Dar ce făcea aici? Și de cât timp aștepta? Meritaton își puse sandalele și coborî.

— N-aș fi putut să dorm fără să te văd, zise el. Eram foarte neliniștit.

Ea îl cuprinse în brațe și începu să plângă. Nefer Heru o mângâie pe cap.

— Au omorât-o… izbuti ea să articuleze printre hohote. Și înțeleg acum că ei l-au omorât și pe tata!

— Ssst… Ar putea să te audă cineva.

— Niște ucigași, niște otrăvitori! Pentju ăsta…

— Mi-am închipuit că așa vei crede. Și-mi făceam griji.

— Erai acolo?

— Da. Am văzut tot.

— Au dus ceremonia până la sfârșit?

— Nu, așezarea mobilierului funerar nu va putea avea loc decât mâine. Iar ceremonia din templul lui Aton, poimâine.

— Hoții se vor servi după bunul plac!

— Nu. Uadj Menekh a primit aprobarea ca un detașament de cincizeci de bărbați să rămână de pază.

Ea stătea nemișcată, copleșită de povara durerii, învăluită de parfumul aproape supărător de iasomie și rezedă.

— Pentju ăsta… rosti ea din nou cu vehemență.

— Mai încet, te rog. Gândește-te la mine.

O duse într-un loc ferit și o ajută să se așeze jos. Meritaton își șterse lacrimile cu poala rochiei.

— Fii prudentă, îi spuse el. Nu lăsa câtuși de puțin să ți se ghicească gândurile. Cu siguranță, Pentju nu e singur. Execută ordinele pe care le dau alții.

— Care alții?

— Preoții.

— Câtă dreptate avea tata să-i disprețuiască! Crezi că ei sunt cei care i-au poruncit lui Pentju s-o otrăvească pe mama? Dar de ce?

— Din câte am auzit, ea refuza să le restituie privilegiile, mai ales acela de a-și însuși o parte din prăzile de război.

Prințesa cugetă o clipă, apoi continuă:

— Dar Semenkhere? Nu crezi că el trage sforile? Sunt aproape convinsă că va fi numit

succesor al tatălui meu de către Consiliul regal. Lui îi folosesc aceste două morți…

— Ascultă, nu mă pricep să citesc în sufletul oamenilor. Însă nu-l văd în stare să-și ucidă fratele. În ultimii ani eu și colegii mei am avut adesea de-a face cu el. Ni s-a părut un om drept și blând, profund devotat fratelui său… Eu, unul, sunt sigur că n-are niciun fel de legătură cu moartea tatălui tău. Tăcu preț de câteva clipe, apoi adăugă: Acum câteva zile îl găseai fermecător și-mi spuneai că ai putea avea o soartă mai rea decât aceea de a-i fi soție…

— Moartea mamei a schimbat totul. Mi-au sărit în ochi anumite lucruri. Sunt sigură că a fost otrăvită. Mă gândesc că Semenkhere va fi vrut să se răzbune pe ea. L-a înlăturat de la putere și l-a umilit…

Nefer Heru clătină din cap.

— Ia chibzuiește mai bine, îi zise. Când a căzut în dizgrație, singurul care l-a urmat a fost Thutu, în casa căruia și locuiește. Pentju l-a trădat de la bun început. Cum ai vrea tu ca Pentju să fie în slujba lui Semenkhere, mai cu seamă când la mijloc e o uneltire atât de funestă precum cea care a dus la moartea mamei tale?

— Și-atunci cine? întrebă ea. Cine?

— Nu știu. Preoții, ți-am spus.

— Ce se vorbește despre legăturile dintre tata și Semenkhere?

Nefer Heru păru că reflectează.

— Că pentru tatăl tău, Semenkhere a fost fiul pe care nu l-a avut. Și că l-a pregătit pe acest frate vitreg ca pe un urmaș.

— Atâta tot?

— Ce-ai vrea să se mai spună?

— Dormeau împreună.

— Nu văd ce-ar însemna asta.

— Că erau iubiți.

Tânărul își luă un răgaz înainte de-a răspunde.

— Tata m-a învățat să nu judec ceea ce nu cunosc și să nu cercetez inimile și șalele, pretinzând că dețin adevărul.

Se așternu o tăcere îndelungată. O cucuvea începu să țipe.

— Atunci clerul e vinovat? Doar el? șopti Meritaton.

— Poate a fost susținut de armată. Merit, nu te chinui cu astfel de întrebări care nu duc nicăieri. Du-te să dormi. Ziua de mâine și următoarele îți vor pune puterile la grea încercare. Va trebui să le sprijini pe surorile tale mai mici. Ține minte: nu-ți trăda gândurile în fața nimănui. Arată oricui doar durerea pricinuită de moartea mamei tale.

— Sunt mulțumită că ai venit să mă aștepți, zise ea, lipindu-și palma de obrazul lui Nefer Heru. O să vii și mâine?

— Mâine și în toate nopțile ce vor urma.

Își puse mâna pe umărul lui Meritaton. Ea îi întinse buzele. Nefer Heru o sărută.

Prințesa porni, cu părere de rău, spre camera ei. Poate că exista o lume unde iubiții se gândeau doar la desfătările lor. Însă nu era și lumea ei. Ea era prințesă. Adică prizonieră.

♀

Cu toate zdruncinăturile lecticii, Tutankhaton adormi, cu brațele petrecute pe după trupul fratelui său. Emoțiile îl istoviseră. Semenkhere își spuse că se afla aproape în situația regelui defunct.

Dar și alte gânduri îl frământau. Primul se impuse cu rapiditate: bănuielile privind moartea subită a lui Akhenaton i se confirmaseră. De la bun început i se păruse ciudat ca fratele său vitreg să fi murit la treizeci și șapte de ani pentru că inima încetase brusc să-i mai bată. Degeaba îi vorbise Pentju despre stările de leșin caracteristice unei micșorări a pulsului, pe care le avea, chipurile, de multă vreme. Semenkhere nu-și putuse alunga anumite îndoieli. Petrecuse atâtea nopți în patul fratelui său! Nu observase niciodată ca respirația

să-i fi fost neregulată, lucru legat îndeobște de puls. Și iată că Nefertiti murise de aceeași boală, după nici trei luni. Până și un copil s-ar fi mirat! Boala comună a celor doi soți fusese Pentju. Unealta criminală a preoților, cu probabila implicare a armatei.

Te sufocai în lectica asta! Semenkhere desfăcu puțin perdelele și văzu că înaintau într-un nor de praf. Purtătorii lecticii se opinteau și nădușeau, scuipând din când în când.

Un alt subiect de meditație: schimburile de priviri pe care le surprinsese când Nefertiti se prăbușise. Cea cu care Ay îl săgetase pe Pentju, aplecat lângă lectica regală pentru a confirma inevitabilul. Venerabilul bătrân îl acuza pe medic că provocase moartea fiicei sale.

Semenkhere clătină cu amărăciune din cap. Își aminti, totodată, și felul în care Meritaton se uitase la cei doi bărbați. Oare ea ce știa? Cum ajunsese la aceleași bănuieli ca el?

Își făgădui să stea de vorbă cu ea, acum că putea din nou să intre în palat. Parcă văzu aievea trupul ei zvelt ca trestia, privirea arzătoare și acel aer mândru pe care-l moștenise de la mama sa.

Al treilea subiect de reflecție îl reprezenta comportamentul lui Thutu. Semenkhere cugetă la ultima lor discuție. „Nu planurile oamenilor sunt cele care se împlinesc, ci întotdeauna cele ale zeilor”, spusese fostul șambelan, citându-l pe Ptah-Hotep. Chiar așa! Tonul cu care rostise acele cuvinte, disprețul neobrăzat pe care-l arătase față de actul ce-l înlătura din funcție dovedeau cu prisosință că Thutu știa că regenta urma să fie otrăvită. Știa că nu peste mult timp va fi repus în drepturi, ba chiar ridicat în rang. Așadar, era unul dintre conspiratori. Dar cine erau aceștia? Bineînțeles că preoții.

Cina la care luase parte în casa lui Thutu, împreună cu cei trei mari preoți, Humose, Nefertep și Panesy, îi veni în minte, la fel și temerile sale.

Se purtase reținut atunci ca să nu devină ostaticul lor. Zadarnică prudență! Era deja.

Putea acum să se întoarcă în locuința lui Thutu? În ochii tuturor asta ar însemna o recunoaștere a faptului că fusese complice cu uneltitorii. Apoi realiză că fostul șambelan îl găzduise încă din seara în care Nefertiti îl alungase din palat. Adică de două luni! Prea târziu ca să mai dea înapoi!

Ce însemnau, prin urmare, asigurările de credință și devotament aproape amoroase ale lui Thutu? Cum să mai aibă încredere de-acum înainte în el? Cum să nu tremure de fiecare dată când ducea mâncarea la gură? Se înfioră. Îl privi pe băiatul adormit sprijinit de el și-l mângâie pe cap, întrucât peruca îi căzuse. Semenkhere o așeză binișor la picioarele sale și trase la loc perdelele.

Începu să se gândească iar la fostul șambelan. Nu, Thutu nu l-ar otrăvi, cel puțin nu imediat. Se bizuia prea mult pe revenirea stăpânului său la putere ca să și-o recapete pe-a sa.

Această ultimă concluzie îl conduse pe Semenkhere la întrebarea cea mai arzătoare: Ce-o să se întâmple cu el? Va fi numit regent în locul lui Nefertiti, pentru a-și asuma responsabilitățile cârmuirii regatului până când Tutankhaton va împlini vârsta cuvenită? Dar acesta încă nu fusese încoronat, iar căsătoria lui cu Ankhensepaton, condiție a legitimității sale, nu fusese nici ea celebrată. Ori va fi numit el însuși faraon?

Și cine-l va desemna? Același Consiliu regal? Greu de crezut. Poate că Thutu, negreșit mai bine informat, îl va lămuri în privința asta.

Și, în sfârșit, cu Tutankhaton ce să facă? I se strângea inima la ideea de a-l duce înapoi în palatul rece și neprimitor și de a-l încredința servitorilor și scribilor slugarnici și prefăcuți. Problema fu rezolvată chiar de băiețel, care se trezi din cauza unei zdruncinături mai puternice, se uită în jur cu un aer abătut, căutându-și din ochi peruca și, după ce-o găsi, spuse:

— Vreau să rămân cu tine. Pot?

— Cred că da, răspunse Semenkhere. Dar va trebui să dăm de știre la palat.

— Nu vreau să mă întorc acolo.

Semenkhere îi mângâie pe obraz, cu un zâmbet obosit.

După două ore de mers prin praf și căldură, sclavii lăsară jos lectica în fața casei lui Thutu. Acesta aștepta în pragul ușii cu o expresie de neliniște pe chip.

— Majestate! exclamă el când Semenkhere coborî.

— Îl iau cu mine pe fratele meu, dacă nu găsești vreun neajuns în asta.

— Majestate, sunt copleșit!

Se înclină adânc, lăsându-i să treacă și se grăbi în urma lui Semenkhere.

— Majestate, am aflat vestea, începu Thutu pe un ton tânguitor.

„N-o cunoșteai deja?”, se întrebă Semenkhere, primind din mâna unui servitor un pahar cu lapte de migdale proaspăt și întinzându-i-l lui Tutankhaton, înainte de a fi el însuși servit.

— E din nou doliu în regat, zise el. Pe cadranul solar al zeilor, miezul nopții sosește uneori pe neașteptate în plină zi.

O tăcere lungă, stânjenitoare și otrăvită se așternu după această afirmație misterioasă. Toți cei din jur, inclusiv servitorii, rămaseră încremeniți, neștiind ce să facă.

— O să mergem să ne răcorim, spuse Semenkhere. Avem nevoie după asemenea călătorie grea. Acum se ridică o problemă ce-așteaptă răspuns grabnic: Consiliul regal o să rămână neschimbat? Și ce va hotărî el? Lucrul ăsta a fost prevăzut?

Thutu fu uimit de calmul oaspetelui său și de privirea pătrunzătoare pe care și-o pironise asupra lui. Ecoul ultimei întrebări îi răsuna în cap precum un ciocănit: „Lucrul ăsta a fost prevăzut?” Ceea ce

însemna: De vreme ce v-ați pregătit atât de bine lovitura, v-ați gândit și la urmarea uneltirilor voastre? Thutu stătea locului, prostit. Fostul regent, de-acum viitor regent, avea o minte mai ascuțită decât lăsase să se vadă atitudinea lui de tânăr visător.

— Nu știu, Majestate. Într-adevăr, va trebui să se reunească degrabă.

Semenkhere încuviință, ceru ca un slujitor să fie trimis la palat să dea de știre că tânărul prinț va rămâne cu fratele său până la noi ordine, apoi îl duse pe Tutankhaton să se spele.

♀ Capitolul 12

URECHEA UNUI BĂIAT

Noaptea căzu peste palatul regal ca peste o barcă gata să se scufunde. Marele Cârmaci, Nefertiti, care o condusese cu o mână de fier, zăcea acum pe patul său, înconjurată de fiicele și de sora ei, de slujitoare, doici și de sclave care umblau de colo-colo fără rost, gemând încontinuu. Fetele jeleau pierderea unei mame, oricât de lipsită de afecțiune ar fi fost ea, Mutnejmet, o parte din ea însăși care pierea, iar celelalte, pe stăpâna vieților lor. Cine va mai aproba cheltuielile pentru mâncare? Cine va plăti simbriile? Cine va veghea la viitorul copiilor, la îngrijirea bătrânilor și la pedepsirea celor necinstiți?

Sufletul omenesc năzuiește la ordine și siguranță. Dacă soțul său fusese Stâlpul Dreptății, regina moartă fusese, la rândul ei, Stâlpul Vieții Zilnice, divinitate secundară a delicatei Nut, care, cu trupul ei firav, susține bolta cerului.

La parter, în lumina tristă a lămpilor cu ulei, privegheau vreo doisprezece scribi, toropiți sau buimaci, după una dintre cele mai grele zile din câte se consemnaseră de-a lungul vremurilor. Din când în când, unul sau altul se ridica să se servească din tăvile cu pâini și fructe și din micile urcioare cu vin și bere aduse de slugi.

La ora opt după-amiază, Uadj Menekh se prezentă la ușa de jos a odăilor reginei și ceru s-o vadă pe Meritaton. Prințesa coborî și privirile li se încrucișară în lumina torțelor ce ardeau în marea sală. Șambelanul părea mult mai răvășit decât și-ar fi închipuit ea. Mâinile îi tremurau, glasul i se frângea și chiar i se stinse de mai multe ori în decursul scurtei sale cuvântări. Meritaton trase concluzia că n-avusese niciun amestec în cele întâmplate.

— Durerea oamenilor e precum fluviul care se zbuciumă, începu el.

Fără îndoială, își pregătise cu grijă cuvintele.

— Dar ar deveni nedreaptă dacă oamenii nu s-ar înclina în fața hotărârii Mamei tuturor virtuților de a se alătura divinului său soț întru Aton.

Meritaton îl privea fără să scoată o vorbă. Ceruse să o vadă ca să-i înșire niște fraze goale?

— Prințesă, am venit să-ți amintesc, cu tot respectul, că, fiind cea mai mare, ție îți revine sarcina de a conduce palatul prințeselor și de a veghea asupra surorilor tale.

Ea încuviință printr-o mișcare abia vizibilă a capului, după care întrebă:

— Și palatul acesta?

Șambelanul își ridică spre ea ochii lăcrimoși, tulburi de deznădejde.

— Consiliul regal se va reuni cât de curând ca să ia o hotărâre privind succesiunea, îi răspunse.

— Acum du-te, îi zise ea. Poate că zorii vor lumina inimile.

El îi sărută mâinile și Meritaton îi simți lacrimile calde pe degete.

Apoi urcă înapoi, își strânse surorile și doicile, ca să meargă împreună la palatul prințeselor și să se odihnească. Alcătuind un mic cortegiu, străbătură curtea ce despărțea cele două clădiri.

Când ajunseră la etaj, Ankhensepaton o urmă pe Meritaton în odaia ei. În timp ce sora cea mare își scotea peruca și o așeza pe suport, sora mai mică îi spuse pe un ton aproape provocator:

— Acum înțeleg. Pasar avea dreptate.

Meritaton se întoarse, smulsă brusc din toropeala ei. Uitase de misteriosul mesaj prin care băiatul o prevenea pe Ankhensepaton că va izbucni o răzmeriță, cu complicitatea marilor preoți Humose și Nefertep, dar și cu a lui Horemheb. Revolta nu se produsese, însă, dacă băiatul era bine informat, *cineva* fusese amenințat cu ea. Cine? Și în ce scop?

— Unde e?

— Cine?

— Acest Pasar. Trebuie să vorbesc cu el.

— Am să încerc mâine, răspunse Ankhensepaton. Dar n-o să mă împiedici după aceea să-l văd?

Meritaton se gândi la ciudata asemănare a vieților lor: ea se întâlnea pe ascuns cu Nefer Heru, iar sora ei cu un băiat misterios, chiar dacă pentru jocuri mai nevinovate.

— Nu.

— Făgăduiești?

— Făgăduiesc. Și-acum, du-te la culcare.

Se întinse pe pat, sfârșită, simțind neplăcerea pe care i-o provocau pielea jilavă și picioarele umflate pline de praf. Nimeni n-avusese timp să se spele. Îi veni în minte un gând amar: toate informațiile din lume n-ar mai schimba nimic, absolut nimic. Degeaba ar fi avertizat-o cineva că în cutare zi, la o anume oră, Nefertiti va fi otrăvită. Nimic n-ar fi oprit sinistra mașinărie pusă în mișcare de puterile tainice ale preoților și armatei.

Cu asemenea constatare în minte, se lăsă biruită de oboseală.

♀

Zorii îl găsiră pe Ay la ușa pavilionului vizitatorilor, însoțit de șase servitori, de secretarul său și de un scrib. Ceru să-l vadă pe Horemheb care, bineînțeles, nu plecase încă spre Memphis. Generalul era deja spălat și ras, iar peruca pe care-o purta fusese de curând periată. Ay purta peruca din ajun, iar chipu-i descompus lucea de sudoare. Cei doi bărbați se întâlniră în sala cea mare a clepsidrei.

— Tată! exclamă Horemheb cu vocea sa gravă. Doar zeii sunt martorii durerii noastre!

Pasar, care adormise în culcușul său tainic, fu trezit de glasurile ce răsunau pe pardoseala de piatră, printre coloanele înalte. Își propusese să

meargă s-o aștepte pe Ankhensepaton în grădină, dar acum se vedea obligat să-și amâne planul.

După obișnuitele vorbe curtenitoare, Ay îi spuse lui Horemheb.

— Vreau să discutăm între patru ochi.

Generalul încuviință din cap și-i rugă pe locotenenții săi și pe scribi să-i lase singuri.

— Erai informat?

— Despre ce? întrebă Horemheb.

„Așadar întrevederea începea prost", își zise Ay. Horemheb o făcea pe neștiutorul.

— Despre această întâmplare cumplită… Fiica mea…

— Informat despre ce?

Ay își miji ochii.

— Nefertiti a fost otrăvită! strigă el cu furie. Fiica mea a fost otrăvită.

— Adevărat? grăi Horemheb, înălțând din sprâncene. Ce uneltire mârșavă! Ești sigur? Atât de repede după soțul ei? Ce potriveală nefericită! Soția mea ar fi distrusă să audă o asemenea acuzație. De aceea n-am să i-o împărtășesc. Și am să-ți cer să nu-i dezvălui bănuielile tale. Ar tulbura-o prea tare.

Ay asculta cu gura căscată acest potop de exclamații marcate de pecetea celei mai neobrăzate prefăcătorii.

— Dar spune-mi, continuă Horemheb, ai dovezi? Sau vreo speranță de a-l găsi pe vinovat? Merită pedeapsa supremă.

Încurcat, Ay strânse din dinți. N-avea alte dovezi în afară de persoana lui Pentju, dar se feri să pomenească de ea. Nu participase el însuși la complotul pentru otrăvirea lui Akhenaton, cu complicitatea lui Horemheb și cu sprijinul hotărâtor al aceluiași Pentju? Înțelese că nu mai putea miza pe cartea crimei și a indignării. Venise să ceară răzbunare, dar se văzu prins în propria-i capcană.

— Te rog să primești regretele mele cele mai adânci, zise Horemheb.

Ay se uită drept în ochii ginerelui său. Ce joc făcea boul ăsta cu suflet de vulpe?

— Situația e îngrozitoare, zise el, îndreptând discuția în altă direcție.

— De ce?

— Consiliul regal e nevoit acum să-i încredințeze lui Semenkhere regența, dacă nu chiar tronul!

— Ei, și?

— Dar nu voi mai avea nicio putere! N-o să mai pot face nimic pentru tine…

Horemheb își înmuie buzele într-un pahar cu lapte de migdale, apoi îl lăsă jos.

— Chiar puteai să faci ceva pentru mine, pentru armată, vrei să zici? Nu-mi dădusem seama… Cererile mele privind acordarea de mijloace materiale, pentru ca soldații să fie mai bine înzestrați și să se formeze noi corpuri de armată, au rămas fără răspuns.

Uimit din cale-afară, Ay deschise gura să vorbească, dar nu-și găsi cuvintele. Vasăzică Horemheb trecuse în cealaltă tabără! Mai bine zis se alăturase conspiratorilor, oricare ar fi fost ei.

— Cererile tale erau pe cale să fie onorate… rosti Ay printre dinți.

— Hotărârea va fi fost luată fără știrea mea.

Ay tăcu. Nicio hotărâre nu fusese luată, o știa mai bine decât oricine. Fiica lui își făcea griji din pricina puterii tot mai mari a generalilor. Înțelegea prea târziu ce greșeală fatală fusese amânarea acordării de fonduri lui Horemheb, ba, și mai rău, reducerea drastică a celor actuale, o milostenie mai degrabă.

— Dar Semenkhere… reîncepu Ay.

— Da, știu, nu-i decât un tânăr care a fost greșit influențat în trecut. Dar a îndeplinit deja sarcinile unui regent și, prin urmare, știe care sunt problemele armatei. Regent sau rege, cu un

consilier bun, se va ridica, fără îndoială, la înălțimea îndatoririi sale.

Ay îl țintui cu privirea. Evident, consecințele morții lui Nefertiti fuseseră bine cântărite, iar calitățile succesorului ei – apreciate cum se cuvine. Pe scurt, jocurile fuseseră deja făcute.

— Preoții sunt de aceeași părere? îl iscodi el pe un ton morocănos.

— Ar trebui să-i întrebi pe ei.

O treabă anevoioasă! După refuzurile lui Uadj Menekh, niciunul dintre marii preoți nu considerase de cuviință să asiste la înmormântarea lui Akhenaton și se întorseseră cu toții în provinciile lor. Ca să stea de vorbă cu ei, Ay ar fi trebuit să se ducă la Memphis sau la Theba, cale de două zile de mers. Regretă că fratele său Anen, preot de rang înalt în cultul lui Amon de la Theba, era atât de departe. I-ar fi dat un sfat bun.

— Prin urmare, Semenkhere va trebui repus în drepturile sale de regent, zise Ay cu resemnare în glas.

— Regența e una dintre cele două căi posibile, pe care tu însuți le-ai sugerat. Mie nu mi se pare a fi decât o ultimă soluție. Suntem în război la hotarele de răsărit și de miazăzi. Dușmanii respectă mai mult un rege decât un regent. Vom lăsa țara fără monarh până când Tutankhaton va avea vârsta potrivită? obiectă Horemheb. Nu găsesc că e înțelept.

— Susții, din câte înțeleg, urcarea lui Semenkhere pe tron?

Horemheb schiță un zâmbet. Ridurile de la colțurile ochilor săi galbeni se adânciră.

— Dar cine-aș fi eu să mă opun? Sigur că voi susține orice hotărâre s-ar lua.

Ay primi lovitura ca un luptător. Răspunsul ginerelui său dovedea că participase la complot. Auzise destul. Decise să chibzuiască în singurătate la cuvintele lui Horemheb și-și luă rămas-bun. În timp ce îl conducea spre ușă, generalul adăugă:

— După mine, tată, ținând seama de toate aceste evenimente dureroase, Consiliul regal ar face bine să se reunească neîntârziat pentru a lua hotărârea care se impune.

Cu o mișcare ușoară a pleoapelor, oaspetele luă act de acest ordin voalat, îl salută pe general și porni spre casă împreună cu suita sa. După ce plecă și ușa se închise în urma lui, în sală intră Mutnejmet, trasă la față.

— Ce voia tata? întrebă ea.

— A venit să-mi afle părerea. Voia să știe dacă aș accepta ca Semenkhere să fie doar regent.

— Și cine să fie faraon? Tutankhaton?

Horemheb încuviință din cap.

— La ce se gândește tata? Un tânăr de douăzeci de ani și un băiat de șapte în fruntea regatului? Până și biata mea soră, cu toată experiența ei… Se opri și întrebă brusc: L-am auzit zicând ceva de otrăvire. Despre ce vorbea?

Generalul știa că soția sa asculta de multe ori pe la uși. Ezită o clipă, gândindu-se ce să facă: să-i împărtășească bănuielile tatălui său și să le ia în râs sau să susțină că e o neînțelegere la mijloc. Însă Mutnejmet putea să fi auzit mai mult decât lăsa să se înțeleagă.

— Crede că sora ta a fost otrăvită, răspunse el.

Mutnejmet amuți.

— De către cine? întrebă ea într-un târziu.

— Nu știe.

— Are dovezi?

— Nu.

— Pe cine bănuiește?

Horemheb ridică din umeri.

— Nu mi-a spus.

Mutnejmet își trase un scaun și se așeză.

— Cui ar folosi moartea ei? Lui Semenkhere? Dar cum să fi ajuns acesta până la ea? Locuiește departe de palat, la fostul lui șambelan. Există, oare, persoane care au interesul ca Semenkhere să revină la putere? Ce crezi?

— Că durerea l-a tulburat pe tatăl tău. Semenkhere n-are atâția susținători care să ardă de nerăbdare să-l urce pe tron cu prețul crimei supreme, aceea de a lua viața unei persoane regale. L-am rugat să nu-ți împărtășească această idee odioasă și fără noimă și s-o păstreze pentru el. Dacă-l vezi, prefă-te că nu știi nimic. Sper că va avea înțelepciunea să nu-și răspândească în stânga și-n dreapta bănuielile. N-ar face decât să stârnească agitație la palat, fără să rezolve nimic.

Mutnejmet suspină adânc.

— Cred că ai dreptate, recunoscu ea. Că tot veni vorba de Semenkhere, trebuie să se termine odată și cu regențele astea tulburi.

— Sunt de aceeași părere.

— Semenkhere trebuie să-i urmeze la tron lui Akhenaton. I se va găsi un sfetnic potrivit. De ce nu chiar tu?

Horemheb nici nu clipi.

Ea se ridică anevoie, merse să deschidă ușa și porunci mai-marelui peste slugi să se mătură sala și odăile, apoi își luă rămas-bun de la soțul ei, înștiințându-l că merge la nepoatele sale.

După ce Mutnejmet ieși, Horemheb oftă la rândul lui. Înăbușise zvonul.

Pasar crăpă ușa adăpostului său. Nimeni. Slugile trebăluiau în curtea interioară, înarmate cu mături și coșuri. Se strecură în grădini și porni de-a lungul malului fluviului, spre grădinile palatului prințeselor.

♀

După ce se spălă, Ankhensepaton îmbrăcă o rochie curată, își puse o perucă pieptănată, periată și lustruită și apoi ieși pe terasă ca să-l pândească pe Pasar. Îi zări silueta subțire jos, printre gardurile ce despărțeau grădinile de fluviu. De-abia sosise și gâfâia încă. Ea ridică brațul ca să-i facă semn și alergă în odaia lui Meritaton.

— A venit!

Meritaton se ridică, istovită ca o femeie bătrână, și-și urmă sora în grădină. Văzând că Ankhensepaton nu e singură, Pasar se ascunse degrabă. Ajunsă la locul de întâlnire și nevăzându-l pe băiat, mica prințesă se încruntă.

— Unde e? întrebă Meritaton.

— Acum câteva clipe era aici… Pasar!

Își întoarse capul în dreapta și în stânga.

— Pasar! strigă ea nerăbdătoare.

Un foșnet de crengi îi atrase atenția. Fata se îndreptă spre gardul unde i se părea că zărise o mișcare. Și-aici îl găsi ascuns pe băiat.

— Pasar! exclamă ea. De ce nu te-arăți?

— Cine e femeia aia? șopti el.

— Sora mea. Vrea să te cunoască.

— De ce?

— O să-ți spună chiar ea.

Pasar ieși din ascunzătoare fără tragere de inimă și o urmă pe Ankhensepaton. Meritaton îl cercetă din creștet până-n tălpi cu o privire amuzată. Ștrengarul avea ceva de șoricel și de vrabie, totodată.

— Tu ești Pasar? îl întrebă cu blândețe.

Băiatul încuviință din cap.

— Eu sunt Meritaton, sora lui Ankhensepaton. Mă bucur să te cunosc.

El își fixă ochii asupra ei fără fereală, ba chiar cu oarecare obrăznicie. Meritaton ghici că între băiat și sora sa mai mică exista o complicitate de care ea va rămâne mereu străină.

— Ce vrei? o întrebă el.

În ciuda tristeții ce-o stăpânea, Ankhensepaton izbucni în râs.

— Aș vrea să-mi spui cum ai aflat ceea ce i-ai spus surorii mele.

El întoarse capul spre Ankhensepaton ca pentru a-i cere consimțământul.

— Adesea mă ascund ca să dorm în camera cu rufărie din pavilionul vizitatorilor. Aud ce se discută în sala cea mare.

— Și nu te-a surprins nimeni?

Pasar scutură din cap.

— Noaptea asta nici atât.

— Noaptea asta?

— Horemheb stă acolo. Azi-dimineață, foarte devreme, a venit să-l vadă un bătrân. Tatăl soției lui.

Meritaton se cutremură. Bunicul ei! Se aplecă spre băiat.

— Și ce-au vorbit?

— Bătrânul a spus că fiica sa a fost otrăvită.

Ankhensepaton încremeni.

— Mama? strigă ea.

— Mama ta? Regina e fiica acelui bărbat? întrebă Pasar.

Ea scoase un țipăt de spaimă și își apucă sora de braț.

— Și Horemheb ce-a răspuns? întrebă Meritaton.

— Că el nu crede așa ceva. Că n-are dovezi. Că nu vrea ca bătrânul să-i spună asta soției lui. Dar după ce bătrânul a plecat, generalul i-a mărturisit totuși femeii sale că bătrânul spunea că fii… regina a fost otrăvită. Dar că el nu crede.

Meritaton era uluită. Băiatul nu putea să fi născocit așa ceva.

În depărtare, o barcă trecu prin fața *Gloriei lui Aton* care se plictisea lângă mal, pustie. Doi bărbați goi trăgeau din apă un năvod plin de pește.

— Și ce-au mai zis? vru să afle Meritaton.

— Bătrânul a venit să-l întrebe pe general dacă e de acord ca Semenkhere să fie numit regent. N-am înțeles prea bine.

— Și?

— Horemheb a zis că este. Dar când i-a repetat soției sale discuția, ea a zis: „La ce se gândește tata? Un tânăr de douăzeci de ani și un băiat de șapte în fruntea regatului?”

Meritaton își înăbuși un chicotit. Recunoștea prezența de spirit a mătușii ei.

— Asta-i tot?

— Soția lui Horemheb s-a întrebat dacă Semenkhere a poruncit otrăvirea reginei. Generalul a spus că nu crede. Atunci ea a zis că trebuie să se termine odată cu „regențele astea tulburi”, sunt chiar cuvintele ei, și Semenkhere să fie numit rege.

Meritaton căzu pe gânduri. La sfârșit își puse mâna pe umărul băiatului.

— Ai făcut bine că ne-ai destăinuit cele auzite. Urechea ta e la fel de benefică precum a lui Horus.

Pasar adoptă o ținută mândră și-i aruncă o privire lui Ankhensepaton. Cei doi copii rămaseră față în față și prințesa îl luă de mână pe Pasar.

— Dacă o amenință cineva, să vină la mine. Am s-o apăr eu, grăi el.

Lacrimile se iviră în ochii lui Meritaton.

— Vreau să fie soția mea.

De data asta, Meritaton nu-și putu stăpâni râsul.

— Dar ești prea tânăr!

Însă atitudinea băiatului arăta că n-o să renunțe prea ușor.

— Ar trebui să fii un mare general. Ca Horemheb, ca Nakhtmin.

El încuviință din cap. Apoi alergă spre gardul unde se ascunsese mai devreme și scoase o colivie pe care o aduse și i-o dădu lui Ankhensepaton. Înăuntru se afla o pasăre, care țopăia de colo-colo și cânta. O mierlă. Chipul prințesei se lumină.

— E pentru mine?

— Am prins-o chiar eu. Ai să vezi. Cântă. Ankhensepaton râse încântată. Îl sărută pe Pasar pe obraz. Băiatul o îmbrățișă și o sărută cu pasiune.

Meritaton deveni, brusc, gravă. Privirea îi rătăci peste fluviul pe care soarele dimineții îl acoperea cu argint. Doi ulii zburau în înaltul cerului.

Meritaton se întrebă dacă va putea într-o bună zi să-și zărească tatăl înălțându-se între ei, ca o statuie de aur între două efigii ale lui Horus.

♀ Capitolul 13

ÎNȘELĂTORII ȘI JURĂMINTE

Cu picioarele zdrobite de oboseală, întâiul șambelan Uadj Menekh îi ceru secretarului său să-i desfacă scaunul pliant pe care acesta îl ținea la subraț și se așeză. Umblase fără încetare în lungul și-n latul pardoselii de piatră a marii săli a palatului de când Consiliul regal se reunise, cu două ore în urmă, la primul etaj. Își îndoi un picior și-l puse pe coapsa celuilalt, își masă degetele și ceru un pahar de bere.

Un scrib coborî în goană scările și veni lângă el.

— Așadar? întrebă șambelanul. Cum merg discuțiile?

— Ay a propus desemnarea lui Tutankhaton ca moștenitor al tronului și încredințarea regenței lui Semenkhere. Horemheb, Nakhtmin și Pentju s-au opus. Apoi a propus să-și asume el însuși regența, însă Horemheb, Maya, Nakhtmin și Panesy s-au împotrivit din nou, socotind că, potrivit orânduielilor dinastice, regența revine de drept unui membru al familiei regale. Ay și-a ieșit din fire și a spus că renunță să mai vorbească. Panesy a propus desemnarea directă a lui Semenkhere ca succesor al fratelui său la tron și acum analizează cu toții această posibilitate. După părerea mea, propunerea va fi aprobată.

Șambelanul apucă paharul mare cu bere pe care i-l adusese un servitor și bău cu nesaț jumătate din el, apoi își schimbă poziția și începu să-și maseze celălalt picior.

— Du-te înapoi și dă-mi de știre când se încheie discuțiile, îi zise scribului.

Dacă Semenkhere avea să fie ales, Uadj Menekh își trăia ultimele ore ca prim-șambelan, întrucât Thutu își va recăpăta vechea slujbă. Și cu el ce-o să se-ntâmple? Va cădea pradă răzbunării noului faraon? Ridică din umeri. Dă-le-ncolo de onoruri! O să se retragă pe pământurile sale, bucurându-se

de respectul datorat oricărui om care trăise în preajma familiei regale.

Își goli paharul și abia avu timp să i-l întindă unui servitor, că pe scară se iscă agitație. Uadj Menekh se ridică în grabă și-l văzu pe Ay coborând, cu fața crispată, urmat de scribii săi. Șambelanul n-apucă să schimbe cu el cele câteva vorbe, din care putea să-și dea seama ce se petrecuse. De fapt, după un salut vag, Ay o porni direct spre ușă și dispăru cu suita sa. După el, Panesy coborî cu pas măsurat, discutând cu Maya, și se îndreptă spre Uadj Menekh. Horemheb, Nakhtmin și Pentju coborâră la fel de senini și se alăturară lui Panesy, lângă șambelan. O mică armată de scribi, condusă de întâiul scrib regal, încheia cortegiul, cu tăblițele pe umăr, călimara la centură, calamusul după ureche și papirusuri nefolosite în mână. Panesy, care după Ay era cel mai vârstnic membru al Consiliului regal, îi întinse șambelanului un papirus cu șase sigilii.

Semenkhere era desemnat urmașul de drept al tronului divinului rege al Celor Două Pământuri, iar Uadj Menekh primea sarcina de a conduce delegația care, în numele Consiliului regal, îi va duce vestea.

Șambelanul se înclină respectuos. Cei cinci bărbați făcură la rândul lor o ușoară plecăciune.

Cadranul solar, al cărui vârf de aur scânteia în curtea palatului, arăta ora două după-amiaza. Uadj Menekh se întoarse către întâiul scrib regal, care urma să vină cu el și să ducă documentul Consiliului. Trei scribi și o escortă de douăzeci și cinci de lăncieri aveau să-i însoțească. Membrii Consiliului se retraseră. Urmându-i îndeaproape, Uadj Menekh și întâiul scrib ieșiră din palat și se urcară în lecticile ce-i așteptau pregătite pentru drum.

Așezați lângă bazinul cu apă din grădina lui Thutu, la umbra unor smochini înalți, Semenkhere

și Tutankhaton jucau dame, sorbind când și când lapte de migdale, îndoit cu suc de rodie.

— Ți-am căsăpit regina! exclamă băiatul trântind un pion alb pe un pătrățel negru.

— Unde ai învățat să joci atât de bine? întrebă Semenkhere izbucnind în râs.

Ce-i drept, el jucase prost, deoarece gândurile îi zburau în altă parte.

— Toată ziua nu fac decât asta, răspunse Tutankhaton.

Thutu, copleșit de emoție, veni să le anunțe sosirea unor oaspeți. Cei doi prinți se ridicară. Silueta lui Uadj Menekh se contura deja în ușă.

— Stăpâne divin, grăi șambelanul, membrii Consiliului regal m-au însărcinat să te înștiințez că, inspirați în înțelepciunea lor de către zeul Aton, se înclină cu cel mai adânc respect în fața ta, noul stăpân al Celor Două Pământuri și purtătorul biciului și al sceptrului.

Și luând sulul de papirus din mâinile întâiului scrib, i-l întinse lui Semenkhere, după care îngenunche înaintea lui. Scribii și Thutu îi urmară pilda.

Tutankhaton își apucă fratele de braț.

— Ridicați-vă, zise Semenkhere, mutându-și privirea de la unul la altul, emoționat. Îmi crește inima de bucurie că barca regatului nu va mai fi una fără cârmaci!

Îl rugă pe Thutu să poruncească să li se aducă scaune oaspeților și să fie serviți cu băuturi. Uadj Menekh era uimit de simplitatea noului rege. Până și un guvernator de provincie ar fi dat dovadă de mai multă solemnitate. Dar iată că faraonul își poftea oaspeții să ia loc alături de el în grădină!

Nimeni nu îndrăznea să rostească vreo vorbă. Semenkhere, uitându-se cu atenție la cele șase sigilii ale documentului pe care-l ținea în mână, întrebă:

— Câți au fost împotriva numirii mele?

Uadj Menekh șovăi înainte de a răspunde simplu:

— Unul singur.

— Cine?

— Ay.

— Ce dorea?

— O regență.

— Pentru el?

— A făcut două propuneri. Fie o regență pentru tine, fie, dacă nu, pentru el. Amândouă au fost respinse.

— Adică Horemheb s-a opus socrului său?

— Da. Ay nu și-a respectat promisiunile.

— Cele privind dotarea armatei?

— Da.

— Și Pentju?

— A susținut propunerea să fii numit rege.

— Panesy?

— Și el.

— Maya?

— La fel.

Semenkhere dădu din cap. Nefertiti își pierduse tronul și viața pentru că nu-i ascultase pe preoți, iar Ay pierduse partida pentru că nu ascultase armata. Așadar, clerul și armata erau de aceeași parte.

Își pironi privirea pe tabla jocului de dame. Vasăzică un singur om îi fusese potrivnic: Ay. Dar nu un om oarecare. Ay nu fusese doar tatăl lui Nefertiti și unchiul regelui: el era, totodată, socrul lui Horemheb și vărul lui Nakhtmin. Și bunicul prințeselor. Ce-i drept, sentimentele nu cântăreau prea mult în lumea lor, însă legăturile de sânge și aliațele, da. În același timp, Ay avea o influență de temut asupra unuia dintre cele mai importante ținuturi din regat: bogata provincie Akhmim, care influența, la rândul ei, toate centrele puterii. O adevărată caracatiță omul ăsta! De-aia nici nu-l avusese la inimă Akhenaton.

De ce i se împotrivise Ay? Răspunsul era evident: deoarece voia puterea pentru el însuși. Își

exercitase influența asupra lui Akhenaton prin intermediul legăturilor de sânge și, la moartea acestuia, sperase să și-o păstreze datorită regenței fiicei sale. Fără îndoială, bănuia că el, Semenkhere, pusese la cale otrăvirea lui Nefertiti ca să ajungă pe tron. Vinovatul nu era întotdeauna cel care trăgea foloase de pe urma crimei? Înfrângerea îl va face, bineînțeles, să-l urască pe fostul regent. Cu atât mai mult cu cât, Semenkhere o știa bine, Ay disprețuia profund orice legătură sexuală stearpă și-l considera pe regent un concubin. Când Semenkhere venise să locuiască, odinioară, în Casa regelui, între Ay și Akhenaton izbucnise o ceartă aprigă.

Una peste alta, pentru prima dată în viața lui, Ay nu putea să aibă nicio influență asupra tronului, căci Semenkhere nu era fiul lui Ty, ci al unei concubine a tatălui său. Odată încoronat fostul regent, Ay ar ieși din jocurile puterii. Iar asta era mai mult decât putea el îndura! Nu va cunoaște liniște până când nu-și va recăpăta puterea. „Deci o să-mi fie cel mai înverșunat dușman”, gândi Semenkhere.

— Unde este Ay acum? îl întrebă el pe șambelan.

— Am aflat de la secretarul lui, după încheierea adunării Consiliului, că a plecat numaidecât la Akhmim.

— Acolo să rămână!

Uadj Menekh întrebă:

— Unde dorește Majestatea Voastră să doarmă la noapte, ca să dau poruncile de cuviință?

— Azi e prea târziu să discutăm asta. Însă pentru mâine să fie pregătită Casa regelui, care e nelocuită de nouă săptămâni. Aranjează fostele mele odăi pentru prinț, adăugă Semenkhere arătând spre Tutankhaton. Du-te.

Chipul lui Tutankhaton se lumină de bucurie. Uadj Menekh aruncă o privire speriată spre noul său stăpân.

— Casa regelui, Majestate?

Semenkhere pricepu neliniștea supusului său. Palatul cu pricina devenise simbolul concubinajului regelui defunct cu favoritul său. Era oare bine să fie folosit din nou, cu atât mai mult cu cât noul faraon va merge să locuiască acolo cu fratele său mai mic?

— Da, Casa regelui.

Uadj Menekh se ridică de pe scaun și dădu să îngenuncheze, însă Semenkhere îl opri. Șambelanul se întoarse către Thutu, care clătină din cap zâmbind, ca pentru a-i răspunde la o întrebare nerostită. Semenkhere înțelese și el:

— Thutu m-a înștiințat că nu dorește să-și reia vechea slujbă. Mergi în pace. O să discutăm mâine.

Șambelanul plecă, vădit tulburat.

Tutankhaton își sărută fratele pe obraz.

— Majestate, grăi Thutu, furtuna a trecut.

Semenkhere se uită la el, îngândurat și zâmbitor.

Nu putea să uite că fostul șambelan știuse de otrăvirea lui Nefertiti.

— Da, rosti el, o furtună a trecut.

♀

Era de vină luna, plină și amenințând să arunce peste lume mii de luni mai mici? Sau frustrarea de a nu putea să se destăinuie cuiva? Neliniștea de a fi singură pe lume, după ce-și pierduse tatăl și mama în doar câteva zeci de zile? Teama de acest palat mai apăsător decât un mormânt și prea mare pentru pasul oamenilor? Oricare ar fi fost pricina, îndată ce surorile sale și doicile se retrăseseră în odăile lor, după baie și cină, Meritaton alergă în grădină ca să-l aștepte pe Nefer Heru. El spusese că va veni. Iar ea spera că tânărul va apărea înainte de ora stabilită. Se ascunse după o tufă de tuia ca să-l aștepte, departe de lumina lunii care în seara aceasta i se părea de nesuportat.

Nefer Heru se ivi mergând cu pas domol, neobișnuit, iar când își ridică ochii spre terasă,

Meritaton îl strigă în șoaptă. El se întoarse și ea îi văzu tristețea de pe chip.

— Ce ai? îl întrebă când tânărul i se alătură în umbra ascunzișului.

El îi sărută mâinile fără să răspundă. Ea repetă întrebarea.

— Nu știi? zise el. Semenkhere a fost numit de către Consiliul regal urmașul regelui.

Argintul lunii care scălda grădinile căpătă o culoare sumbră, ca în interiorul unei cripte. Orăcăitul broaștelor râioase, mai puternic decât de obicei, semănau cu cântările preoților lui Apopis, celebrând distrugerea lumii. O clipă nesfârșită abia se scurse.

Meritaton înțelese tristețea lui Nefer Heru. Semenkhere nu putea ajunge pe tron decât căsătorindu-se cu o femeie de neam regal. Cu ea.

— Când ai aflat?

— La ora cinci. Ne gândeam să ne întoarcem pe la casele noastre, când un scrib din administrația lui Uadj Menekh ne-a mărturisit că șambelanul tocmai îi vestise lui Semenkhere hotărârea Consiliului regal.

O tăcere de piatră urmă după aceste cuvinte.

— Nimic n-o să ne despartă, zise ea cu o voce pe care nu și-o recunoștea. Nimic.

— Spui ceva ce e cu neputință.

Ea scutură din cap.

— Nimic.

— Vei fi regină, însoțită pas cu pas…

— Nimic.

El se sperie.

— Vrei să înfrunți întreg regatul?

Ea chibzui puțin.

— Regatul? O curte de uneltitori și otrăvitori care trăiesc departe de regat, chiar așa! Moartea de i-ar lua pe toți chiar în clipa asta și n-aș mișca un deget.

— Meritaton! Ești fiica cea mare a regelui, tu…

— Și-am încetat să fiu femeie din pricina asta? N-am avut nici mamă, nici tată. Am fost o păpușă creată pentru un cuplu de zei vii. M-au plimbat din ceremonie în ceremonie, de parcă n-aș fi avut măruntaie. Mă uit la basoreliefurile din temple care mă înfățișează înconjurată de surorile mele și copleșită de dragostea părinților mei. Dar acolo nu sunt eu. Toate astea sunt false! Crezi că nu văd copiii ce trec pe stradă, purtați în brațe de mame și mângâiați de tații lor? Acei copii care nu vor apărea niciodată în basoreliefuri? Mă crezi oarbă? Ori și pentru tine sunt tot o păpușă?

Uimirea îl făcu pe Nefer Heru să amuțească. După o vreme, îi cuprinse mâinile în palmele sale și le duse la buze.

— Nu, nu ești o păpușă.

— Și-acum trebuie să-l iau de bărbat pe iubitul tatălui meu!

— Meritaton, prin vorbele tale îți răsucești singură cuțitul în rană…

— Mă voi căsători cu el, pentru că trebuie. Fără sinceritate, ca tot ce se face în regat. Însă nimic n-o să ne despartă, pe tine și pe mine.

Tăcu o vreme.

— Numai dacă tu nu hotărăști altfel.

— Meritaton! exclamă el indignat.

— Zeii care ne comandă pe noi doi, Nefer Heru, sunt la fel de puternici precum oamenii care se maimuțăresc în fața lor!

El îi puse mâna pe obraz.

— Vino, să mergem în galeriile subterane.

Prințesa regăsi aproape cu plăcere poporul șobolanilor. La fel ca acești iubiți, ei sfidau poporul ipocrit al suveranilor.

Rodeau, rodeau!

În bezna infernală a clădirilor administrative, ea se oferi însuși zeului Infernurilor. Nefer Heru nu mai era iubitul fermecător și tandru, ci o forță plină de furie. Îi zdrobi trupul. O posedă ca niciodată. Uimită de febra devoratoare a acestui piton uman,

Meritaton înțelese: Nefer Heru voia să rămână însărcinată cu el. Iubitul său o siluia, iar ea consimți. Dorea ca pământul să se crape sub trupurile lor. I se dărui așa cum nici nu credea că ar fi fost posibil. El gemu în gura ei, iar ea, într-a lui.

Se desprinseră unul de altul cu părere de rău.

— Ai dreptate, îi spuse el după ce zbuciumul se potoli. Nimic n-o să ne despartă.

♀ Capitolul 14

FLAMURA PROVOCATOARE

La ora opt după miezul nopții, când soarele își începu drumul spre zenit, unde avea să rămână atât de puțin, Semenkhere și Tutankhaton părăsiră, în aceeași lectică, vila lui Thutu, alături de escorta lor, ca să se instaleze în Casa regelui.

Aici fură întâmpinați de Uadj Menekh, al cărui chip vădea ceva mai multă voioșie decât în ajun. În marea sală de la parter, unde timp de șaptezeci de zile se desfășurase îmbălsămarea fostului monarh, trei preoți rosteau, învăluiți într-un nor albăstrui de tămâie, rugăciuni pentru purificarea locurilor. O armată de servitori și sclavi spălau pardoseala.

— Odăile tale și întreg etajul sunt deja gata, Majestate.

În sala spre care dădeau odăile, șambelanul poruncise să se așeze un bazin de piatră unde șase lotuși își desfăceau deja petalele spre lumină. O statuie în mărime naturală a răposatului monarh se înălța cu fața spre răsărit. Dar nimeni nu va mai auzi vocea domoală și mângâietoare a lui Akhenaton.

— Dar flamura?

— Lucrul e pe cale să se încheie, Majestate. Va fi gata la ora cerută de tine.

Și chiar la miezul zilei, după cum se cuvenea, flamura regală fu ridicată pentru întâia oară după

șaptezeci de zile, în vârful catargului care întrecea cu mult înălțimea edificiului.

Sacagii, vânzători de păsări și legume, fierari, hangii, dansatori, zidari, conducători de catâri, doici, scribi, notabilități și preoți, pe scurt, întreaga populație din Akhetaton privi cu uimire marele triunghi galben fluturând în vântul ce bătea dinspre răsărit. Pânza nu mai purta discul roșu, ci ceva ce părea a fi caseta noului rege. Însă nimeni nu reuși să o descifreze.

Doicile îl zăriră din palatul prințeselor și alergară să le dea de veste acestora.

— Un rege! Avem un rege! strigară ele, tulburate.

Într-adevăr, nici ele, nici personalul clădirii, nici măcar servitorii din palatul regal nu aflaseră despre cele petrecute în ajun. Doar câțiva scribi știau, atunci când merseseră la culcare, că Cele Două Pământuri aveau un nou stăpân care purta dubla coroană sacră, cea roșie a Țării de Sus și cea albă a Țării de Jos.

Meritaton, Maketaton, Ankhensepaton și surorile lor se repeziră pe terasa dinspre răsărit ca să vadă noul simbol.

— Dar ce scrie în casetă? întrebă Meritaton.

Și cum nimeni nu știa, îl trimise repede pe întâiul scrib al palatului să ceară lămuriri. Semenkhere? Sau Tutankhaton? Ce hotărâse Consiliul regal? Nimeni nu știa. Membrii Consiliului erau de negăsit, la fel și Uadj Menekh. Și pe unde umbla scribul ăla?

Scribul se întoarse după o oră, lăudându-se că aflase răspunsul doar pentru că era vărul celui care, chiar de dimineață, în mare grabă, trasase cu cerneală pe flamură: „Ankh-Kheperu-Ra, iubit de Nefer-Kheperu-Ra”.

Toată lumea rămase cu gura căscată. Ce nume era ăsta? Doar Meritaton înțelese: Nefer-Kheperu-Ra era numele de încoronare al tatălui ei, schimbat ulterior în Nefer-Kheperu-Aton. Cel iubit era,

așadar, Semenkhere. Totuși, era și ea năucită și când explică micului grup strâns în jurul ei ce însemna numele, femeile, fetele și chiar întâiul scrib făcură ochii mari.

O doică mai învățată observă că cele două nume nu pomeneau de Aton. Primul, Ankh-Kheperu-Ra se referea la zeul suprem Ra, la fel ca și cel de-al doilea, Nefer-Kheperu-Ra.

Așadar cultul lui Aton luase sfârșit.

De cealaltă parte a străzii, în Casa regelui, domnea agitația. De la înalți demnitari la sclavi, scribii, diverșii intendenți, gărzile, slugile de la grajduri, bucătarii, brutarii, berarii, fântânarii, bărbierii, spălătorii, manichiuriștii, ipsosarii, se bucurau cu toții să-și reia munca după luni de tristă lâncezeală.

Pentru Semenkhere, experiența de regent se dovedi prețioasă. Știa ce trebuie să facă. Primul personaj chemat în odaia de lucru a regelui fu Thutu. Se priviră drept în ochi, zâmbindu-și.

Întâiul scrib și trei ajutoare de-ale sale se țineau aproape de Semenkhere, în fața celor doi purtători de evantai. Thutu observă că tânărul Tutankhaton era așezat la dreapta lui Semenkhere, flancat și el de un purtător de evantai din șapte pene de struț regale. Așadar noul faraon își pregătea succesorul.

— Te numesc vizir, grăi Semenkhere, cu condiția să-ți iei numaidecât în primire slujba.

Chipul fostului întâi șambelan se lumină. Dar trăda, totodată, și o oarecare uimire, căreia Semenkhere îi cunoștea pricina: până atunci postul fusese ocupat de Maya.

— Îl demit pe Maya, zise el. Și adăugă după un timp: La Consiliul regal, Maya a fost de partea mea doar pentru că-și atrăsese dușmănia lui Ay și n-avea alt protector în afară de mine. Îl voi numi intendent al vistieriei, dar va asculta de ordinele tale, după ale mele, firește.

Chibzui o clipă: Cum de-i luase partea Thutu cu atâta imprudență? Din ce motiv înfruntase mânia

lui Nefertiti și-și bătuse cu obrăznicie joc de înscrisul pe care ea i-l trimisese pentru a-l anunța că nu mai e șambelan? Într-un cuvânt, cum de știuse Thutu că el, Semenkhere, va ajunge pe tron? Acesta era unul din misterele pe care își făgădui să le dezlege cât mai curând.

Făcu un semn întâiului scrib, care își îndreptă degetul arătător către unul dintre ajutoarele sale. Acesta se lăsă numaidecât pe vine, desfășură un papirus curat pe planșeta sa și începu să întocmească actul de numire.

— Prima ta sarcină va fi să-i chemi neîntârziat, trimițându-le mesageri călări, pe marii preoți ai tuturor cultelor din cele douăzeci și șapte de nome reale ale regatului, adică cele patruzeci și două de provincii tradiționale.

Era una dintre ciudățeniile Celor Două Pământuri și o dovadă evidentă a puterii preoților. Aceștia sfidau cu înverșunare împărțirea administrativă și păstrau o tradiție străveche, de altfel îndoielnică, potrivit căreia existau, o dată pentru totdeauna, patruzeci și două de nome și fiecare dintre ele avea drept cârmuitor un mare preot.

— Da, rege divin, răspunse Thutu, vădit mulțumit.

Semenkhere făcu încă un semn spre întâiul scrib și al doilea ajutor al acestuia își luă calamusul de la ureche, îl înmuie în călimară și așternu pe papirus, cu mână sigură și iute, primele rânduri ale documentului.

— Apoi, la capătul a zece zile de doliu general, vei pregăti ceremonia de căsătorie. Dar despre asta o să vorbim pe-ndelete mai târziu.

— Da, rege divin.

Semenkhere simți o ezitare în acest ultim răspuns și ghici pricina.

— Ultima regență n-a fost proclamată oficial, nu-i așa?

— Nu, rege divin.

— Deci zece zile de doliu sunt de ajuns.

— Înseamnă că nu vom impune un doliu prea strict, divine rege?

— Întocmai.

— Și îmbălsămarea, rege divin? Hotărârea trebuie luată cât mai repede.

Nici nu încăpea îndoială, cu toată căldura asta.

— La palatul de nord.

Era cel mai îndepărtat palat din oraș și locul unde Nefertiti își trăise cei trei ani de văduvie în alb.

— Cine va răspunde de transport și de restul ceremoniilor, rege divin?

— Pentju.

Noului vizir nu-i scăpă ordinul provocator și ridică o privire iscoditoare spre stăpânul său. Ucigașul va trebui să-și conducă victima spre viața veșnică. Așadar, Semenkhere bănuia că e vinovat.

— Le înștiințăm pe prințese?

— Da.

— În scris?

— Nu, răspunse Semenkhere întorcându-se spre Uadj Menekh. Vei merge tu însuți să le dai de veste, cât mai curtenitor cu putință.

— Și sarcofagul?

Semenkhere șovăi. Apoi își aminti de stela pe care Akhenaton pusese să se graveze în piatră dorința ca soția lui să se odihnească alături de el.

— Lângă fratele meu, regele.

— Da, rege divin.

Încă un gest al întâiul scrib și cel de-al treilea ajutor al său se apucă de scris.

— După aceea îi vei aduna pe comandanții armatelor.

— Da, rege divin.

— Asta-i tot deocamdată.

Thutu deschise gura, gata să vorbească, însă așteptă un semn.

— Da? întrebă Semenkhere.

— În ce zi va avea loc nunta, rege divin?

Semenkhere cugetă.

— De îndată ce vom discuta cu preoții.

Se întoarse spre întâiul scrib:

— Scrie următorul mesaj: „Eu, Ankh-Kheperu-Ra, iubit de Nefer-Kheperu-Ra, ales prin bunăvoința zeilor ocrotitori și prin mijlocirea Consiliului regal pentru a-i urma fratelui meu pe tronul Celor Două Pământuri, îi cer lui Meritaton, fiica fratelui meu, o întâlnire înainte de împlinirea planurilor divine.”

Se întoarse spre Uadj Menekh:

— Sigiliul meu e gata?

— Majestate, zise șambelanul, întinzându-i cu un zâmbet obiectul respectiv, meșterul tocmai l-a isprăvit.

Un scrib se grăbi să ia cilindrul din aramă pe care fusese gravată caseta regală și-l înmuie în cerneală, apoi îi oferi viitorului rege o foaie de papirus curată pentru ca Majestatea Sa să cerceteze pecetea. Semenkhere rulă sigiliul pe suprafața ca fildeșul, privi rezultatul și se declară mulțumit. Un mesager fu trimis să ducă scrisoarea la palatul de peste drum. După care, Semenkhere le porunci tuturor să se retragă și rămase singur cu Tutankhaton. Ieșiră amândoi pe terasă și priviră strada, apoi priveliștea ce se întindea dincolo de clădiri. Spre răsărit, la orizont, munții roșietici ce străluceau sub soarele care se înălța, iar la apus, șesurile aurii, câmpurile și Marele Fluviu ce-și unduia domol apele…

♀

Nici viitorul rege, nici prințul nu văzură însă scena care se petrecu pe malul de est, la mai puțin de-o leghe depărtare, în fața Casei vămilor.

Doi scribi se uitau la trei bărbați care tocmai își trăseseră barca la mal și târau pe uscat un năvod mare, plin cu pește. Prada, care se zbătea între ochiurile plasei ca un ou uriaș din care puiul stă să iasă, era impresionantă. Scribii se îndreptară spre pescari și le cerură să spună cine erau. Se

prezentară drept slujbași ai fiscului, apoi le porunciră să dezlege năvodul și se apucară să facă inventarul capturii. Pescarii, un vlăjgan bucălat și fiii săi, își arătară nemulțumirea.

— Dar peștele ăsta l-am prins în apele fluviului!

— Marele Fluviu și tot ce trăiește în el aparțin regelui!

— Dar nu avem rege! L-ați îngropat mai deunăzi!

— Întotdeauna există un rege și voi trebuie să-i plătiți partea ce i se cuvine. Noi am venit s-o luăm.

— Dar regele nu mănâncă pește, la fel ca preoții!

— Asta nu schimbă cu nimic dările.

Unul dintre scribi desfăcuse deja năvodul și scoase din el un barbun gras.

— Înseamnă că o să-l mâncați voi, nu-i așa? își ieși din răbdări tatăl celor doi pescari.

— Nu discutăm acum în ce fel sunt folosite dările, i-o întoarse, batjocoritor, unul dintre scribi.

— Ah! Ai să vezi tu dacă discutăm sau nu! strigă vlăjganul.

Și, apucând cu amândouă mâinile barbunul, îl izbi cu el în cap pe scrib. Pe jumătate doborât de greutatea peștelui, ce cântărea, probabil, șase kilograme, acesta scoase un țipăt de durere și indignare. Însă pescarul îi arse o lovitură strașnică peste față cu același barbun, apoi încă una. Văzând ce face tatăl lor, ceilalți doi pescari înșfăcară doi somni și-l bătură cu ei pe celălalt scrib. Calamusurile zburară, perucile alunecară și, mânjiți de balele peștilor, zgâriați de solzii barbunului și de mustățile somnilor, scribii o luară la fugă țipând, urmăriți de pescari. După ce siluetele lor dispărură în zare, pescarii puseră la loc peștii în năvod, aruncară năvodul în barcă și se grăbiră să împingă ambarcațiunea în apă.

Dările regelui, cum să nu!

♀

— Și pe mama o vor îmbălsăma? întrebă Maketaton.

Ankhensepaton asculta discuția în timp ce repara pentru sora ei mai mică Setepenre îmbrăcămintea unei păpuși, una dintre acele jucării oribile cu ochi de mort. Oare și păpușile erau îmbălsămate? Auzi „da”-ul ursuz al lui Meritaton, urmat de explicație:

— Nu vrei ca ea să trăiască veșnic?

Chiar atunci intră întâia servitoare ca să anunțe că întâiul șambelan și întâiul scrib cer s-o vadă pe prințesa Meritaton. Protocolul impunea ca ea să coboare.

— Spune-le să urce, răspunse prințesa.

Treizeci de femei începură să se agite, așteptând sosirea celor doi emisari. Îl văzură pe întâiul scrib cum îngenunchează pentru a-i înmâna lui Meritaton un sul de papirus, așezat într-o cutie micuță, și apoi cum pleacă. După care îl priviră pe întâiul șambelan escortat de doi servitori ce aduceau o cupă cu smochine și curmale discutând cu cea mai mare dintre prințese. O observară pe Meritaton desfășurând papirusul și citindu-l, ascultându-l pe șambelan și încuviințând din cap, apoi chemând-o pe întâia servitoare și coborând scara, urmată de purtătoarea ei de evantai, de Uadj Menekh, de scribii săi și de două însoțitoare.

Câteva clipe mai târziu, Meritaton se găsea în prezența lui Semenkhere care, prevenit de sosirea ei, o aștepta la ușă, potrivit protocolului tradițional.

— Bine ai venit în casa ta, prințesă, regina mea, zise el.

Ea aținti asupra lui o privire gravă în care teama era domolită de curiozitate.

— Inima-mi înflorește la vederea ta, sălaș al divinității, îi răspunse prințesa cu obișnuita formulă.

El o invită să-l urmeze spre spatele sălii ce dădea către grădini și-i oferi un jilț față în față cu al său. În lipsa emoției, briza înmiresmată de

iasomie înfioră corsajul lui Meritaton și pânza ce înfășură șoldurile lui Semenkhere. O masă înaltă fu așezată între ei, având pe ea un urcior cu suc de rodii și un castron cu jujube.

Meritaton se uită în jur. Cel puțin douăzeci de persoane puteau auzi ceea ce-și spuneau.

— N-am vorbi mai liber între patru ochi? șopti ea.

Semenkhere îi făcu un semn lui Uadj Menekh și toată lumea se retrase. Regele se ridică, umplu un pahar cu suc de rodii și i-l întinse tinerei femei. Apoi își turnă și el unul, se așeză din nou în jilț și-l bău.

— Moartea mamei te-a urcat pe tron, zise prințesa.

— Nu-i eram drag, dar îi deplâng plecarea.

— Oare?

Se uită țintă la el.

— Eram chiar lângă lectica ei, îți amintești? Am observat privirea pe care i-ai aruncat-o lui Pentju.

Simpla pomenire a numelui medicului scurta calea destăinuirilor, întrucât însemna că și el îl cunoștea pe vinovat. Meritaton își înmuie buzele în sucul de rodii.

— Cu ce e parfumat?

— Nu cu otravă. Cu apă de flori de portocal. Și eu beau.

Ea încuviință din cap.

— De ordinele cui a ascultat Pentju?

— Nu de-ale mele.

— Ai recunoaște-o dacă ar fi așa?

— Dacă eram omul care să folosească otravă, firește că nu, răspunse el cu un zâmbet. Dar într-un astfel de caz, ar trebui să mă bănui că l-am otrăvit și pe iubitul meu frate.

Ea păru descumpănită și o nouă bănuială îi încolți în minte: Băiatul acesta fermecător, întins leneș în jilțul lui, putea să fi poruncit otrăvirea fratelui său și a soției acestuia ca să ajungă pe tron? Tulburarea adâncă și ciudată pe care-o

arătase după moartea lui Akhenaton fusese doar o comedie? Sau povara vinovăției?

— Spune-mi, începu el, ce te face atât de sigură de faptul că mama ta a fost otrăvită? Și de ce atunci i-ai aruncat acea privire acuzatoare lui Pentju?

Ea tăcu o vreme. Apoi se uită în ochii lui Semenkhere și răspunse cu voce limpede:

— L-am văzut cumpărând otravă. Ciumăfaie.

— Cum? strigă Semenkhere atât de tare, încât gărzile, aflate la cincizeci de pași mai încolo, întoarseră capetele.

Ea continuă să povestească.

— Cel care i-a vândut otrava cerea un preț prea mare. Cincizeci de *debeni.* Pentju a încercat să se tocmească. Celălalt l-a amenințat că o să dezvăluie că-i mai vânduse cândva o astfel de otravă.

Semenkhere se aplecă spre Meritaton, holbându-se neîncrezător la ea.

— Atunci Pentju l-a omorât și i-a aruncat cadavrul în Marele Fluviu.

— Unde s-a petrecut asta?

— Într-o sală din pavilionul arhivelor, pe la miezul nopții.

— Dar ce căutai tu acolo?

— O să-ți spun altă dată. Ceea ce contează, aici și acum, e că nu știu la ordinele cui a acționat Pentju.

Se opri și-i aruncă viitorului ei soț o privire arzătoare.

— Semenkhere, zise ea, mai degrabă m-aș otrăvi decât să iau de bărbat, de dragul dinastiei, pe ucigașul tatălui și al mamei mele. Demonii de pe celălalt tărâm nu mi-ar da pace un milion de ani și ar fi îndreptățiți. Ori îmi dovedești că n-ai nicio legătură cu aceste două morți, ori nu vei urca pe tron. Cel puțin nu alături de mine.

El încuviință din cap, fără să arate pic de emoție.

— Meritaton, grăi el, sunt fericit să te aud spunând asta.

Ea, încremeni de uimire.

— Ești fericit…

— Lasă-mă să termin. Nu-mi pot dovedi nevinovăția decât într-un singur fel. Am să-l chem la mine pe Pentju pentru o discuție între patru ochi, iar tu te vei ascunde după o draperie din odaia mea de lucru, ca să asculți.

Ea rămase o clipă năucită de propunere.

— Crezi că va mărturisi? întrebă într-un târziu.

— Nu știu. Însă discuția ar trebui să-ți alunge îndoielile.

Meritaton lăsă capul în piept. Inima îi bătea năvalnic.

— Și-acum îți voi cere să te prefaci că te întorci în palatul prințeselor și apoi, prin grădină, să revii aici neîntârziat, însă fără escortă. Gărzile vor primi ordin să te lase să treci. Intrând la mine dinspre grădină, vei ajunge într-o odăiță mascată de o draperie grea. Vei rămâne ascunsă în spatele ei până când Pentju va pleca.

Meritaton nu-și putu stăpâni tremurul buzei de jos.

— Bine, zise ea ridicându-se.

Semenkhere o conduse până la ușă.

♀ Capitolul 15

APA DE FLORI DE PORTOCAL

Cu o pânză proaspăt spălată înfășurată în jurul șoldurilor, cu pectoralul favorului regal împodobindu-i torsul și cu ochii meșteșugit fardați, Pentju intră în odaia regală de lucru, cu buzele întepenite într-un zâmbet larg.

— Majestate, pentru mine e o zi de fericire și slavă, rosti el după ce Semenkhere îl pofti să ia loc în fața sa.

Nefiind încă încoronat, viitorul rege socotea că e cam timpuriu și chiar nepotrivit să-și primească oaspeții pe un tron așezat la înălțime, invitându-i astfel să-i sărute sandaua.

Semenkhere îi servi lui Pentju același suc de rodii ca lui Meritaton.

— Apă de flori de portocal, recunoscu cel care se apropie de trupul regelui. Băutură divină!

— Dar prea delicată, fără îndoială, ca să ascundă gustul de ciumăfaie, zise Semenkhere, țintuindu-și oaspetele cu privirea.

Zâmbetul dispăru pe dată de pe chipul lui Pentju. Puse la loc paharul pe masa de alături.

— Ce-are a face ciumăfaia? exclamă el alarmat.

— Nu-i otrava cu care ai scurtat viața reginei? îl întrebă Semenkhere, la fel de calm.

— Majestate! strigă Pentju crispat. O asemenea bănuială!…

Semenkhere își sorbi liniștit băutura.

— Pentju, vreau să te cruț de strădania umilitoare a minciunii. Am un martor care te-a văzut cumpărând o sticluță cu ciumăfaie în subteranele pavilionului arhivelor, pentru suma de cincizeci de *debeni.* Prețul ți s-a părut prea mare. Negustorul îți mai vânduse însă aceeași otravă și te-a amenințat că va dezvălui totul. Așa că l-ai omorât și i-ai aruncat trupul în Marele Fluviu. Zece gărzi se află în spatele ușii de care tocmai ai trecut, gata să te aresteze la prima chemare a mea, în cazul în care ai încerca să mă faci să împărtășesc soarta negustorului.

Chipul lui Pentju deveni livid. Medicul se lăsă pe spate, copleșit.

— Vasăzică, știi tot, șopti el cu voce răgușită.

— Nu. Dar vreau să aflu la ordinele cui ai acționat. Vreau să știu cum tocmai tu, deși ai o meserie care îți cere să ocrotești viața, te-ai transformat în ucigașul divinelor persoane ale regelui și soției lui.

— Așadar sunt un om mort!

— Nu. Căci n-am să dezvălui nimănui ceea ce-mi vei spune. Crimele tale sunt prea grave pentru a fi judecate aici, pe pământ. Te voi îndepărta de palat, dar te voi încredința teafăr și nevătămat judecății puterilor din lumea de dincolo.

Semenkhere își turnă încă un pahar cu suc de rodii. Pentju rămase încremenit vreme îndelungată, privind în gol.

— Am fost silit…

— Nu mă îndoiesc. Vom vedea mai târziu ce mijloace au folosit cei care te-au silit. Dar cine au fost?

— A existat un mare complot. Dar eu n-am avut de-a face decât cu doi oameni.

— Cu cine?

Pentju își ridică ochii spre Semenkhere. Se vedea că îi venea greu să-și înghită propria salivă.

— Bea, îi porunci Semenkhere. Cu cine?

— Humose. Nefertep.

— Ei ți-au cerut să-l otrăvești pe fratele meu?

Pentju încuviință din cap.

— De ce?

— Socoteau că situația preoților devine greu de îndurat și că fratele tău sfida țara întreagă și pe zeii străvechi. Plănuiseră să îndemne la răzvrătire și să trimită un grup înarmat să atace palatul unde fratele tău regele și cu tine locuiați, să vă ucidă și să dea foc clădirilor.

— N-ar fi putut s-o facă fără complicitatea armatei.

— Asta le-am spus și eu. M-au asigurat că armata nu va reacționa. Am preferat să cruț atât de multe vieți omenești și s-o pun în pericol doar pe-a mea.

O tăcere grea ca plumbul urmă după aceste cuvinte.

Aerul duhnea, de parcă în odaie se deșertase un hârdău plin cu lături puturoase sau se destupase o groapă în care putrezea un leș. Semenkhere se

ridică și deschise larg ușile dinspre terasă, apoi se așeză iar în jilț.

Imaginea lui Ay înfruntându-l pe Pentju lângă trupul neînsuflețit al lui Nefertiti îi veni în minte. Otrăvirea reginei fusese pusă la cale fără știrea stăpânului din Akhmim. Dar cea a lui Akhenaton? Semenkhere își aminti că-i văzuse pe Ay și Pentju discutând în șoaptă la puțin timp după ceremonia despărțirii de trupul regelui. Când Semenkhere se apropiase de ei, amuțiseră. O întâmplare neînsemnată, care totuși îi rămăsese în memorie. De ce oare?

— N-ai avut de-a face decât cu Humose și Nefertep? întrebă el, preferând s-o ia pe ocolite ca să ajungă la întrebarea care nu-i dădea pace.

Spaima și rușinea îi descompuseseră într-atât chipul lui Pentju, încât era cu neputință să înțelegi ceva din expresia lui. Medicul își trecu dosul palmei peste fruntea brobonată de sudoare. Dar nu răspunse.

— Ți-am pus o întrebare, stărui Semenkhere.

— Ei doi mi-au cerut să pun otravă în mâncarea regelui, grăi în cele din urmă Pentju. Însă…

Semenkhere așteptă continuarea. Care întârzia din cale-afară de mult.

— … însă am înțeles că și alții aveau cunoștință despre complot.

— Cine anume?

— Ay, rosti Pentju atât de încet încât numele de-abia se auzi.

— Ay? repetă Semenkhere.

Pentju încuviință din cap.

— Cum ți-ai dat seama?

— Nu reușeam să fac rost de ciumăfaie. E o otravă greu de preparat. Dacă e prea slabă, provoacă doar coșmaruri, dacă e prea puternică, ucide pe loc. Apoi, într-o bună zi, un negustor m-a căutat ca să-mi propună diferite licori, printre care și ciumăfaie. Mi s-a părut o coincidență ciudată. L-am întrebat de unde venea. De la Qoceyr, mi-a

răspuns el. Însă eu știam că Ay are acolo o prăvălie de mirodenii. Așadar, am cumpărat otrava. A doua zi, Ay m-a întrebat, pe un ton repezit, dacă mă întâlnisem cu Humose și Nefertep. Atunci am înțeles că cei trei acționau împreună.

Pentju își goli paharul cu suc de rodii. Semenkhere i-l umplu din nou, apoi își turnă și într-al lui.

— Și pentru Nefertiti? întrebă el.

— Când ea i-a succedat fratelui tău, firește că ei au sperat, bazându-se pe promisiunile lui Ay, că vor avea loc unele reforme. Au vrut să discute cu ea. Însă Nefertiti a refuzat să-i primească. De asemeni, și armata era dezamăgită.

— Horemheb?

— Da.

Un nou val de liniște se lăsă peste încăpere. Pentju își ținea ochii în pământ, iar Semenkhere nu-și dezlipea privirea de la oaspetele său.

— Au plănuit să te omoare și pe tine, zise Pentju cu un glas ce semăna tot mai mult cu un orăcăit. Ziceau că în sângele neamului tău curge un soi de venin și asta n-are leac. I-am făcut să înțeleagă că tu erai singurul capabil să prelungească linia dinastică în avantajul lor și că purtarea ta ca regent lăsa să se vadă asta, prin cumpătarea pe care o dovediseși în ceea ce-i privea…

— Cum l-ai otrăvit doar pe fratele meu, deși noi doi împărțeam aceeași mâncare?

— Îți amintești că uneori, seara, el lua o poțiune ca să doarmă?

Semenkhere încuviință.

— Băutura era amară, continuă Pentju. O îndulceam cu miere. Eu însumi o preparam.

— Ai avut complici printre servitorii casei?

Pentju clătină din cap.

— De ce m-ai părăsit când Nefertiti m-a alungat?

— Pentru că numai în felul ăsta puteam intra în palat.

Semenkhere se temu ca Meritaton să nu leșine în ascunzătoarea ei și să facă zgomot.

— Dar Maya?

— I-a fost întotdeauna devotat trup și suflet lui Ay, răspunse Pentju cu glasul întretăiat. Și pe deasupra…

Lăsă fraza neterminată.

— Și pe deasupra? insistă Semenkhere.

— Era legat de persoana lui Nefertiti…

Semenkhere nu se opri asupra acestor cuvinte, îndeajuns de grăitoare: „legat de persoana”. Știa ce însemnau ele. Din grijă față de Meritaton și ca să evite o reacție zgomotoasă a prințesei, care îndura probabil o adevărată agonie în spatele draperiei, se abținu să insiste asupra acestui subiect.

— Însă, reîncepu Pentju, Maya a înțeles că, dacă se opunea complotului preoților, el și familia lui ar fi izgoniți și nimeni nu i-ar mai putea salva. Așa că și-a ținut gura și l-a trădat pe Ay, care acum îl urăște de moarte.

„Un adevărat cuib de vipere”, gândi Semenkhere. Iar preoții erau deasupra tuturor. După ce-și trimisese la moarte ibovnica regală, Maya trecuse de partea lui Semenkhere în Consiliul regal deoarece nu mai avea niciun protector și spera ca noul stăpân al regatului să-l ierte pentru că-l părăsise atunci când Nefertiti preluase puterea.

— Prin ce mijloace te-au constrâns Humose și Nefertep? întrebă Semenkhere.

— O problemă mai veche. Unul dintre locotenenții mei s-a răzvrătit împotriva mea. Ne-am luat la ceartă. M-am înfuriat groaznic. L-am ucis. Era fratele unui preot al lui Ptah. Am făcut în așa fel încât crima să pară o întâmplare nefericită. Fratele lui a venit să-mi spună că știa tot.

— O ultimă întrebare: de ce tocmai ciumăfaie?

Pentju se sili să-și ridice spre el ochii înroșiți.

— Pentru că efectele ei seamănă cu cele ale unei boli naturale. Omoară abia peste câteva ore.

Nefertiti o înghițise cu mai bine de trei ore înainte, pusă în laptele de migdale.

Se așternu o tăcere îndelungată. Semenkhere își făcu iarăși griji pentru Meritaton.

— Du-te acum, zise el. Ți-ai salvat viața. Dar o să-ți schimbi slujba. Nu vreau ca dizgrația ta să fie prea bătătoare la ochi. Ar provoca scandal. Prin urmare, vei fi de-aici înainte mai-marele arhivelor regale. Cunoști deja locurile.

Pentju se ridică, împleticindu-se. De-abia se ținea pe picioare și-și înghițea întruna saliva.

— Majestate, îngăimă el, pentru mine e o zi de fericire și slavă…

Ieși fără să se grăbească și închise ușa în urma lui. Semenkhere se ridică și dădu la o parte draperia. Meritaton era acolo, palidă, cu lacrimile șiroindu-i pe obraji.

— Ești mulțumită? o întrebă el trăgând-o ușor de braț ca s-o așeze în jilțul în care stătuse Pentju.

Hohotele îi zguduiau trupul. Semenkhere îi întinse paharul său cu suc de rodii. În timp ce ea bea, lovituri grăbite răsunară în ușă. Semenkhere se duse să deschidă. Ofițerul gărzii stătea în prag, adânc tulburat.

— Majestate! Cel care se apropie de trupul regelui, stăpânul Pentju… A căzut în curte! E mort!

— Asta dovedește că avea inimă, șopti ca pentru sine Semenkhere. Duceți-i corpul în sala gărzilor, iar Uadj Menekh să-i înștiințeze familia.

Închise ușa și privi spre Meritaton: o epavă. Asemenea încercări distrug un bărbat, își zise el. Darămite o femeie…

Când văzură că Meritaton se întoarce din Casa regelui clătinându-se, sprijinită de brațul însoțitoarei sale, surorile sale se speriară și se năpustiră cu toatele în odaia ei. Ce se întâmplase?

— Căldura, născoci ea un motiv. Lăsați-mă să mă odihnesc. Am să fiu lângă voi la cină.

Doicile izbutiră, nu fără greutate, să domolească grija copleșitoare a prințeselor față de sora lor mai mare. Ankhensepaton coborî în grădină și-l căută din priviri pe Pasar. Însă băiatul nu se afla acolo. De ce nu era mereu prezent? Soarele amenința să dea foc orizontului, iar munții dinspre răsărit păreau că ard. Ankhensepaton se pomeni învăluită de o singurătate roșiatică și deznădăjduită. Nu mai exista nimeni pe lume? Și pentru prima dată, prințesa înțelese că mama ei plecase.

— Mamă! începu ea să plângă.

Însă doar vântul care se stârnise făcea trestiile de pe maluri și palmierii să șoptească. Ea se întoarse spre palat alergând, dar ceea ce se întâmpla în sala cea mare de la parter, o făcu să încremenească.

Mama ei!

Cărăușii tocmai puneau pe pardoseală, supravegheați de Uadj Menekh, o statuie din piatră cenușie, înfățișând-o pe regina defunctă, în mărime naturală, așa cum fusese în ultimele ei zile. Goală, cu chipul marcat ici și colo de trecerea anilor, cu obrajii puțin căzuți, cu sânii lăsați, acei sâni prea mici și care nu alăptaseră niciodată. Statuia era neterminată. Până ieri dominase sala de audiențe a reginei din palatul regal și Ankhensepaton n-o mai văzuse. Din ordinul lui Thutu fusese mutată în palatul prințeselor pentru ca viitorul rege să nu simtă vreo neplăcere dacă ochii i-ar cădea asupra ei.

Ankhensepaton privi statuia. Și brusc se aruncă spre ea și înlănțui cu brațele piatra rece.

♀ Capitolul 16

PATRUZECI ȘI TREI DE COBRE ȘI O VACĂ REA

Trebuia găsit, chiar în aceeași seară, un înlocuitor pentru Pentju, ca să supravegheze

mutarea trupului neînsuflețit al reginei și ceremoniile. Uadj Menekh se adresă lui Panesy, care îi trimise cu promptitudinea cuvenită un scrib și medic de rang înalt, Aa-Sedjem. Uadj Menekh i-l prezentă numaidecât lui Semenkhere, care fu surprins de ținuta impunătoare și de aerul reținut și senin al urmașului lui Pentju: un bărbat de vreo treizeci de ani, ale cărui trăsături și chiar trup păreau să fi fost rafinate și șlefuite de învățătură.

— Vei fi așadar medicul meu personal, îi zise Semenkhere.

— E o onoare fără de margini să slujesc frumusețea perfectă, Majestate.

— O să stăm de vorbă mai pe-ndelete după ce vei rândui mutarea defunctei regine în locul pe care l-am ales pentru îmbălsămare, încheie Semenkhere. Dar până atunci te vei instala în camerele de la etaj unde locuia Pentju, în caz că aș avea nevoie de tine.

După care îi dictă întâiului scrib actul de numire a lui Aa-Sedjem drept cel care se apropie de trupul regelui și-i porunci lui Uadj Menekh să-i dea lămuririle necesare și să-i pună la dispoziție toate mijloacele pentru a-și îndeplini în condiții optime însărcinările. Îmbălsămătorii regali, care de-abia își isprăviseră munca, aveau s-o ia de la capăt chiar de a doua zi.

Semenkhere privi la bărbații adunați în odaia sa de lucru: Thutu, Uadj Menekh și-acum Aa-Sedjem. Toți erau niște servitori. Își întoarse ochii spre fereastră: potopul de argint fierbinte, care cădea peste regat, când lichid, când ca o pulbere, îl copleși și pe el. Aton era un zeu splendid. Și, spre deosebire de Ra, nu îmbătrânea niciodată, ci se ascundea doar privirii. Câtă dreptate avusese fratele său să-l așeze pe cea mai înaltă treaptă a Creației!

De-aici înainte cârmuia singur! Un sentiment de plenitudine îi umplu inima pentru prima dată după aproape trei luni. Scăpase de otravă și de

răzbunarea lui Nefertiti. Odată celebrată căsătoria, va fi stăpânul absolut al Celor Două Pământuri. Dragostea pe care i-o purtase fratelui său se va împlini. Îi va succeda regelui defunct, iar sufletul acestuia va trăi în el. Chiar dacă Akhenaton își aștepta renașterea în mormântul din munte.

Rămânea de înfăptuit lucrul cel mai dificil: trecerea de la cultul lui Aton, atotputernic în orașul regal, la reinstaurarea cultelor neglijate timp de șaptesprezece ani, cât ținuse domnia lui Akhenaton.

Îi pofti să plece pe întâiul șambelan și pe noul medic, dar îl opri pe Thutu pentru a se sfătui cu el.

— Marii preoți, zise Semenkhere, mângâind cu palma brațul jilțului, ce reprezenta un cap de leoaică, nu așteaptă decât un prilej ca să se simtă jigniți. Totdeauna trag foloase din asta, găsindu-și așa-zise motive pentru răzvrătire și otravă.

La auzul cuvântului „otravă", Thutu, așezat în fața lui într-un jilț de abanos incrustat cu fildeș, clipi repede de câteva ori. Semenkhere observă. Chiar asta urmărise, să-și prevină vizirul că știa mai multe decât arăta. De altfel, Thutu observase că jilțul monarhului nu aparținea mobilierului obișnuit al odăii în care se aflau. Așadar, Semenkhere ceruse să-i fie adus anume din magazii. Oare capul leoaicei, zeița răzbunării, Sekhmet, se voia un avertisment?

— Îți cer să găsești un mijloc de a-i îndemna să vină aici pentru a pregăti, cu o atitudine binevoitoare, ceremoniile de încoronare.

— Mă însărcinezi, Majestate, să fac pe îmblânzitorul de cobre, răspunse Thutu.

Semenkhere zâmbi.

— Cobra este păzitorul coroanei, i-o întoarse el, făcând aluzie la reptila al cărei cap apărea pe dubla coroană regală. Căci vreau să faci să danseze împreună patruzeci și două de cobre. Patruzeci și trei, mai exact, căci trebuie să-l punem la socoteală și pe Panesy.

— Firește că divina ta înțelepciune a înțeles deja, Majestate, că or să-ți ceară să înalți un templu al lui Amon la Akhetaton și să fii încoronat la Theba.

— Nu sunt împotriva încoronării la Theba. Doresc în schimb ca ei să respecte orașul Akhetaton așa cum l-a gândit și construit fratele meu.

— Atunci va trebui să le mărim partea ce li se cuvine din tributuri.

— Fie. Însă nu vreau ca populația din Akhetaton să vadă că memoria fratelui meu e călcată în picioare.

— Asemenea sentiment îți face cinste, Majestate. Dar unde le vom reuni pe cele patruzeci și două de cobre?

— În marele templu al lui Aton?

— Or s-o ia ca pe-o jignire, Majestate. Îngăduie-mi să-ți dau un sfat: primește-le chiar aici, în palat.

— Bine. Trimite scrisorile cuvenite.

♀

Ca în fiecare seară, Ra își schimbă barca pentru a fi purtat vreme de douăsprezece ore prin lumea spiritelor de jos. Și tot ca în fiecare seară, devenea un moșneag, Atum. Așezat în barca nopții, se lăsă cuprins de nostalgie. Își aminti inima ușoară a copilăriei, dar și muzicile tinereții.

Fiica sa, Hathor, îi observa pe oameni, pe care-i învăluia în lumina sa rece.

Și astfel, zeița văzu o tânără trecând de poarta grădinilor palatului prințeselor și furișându-se prin umbra sicomorilor spre un tufiș. Aici o întâmpină un tânăr care o îmbrățișă în tăcere.

— Ai aflat?

— Că Pentju a murit? Da, bineînțeles. Doar despre asta se vorbește. A fost otrăvit?

— Nu. Pur și simplu i-a stat inima sau poate creierul i s-a făcut fărâme. Semenkhere l-a făcut să mărturisească tot. Iar Pentju n-a putut să îndure

umilința. Nu pot să-ți descriu ce încercare grea a fost pentru mine…

— Ai asistat la discuție? întrebă surprins Nefer Heru.

O luă de mână pe Meritaton și-i lipi palma de pieptul lui.

— Nu, eram ascunsă după o draperie.

— Cum i-a smuls mărturisirea?

— Îi povestisem eu mai devreme ce-am auzit în pavilionul arhivelor.

Nefer Heru clătină din cap.

— Cum ți s-a părut Semenkhere?

— Ai avut dreptate: n-a avut nicio legătură cu otrăvirile. Își dă foarte bine seama că e prins în menghină. Pentju i-a dezvăluit că preoții voiau să-l otrăvească și pe el. I-a numit pe conducătorii complotului. Marii preoți Humose și Nefertep. Semenkhere e un om cu mintea ascuțită și prudent. Însă nu știu cum o să iasă din capcană.

— Când va avea loc nunta voastră?

— N-a zis. Dar nu mai devreme de zece zile, fără nicio îndoială.

— N-o să ne mai putem vedea.

— Ți-am spus: nimic nu ne va despărți.

— Dar o să locuiești cu el… Palatul regal e mult mai bine păzit decât cel al prințeselor…

— Nefer Heru, voi găsi o cale. Vom găsi.

El îi sărută mâna.

— Am devenit ca o mamă pentru surorile mele, continuă ea. Cum o să le las singure, în grija doicilor? Adineaori, slugile au găsit-o pe Ankhensepaton plângând la picioarele unei statui de-a mamei… Poate că nici nu voi părăsi palatul prințeselor… Nu știu. E prea devreme să mă pronunț.

— Și dacă te îndrăgostești de Semenkhere? întrebă el după un timp. Va trebui să dormi cu el… Pare un bărbat plăcut…

— N-am două inimi, răspunse ea. Și n-am chef să mă gândesc acum la ce spui tu.

Se simțea distrusă. Și ora era prea târzie ca să-i ceară celui care se apropie de trupul regelui una din acele mici pastile negre pe care mama ei le lua ca să doarmă și să-și alunge tristețea. Apoi își aminti că păstrase câteva într-o cutiuță.

— Pe mâine, zise ea ridicându-se.

El o cuprinse în brațe. Ea își puse capul pe umărul lui, neliniștită de ideea care tocmai îi încolțise în minte: acum n-avea pe lume decât un singur zeu și acesta era Nefer Heru. Toți ceilalți își trăiau viețile lor egoiste. Aton nu-i apărase pe niciunul dintre credincioșii săi. Ba mai rău, îi lăsase pradă răzbunării preoților.

De altfel, zeii ăștia se băteau între ei ca niște țărani beți. N-aveai decât să te uiți la Osiris și Seth…

Meritaton își înălță ochii spre discul lui Hathor, ce cobora pe bolta cerului, și se gândi la ceea ce îi povestise cândva tatăl ei, în cursul uneia dintre rarele lor discuții. El îi explicase ce însemnase religia „dinainte”. Această vacă furioasă, care mai apoi se va da drept zeița bucuriei și a dansului, încercase, când lumea fusese creată, să distrugă rasa omenească, iar tatăl ei Ra se văzuse nevoit s-o îmblânzească pentru a pune capăt măcelului.

„Vacă rea!” își zise Meritaton. Și desprinzându-se din îmbrățișarea lui Nefer Heru, se întoarse în odaia ei.

N-avu nevoie să înghită vreun hap care s-o cufunde în somn. Adormi numaidecât, moartă de oboseală.

♀

Semenkhere hotărî ca Aa-Sedjem să fie de față când se îmbăia, ca să-i îndrume pe maseurii care îngrijeau princiarul trup. Și într-adevăr, chiar din seara aceea, noul medic aduse un balsam pentru mușchi și un unguent cu smirnă care, folosit după ras, făcea să dispară urmele de oboseală de pe chip.

Întins gol pe o masă din mijlocul sălii de baie, Semenkhere puse să i se maseze coapsele și pulpele, în timp ce bărbierul îl rădea, iar manichiuristul îi pilea și-i lustruia unghiile. Aa-Sedjem dădu cele două vase, unul întâiului maseur și celălalt bărbierului, apoi se uită spre Semenkhere cu un aer misterios, aproape poznaș.

— Ce e?

— Mărite rege, stăpâne, Pentju nu e mort!

Semenkhere îl îmbrânci pe bărbierul înspăimântat și se ridică dintr-o mișcare.

— Cum?

— Când servitorii îl duceau acasă în lectică, povesti Aa-Sedjem, abținându-se să râdă, a cerut apă. Cărăușii au scăpat lectica din mâini și au rupt-o la fugă urlând. Doar cel mai bătrân dintre servitori și-a biruit spaima și a ridicat perdeaua lecticii. A văzut că Pentju trăia și le-a poruncit celorlalți să-i aducă degrabă apă. Din fericire, cortegiul ajunsese aproape de bucătăriile palatului. Pentju a înțeles că-l socotiseră mort și a pus să fie biciuite slugile.

Semenkhere izbucni în râs. Maseurii, bărbierul și servitorii de la sala de baie se prefăcură că-l imită, după cum era obiceiul. Apoi se întinse la loc și-i lăsă pe servitori să ofere viitoarei sale persoane divine îngrijiri atente.

— Cum se explică aparenta lui moarte? întrebă.

— Și-o fi pierdut cunoștința din cauza nemulțumirii…

Aa-Sedjem nu știa nimic despre mărturisirea lui Pentju. Cum putea să știe că predecesorul său era nemulțumit? se întrebă Semenkhere. Își ridică brațele pentru ca bărbierul să-l radă la subsuori. Apoi, maseurul isprăvindu-și treaba, manichiuristul se aplecă asupra unghiilor de la princiarele picioare. Ca și pe cele de la mâini, le pili, le curăță pielițele și le lustrui cu grăsime fină de rață, parfumată cu iasomie.

— Ce nemulțumire? îl iscodi Semenkhere pe Aa-Sedjem.

— Nu știu, regele meu, însă dacă discuția cu tine ar fi decurs bine pentru el, mă îndoiesc că i s-ar fi făcut rău.

Hotărât lucru, acest medic era pe cât de frumos, pe atât de isteț. Semenkhere își zise că ieșise în câștig.

Se ridică și intră în bazinul cu apă. Întâiul servitor al băilor îi turnă apă caldă pe umeri, tors, picioare, după care se apucă să-i fricționeze corpul cu fibră de dovleac sălbatic, unsă cu săpun. Al doilea servitor se îngriji de sex, fese și de labele picioarelor. Al treilea clăti din belșug cu apă proaspătă și parfumată, viitoarea persoană divină.

Aa-Sedjem urmărea scena cu o privire în care nu se citea nimic.

Întâiul servitor șterse trupul următorului zeu incarnat și-l masă cu ulei de santal. Bărbierul îi unse fața cu unguentul cu smirnă și, când termină, manichiuristul deschise trusa regală de toaletă, din abanos și fildeș, luă din ea un vas mic și o pensulă și contură cu o dungă de cremă din antimoniu ochii splendorii divine.

Semenkhere se simți reconfortat.

Mai-marele garderobei îi aduse o tunică din pânză fină de in și-l ajută pe viitorul rege să se îmbrace. Apoi luă din mâinile unui servitor suportul cu peruca regală și se întoarse spre stăpânul său care luă peruca și și-o potrivi singur. Doar medicului îi era îngăduit a atinge capul unei persoane regale.

Mai-marele garderobei oferi apoi viitoarei persoane divine o oglindă ca să judece rezultatul și aruncă pe furiș o privire spre cel care se apropie de trupul regelui. În sfârșit, îi întinse stăpânului său o tavă de abanos pe care erau așezați cerceii regali, două perle montate în discuri de aur. Semenkhere și-i prinse de lobii urechilor. Întâiul servitor îl ajută pe stăpânul lumii să-și încalțe sandalele.

Semenkhere era gata. O slugă îi aduse un pahar mare cu vin rece, amestecat cu esență de trandafiri. După care, cu degetele de la picioare lucind și fața destinsă, Semenkhere își prinse centura în jurul taliei și părăsi sala de baie, urmat de Aa-Sedjem, sub privirea îngândurată a mai-marelui garderobei.

♀

Semenkhere cină a doua zi cu Tutankhaton, Thutu și Aa-Sedjem. Vorbiră despre nenumăratele sarcini ce-i așteptau, începând cu adunarea preoților, funeraliile lui Nefertiti, convocarea lui Maya și schimbarea componenței Consiliului regal.

Tutankhaton asculta cu aerul grav al unui elev sârguincios în preajma profesorilor săi. Semenkhere se retrase devreme și-l rugă pe Aa-Sedjem să-l urmeze în camera sa. De mult timp îl chinuia spatele, iar emoțiile de peste zi făcuseră să-i revină durerile, după cum îi explică medicului. Acesta păru să încuviințeze, dispăru o clipă și se întoarse cu un sipet din lemn de cedru. Scoase din el un vas cu unguent, îl destupă și-l rugă pe Semenkhere să se întindă pe burtă. Mirosul alifiei, înțepător și reconfortant, umplu încăperea. Viitorul rege recunoscu aroma de camfor, amestecată cu o alta, amară și necunoscută. Aa-Sedjem îi unse spatele și începu să-l maseze. Îi frământă mușchii de pe ceafă, umeri și omoplați, după care coborî lent pe spinare spre șale. Semenkhere își lepădă pânza din jurul șoldurilor. Medicul îi masă mai întâi fesele, apoi coapsele și pulpele. Urcă iar spre ceafă și apăsă cu latul palmelor de-a lungul vertebrelor, care trosniră. Semenkhere oftă de plăcere și se destinse. Își închipui că era o bucată de lut în mâinile unui sculptor ce-și pregătea lucrarea. Se întoarse cu fața în sus. Aa-Sedjem făcu o pauză abia simțită. Se apucă să-i maseze brațele și iarăși coapsele. Îi frământă mușchii picioarelor, până la degete, pe care le îndoi înainte

și-napoi ca să le redea flexibilitatea. Semenkhere zâmbea.

— Lucrarea mea e încheiată, Majestate, zise în sfârșit Aa-Sedjem.

— Nu întru totul, șopti Semenkhere. Întinde-te lângă mine.

Trecuseră luni întregi de când nu-l atinsese nimeni. Și tot atâtea de când el însuși nu atinsese un trup. Chiar dacă invitația îl surprinsese, Aa-Sedjem n-o arătă. În schimb, Semenkhere fu surprins de ceea ce se întâmplă în continuare.

Dar un rege divin e stăpânul inimilor și trupurilor. Cum ai putea să nu-l iubești cu toată ființa? Ar mai rămâne de aflat, se zice, ce zeu ar încarna el de-acum.

Adormi și visă cum cobra regală triumfa, înlănțuindu-i fruntea.

Când se trezi, văzu că mâna lui Aa-Sedjem, încă adâncit în somn, odihnea pe umărul său. Și hotărî să-l numească în Consiliul regal.

♀ Capitolul 17

SLUJITORUL ORDINII

Thutu, întâiul scrib și colaboratorii lor își așteptau în picioare stăpânul, în ușa odăii sale de lucru. Li se alătură și Tutankhaton. Își salută cu afecțiune fratele și-i întinse o floare de lotus, apoi luă loc într-un jilț lângă el. Un servitor aduse o vază din sticlă albastră în care puse floarea. Semenkhere îl chemă pe Aa-Sedjem și-l înștiință că va face parte din Consiliul regal. O numire firească având în vedere că Pentju cel revenit la viață avea să devină mai-marele arhivelor.

Aa-Sedjem, calm și zâmbitor, se pierdu în cuvinte de recunoștință. Spera, zise el, că umila sa știință să-l mulțumească pe regele care citea în inimi și care era stâlpul dreptății. Era același om

care, cu câteva ore mai devreme, dormea cu mâna pe umărul stăpânului său.

Semenkhere îl chemă apoi pe Maya. Deși general al stăpânului Celor Două Țări, titlurile sale militare căzuseră în uitare, căci de doi ani încoace nu mai luase parte la nicio campanie, ceea ce nu-l împiedica însă să-și primească solda de general. Adevăratele sale sarcini erau cele de intendent al Casei regelui. Înălțat în rang de Nefertiti, fusese vizir pentru o zi, iar Pentju, în timpul mărturisirilor sale, subliniase motivele pentru care Maya trecuse după aceea de partea lui Semenkhere: purul instinct de supraviețuire.

Probabil că bănuia că Semenkhere nu se amăgea în privința loialității sale. Iar asta se văzu limpede îndată ce Maya pătrunse în odaia regală de lucru. Cel poreclit Micul Horus, din pricina nasului său coroiat și a ochilor rotunzi, se găsea la strâmtoare. Aflând, datorită neîncetatelor rumori din palate, că Thutu îndeplinea de-acum slujba de vizir, Maya se uită în stânga și-n dreapta, întrebându-se, fără îndoială, ce avea să se întâmple în următoarele minute. Rânduiți în jurul viitorului lor rege, Thutu, Tutankhaton și scribii păreau judecătorii unui tribunal restrâns. Iar pățania lui Pentju n-avea cum să-l liniștească. Potrivit zvonurilor, medicul fostului rege supraviețuise otrăvirii după o întâlnire între patru ochi cu fostul regent.

Pe deasupra, Maya se găsea într-o poziție mult mai proastă în comparație cu Thutu. Acesta din urmă nu numai că ținuse fățiș cu Semenkhere după ce fusese înlăturat de Nefertiti, dar îl și găzduise. Iar acum, flutura stindardul Neclintitei Fidelități.

Datorită experienței de trei ani ca regent, Semenkhere își dădea seama de întreaga situație și de teama pe care-o încerca noul-venit, însă își luă un aer sever, întrucât nu putea uita că cei doi oameni pe care-i credea devotați lui îl părăsiseră.

Își amintea totodată și un amănunt pomenit de Pentju și pe care îl confirmaseră și iscoadele lui

Thutu, căci chiar și în dizgrație întâiul șambelan își păstrase oameni de încredere la palat, toți știind că aceia care au avut puterea pot să și-o recapete într-o bună zi: Maya fusese ibovnicul lui Nefertiti.

— Maya, rosti Semenkhere, vreau să ne spui aici, cu toată seninătatea, motivele care te-au îndemnat să împărtășești părerea potrivit căreia eu nu eram bun pentru titlul de regent, în timp ce răposata soție a regelui nostru era.

— Majestate, răspunse Maya, menirea unui supus e să vegheze ca ordinea să domnească în regat și să se ferească de orice vorbă sau faptă ce-ar putea tulbura pacea tronului. Or, mie mi-a spus Înălțimea Sa Ay că preoții și armata doreau stăruitor ca puterea să-i revină soției marelui nostru rege. Înălțimea Sa Ay mi-a vorbit de tulburările ce-ar putea izbucni în provincii, mai ales la Memphis și la Theba. Așa că m-am declarat de partea lui.

— Vasăzică din fidelitate față de tron l-ai părăsit pe regentul numit de fratele meu, regele?

Întrebarea, ce putea încurca pe oricine, îl făcu pe Thutu să ridice din sprâncene. El și cu Tutankhaton nu pierdeau niciun cuvânt al interogatoriului, la fel ca întâiul scrib și ceilalți, firește. În ceea ce-l privea, Semenkhere își spuse că Maya era sincer, fără îndoială, și că nu știuse despre otrăvirea lui Nefertiti, altminteri ar fi urmat exemplul lui Thutu.

— Majestate, ești judecătorul meu. Dacă m-aș fi răzvrătit, aș fi fost îndepărtat din Consiliu, ori mai rău. Întrucât nu dispun de nicio putere, gestul meu s-ar fi dovedit zadarnic pentru toți și pentru mine însumi. Așa că m-am abținut să-mi dau pe față sentimentele. Am rămas în Consiliu. Poate că un zeu m-a călăuzit spre o asemenea hotărâre căci asta mi-a îngăduit mai târziu să pun în valoare dreptul tău legitim la tron. În cele din urmă, astfel am fost de folos divinei tale persoane.

O cuvântare iscusită, dar și lămuritoare. Maya era un slujbaș desăvârșit: se supunea administrației aflate la putere, oricare ar fi fost ea. Poate că aceeași supunere îl silise să accepte rolul de ibovnic al lui Nefertiti. Se număra printre acei oameni care sfidau imaginea trădătorului: când trădau, o făceau din datorie. Însă când își făceau datoria, pe cine, oare, trădau?

— Și cum ți se pare situația în prezent? întrebă Semenkhere.

— Majestate, în afară de inspirația divină, ai trei ani de experiență a puterii. Cunoști năzuințele regatului, ale preoților și armatei. Eu, unul, doresc ca pacea să pogoare în inima preoților.

— Ce vrei să spui?

— Că puterea ta ar spori dacă încuviințezi cultul lui Amon în loc să i te împotrivești.

— La Akhetaton? întrebă Semenkhere surprins.

— Hotărârea aparține doar divinei tale înțelepciuni. Însă lasă-mă să dau glas și dorinței de a te încorona la Theba. Și chiar de a te stabili acolo.

O clipă se așternu tăcerea. Semenkhere îl chemase pe Maya ca să-l învinuiască în fața tuturor, dar realiză că fostul vizir era un om chibzuit. Maya era un slujitor al Ordinii.

— Vrei să zici că ar trebui să reneg opera fratelui meu mult iubit? întrebă Semenkhere.

— Majestate, spiritul tău de dreptate socoate de cuviință să mă pună la-ncercare, iar eu mă supun bucuros întrebărilor tale. Însă opera fratelui tău mult iubit urmărea să asigure splendoarea regatului, nu să-i pună pe moștenitorii săi în încurcătură.

Semenkhere găsi că e nimerit să încheie interogatoriul. Se feri, de asemeni, să facă vreo aluzie, cât de mică, la ceea ce știa despre relația dintre Maya și defuncta regină.

— Bine, grăi el, mi-ai răspuns la întrebări și sunt mulțumit. Te numesc intendent al vistieriei.

Îmi vei da socoteală mie și vizirului meu Thutu.

Maya păru sincer ușurat. Intrase în odaia de lucru a lui Semenkhere crezându-se condamnat. Și iată că era ridicat în rang. De bună seamă, intendentul vistieriei era al doilea titlu ca importanță după vizir. Semenkhere făcu semn întâiului scrib să întocmească actul de numire. Noul vistiernic sărută cu multă căldură mâna lui Semenkhere și se plecă.

Când rămase singur cu fratele său, Tutankhaton rosti:

— Țara noastră nu iubește cultul lui Aton.

Semenkhere fu surprins de maturitatea cu care acest băiat, așa delicat cum părea, prinsese esența discuției.

— Nu, ce-i drept, răspunse el. Fratele nostru a vrut să-i înlocuiască pe toți ceilalți zei.

Băiatul încuviință din cap.

— Și au murit mulți oameni, nu?

— Da, recunoscu Semenkhere, din ce în ce mai surprins.

— Fratele meu. Apoi soția lui. Și alții.

Își întoarse spre Semenkhere chipul pur și gingaș, potrivit mai degrabă pentru jocurile vârstei lui, decât pentru cele din odăile de lucru ale regilor.

— Nu vreau să mori. Cred că trebuie să fii încoronat la Theba.

Auzindu-i cuvintele, Semenkhere încremeni de uimire. Fratele său mai tânăr era, cu adevărat, un bun jucător de dame.

♀

Invitată la masa de prânz de către viitorul ei soț, Meritaton îi răspunse cu toată curtoazia. Orice ocazie era bună ca să-și mute pionii.

Îl întrebă ce dată prevăzuse pentru nunta lor. El îi răspunse că, părându-i-se mai înțelept să se celebreze toate ceremoniile la Theba, oraș întru totul străin, nu putuse încă să aleagă o zi anume. Ea rămase descumpănită. Theba! Crescuse la

Akhetaton. Singurătatea ei era și-așa destul de mare aici. Ce s-ar întâmpla cu ea în acel oraș unde nu pusese niciodată piciorul și unde risca, în special, să-l piardă pe Nefer Heru.

— Și o să mergem cu toții la Theba? protestă ea. Și surorile mele?

El înțelese că era speriată.

— Există totuși o sumedenie de thebani care sunt fericiți să trăiască acolo, căută s-o liniștească el cu un zâmbet.

— Dar… opera tatălui meu… lăcașul regalității… Nu se potrivește deloc cu ideile lui… Tata ura Theba!

— Cunosc sentimentele tatălui tău, răspunse el. E adevărat că iubea numai Akhetaton, deoarece era creația sa. Însă un rege nu poate să-și urască pământurile, nici orașele, Meritaton. El e și regele Thebei, al Memphisului și al tuturor orașelor din vale.

Ea părea din ce în ce mai supărată.

— Te-ai supune acestor preoți care au pus să fie uciși tata și mama? Fratele tău? Care au plănuit să te omoare și pe tine? N-ai făcut deja destul cu numele de încoronare pe care l-ai ales? Îl prezinți pe tata drept iubit de Ra… Ce-ar fi zis el de asta! Dar a trebuit să te lași influențat…

Prințesa se frământa, iar Semenkhere o privi mirat.

— Mă gândesc, răspunse el cu un calm măsurat, că puterea va fi întărită dacă nu-și risipește forțele luptând împotriva supușilor săi. Apoi se uită țintă la ea. Dacă ne-am încăpățâna să păstrăm Akhetaton ca o insulă izolată a puterii regale, și viața ta ar fi în primejdie, rosti el apăsat.

Argumentul avu efect. Meritaton rămase tăcută și începu să ciugulească dintr-un copan de pui. Voise să-și mute prima pionii, dar el o învinsese clar.

— Atunci cred c-ar fi bine, în memoria fratelui tău, să salvăm, pe cât posibil, aparențele, zise ea.

— O idee mult mai înțeleaptă, recunoscu el, luând cu o lingură din lemn dintr-o farfurie cu mâncare de bob și ceapă.

— Ceremoniile ar putea avea loc la Theba, apoi ne-am putea întoarce aici.

— O să chibzuiesc la asta, zise el împăciuitor. Aștept ca marii preoți să se întâlnească și să-mi facă apoi cunoscută părerea lor.

— Unde se vor aduna?

— Aici, la Akhetaton.

El o privi atent, aparent curtenitor, stăruind asupra rotunjimilor ei. Avusese, avea încă o viață amoroasă?

Prânzul se încheie cu fructe, curmale mai precis. Ea, la rândul ei, îl cântări din ochi pe viitorul său soț, incapabilă să se pronunțe chiar și față de ea însăși, displăcându-i mai ales ideea de a urî un bărbat cu care și-ar împărți viața. Era fermecător și, negreșit, inteligent. O dovedise cu prisosință în ultimele zile. Ea îl crezuse moale, însă el era doar prudent, dacă nu chiar viclean. Dar nu se simțea capabilă să viseze, fizic vorbind, la el. „Inima mea e în altă parte”, își spuse ea.

— Ce-ai hotărât în legătură cu funeraliile mamei? îl întrebă.

— Ce-am hotărât? repetă el uimit. Va fi îmbălsămată și va merge, potrivit dorințelor fratelui meu, să-și aștepte renașterea alături de el, în munte.

— Vei fi prezent?

— Bineînțeles, răspunse el. A fost soția fratelui meu.

— Ai ținut mult la tata?

— A fost zeul întrupat, rosti Semenkhere, de parcă vorbea cu el însuși.

Meritaton se întrebă cum se împăca devotamentul viitorului ei soț față de Akhenaton cu ceea ce ea socotea o trădare a operei, ba chiar și a numelui celui dispărut. Ankh-Kheperu-Ra, într-adevăr!

Dar trebuia să supraviețuiască.

Când se întoarse în palatul prințeselor, auzi chiar de pe scări cum doica o dojenea cu înverșunare pe Ankhensepaton. Aceasta avea chipul crispat, gata să izbucnească în lacrimi.

— Ce se petrece? întrebă Meritaton.

— Am prins-o jucându-se în grădină cu un băiat din popor!

— Tu nu ești tot din popor?

Doica se uită la ea înmărmurită.

— Dar, stăpână… Regina n-ar fi îngăduit așa ceva niciodată.

— De-acum eu poruncesc aici, zise Meritaton apăsat. Îl cunosc pe băiat. Sora mea are dreptul să se joace cu el.

— A chemat gărzile ca să-l gonească! strigă Ankhensepaton.

— Doică! se răsti Meritaton. Spune-le gărzilor să se ducă să-l caute pe băiat. Îl cheamă Pasar.

Celelalte doici ascultau, din cale afară de uimite. Un sfert de oră mai târziu, comandantul gărzilor veni să-i dea de știre lui Meritaton că-l găsise pe Pasar. Ankhensepaton alergă înspre grădină. Doica îi aruncă lui Meritaton o privire plină de reproș.

— Înțelegeți odată, îi zise prințesa, că locuim într-un palat, nu într-o temniță.

Dar o spusese mai degrabă ca să se convingă pe ea însăși.

Intră în odaia sa, a cărei fereastră era larg deschisă și-de-abia își stăpâni un strigăt. O bătaie de aripi grăbită biciuise aerul din dreptul ferestrei, însoțită de un țipăt ascuțit. Un porumbel zăcea pe jos, rănit, dar încă viu. Tocmai scăpase din ghearele unui uliu.

Meritaton luă porumbelul în mâini. Pasărea se zbătu. În ochi i se vedea groaza. Meritaton scoase un strigăt. Rochia și degetele îi erau mânjite de sânge. O doică sosi alergând.

— Apă! Să mă spăl! Vedeți dacă pasărea asta poate să mai trăiască…

Prințesa credea în semne prevestitoare. Doica îi luă porumbelul din mâini, îl cercetă și se întoarse spre ea:

— Da, va trăi, răspunse.

— Vreau să fie îngrijit ca și cum ar fi al meu.

— Da, stăpână.

Prințesele veniră într-un suflet. Ankhensepaton și sora mai mare se priviră o clipă, fără să rostească vreun cuvânt.

— După ce-o să se vindece, o să-l așezăm laolaltă cu mierla, zise Ankhensepaton.

Ca la comandă, aceasta din urmă începu să cânte în colivia ei de pe terasă.

Două păsări captive.

Prima servitoare o ajută pe Meritaton să-și desfacă rochia și-i aduse o alta.

♀

La ora îmbăierii, Semenkhere îl aștepta pe Aa-Sedjem, ca de obicei. Mai-marele garderobei, Autib, îi dădu de știre că cel care se apropie de trupul regelui lua în primire ierburile de leac și produsele rare care i se trimiteau din țări îndepărtate și că prin urmare va mai întârzia.

Întrucât Aa-Sedjem era cel care avea privilegiul de a fricționa divinul trup, cu ajutorul băieților de la baie, Autib se oferi să-i țină locul, iar Semenkhere acceptă.

Cu câteva luni în urmă, sau mai bine spus într-o altă epocă, Semenkhere îi acordase mai-marelui garderobei favorurile sale. Moartea lui Akhenaton și agitația de după aceea întrerupseseră o vreme legăturile dintre ei. Apoi, așa cum se întâmplă adesea când întrerupi o obișnuință și îți pui întrebări despre motivele pentru care ai dobândit-o, Semenkhere își dăduse seama de un lucru: comoditatea n-ar putea ține loc de atracție. Poate că Autib fusese prea supus și îndatoritor ca să-l țină mereu treaz pe acest vânător numit „dorință”. Nu era mai puțin adevărat că apariția lui Aa-

Sedjem îl îndepărtase pe regalul ibovnic de relațiile amoroase cu servitorii.

În timp ce Autib îi masa umerii stăpânului său, Semenkhere văzu că avea lacrimi din ochi.

— Ce ai? îl întrebă.

Lacrimile nu așteptaseră parcă decât această întrebare ca să înceapă să curgă.

— Spune, ce ai?

Băiatul de la baie stătea prin preajmă cu urciorul cu apă parfumată pentru zeul viu. Așadar, Autib nu voia să vorbească de față cu o slugă de rând.

După ce fu șters și îmbrăcat cum se cuvine, Semenkhere îl rugă pe mai-marele garderobei să-l urmeze în odaia sa. Autib izbucni în plâns.

— Ce greșeală am săvârșit pentru a nu mai fi iubit de către divinitatea pe pământ? se dezlănțui el.

— N-ai cum să spui că nu mai ești iubit atât timp ce te-am păstrat în slujba mea, îi răspunse, puțin nesigur, Semenkhere.

— Și trupul mi-era iubit… rosti Autib printre lacrimi.

Semenkhere cântări într-o clipă disperarea și pericolul din vocea lui.

— Anotimpul revărsării apelor ține doar o treime dintr-un an, zise el. Dar am să mă gândesc la cuvintele tale.

Chiar atunci apăru și Aa-Sedjem. Aruncându-i o privire rapidă, Autib dispăru.

♀

Secretarul îi șopti lui Thutu la ureche câteva informații de bună seamă importante, căci vizirul se încruntă, exclamând:

— Adu-l la mine!

Scribii se uitară la el, nedumeriți. Vizirul le făcu semn să plece. Câteva minute mai târziu, secretarul se întoarse, urmat de un bărbat cu mâinile legate la spate cu o funie al cărei capăt era ținut de una dintre gărzi. Secretarul îl rugă pe

soldat să aștepte afară lângă ușa pe care-o închise apoi. Prizonierul tremura din toate încheieturile.

— Iarăși tu! strigă Thutu. Ce aflu că îndrugi acum?

Omul nu răspunse, gâtuit de teamă.

— Spui că sunt ghicitor?

— Vorbește! ordonă secretarul.

Însă niciun sunet nu ieși de pe buzele nefericitului.

— Ai o slujbă sigură la palat, dar întrucât nu te mulțumești să-mi aduci vești proaste, îți permiți să înșiri tot felul de baliverne despre mine? Vrei neapărat să-ți pierzi slujba? se răsti Thutu.

Omul era cât pe ce să se prăbușească, simțind că i se taie picioarele.

— O ciomăgeală zdravănă ar fi prea blândă pentru tine, nemernicule! Ai vrea, poate, să pun să ți se taie limba?

Omul gemu îngrozit.

— Îți dau un sfat, mă auzi?

Bărbatul dădu nebunește din cap.

— Ha-Uzait, vei spune că vinul te-a făcut să-ți pierzi mințile. Altminteri îți vei pierde limba. Ai înțeles?

— Stăpânul e prea bun, își dete cu părerea secretarul.

— Să primească zece lovituri cu bastonul la tălpi și să i se ia un sfert din simbria de pe luna asta, încheie Thutu.

Secretarul deschise ușa și smuci funia ca să-l târască pe prizonier afară. Mesagerul de-abia își păstră echilibrul. Secretarul îi transmise gărzii sentința.

— Și să fie numaidecât dusă la îndeplinire, adăugă.

Omul scoase un geamăt sfâșietor. Soldatul îl trase după el pe scări. Zâmbind, secretarul închise ușa. După câteva clipe, strigătele lui Ha-Uzait urcară până la fereastră. De zece ori.

♀

A doua zi, înainte ca trupul lui Nefertiti să fie dus în palatul de nord, ritualul de despărțire de răposata regină strânse laolaltă în sala cea mare a palatului aceleași personaje ca la ceremonia desfășurată pentru rege cu cincisprezece săptămâni în urmă. Toți erau acolo, cu excepția lui Ay și a lui Horemheb, plecați spre provinciile lor. Chiar și Pentju era prezent, pe deplin întors la viață. Semenkhere stătea în primul rând. Calm și rece, ca o stană de piatră.

Lacrimile curgeau în tăcere pe obrajii lui Meritaton. O mamă este întâiul trup al copiilor ei.

Moartea sa înseamnă pentru ei o amputare. Iar renașterea ce avea să se petreacă în viitor nu putea să le ofere mângâiere. Căci seninătatea desăvârșită a lumii de dincolo înlătura dinainte toate sentimentele.

Maketaton și Ankhensepaton plângeau și ele.

Și surorile mai mici, pentru că le vedeau pe cele mari plângând.

Tronul dispăruse de pe fața pământului. Și uneltirile și răsplata lor.

Murise o mamă.

♀ Capitolul 18

BOI, OI, GÂȘTE, ANTILOPE ORYX, HIENE ȘI UN MESAJ

„Șaptesprezece vaci la cultivatorul Meketon, din satul Bunătatea lui Amon”, anunță cu voce tare scribul. Colegul său înscrise cifra pe papirusul întins pe tăblița pe care o ținea pe genunchi.

Stătea pe un scaun pliant, la umbra unui pavilion alb, unde se ajungea urcând cinci trepte. Foi dreptunghiulare, acoperite de inventarele turmelor și al diverselor bunuri se adunau teanc la picioarele sale. Alți doi scribi așezați alături făceau socotelile. Mai-marele scribilor nu se îndeletnicea cu nimic, făcându-și vânt cu o frunză de palmier,

mare și uscată, tăiată rotund cu multă măiestrie, întărită cu clei de amidon și împodobită cu imaginea nodului magic.

Toți erau slujbași ai fiscului, doi dintre ei „dați cu împrumut” de către marele templu al lui Amon-Ra din Theba.

Căldura era deja înăbușitoare, iar praful ridicat de animale o făcea de nesuportat. Mai-marele scribilor luă o înghițitură zdravănă de apă din vasul aflat lângă el. Bău lacom fără să atingă vasul cu buzele, turnându-și lichidul rece direct în gâtlej. Sudoarea ce-i șiroia pe țeasta lucioasă îi intra în ochi. Tot ștergându-și-o cu dosul palmei își curățase de mult fardul de antimoniu cu care toți scribii își conturau ochii.

Din când în când, unul sau altul dintre scribi lua două, trei frunze dintr-un mănunchi de khat ce plutea într-un lighean cu apă și le mesteca pentru a rezista grelelor încercări.

De dimineață începuseră inventarul cirezilor de vite din ținutul din vestul Thebei. Și lucrau așa de o săptămână întreagă, din zori până la asfințit. Făceau parte din personalul permanent al administrației, spre deosebire de mulți alții care erau folosiți doar în anumite perioade și se întorceau la stăpânii lor după ce-și îndeplineau sarcinile. Însă nu puteai avea cu adevărat încredere în aceștia din urmă căci adesea erau în cârdășie cu proprietarii și măsluiau cifrele în favoarea lor.

La nevoie, marii preoți le trimiteau prefecților propriii scribi ca să le dea o mână de ajutor. Și o făceau cu atât mai bucuroși cu cât produsele inventariate erau roadele pământurilor ce le aparțineau.

O dată pe an, toți crescătorii de vite din ținut erau obligați să-și treacă animalele pe care le dețineau prin fața comisiei fiscului. Cei care încercau să se eschiveze primeau ca pedeapsă o bătaie pe măsura avutului lor.

Inventarul animalelor se făcea la începutul anotimpului inundației, iar cel al recoltelor – la sfârșitul anotimpului secerișului.

Cu un băț în mână și acoperit de praf din cap până-n picioare, un băiat în pielea goală mâna cireada de vite ce trebuia numărată.

— Treizeci și patru de vite dintre care șase boi, continuă scribul.

Celălalt îi așternu pe papirus spusele.

Un coleg mai tânăr, ce venea dinspre sat, aflat la douăzeci de minute de mers, căra gâfâind patru vase cu apă de fântână, atârnate de umăr cu funii și într-un sac zece pâini rotunde cu miere.

Soseau și ovinele. Behăitul lor umplea aerul.

— Patru antilope oryx, zise mai-marele scribilor, ca să arate că și el e de folos.

Animalele defilară maiestuos cu coarnele lor lungi și negre îndreptate spre cer.

Tocmai atunci, în pavilion se stârni agitație.

— Uite cine vine! exclamă un scrib.

După ce numără iute din priviri gâștele ce pășeau legănându-se în spatele antilopelor, contabilul întoarse capul, la fel ca și ceilalți. Cu neputință! Humose! Marele preot în persoană! Și prefectul! Escortate de purtătorii de umbrele și de scaune, patru țeste lucioase înaintau sub razele fierbinți ale soarelui. Cu siguranță le luase mai bine de-o jumătate de oră ca să ajungă de la templu până aici.

— Treizeci și două de gâște! strigă emoționat contabilul.

Oaspeții de vază ajunseră curând la fața locului. Scribii se repeziră să-și întâmpine stăpânii și le sărutară mâna. Humose și prefectul suiră degrabă cele cinci trepte și se adăpostiră sub acoperișul pavilionului. Scaunele fură numaidecât așezate și oaspeții își potriviră șezuturile în ele.

— Nu vă întrerupeți, spuse prefectul, punându-și mâna pe umărul contabilului. Am venit să văd cum merge treaba. Prea cinstitul Humose a dorit să

verifice el însuși bogățiile din acest an ale ținutului nostru și, ca atare, m-a însoțit.

Se aplecă, luă una dintre foile de la picioarele scribului și o cercetă.

— Bănuiesc că cineva a făcut socotelile.

— Da, stăpâne, se grăbi să-i răspundă un alt scrib. Până azi la ora aceasta, sunt o sută douăzeci și unu de mii șapte sute zece *debeni* de aramă, din care șaizeci de mii patru sute șaizeci *debeni* pentru pământurile aparținând templului Amon.

Humose și prefectul dădură din cap mulțumiți.

Prelevările, adică treizeci la sută din avuția înregistrată temeinic de scribi în documentele lor, vor fi plătite în grâne și pânză de in. Partea fiscului asigura cheltuielile provinciei Theba pentru repararea drumurilor și a canalelor, simbria slujbașilor, întreținerea rezervelor de grâne din hambare și alte asemenea. Partea clerului, scutită în principiu de dări, servea, după ce se scădeau din ea darurile către cei sărmani, la îngrijirea și înfrumusețarea templelor și edificiilor aferente lor și la plata simbriei preoților. Situația ar putea fi mai bună fără lăcomia oamenilor din Akhetaton, care luau pe deasupra cinci la sută pentru cheltuielile militare și, în plus, refuzau să crească partea din tribut ce revenea clerului.

— Vreo înșelăciune? întrebă prefectul.

— Unul sau doi cultivatori ce pretindeau a avea mai puține animale decât știam noi. Ne-am dus la ei și am găsit vitele pe câmp.

— Să fie bătuți, zise Humose.

— Da, prea cinstite stăpâne, și li se va da și o amendă.

— Bine.

— Dar cu pescarii avem, neîndoielnic, aceleași probleme ca anul trecut. E din cale afară de greu să facem inventarul a tot ceea ce prind ei.

— Da, știu, răspunse prefectul, gărzile fluviului nu pot ajunge pretutindeni. N-avem decât douăzeci de corăbii.

Își împreună mâinile în poală și întrebă dacă exista bere. Servitorii se grăbiră să le ofere înalților oaspeți pahare mari, cu gulere de spumă. Humose luă o înghițitură zdravănă și-și trecu apoi degetele peste buze.

— Va trebui să le cerem berarilor din Akhetaton rețeta pe care o folosesc, zise el către colegul său, întâiul dintre preoții de rând al lui Amon. Berea lor e mai acidulată decât aceasta.

Capetele se întoarseră iar spre drumul Thebei. Doi preoți tineri se apropiau cu pas apăsat, în ciuda căldurii. Ajunși în preajma pavilionului, fură opriți de o turmă de porci și puțin lipsi ca niște capre să nu-i trântească la pământ. Reușiră până la urmă să urce treptele. Unul dintre ei ținea în mână un toc în care se afla un sul de papirus.

— Stăpâne, zise scribul gâfâind, la puțin timp după ce-ai plecat, un curier regal a adus acest mesaj.

Humose luă tocul, scoase papirusul și privirea i se opri întâi asupra sigiliului.

— Ankh-Kheperu-Ra, iubit de Nefer-Kheperu-Ra, silabisi el, cu oarecare surprindere. Vântul s-a stârnit cu adevărat la Akhetaton.

— Am înțeles bine? Ankh-Kheperu-Ra? întrebă uimit prefectul.

— Iubit de Nefer-Kheperu-Ra, completă Humose.

Citi mesajul și-și ridică ochii, gânditor, de parcă nici nu vedea animalele ce defilau prin fața lui.

— Douăzeci și trei de porci, anunță scribul.

Humose îi întinse papirusul întâiului preot de rând al lui Amon, care-și savura berea.

— Uluitor! comentă acesta, zâmbind, după ce citi mesajul. Strădaniile îți sunt, în sfârșit, răsplătite, stăpâne. Chiar și numai numele noului rege o dovedește mai presus de orice îndoială.

— Un nume complicat, zise Humose. M-aș fi mulțumit doar cu prima parte. Dar în sfârșit,

tânărul Semenkhere a cutezat chiar să schimbe numele înaintașului său.

Chibzui o vreme, apoi se ridică și-și luă rămas-bun de la prefect, înșirând o mulțime de formule pretențioase.

— Bine, rosti el după aceea. Există niște aspecte ce merită dezbătute în consiliu. Să ne întoarcem.

Porni la drum însoțit de escortă și cei doi mesageri.

— Șase hiene, rosti tare contabilul.

Animalele dungate defilară duse de zgardă, mai mult sau mai puțin supuse, cu boturile adulmecând nerușinate și cu ochi șireți, supravegheate cu nuiaua de stăpânul lor, un tânăr rotofei. Erau de folos pentru alungarea șobolanilor. Dar trebuiau ținute în cușcă până când animalele erau bine închise într-un țarc, unde ele să nu poată ajunge.

♀

Pasar se uită la Ankhensepaton înmărmurit. În mână ținea un ghem de sfoară subțire la capătul căruia atârna un cârlig ascuțit.

— Theba? repetă el.

Ea nu-și dădu osteneala nici măcar să încuviințeze din cap. Auzise bine, de vreme ce punea iar aceeași întrebare.

— Și sora ta vrea să meargă acolo?

Prințesa scutură din cap.

— Dacă mă duc la Theba, vii cu mine?

El chibzui. O întrebare dificilă, mai presus de puterile lui. Cum o să-l lase vreodată tatăl său, intendent al pavilionului vizitatorilor, să meargă la Theba? Unde ar trăi? Și din ce?

— Ar trebui ca tata să fie numit la Theba, spuse el într-un sfârșit.

— O să-i cer asta lui Meritaton.

Chipul băiatului se lumină. La fel și cel al lui Ankhensepaton.

— Theba e mare. Tata zice că e cel mai mare oraș din lume!

Copleșiți de tristețe cu o clipă înainte, cei doi copii își regăsiseră acum veselia.

— Pentru că sora ta va fi regină, poate ne vom căsători la Theba!

Prințesa se posomorî.

— Sora mea zice că mă voi căsători cu Tutankhaton.

— Cu cine? Cine e el?

— Fratele regelui.

— L-ai văzut?

— Da. E de vârsta mea.

Băiatul se posomorî la rândul lui.

— Și eu?

— Nu știu… Meritaton hotărăște.

— Nu mai vrei să te căsătorești cu mine? Ți-am dat mierla…

Ea îi cuprinse ceafa cu mâna.

— Tu ești cel pe care-l iubesc.

El o privi de parcă încerca să descifreze o stelă.

— Vino, îi spuse, arătându-i ghemul de sfoară, să mergem la pescuit.

Porniră în goană spre mal.

De la înălțimea terasei, Meritaton îi observa. Ei, cel puțin, puteau să se întâlnească ziua.

♀

Jos, în palatul de nord, Asekhem, meșterul îmbălsămător, își reluase munca.

Privi cu atenție trupul gol al lui Nefertiti, din care viscerele fuseseră scoase, și se gândi că nu primise decât o treime din plata cuvenită pentru îmbălsămarea regelui. Hotărât lucru, prințesele aveau o sănătate șubredă.

Iar inima defunctei era la fel de vânătă ca și cea a soțului ei.

Problemă neprevăzută: Cu ce să umple orbitele reginei? Hotărî să discute despre asta cu întâiul șambelan Uadj Menekh când o să-l vadă.

Auzise multe despre ochiul stâng al defunctei și se cutremură.

Munca lui era și-așa delicată. Și mai trebuia pe deasupra să se ocupe și de problema cu ochiul malefic!

♀

Să înfrunți soarele amiezii la Edfu, în cea de-a opta lună a anului, era o faptă de vitejie, precum mersul la război. Un milion de săgeți de aur ți se abăteau în fiecare clipă asupra capului. Ca atare, peruca nu era o eleganță fără rost, ci un scut.

Din pricina arșiței, la fel ca toți ceilalți, mânuitorii sacri de harpoane pentru prinderea hipopotamilor stăteau la răcoare pe sub bolți, în partea de miazănoapte a cartierului scribilor permanenți, într-o umbră prielnică siestei. Nicio persoană înstărită nu murise de curând, așa că leviathanii dolofani puteau să se bălăcească liniștiți în noroiul călduț al smârcurilor, aflate la vest de oraș. Nici oamenii nu riscau să piardă pe vreunul dintre ai lor într-una din acele vânători rituale care se organizau pentru celebrarea defunctului. Cu atât mai bine. Pentru că să pornești în urmărirea acestui animal periculos, stând în picioare într-o barcă nesigură, să-i arunci un pește ca să-l faci să deschidă fălcile, să ții bine ca să-i înfigi trei harpoane în bot și să scoți apoi monstrul din apa însângerată, ca să-l dai pe mâna celor ce îl hăcuiau, asta chiar nu era o treabă potrivită pe o astfel de căldură. Fără a mai pune la socoteală că, uneori, vânătorii erau atacați de semenii prăzii lor.

Câteodată unii se întrebau, în taină, de ce fusese divinizat acest animal, sub forma chipului, cu trăsături înfricoșătoare, al zeiței Thueris, dacă tot era măcelărit cu prilejul unor funeralii exorbitante.

Ca întotdeauna la această oră, dintr-a cincea până-ntr-a noua lună din an, la fel ca preoții săi și scribii de diverse ranguri, Tanut-Amarkhis, mare preot în templul lui Horus, zeul protector al orașului Edfu, rămânea în casă, pe care n-o părăsea până pe la ora cinci, când săgețile lui Ra își schimbau direcția și-și mai pierdeau din tărie. De

altfel nici credincioșii, săraci sau avuți, nu se încumetau să iasă din locuințele lor. La Edfu, târgurile se încheiau și cererile se discutau în primele patru ore ale dimineții și în ultimele două ale serii.

Tanut-Amarkhis tocmai isprăvise de mâncat o gustare ușoară: salată de castraveți cu lapte prins, o pâinică rotundă, cu brânză și ceapă tocată, și câteva smochine proaspete. Întins pe pat, la primul etaj al clădirii, situată de cealaltă parte a vastei esplanade din fața templului, verifica o copie a ritualului de purificare a preoților de rang înalt:

> *Salut ție, oh, vas de ars. M-am purificat cu ochiul lui Horus pentru ca să împlinesc ritualurile cu tine. M-am purificat pentru Amon împreună cu alaiul său de zei…*

Deodată desluși un zvon de glasuri sub fereastră, apoi își auzi rostit clar numele. Se ridică și se duse să arunce o privire. Zări doi bărbați. Cu țeste rase. Scribi, vasăzică. O ușoară uimire i se așternu pe chip.

— Ce se petrece?

— Mesagerii regali îl caută pe Tanut-Amarkhis!

— Urcați!

Mesageri regali? Din partea cărui rege? Și cu ce mesaj?

Marele preot deschise ușa. Doi voinici se iviră în prag.

— Venim de la Akhetaton.

Tanut-Amarkhis înălță din sprâncene. Ah da, noul oraș din nord, închinat cultului zeului Aton.

Unul dintre soli îi întinse ceremonios tocul din lemn în care se afla papirusul.

— Dar ce rege v-a trimis?

Întrebare demnă de un necioplit din provincii, însă, ce-i drept, desemnarea lui Semenkhere ca urmaș după succesiunea eșuată a lui Nefertiti se

petrecuse doar acum cinci zile și de-abia peste două săptămâni avea s-o afle tot regatul.

— Fratele răposatului Akhenaton. Noul nostru rege, Ankh-Kheperu-Ra, iubit de Nefer-Kheperu-Ra.

Tanut-Amarkhis rămase cu gura căscată. Nimic altceva decât un nume!

— Cum ați venit până aici?

Alarmată de mișcarea de la etaj la o oră atât de neobișnuită, soția marelui preot apăru și ea.

— Poruncește să li se dea de băut mesagerilor regali, îi zise Tanut-Amarkhis.

— Cu galera regală, răspunse unul dintre aceștia. De fapt, două galere au plecat din Akhetaton, una care să coboare pe fluviu și cealaltă, a noastră, care să urce. Astfel mesajul regal va fi dus în cele patruzeci și două de nome.

Copiii marelui preot apărură dezbrăcați, privindu-i, la rândul lor, iscoditori pe oaspeți. O slugă aduse o tavă cu un urcior și două pahare și-i servi pe nobilii călători. Tanut-Amarkhis clipi des, nedumerit. Chiar că se întâmpla ceva acolo, sus. Ca și colegii săi din Theba, Abydos sau Coptos, ani la rândul nu-i dăduse nicio atenție acelui rege nebun după Aton, care pretindea că nu-l interesează soarta lor. La urma urmelor, provincia mergea la fel de bine și fără consimțământul regal, iar cultele lui Horus și Thueris n-o duceau mai rău. Și iată că noul rege le recunoștea în sfârșit existența și le trimitea în grabă mesageri!

Aceștia își băură cu lăcomie berea și servitorul le umplu iarăși paharele. Tanut-Amarkhis scoase, într-un târziu, papirusul din tocul său și-l desfășură. Aidoma colegilor săi, studie mai întâi sigiliul. Purta într-adevăr numele rostit de mesageri. Citi mesajul prin care era rugat să meargă la Akhetaton pentru înscăunarea lui Ankh-Kheperu-Ra, iubit de Nefer-Kheperu-Ra! Nicicând nu se pomenise așa ceva!

Mesagerii își luară rămas-bun, deoarece erau așteptați pe corabie.

— Ce se petrece? întrebă soția lui Tanut-Amarkhis, privind papirusul pe care bărbatul ei încă îl ținea în mână.

— Noul rege mă roagă să vin la Akhetaton pentru încoronarea lui.

— Avem un nou rege?

Marele preot încuviință din cap, dus pe gânduri. Își zise că, din câte știa el, un singur om putea să-i ofere lămuriri despre aceste întâmplări neașteptate: Humose din Theba.

— Dar o să merg întâi la Theba, se decise el.

În smârcurile lor, hipopotamii mugeau liniștiți, iar pe acoperișurile fierbinți ale marelui templu al lui Horus, șopârlele se încălzeau la soare, înghițind cu plăcere musculițe de vară, cele mai gustoase dintre toate.

♀ Capitolul 19

PREGĂTIRI ȘI RANCHIUNE SAU BUFNIȚA ȘI PAPAGALUL

Cu fața sa turtită și rotundă, cu ochii rotunzi, cu nasul mic și coroiat și buze subțiri, cu umerii căzuți și pieptul umflat, Panesy, întâiul slujitor al lui Aton, adică marele preot al marelui templu al lui Aton din Akhetaton, dădea uneori impresia că e pe cale să-și ia zborul și să se cuibărească într-un arbore sau pe un acoperiș. O cucuvea. Prudent, fin observator și cu o minte ageră. Nimeni nu-și amintea să-l fi auzit vreodată ridicând glasul. Nici să-i fi cerut sfatul în van.

— Cinstea ce mi-o faci e nețărmurită, o, rege, zise el, luând loc la masă, după invitația lui Semenkhere, în dreapta acestuia din urmă.

Thutu așteptă ca prințul Tutankhaton să se așeze, pentru a face și el la fel.

Zece servitori, câte doi pentru fiecare mesean, și doi paharnici așteptau în marea sală a Casei regelui, suficient de aproape ca să audă poruncile stăpânilor. Așezaseră înaintea mesenilor castroane din alabastru, iar în mijlocul mesei un vas mare cu ouă de rață răscoapte, cu boabe de muștar și șofran. Paharele opaline înalte, cu picior, fură umplute cu vin.

La prima înghițitură, ochii lui Panesy se făcură și mai rotunzi. Nici chiar bucătarul lui nu știa să prepare bucate atât de sofisticate și de fine.

— Cinstite Panesy, începu Semenkhere, pregătim ceremoniile de întronare și dorim să-ți cunoaștem părerea.

— Renașterea arborelui regal bucură inima zeilor, răspunse sentențios Panesy.

Un mod de a reaminti că existau și alți zei în afară de Aton. Ce-i drept, marele preot, care avea „urechi” în palate, aflase de mesajele trimise în nome. Mai toți scribii din provincie erau înrudiți într-o măsură sau alta și n-aveau limba legată.

— Ca să reînstăpânim armonia între slujitorii pământești ai divinităților, continuă Semenkhere, i-am rugat pe marii preoți ai celor patruzeci și două de nome să se reunească la Akhetaton.

— Armonia e o binecuvântare cerească, mărite rege, observă Panesy. Ea e rodul inimii zeilor, care bat la unison.

Semenkhere îi făcu semn lui Thutu să ia cuvântul.

— Îți cunoști colegii, grăi vizirul, chiar dacă nu vă vedeți prea des. Ce atitudine crezi că vor adopta?

— Cum să nu se bucure de cinstea regală ce li se face? răspunse Panesy. Tânjesc după atenția regelui Celor Două Pământuri.

Tutankhaton asculta atent acest fel de a vorbi pe ocolite. Remarcă în sinea sa că Panesy nu spusese: „regelui lor”, ci „regelui Celor Două Pământuri”.

— Dar tu, ca întâi slujitor al lui Aton, pe care răposatul rege l-a impus la Akhetaton drept divinitate unică, ce ai de spus?

— Aton n-a fost la origine o manifestare a ființei cu neputință de cunoscut? rosti Panesy cu un zâmbet. Înțelepciunea divinului nostru rege Ankh-Kheperu-Ra, iubit de Nefer-Kheperu-Ra – precizia meticuloasă cu care rosti numele dovedea că înțelesese bine ce simbolizau – este să ude rădăcinile credinței noastre în acest zeu.

Altfel spus, nu vedea niciun neajuns ca Aton să fie reașezat în rând cu celelalte divinități.

— Și cum o să le răspunzi celor care ar observa că voința regală a fost să aleagă discul solar ca zeu suprem? stărui Thutu.

Cu părere de rău, Panesy înghiți ultimul dumicat de ouă cu mușchi. Apoi luă câteva guri de vin ca să câștige timp de gândire.

— N-ai cum să reziști puterii divinităților. Iar Aton, al cărui slujitor sunt, și-a exercitat-o pe a sa asupra regretatului monarh. L-a copleșit cu strălucirea sa până într-atât, încât lumina lui i-a ascuns pe ceilalți zei, așa cum li se-ntâmplă celor care privesc soarele și nu mai pot să vadă clar lumea după aceea. Defunctul nostru rege a fost iubitul lui Aton, încheie el, având grijă să-și îndrepte privirea și spre dreapta și spre stânga, ca o posibilă, dar foarte fină, aluzie la alte legături.

— Crezi tu, cinstite slujitor al lui Aton, că marii preoți vor pune unele condiții? întrebă Semenkhere.

Un servitor așeză pe masă o tavă mare cu friptură dintr-un soi rar de pasăre de curte, cu carnea albă, rezervată celor mai alese ospețe. Panesy aruncă în treacăt o privire pofticioasă spre tavă și răspunse:

— Nu pot spune, mărite rege, ce vor hotărî cei patruzeci și doi de onorați colegi ai mei. Pot doar să presupun că vor spera la un semn care să dovedească voința divinității întrupate care ești tu.

— Ce semn?

Întrucât Semenkhere se servise, Panesy apucă și el cu degetele-i delicate un piept de pasăre albă și se întoarse zâmbind spre gazda sa:

— Numele ales de măritul rege nu-l prevestește deja?

— Înscăunarea la Theba! exclamă Tutankhaton.

Erau primele cuvinte pe care le rostea de la începutul prânzului. Toate privirile se îndreptară spre tânărul prinț și Semenkhere râse din toată inima. Panesy dădu din cap și-l țintui cu ochii săi de pasăre răpitoare pe băiețelul de viță regală.

— Copilul Horus a vorbit.

Isprăvi de mestecat carnea fragedă, roase câteva oscioare de la aripă și adăugă:

— Mai e ceva, mărite rege. Inima nu-și are locul în mijlocul pieptului?

Semenkhere, mirat, recunoscu acest lucru evident și marele preot continuă:

— Și regele nu-i inima regatului?

Urmă o scurtă tăcere, întreruptă de Thutu:

— Așadar regele ar trebui să-și mute reședința la Theba?

Panesy își coborî pleoapele în semn de încuviințare.

— Și ce se va întâmpla cu Akhetaton?

— Va dăinui, ca un dar al lui Aton către făpturile omenești.

— Cum de te împaci așa ușor cu asta, cinstite slujitor al lui Aton?

— Dar cum, Înălțimea Ta, m-aș putea împotrivi unui lucru ce înlesnește gloria regelui și pacea domniei sale?

Admirabil devotament, gândi Thutu, cu singura deosebire că Akhetaton ar deveni cea de-a patruzeci și treia nomă. În plus, pe lângă prețuirea colegilor săi și păstrarea slujbei, Panesy s-ar bucura de privilegiile celorlalte nome: ar scăpa de tutela regală, ar dobândi pământuri și, în sfârșit, s-ar îmbogăți. Într-adevăr, în prezent, potrivit

rânduielilor hotărâte de Akhenaton, nu avea voie să posede decât câteva petice de pământ și trăia aproape în totalitate din generozitatea regală, căci defunctul suveran își strunise preoții cu mână de fier pentru a evita acea aplecare spre câștig de care se lovise de atâtea ori în cazul celorlalți. Thutu își făgădui să-i spună asta lui Semenkhere, presupunând că regele nu și-ar fi dat seama.

— Ești dispus, cinstite slujitor al lui Aton, să-ți pui în lumină aceste păreri în fața colegilor tăi, când ei se vor aduna la Akhetaton? întrebă Semenkhere.

— Mărite rege, însușirea vorbelor înțelepte nu e să reflecte ceea ce oricum este evident? Dacă v-aș fi auzit cuvintele adevărului ce-ți ies de pe buze înainte chiar ca tu să le fi rostit, m-aș fi supus clarviziunii tale?

Ceea ce însemna, de fapt, că Panesy înțelegea ce i se cerea și că era de acord.

Însă Thutu părea îngrijorat. Semenkhere îl întrebă care e pricina.

— Mărite rege, găsesc că le facem o favoare prea mare preoților. Or să-și închipuie că ești gata să te arunci în brațele lor și că dorința ta cea mai arzătoare e să fii încoronat la Theba. Asta o să-i facă să se arate și mai neîngăduitori. De fapt, înscăunarea la Theba trebuie prezentată ca o mare concesie pe care ai binevoi să le-o acorzi numai dacă dorințele îți vor fi pe deplin satisfăcute. Asta i-ar permite cinstitului Panesy să poarte tratative de pe o poziție de forță.

— Dar cum am putea să creăm o asemenea situație?

— Simplu, mărite rege. Pregătește-ți încoronarea la Akhetaton.

Semenkhere, surprins, dar cucerit de propunere, se întrebă totuși dacă ea nu ascundea o trădare din partea vizirului său. Panesy părea și el uimit.

— Cred cu adevărat, mărite rege, că ideea este foarte bună. Cea mai aprigă dorință a lui Humose e

să te încoronezi la Theba. Ar fi primejdios să i-o îndeplinești dacă nu renunță la orice atac pe față împotriva cultului lui Aton.

— Și cum să-mi fac cunoscută intenția de a mă încorona la Akhetaton?

— În acest palat nu există o sală potrivită pentru încoronare. Dă-mi poruncă să construiesc una. Scribii cinstitului Panesy vor avea grijă să răspândească zvonul începerii lucrărilor.

— Care zvon trebuie însă să fie vrednic de crezare. Cât timp ar lua construirea acestei săli?

— O lună, mărite rege, răspunse Thutu.

Tutankhaton asculta, uimit, cum se punea amănunțit la cale planul.

— Să îndrăznesc a adăuga o sugestie, mărite rege? riscă Panesy. Ne-ar fi de bun augur pentru domnia ta ca discuțiile cu colegii mei să înceapă sub semnul slăbiciunii tale. Fratele tău, divinul rege, l-a slăvit pe Aton mai ales la Akhetaton. Așa că seamănă neliniștea în inima colegilor mei propunând să înalți un templu închinat lui Aton într-una din provinciile care îi sunt cele mai ostile. Asta ar arăta în mod vădit că te consideri puternic. Și mi-ar întări, totodată, poziția pe lângă preoți.

— Unde ai vrea să ridic un templu al lui Aton? întrebă Semenkhere, apreciind viclenia aliaților săi.

— La Memphis, mărite rege.

— Memphis! Dar preoții or să strige că-i jignesc!

— Trebuie să plătească pentru favoarea deosebită a încoronării la Theba, mărite rege, nu crezi? răspunse Panesy cu un zâmbet mieros.

— Bine, fie, se învoi Semenkhere.

Apoi zise către Thutu:

— Dă poruncă să se înceapă numaidecât cele două construcții.

Toată lumea încuviință din cap.

După care trecură la desert: curmale și caise cu sirop de miere subțiat cu vin. Dar singurul desert

adevărat, gândi Semenkhere, ar fi pacea inimii.

♀

În locuința sa fortificată din Akhmim, Ay turba de furie.

Stăpân al locului, proprietar de câmpuri imense cu orz și grâu, de culturi de zarzavaturi, de livezi și plantații de palmieri, de turme fără număr și ocupându-se la Qoceyr, pe țărmul Mării Trestiilor, cu negoțul de mirodenii, substanțe aromate, tămâie, terebint, abanos, fildeș, sidef, perle, mărgean, bivoli, maimuțe și alte animale exotice aduse din Kush și din Punt, Ay era unul dintre cei mai bogați oameni din regat. Pe deasupra, era fratele defunctei regine Ty, tatăl răposatei regine Nefertiti, așadar cumnat, unchi și socru de regi, socrul lui Horemheb, unul dintre cei mai puternici generali din Vale. Ca atare, se bucura în toată provincia, chiar și în rândul preoților, de atenții regale. Nimic nu se întâmpla fără ca el să nu fie informat. Nimic nu se hotăra fără să i se ceară părerea.

Casa lui Ay rivaliza în splendoare cu palatele regale. Puterea lui o punea în umbră pe cea a tuturor notabilităților începând de la țărmul Întinderii Verzi până la izvoarele Marelui Fluviu. De-aici i se trăgea și supranumele de „prințul din Akhmim”.

Marele preot din templul lui Min îl informase despre mesajul regal și despre conținutul său. Semenkhere, ticălosul ăla netrebnic și plin de ifose, favorit și concubin al lui Akhenaton, îi chema pe preoții celor patruzeci și două de nome din Cele Două Pământuri la încoronarea sa.

Culmea culmilor, el, Ay, membru al Consiliului regal, nu fusese invitat. De neînchipuit!

Fără îndoială, vreun ordin scris, ce nu ajunsese încă la el, îl înlătura din postul de consilier.

Așezat într-un jilț masiv din fildeș incrustat cu aur, în grădina sa de trandafiri și straturi de crini parfumați, în fața unui bazin cu apă împodobit cu

nuferi și lotuși, sorbea dintr-un pahar cu vin de caise amestecat cu lichior de cocos și-și rumega ura. Își aducea aminte de înfrângerea mârșavă pe care-o suferise la ultima întrunire a Consiliului regal.

Sperase, în adâncul inimii, că plecarea sa grăbită, mânia și amenințările voalate pe care le proferase îi vor face pe ceilalți să revină asupra hotărârii de a-l numi pe Semenkhere urmaș la tronul Celor Două Pământuri.

Dar nu se întâmplase nimic.

Cum de cutezaseră Pentju, Maya, Panesy, Nakhtmin, chiar și Horemheb, propriul ginere, aceste slugi de consilieri regali, să-l sfideze? Maya, care îi datora cariera? Maya, care fusese ibovnicul răposatei regine? Și care, desigur, fusese implicat în complot? Să-i refuze regența? Fundul-de-taur de Horemheb și viermele înfumurat de Semenkhere uitaseră, așadar, că lui și numai lui îi datorau faptul de a fi evitat, în anul 15[11], răzvrătirea garnizoanei din Theba după atacul jefuitorilor beduini? Nu el plătise solda ofițerilor? Nu tot el împiedicase, șase luni mai târziu, răscoala cultivatorilor din noma Abydos, convingându-l pe prefect să reducă dările, deoarece recoltele fuseseră proaste?

Cum de nu pricepuseră scursurile acelea fără minte că Semenkhere pusese la cale otrăvirea propriei cumnate, regina? Regina Nefertiti! Ea, fiica lui Ay, cea mai frumoasă, cea mai nobilă dintre făpturile pământești! Iar mârșăvia se înfăptuise cu ajutorul lui Pentju! Care, de altfel, plătise scump pentru asta, de vreme ce insecta veninoasă de Semenkhere îl otrăvise imediat și Pentju scăpase de judecată.

Și în acest răstimp, îmbălsămătorii goleau și pregăteau trupul, acel trup atât de fermecător, al fiicei sale! În palatul de nord! Căci Semenkhere trimisese rămășițele reginei cât mai departe cu putință.

Ay își șterse o lacrimă.

Asta îi aduse aminte că va trebui, deși îi era silă, să se întoarcă la Akhetaton ca să discute cu îmbălsămătorii și apoi cu întâiul șambelan despre organizarea înmormântării.

Două maimuțe săreau printre ramurile înalte ale sicomorilor care-și întindeau frunzișul des peste grădină. La apropierea lor, un papagal începu să strige:

— *Bin tchaou*! *Bin tchaou*!

Ay își turnă iar vin de caise și se strădui să-și pună ordine în gânduri. Situația trebuia lămurită ca să poată hotărî ce măsuri să ia.

Semenkhere pusese la cale, fără umbră de îndoială, otrăvirea lui Nefertiti. Așa îi spunea rațiunea: vinovatul e întotdeauna cel care trage foloase de pe urma crimei. Pe lângă asta, Nefertiti și Semenkhere nutreau unul pentru celălalt o ură mortală. Iar acum, că aflase de ostilitatea lui Ay în ceea ce-l privea, Semenkhere îl va înlătura din cercurile regale.

Semenkhere fusese ales cu încuviințarea și complicitatea preoților și ale armatei. De ce? Pentru că reprezenta continuitatea și deci legitimitatea dinastică și pentru că, probabil, făgăduise să sporească dotările armatei.

Trebuia să recunoască totuși că acestui papă-lapte nu-i lipseau nici istețimea, nici dibăcia.

Semenkhere și-ar pune pe cap *pschent*-ul[12]. Apoi s-ar grăbi s-o lase însărcinată pe Meritaton sau să facă în așa fel încât ea să rămână însărcinată, pentru a-și asigura urmași. Iar el s-ar vedea îndepărtat pentru totdeauna de tron.

Căci tronul i se cuvenea. Cine ar îndrăzni să tăgăduiască? Era singurul om energic din regat, cel mai experimentat, cel mai influent. Avea mai multă putere decât Horemheb și Nakhtmin laolaltă.

Însă el, Ay, trebuia să-l învingă pe Semenkhere înainte ca acesta să prindă rădăcini. Orice ar fi, trebuia să-l învingă, ca să-și răzbune fiica.

Dar pentru început trebuia să se împace cu Horemheb și cu Nakhtmin.

Își goli paharul cu vin de caise și cugetă.

Purtând la gât un colier de aur prevăzut cu un inel de care se agăța lesa, un ghepard se strecură în grădină, pășind nepăsător. Se uită împrejur, apoi își ridică ochii fardați și botul spre stăpânul casei. Se apropie de el și se opri cu nările fremătânde.

Ay îi aruncă o plăcintă cu carne de pui și îl mângâie pe grumaz. „Toți sunt niște trădători, își zise el. Chiar și gheparzii."

Apoi începu iar să chibzuiască.

Papagalul strigă din nou:

— *Bin tchaou*!

Ceea ce însemna „Impuțitule!"

♀ Capitolul 20

UNDE SE SFÂRȘEȘTE ÎNTINDEREA VERDE?

Reparată, recălăfătuită și proaspăt vopsită, *Gloria lui Aton* luneca maiestuos pe ape, împinsă de cele două pânze mari triunghiulare, de culoare roșie. Situată undeva între *dhow* ce străbătea Marea Trestiilor și *gaiassa* pescarilor și cărăușilor de mărfuri de pe Marele Fluviu, dar mai mare decât amândouă, ambarcațiunea regală avea puntea din spate mai puțin ridicată decât la *dhow* și marginile mai înalte decât pe o *gaiassa,* dar, mai ales, vergile erau situate îndeajuns de sus pentru ca un pasager regal să nu riște a fi lovit în cazul unei rafale de vânt.

Pe puntea din spate fuseseră înșirate zece scaune ușoare. Semenkhere, Tutankhaton și cele șase prințese luaseră loc în ele. Trei doici, pentru cele trei prințese mai mici, se așezaseră în spatele lor, pe niște scânduri. Al zecelea scaun fusese rezervat, un privilegiu extraordinar, unei persoane străine de familia regală: Pasar. De aceea, era doar un scaun

pliant. După nenumărate rugăminți, Ankhensepaton obținuse de la sora ei această favoare deosebită. Semenkhere o găsise amuzantă și i-o acordase fără greutate. Uadj Menekh, înștiințat despre abaterea de la protocol, îl sfătuise totuși pe băiat să nu pescuiască în vreme ce se afla pe corabie, deoarece Ankhensepaton stârnise mare agitație la palat când adusese somnul cel gras pe care i-l oferise Pasar după partida lor de pescuit cu cârligul.

La cea de-a noua oră după miezul nopții, aerul era încă plăcut.

Prințesele, doicile și, bineînțeles, Pasar priveau, minunându-se, priveliștile ce li se perindau prin fața ochilor pe cele două maluri. Băiețandri supraveghind bivolii ce se scăldau, sate, plantații de palmieri, temple, zborul rațelor sălbatice care plonjau în valuri de parcă voiau să se înece.

Imagini care treceau. Un imens basorelief din bronz și argint.

Tutankhaton îl urmărea cu privirea pe acest băiat vioi, remarcând cum râdea împreună cu Ankhensepaton, aplecându-se amândoi peste bord. La rândul ei, Meritaton își observa sora mai tânără și o invidia: bucurându-se de tovărășia lui Pasar, aceasta uitase de temerile pricinuite de mesajul pe care băiatul i-l strecurase cu atâta îndrăzneală acum câteva săptămâni.

Meritaton fiind ridicată brusc la rangul de cap de familie, Semenkhere se gândise să-și diminueze propria neliniște și pe cea a viitoarei sale soții, reconstituind, prin această plimbare pe apă, viața obișnuită pe care prințesa o cunoscuse odinioară. Chiar dacă încoronarea era sigură, niciunul dintre ei nu știa când și unde vor fi uniți în mod solemn prin căsătorie, devenind în sfârșit deținătorii tronului, deoarece nu știau cum vor primi preoții propunerile lui Panesy.

Planul lui Semenkhere era să coboare pe firul apei până în orașul Doi Câini, să pună acolo

piciorul pe pământ pentru scurt timp, să se odihnească și să pornească iar la drum, împinși de vântul de miazănoapte, pentru a ajunge la Akhetaton înainte de a se lăsa întunericul. Fără îndoială, mica lor aventură încălca protocolul, deoarece palatul trebuia să țină doliu după regină. Însă plimbarea rupea monotonia zilnică, ce devenise sufocantă atât pentru Meritaton, cât și pentru surorile sale. Mai cu seamă cele trei prințese mai mici păstraseră doar o amintire vagă a plimbărilor de altădată și se bucuraseră de cea de-acum ca de o sărbătoare.

Durerea lor era atenuată de faptul că pierduseră mai degrabă imaginea unei mame, decât o mamă în carne și oase. Alăptate, apoi crescute de doici, ele o întâlniseră pe regină mai mult atunci când aceasta voia să fie văzute împreună.

De fapt, erau orfane din naștere. Ca atare, niciun sentiment de rușine nu le umbrea bucuria plimbării.

— Dar tu, Maketaton, n-ai tovarăș de joacă? o întrebă Semenkhere pe cea de-a doua prințesă.

Fata clătină din cap, cu o expresie de dispreț pe buze. Ea, una, nu se compromitea prin grădini cu tot felul de necunoscuți.

Semenkhere se întoarse spre Meritaton, pe al cărei chip înflorise un zâmbet ușor. Nu era deloc nevoie să fii mare scrib ca să-ți dai seama că întrebarea îi era adresată și ei. „Chiar n-avea un tovarăș de joacă?” se întrebă el din nou, furișând o privire spre sânii ei micuți și coapsele cărnoase. Ce-i drept, protocolul din palatul prințeselor înlătura în principiu din interiorul acestuia orice persoană de sex masculin care nu era rudă sau slujbaș. Singura abatere era permisă în timpul marilor sărbători când li se îngăduia câtorva fii ai vreunui slujbaș de rang înalt să schimbe cu vlăstarele divine niște formule bine stabilite, și asta sub privirile vigilente ale doicilor și ale scribilor.

Dar, cum-necum, Ankhensepaton reușise totuși să treacă peste aceste interdicții.

Cât despre Meritaton, era posibil ca ea să guste anumite plăceri cu sclavele…

— Pari să-i porți oarece afecțiune acestui băiat, observă Semenkhere.

— El ne-a dovedit afecțiune mai întâi, zise ea cu glas șoptit.

Semenkhere înălță din sprâncene, nedumerit. Meritaton îi povesti despre mesaj și despre ce-i spusese apoi băiatul privind vizita făcută de Ay lui Horemheb, acuzația de otrăvire a lui Nefertiti și îndoiala prefăcută a generalului. Semenkhere se arătă uimit. Maketaton se străduia să tragă cu urechea. Meritaton clipi cu subînțeles spre Semenkhere și-l invită cu voce tare să-și dezmorțească picioarele. El o urmă spre un loc pe punte, opus celui unde Ankhensepaton și băiatul se aplecau să privească valurile.

— Dar cum de știe el toate astea? exclamă Semenkhere.

— E fiul intendentului din pavilionul vizitatorilor. Se duce uneori să doarmă în odăița cu rufărie, învecinată cu sala cea mare. De acolo ascultă ce se vorbește alături.

Semenkhere își încrucișă brațele și medită. Așadar, Humose, Nefertep și Horemheb se înțeleseseră cu mult timp în urmă să impună regența lui Nefertiti. Complotul, inclusiv amenințarea cu revolte în provincii, fusese, neîndoielnic, condus de Ay. Însă dăduse greș. Iar Ay, plin de ciudă cum era, va căuta să-l atâțe din nou.

Căci Ay era acum cel mai mare dușman al său. Semenkhere îl cunoștea: era trufaș, ambițios și hotărât.

Pasar se întorsese chiar atunci râzând cu gura până la urechi. Semenkhere îi aruncă o privire. Cum putea un băiețandru atât de plăpând să joace

un rol atât de important în luptele pentru putere pe care, cu siguranță, nici nu le înțelegea!

— Încuviințez afecțiunea ta pentru el. O să găsesc o cale de a ni-l apropia în mod oficial…

— Nu, îl contrazise Meritaton, ar bate la ochi. E mai bine să fie considerat un simplu tovarăș de joacă al lui Ankhensepaton. Și acum altă problemă: Unde îi vei găzdui pe marii preoți?

Semenkhere ghici la ce se gândea Meritaton.

— Pavilionul vizitatorilor nu poate primi decât cincisprezece oaspeți. Cei mai influenți dintre marii preoți vor fi găzduiți acolo. Mă voi îngriji de asta. Vom vedea unde vor sta ceilalți.

— Sper că Pasar va putea să le asculte discuțiile.

Băiatul era, la urma urmei, prețios.

„Ce situație ciudată! Să te folosești de un copil pentru a lupta împotriva unui bătrân tiranic!” își zise Semenkhere.

Se întoarseră și se așezară din nou pe scaune. Tutankhaton părea dus pe gânduri. Ankhensepaton îi zâmbise doar în treacăt, fără să-i acorde prea multă atenție. Oare prințesa nu știa că-i fusese făgăduită lui? Poate că Meritaton observase melancolia băiatului, căci o chemă pe Ankhensepaton pretinzând că-i deranja pe corăbieri. Ankhensepaton, care înțelesese și ea situația, se așeză lângă micul prinț și îi surâse.

— Unde am ajunge dacă am coborî pe fluviu până la capăt? îl întrebă Tutankhaton pe fratele său.

— La Întinderea Verde.

— Întregul fluviu sfârșește la Întinderea Verde?

— Da, răspunse Semenkhere.

— Atunci înseamnă că e mare, nu?

— Foarte mare.

— Mai mare decât regatul?

Despre asta Semenkhere n-avea idee. Nu-și pusese niciodată problema și nu știa dacă cineva cunoștea răspunsul.

— Nu știu, mărturisi el, cuvinte de neînchipuit în gura unui viitor rege divin.

— Și de ce nu mergem acolo?

— Ne-ar lua prea mult timp. Vreau să fim înapoi în Akhetaton diseară. Iar corabia aceasta nu-i făcută să navigheze pe Întinderea Verde. Mi s-a spus că e din cale-afară de zbuciumată și de primejdioasă.

— N-am văzut niciodată Întinderea Verde.

— Nici eu, răspunse Semenkhere, care își dădea pentru prima oară seama de asta.

— N-am putea merge acolo într-o bună zi?

— Ba da.

— Unde se sfârșește Întinderea Verde?

— Nu știu.

— Știe cineva?

— Am să întreb.

Când mai aveau puțin până la orașul Doi Câini, Semenkhere hotărî să acosteze într-un loc pustiu, întrucât tuturor li se făcuse foame. Călătorii dădură fuga pe după arbori ca să se ușureze. După ce urcară din nou pe corabie, fură deschise coșurile cu merinde, în care se găseau bucăți de pasăre albă fripte, ouă răscoapte, pâine, brânză proaspătă, pepeni, curmale și smochine, precum și urcioare mici, pline cu bere și vin.

Pasar aruncă firimituri de pâine în apă spre bucuria lui Ankhensepaton, căci peștii scoteau capul ca să le înhațe. Curând toți nobilii pasageri îl imitară, spre amuzamentul corăbierilor.

Maketaton propuse să coboare pe mal, însă Meritaton se opuse, căci asta ar fi însemnat că familia regală ieșea din teritoriile palatului, lucru de asemeni interzis de protocolul impus de doliu.

Moleșiți de briza călduță și de vin, călătorii ațipiră pe drumul de întoarcere. Tutankhaton îi convinsese pe Ankhensepaton și pe Pasar să-i împărtășească dorința de a vedea Întinderea Verde.

Semenkhere se lăsă cuprins de nostalgia plimbărilor nocturne de odinioară, în compania

regelui.

Cât de lipsită de griji era pe atunci familia sa!

Meritaton se gândea la Nefer Heru, făgăduindu-și să-l vadă chiar diseară ca să-i domolească neliniștile pe care i le pricinuia plecarea la Theba. Căci vor merge toți la Theba, Meritaton vedea bine asta. Planul lui Semenkhere prevedea această mutare doar pentru a-și face din tot clerul un aliat și a-l învinge pe Ay.

Oftă.

Când corabia ajunse la debarcaderul din Akhetaton, se simți ușurată. Plimbarea nu-i trezise în suflet decât melancolie.

Aștepta cu nerăbdare ca palatul prințeselor să se adâncească în somn pentru a-și întâlni iubitul.

♀

— Regele meu, stăpânul meu, șopti Aa-Sedjem prin întunericul în care scânteia lumina aurie a unei lămpi, te implor…

Semenkhere își întoarse capul spre el, surprins.

— Regele meu, stăpânul meu, țara aceasta e primejdioasă.

— Primejdioasă?

— Regele meu, stăpânul meu, îți sărut picioarele. Autoritatea regală nu mai este apărată în multe provincii. Tâlharii atacă vistieriile și garnizoanele. Nimeni nu-ți vorbește de așa ceva, așa cum nimeni n-a cutezat s-o facă nici pe vremea fratelui tău, marele rege defunct, de teamă să nu-ți displacă. Ucide-mă, dar ascultă-mă înainte.

— Cu siguranță n-am să te ucid, ba dimpotrivă, răspunse Semenkhere așezându-se și punându-și mâna pe pieptul medicului său. Dar cum de știi tu astfel de lucruri pe care nimeni nu mi le spune?

— Noi, scribii, avem părinți și prieteni în provincii. Și chiar la Akhetaton ținem legătura prin scrisori cu scribii din alte nome. Acum o săptămână, întâiul scrib din templul lui Ptah de la Memphis i-a scris fratelui meu, întâiul scrib din templul lui Aton, de aici, ca să-i dea de știre că

mai-marele vistieriei din provincia Ibisul roșu a golit tezaurul și a fugit.

— Cum? strigă Semenkhere indignat. Dar de ce nu mi s-a spus? De ce nu mi-ai spus chiar tu?

— Regele meu, stăpânul meu, știu că vizirul tău Thutu a fost înștiințat de către prefectul din Memphis. L-a chemat la el pe Mahu, căpetenia gărzilor, însă acesta i-a explicat că hoțul fugar e acum oaspetele fiului lui Nefertep, marele preot al lui Ptah. Care dispune de o trupă proprie mult mai puternică decât garnizoana din Ibisul Roșu. Mahu a zis că ar trebui trimisă garnizoana din Memphis ca să-l aresteze pe însuși fiul marelui preot Nefertep și a refuzat să ia asupra lui o asemenea răspundere. Ca atare, nu s-a făcut nimic, deoarece toată lumea știe că tu încerci să te împaci cu marii preoți.

Semenkhere era înmărmurit, indignat și furios. Vasăzică devenise prizonierul propriului plan de împăcare cu preoții. Se ridică și începu să umble de colo-colo prin cameră.

— Regele meu, stăpânul meu, iubitul meu, continuă Aa-Sedjem, acum o săptămână nu mă bucuram de favorurile tale. Numele meu îți era necunoscut. Cum să fi avut prilejul de a-ți spune aceste lucruri? Cu ce drept? Dacă s-ar fi aflat despre dezvăluirile mele, aș fi fost socotit nebun sau aș fi fost ucis.

— Câtă dreptate avea fratele meu să-i urască pe preoți! exclamă Semenkhere. Și sunt toți la fel!

— Nu, nu toți.

— Așadar, zeci de scribi și de slujbași au cunoștință despre fărădelegile pe care tronul nu le cunoaște? întrebă Semenkhere.

— Nu știai aceste lucruri pe vremea când erai regent?

— Nu, nu cunoșteam decât dorința de răzbunare pe care-o nutrea fratele meu față de preoți.

— Puțini oameni l-ar fi informat despre starea regatului. Îți amintești că la moartea fratelui tău,

Thutu, ce era pe-atunci doar șambelan, a poruncit să fie duse la arhive teancuri întregi de documente care se găseau în palatul regal?

Semenkhere se opri și chibzui câteva clipe. Își aminti că, într-adevăr, vrafuri de documente fuseseră mutate, dar atunci nu le dăduse nicio atenție, întrucât ele țineau de trecut.

— Documentele cuprindeau, printre altele, continuă medicul, rapoartele prefecților despre distrugerile pricinuite de către cetele de tâlhari în ultimii doi ani ai domniei lui Akhenaton și despre neregulile privind socoteala dărilor. Thutu trebuia să pună mâna pe ele.

— Cine l-a pus să facă asta?

— Nu știu. Dar lista suspecților e lungă. Mulți au interes ca regatul să se destrame. Nemulțumirea ațâță dușmănia față de tron și nu doar un singur om va încerca să se folosească de asta ca să se dea drept bărbatul puternic, ce reînstăpânește ordinea.

Semenkhere se așeză pe pat copleșit.

— Vrei să zici, șopti el cu glas trist, că, deși nu mi-a fost pusă încă pe cap coroana, ea deja se clatină.

— Regele meu, stăpânul meu, iubitul meu, nu. Nu voi fi niciodată purtător de vești proaste. Vreau să fiu doar motanul ce-ți păzește hambarul.

Semenkhere zâmbi și mângâie obrazul lui Aa-Sedjem.

— La ce șobolani te gândești?

Cel care se apropie de trupul regelui cugetă puțin înainte de a răspunde.

— Două persoane puternice năzuiesc la tron, mărite rege și stăpâne. Nu le vezi?

— Cine?

— Ay și Horemheb.

Semenkhere încuviință din cap. Ba da, le vedea.

— Problema aceasta nu poate fi rezolvată astă-seară. Vino să te odihnești, mărite rege și iubitul meu. Zile lungi ți se deschid înainte.

• PARTEA A DOUA •

LOTUȘII LUI ANUBIS

♀ Capitolul 21

ÎNTOARCEREA ȘACALULUI

A zecea zi de doliu se încheiase de două săptămâni, însă atmosfera din cele două palate era la fel de mohorâtă și de încordată.

În Casa regelui, Semenkhere nu reușea să-și alunge bănuiala că ridicarea unei săli de încoronare și cea a unui templu al lui Aton la Memphis erau capcane întinse de Thutu pentru a ațâța furia preoților și a-i grăbi îndepărtarea de pe tron, dacă nu cumva chiar moartea. Iar cuvintele liniștitoare ale lui Aa-Sedjem nu-i micșorau temerile decât pe durata unei nopți. În plus, se temea ca Panesy să nu dea greș în discuțiile sale cu marii preoți, când aceștia se vor strânge la Akhetaton. În acest caz ar fi nevoit să se încoroneze aici, în palat, și să prelungească periculoasa izolare instaurată de răposatul său frate, deși el năzuia, dimpotrivă, să-i pună capăt, pentru a-și asigura tronul împotriva răzvrătirilor preoților și armatei.

În palatul prințeselor, Meritaton, sigură în ceea ce-o privea de exilul la Theba și supărată la gândul de a nu-l mai vedea pe Nefer Heru, avea toane dintre cele mai nesuferite, care se răsfrângeau și asupra surorilor ei. Până și zglobia Ankhensepaton deveni îndărătnică și provocă un mic scandal când ceru să mănânce pește, la fel ca Pasar. Meritaton potoli această răzvrătire doar convingând-o că, dacă mâncai pește, ți se îngroșau mâinile și picioarele, cusur dezgustător pentru o prințesă.

În provincii, marii preoți nu erau deloc mai liniștiți. Ce li se cerea, de fapt? Unii crezură că

miros o capcană. Alții erau roși de dorința de a vedea Akhetaton, capitala regelui eretic, pe care și-o închipuiau ca pe o cetate a dezmățului și nebuniei, făurită de Apopis însuși înainte ca lancea lui Seth să-l străpungă, dar se temeau să-și calce jurămintele în ochii credincioșilor. Într-un amestec de curaj și curiozitate, și unii și alții plănuiră în sfârșit să pornească la drum, cu încetineala cerută de solemnitatea împrejurărilor. Aproape toți călătoriră pe corăbii, însoțiți de scribii lor. Și o lună întreagă se scurse până să se strângă toți „acolo jos”.

Uadj Menekh, instruit cum se cuvine, dar în mare taină, de către Semenkhere, îi alese pe aceia dintre marii preoți care aveau să locuiască în pavilionul vizitatorilor: doisprezece în total. Locuințele scribilor de pe lângă templul lui Aton îi găzduiră pe ceilalți treizeci, cu încuviințarea lui Panesy. Acesta din urmă radia de mulțumire, căci trecea drept artizanul împăcării naționale.

Semenkhere își însuși părerea lui Aa-Sedjem în privința locului unde se vor aduna toate aceste țeste rase și poruncise să li se pună la dispoziție una dintre sălile mari ale palatului. Însă preoții se arătară nemulțumiți: voiau să discute departe de urechile curioase și preferară să se întâlnească într-una din sălile scribilor, ce ținea de templu.

Lucrurile fură rânduite fără prea multe probleme. Totuși, cu Nefertep, șambelanul avu de furcă, întrucât deschiderea unui șantier pentru templul lui Aton din Memphis, la propunerea lui Thutu, îl scosese din sărite pe marele preot.

— E o provocare? îl întrebă el pe Panesy îndată ce rămase singur cu acesta.

— Frate, putem să acordăm harpele armoniei cerești.

Ca să-și protejeze spatele, Semenkhere socoti că era un prilej bun să-i cheme la el pe Horemheb, Nakhtmin și Anumes, comandantul garnizoanelor răsăritene. În prezența lui Thutu și a lui Maya, îi

anunță solemn sporirea mijloacelor materiale alocate armatei și a trupelor de care.

— Înălțimea sa Ay a fost înștiințat? întrebă Nakhtmin, făcând aluzie la faptul că Ay era comandantul oficial al carelor de luptă.

— Nu. Mă gândesc să reorganizez trupele de care, răspunse Semenkhere sec.

În acest răstimp, muncitorii și sculptorii lucrau de zor la ridicarea marii săli destinate unei posibile încoronări la Akhetaton. Semenkhere o vizitase în ajun. Nimeni nu-și putea închipui că nu era decât un mijloc de a-i strânge cu ușa pe preoți.

Totuși, în cazul în care Panesy ar convinge clerul să-și plece capul, Semenkhere îi trimise degrabă în vechea capitală pe Maya și pe intendentul general al clădirilor ca să cerceteze edificiile din Theba ce i-ar putea găzdui, la o adică, pe rege și pe prințese împreună cu suitele lor. Amănunt nostim: cei doi porniră la drum când Humose, marele preot al templului lui Ptah de la Theba, tocmai debarcase la Akhetaton.

Emisarilor le ajunse o zi ca să verifice dacă vechiul palat regal, reședința lui Amenhotep al III-lea, era încă demn de un nou rege și nu suferise prea tare de pe urma celor cincisprezece ani de părăsire. Firește, foștii servitori regali și hoții șterpeliseră cea mai mare parte a mobilierului ce nu fusese mutat la Akhetaton, însă lipsurile puteau fi îndreptate cu ușurință. Potrivit poruncilor lui Semenkhere, Maya hotărî ce clădiri vor ține locul palatului regal, Casei regelui și palatului prințeselor din Akhetaton. Viitorul rege voia să păstreze, în felul acesta, obiceiul de a-și avea reședința separată de palat, așa cum făcuse fratele său și cum el însuși se obișnuise. Ar fi fost necuviincios ca Aa-Sedjem să se întâlnească, în zori, cu regina pe coridoare. Intendentul general primi sarcina să pregătească o posibilă mutare.

Semenkhere ascultă raportul lui Maya aidoma unui general ce ascultă rapoartele iscoadelor sale

despre fortificațiile orașului pe care se pregătește să-l asedieze.

Când reușea să-și stăpânească bănuielile și temerile, se lăsa pradă unor accese de speranță și încredere. Încoronarea sa ar marca, în sfârșit, renașterea puterii regale, care se sprijinea pe cei doi stâlpi, preoțimea și armata. Da, ar fi demnul urmaș al fratelui său.

Meritaton privea toate aceste întâmplări cu ochi temători, nu doar pentru că se apropia ziua fatidică a unei eventuale despărțiri de Nefer Heru, ci și pentru că i se părea că viitorul rege navighează în ape unde înotau crocodili și hipopotami.

E oare cu putință, cugeta ea, ca aceia care se folosiseră de otravă să fi dispărut cu toții? Pentju nu fusese, la urma urmei, decât unealta puterilor malefice, iar acestea, cu siguranță, nu dispăruseră dintr-odată, ca alungate de o vrajă puternică.

Unele bârfe ale doicilor, întreținute de o slugă din Casa regelui, o puneau pe gânduri. Cel care se apropie de trupul regelui avea, se pare, mare grijă de stăpânul său. Ba chiar dormea cu el.

Și tocmai atunci Ay, bunicul ei, reapăru.

♀

Semenkhere află de prezența lui Ay la Akhetaton de la Aa-Sedjem la ora când întâiul său servitor îi aducea gustarea de dimineață, adică un pahar cu lapte de migdale, o pâine micuță cu miere și caise proaspete. Era dimineața zilei în care marii preoți se adunau în sala colegiului scribilor, din vecinătatea templului.

Crezând că-i păcălește pe servitori, Aa-Sedjem se ferea să arate legătura apropiată pe care-o avea cu viitorul rege, așa că prezența sa în zori în camera acestuia era neobișnuită. În fața mai-marelui garderobei și a slugilor, se purtă cu tot respectul cerut de protocol.

— Stăpâne divin, rosti el, am socotit de cuviință să te înștiințez că un oaspete de vază se găsește în palatul regal.

În afară de familia domnitoare, o singură persoană dispunea de odăi în palat. Semenkhere se încruntă și-i aruncă lui Aa-Sedjem o privire întrebătoare. Calm, acesta adăugă:

— E vorba de Înălțimea Sa Ay.

Bătrânul șacal nu putuse răbda să stea departe de treburile regatului, mai ales într-un moment atât de important ca desemnarea oficială a noului rege și alegerea locului încoronării. Mai rămânea de aflat care va fi următoarea sa mișcare, acum că era în minoritate în Consiliul regal.

— Vreau să mi se dea de știre despre toate vizitele pe care le va face, zise Semenkhere, cuprins de noi neliniști.

— În clipa asta e la palatul prințeselor, se grăbi să-i raporteze Aa-Sedjem, care prevăzuse cererea stăpânului său.

Semenkhere încuviință din cap, se ridică și se spălă în grabă pentru a merge cât mai iute în odaia sa de lucru. Thutu, de asemeni, dădu fuga într-acolo, căci și el fusese înștiințat despre sosirea lui Ay în oraș.

— Să-i retragem privilegiul de a folosi odăile din palatul regal, divine stăpâne?

— Nicidecum. E tatăl reginei defuncte și bunicul viitoarei regine, răspunse Semenkhere. Adună-i pe membrii Consiliului regal ca să-l înlăture din rândul lor. Iar asta să se întâmple până la sfârșitul zilei.

O luptă deschisă n-ar servi la nimic. Mai bine să-i smulgă ghearele bătrânului șacal.

♀

Ca să-și primească bunicul, Meritaton își luă acel aer de bunăvoință semeață și tristă, care fusese una dintre măștile favorite ale mamei sale. Porunci să se așeze față în față pe terasă două jilțuri, departe de urechile curioase.

Legăturile ei cu Ay, ca și cele ale surorilor sale, fuseseră rare și lipsite de profunzime, mărginindu-se la dovezi curtenitoare și obișnuite de afecțiune,

cu prilejul sărbătorilor și al doliului. Cadouri banale, precum perechi de cercei identice pentru cele trei presupuse regine, vase cu nard, oglinzi. Dar niciodată discuții între patru ochi ori gesturi blajine de bunic.

În plus, ea, și numai ea, știa din groaznica mărturisire făcută de Pentju că Ay, chiar dacă nu organizase, aprobase otrăvirea lui Akhenaton. Așa că între ei tandrețea nu prea avea ce căuta.

Ay sosi escortat de doi purtători de evantai, privilegiu regal ce nu i se cuvenea, dar pe care nimeni nu îndrăznea să i-l pună la îndoială. Cei doi rămaseră la ușă, ca și secretarul său și cele două gărzi înarmate.

— Fiică mult-iubită, sufăr de două ori, grăi Ay apucând-o pe viitoarea regină de umeri, după ce ieșiră pe terasă. La durerea pe care-o încerc deja se adaugă cea pe care o resimt pentru tine în astfel de zile atât de grele.

„Șaptesprezece zile ca să-și exprime îndoita suferință e nițel cam mult”, gândi Meritaton, care ghicise scopul vizitei bunicului ei. Îl pofti să se așeze.

— Părinte mult-iubit, compasiunea ta e un balsam desăvârșit.

— Grija pentru viitorul nostru, al tuturor, m-a făcut să-mi părăsesc refugiul de la Akhmim, începu iar Ay să vorbească, luând mâinile lui Meritaton într-ale sale. Prin căsătorie o să consfințești dreptul la tron al unui om nedemn de așa ceva, după cum bine știi. *Ka*-ul nobilei tale mame suferă, negreșit, oh, cât trebuie să sufere!

Ea ridică ușor din sprâncene. Vasăzică venise să împiedice căsătoria? Oare ce voia să-i propună?

Un amestec de sentimente tulburi se învolbură în sufletul ei, aidoma grămezilor de ierburi și rădăcini pe care apele Marelui Fluviu le aduceau în timpul inundației și care, după ce se învârteau la întâmplare, sfârșeau în drobițele de pe maluri, nici

măcar forța șuvoaielor neputând să descurce acele încâlceli fără rost.

— De ce e nedemn? întrebă ea calmă.

— Merit! exclamă Ay cu glas aspru. Omul ăsta e un uneltitor primejdios! Un ucigaș! Știu că a poruncit otrăvirea mamei tale! Și aș vrea să fiu sigur că n-a făcut la fel și cu tatăl tău! Pe lângă aceste crime, se pregătește acum să se supună ca o slugă dorințelor preoțimii împotriva căreia a luptat tatăl tău. O să mute tronul la Theba! O să părăsească Akhetaton! O să renunțe la cultul lui Aton! Cum de nu-i vezi planurile mârșave?

Ea îl privi fără să scoată o vorbă, de parcă reflecta la aceste pretinse dezvăluiri, întrebându-se însă ce urmărea bunicul ei. Credea c-o păcălește cu asemenea acuzații? Se feri să-i mărturisească prea repede ceea ce auzise din gura lui Pentju. Asta n-ar face decât să-i pună propria viață în pericol. Simți că o ia cu amețeli, dar se stăpâni. În ce groapă plină de șerpi se zbătea! Să te temi că vei fi otrăvită sau ucisă de propriul bunic!

— Îți cunosc noblețea sufletului, fiică mult-iubită, vrednică fiică a mamei tale. Nu-ți puteai închipui răutatea ce zace în inima lui Semenkhere. Dar am venit să-ți deschid ochii. Răspunderea pe care o ai față de regat și față de moștenirea tatălui tău e uriașă. Căci tu deții puterea, în numele forței pe care ți-o dă sângele tău nobil.

— Chiar crezi că a otrăvit-o pe mama?

— O știu! răspunse el apăsat.

Ea se împotrivi unui sentiment ce-i dădea târcoale de multe zile: se săturase de oameni. Și făcea asta deoarece Nefer Heru era om și ea nu se săturase de el.

— Și ce propui? întrebă Meritaton, fără a renunța la calmul său aparent.

— Refuză să te căsătorești cu el! Pentru toate motivele pe care ți le-am spus. Voi ști atunci cum să conving Consiliul regal să-l îndepărteze de la succesiune.

O lua drept proastă? El nu mai avea puterea să întoarcă lucrurile în favoarea lui. Meritaton știa cine sunt membrii Consiliului regal și se mira că Semenkhere nu-l izgonise deja pe Ay.

— Și cine i-ar succeda atunci tatălui meu?

Ay o privi țintă cu ochi scăpărători.

— Nu vezi cine, fiică mult-iubită? E nevoie de un bărbat cu experiență, un bărbat puternic.

Vasăzică asta era! Năzuia să urce el însuși pe tron.

— La cine te gândești? întrebă ea, cu o umbră de perversitate.

— Nu-ți dai seama?

— Tu?

Ay încuviință.

— Eu.

Îi apucă din nou mâinile.

— E singura cale de a apăra moștenirea tatălui său!

— Regatul pe care ni l-a lăsat e într-o stare tristă.

— Tocmai! Puterea a fost uzurpată în ultimii ani de acest om stricat și josnic care pretinde să-i urmeze la tron. Semenkhere n-ar face altceva decât să grăbească decăderea regatului! Nu poți lăsa să se-ntâmple asta!

Așadar ar trebui ca ea să se căsătorească, pentru a consfinți succesiunea, cu propriul bunic. El aștepta un răspuns, iar ea întârzia să i-l dea.

— Însă va trebui totuși să aibă loc o împăcare cu preoții…

— Da, dar nu în condițiile puse de ei. Doar un bărbat hotărât va putea să înfăptuiască această împăcare fără să pară că se supune în fața lor ca un laș.

Ei îi venea tot mai greu să se ascundă în dosul măștii. Își aminti de mărturisirile lui Pentju din odaia regală de lucru: Semenkhere nu era vinovat de crimele de care-l acuza Ay. L-ar lăsa ea pe acest tânăr lipsit de răutate să cadă pradă uneltirilor unui

bătrân nebun după putere? Și pentru ce? Oricum, clerul și armata ar sfârși prin a triumfa. Ay ar fi obligat la fel ca Semenkhere, să abandoneze cultul lui Aton și orașul Akhetaton.

Cu mica deosebire că el, Semenkhere, era nevinovat.

Maketaton apăru în ușa terasei, surprinsă de discuția între patru ochi dintre sora sa și bunicul lor. Meritaton îi strigă că o să vină la ea mai târziu.

— Trebuie să trecem iute la fapte, rosti Ay, poruncitor. Trebuie să iei o hotărâre azi. Iar eu am s-o aduc la cunoștința Consiliului regal.

— Trebuie să chibzuiesc, răspunse ea, încercând să tragă de timp.

— Nu! se răsti el. Vreau să te hotărăști chiar acum!

Așadar, numai ea era în măsură să oprească înspăimântătorul plan de război pe care Ay îl urzise.

— Cred, părinte, că greșești în privința crimelor lui Semenkhere, spuse ea, privindu-și bunicul drept în ochi.

— Cum? zise el, înfuriat. Îmi pui cuvântul la îndoială?

— Am auzit cu urechile mele mărturisirea lui Pentju despre comploturile care au dus la otrăvirea tatălui și a mamei mele! grăi ea răspicat. Tu ai pus să fie otrăvit tata.

— Ce tot spui acolo?

Se uită la ea, cu gura căscată de uimire, alarmat precum un șacal ce se pregătește să înhațe un iepure, dar descoperă brusc o cobră în spatele prăzii.

— Întocmai ce-ai auzit adineauri, răspunse ea, cu chipul crispat de mânie.

— Minciuni! strigă Ay. Ai născocit toate astea! Ești posedată de Apopis! Nu poți să dovedești nimic! Pentju e mort!

Vasăzică nu aflase că fostul medic înviase.

— Nu, îi aruncă ea. Pentju nu e mort.

El o privi neîncrezător. Îngrozit. Martorul principal al crimelor sale trăia? Tăcerea ridică un zid între bătrânul curtean ambițios și nepoata sa.

— Dar Semenkhere l-a otrăvit! o contrazise el.

— Nu, îl lămuri ea scurt, ațintindu-și asupra lui o privire ca a lui Nekhbet, zeița-vultur, al cărei cap se înălța pe *pschent*-ul tuturor regilor. Au băut din același sirop. Vrei să-l rog pe Pentju să vină ca să-l vezi cu ochii tăi?

El se ridică brusc și părăsi terasa. Purtătorii săi de evantai, ce-l așteptau la ușă, se grăbiră să-l urmeze.

Ea rămase singură, șezând pe terasă și privind spre Marele Fluviu și spre o barcă de pescari, ce luneca nepăsătoare pe apele lui. Câțiva ulii se învârteau pe cer.

Acum, Ay știa că nepoata sa îi cunoștea crimele. Și îi va fi dușman pe veci.

Câteva clipe mai târziu, Uadj Menekh ceru s-o vadă pe Meritaton. Era profund tulburat.

— Prințesă, ce s-a întâmplat? Bunicul tău a plecat extrem de furios. Am vrut să-i înmânez acest document, dar m-a gonit ca pe o slugă, zise șambelanul jignit.

— Unde este?

— A plecat cu lectica spre corabia lui.

Ea încuviință din cap și luă documentul din mâinile lui Uadj Menekh, îl scoase din toc și-l citi. Într-adevăr, ghicise.

— Pune să-i fie dus pe corabie, porunci ea. De către un simplu scrib.

Uadj Menekh se holbă la gândul unui asemenea afront.

— Bunicul meu nu mai face parte din Consiliul regal, îl lămuri ea.

Cu buza de jos atârnându-i, șambelanul părea că nu pricepe ce aude.

Meritaton se ridică istovită și, urmată de întâia servitoare, porni spre Casa regelui ca să-i relateze

lui Semenkhere discuția, fără îndoială ultima, pe care-o avusese cu bunicul ei.

♀ Capitolul 22

DOCUMENTELE DIN ARHIVE

Discuțiile marilor preoți ținură mai puțin decât se prevăzuse. În cea de-a patra zi, spre sfârșitul după-amiezii, hotărâră să-i prezinte augustului prinț Semenkhere concluziile la care ajunseseră, alegând pentru aceasta trei delegați: Humose, Nefertep și Panesy. Concluziile aveau în vedere trei puncte, ce fură expuse cu solemnitate prin glasul lui Panesy în odaia de lucru a regelui, de față cu Thutu, Maya, Nakhtmin, Aa-Sedjem și Uadj-Menekh. Pe Horemheb nu reușiseră să-l găsească.

Primul punct: marii preoți se bucurau din toată inima de apropiata urcare a prințului pe tronul fratelui său și nu vor conteni cu rugăciunile și jertfele aduse zeilor pentru bunăstarea domniei lui Ankh-Kheperu-Ra Nefer-Kheperu-Ra, nume divin și de bun augur pe care și-l alesese.

Al doilea punct exprima dorința lor ca marile ceremonii ale nunții regale și ale înscăunării să se desfășoare potrivit vechii tradiții a regatului, adică în capitala sa, Theba.

Al treilea prevedea ca partea ce le revenea preoților din tributurile militare să fie sporită cu o zecime.

Niciun cuvânt despre templul lui Aton din Memphis, nici despre vreun templu al lui Amon la Akhetaton.

Panesy se înclină până la pământ în fața lui Semenkhere și-i înmână sulul de papirus lui Thutu, care i-l dădu, la rândul său, lui Semenkhere, iar acesta, după ce-l citi, i-l întinse întâiului scrib.

Tăcut, Tutankhaton urmărea fiecare cuvânt cu o gravitate trufașă.

Așadar, întâiul slujitor al lui Aton, Panesy, își îndeplinise misiunea: în schimbul înscăunării la Theba, nimeni nu s-ar atinge de poziția și situația aparte a orașului Akhetaton, nimeni n-ar cere ridicarea unui templu al lui Amon în această capitală. Aton ar continua să sălășluiască aici. Puteai să ștergi o casetă regală, dar nu pe cea a unui zeu, căci Aton era, fără îndoială, unul.

Expresia de pe chipul tuturor vădea mulțumire.

Însă nicio mumie din lume n-ar fi putut avea, deasupra zâmbetului său, ochi mai lipsiți de viață decât ai lui Semenkhere. Se străduia să evite privirile lui Humose și Nefertep, doi dintre cei care-i otrăviseră pe Akhenaton și pe Nefertiti.

Cu voce gravă, le spuse că și inima sa se bucura aflând de hotărârile marilor preoți, că încuviința cele trei propuneri, ultima dintre ele urmând a fi dezbătută de cei trei delegați și vistiernicul și consilierul regal Maya.

Cei trei mari preoți se înclinară iarăși. Thutu anunță că, potrivit dorinței prințului, ceremoniile vor avea loc la Theba peste opt zile și, prin urmare, Humose va fi cel care le va conduce. O revanșă însemnată pentru el: fața îi strălucea de fericire. Marii preoți se retraseră și coborâră pentru a-și întâlni colegii.

Panesy dădea chiar în seara aceea un banchet în onoarea celor patruzeci și doi de mari preoți. Un singur scrib nu-l însoțea, căci fusese trimis de stăpânul său să-i povestească lui Semenkhere cum fusese ultima discuție: anevoioasă. Nefertep ceruse distrugerea templului lui Aton din orașul său și construirea unui lăcaș închinat lui Ptah la Akhetaton. Panesy susținuse că aceste două satisfacții ar fi mărunte pe lângă uriașa victorie pe care-ar dobândi-o dacă prințul se încorona la Theba. Humose sfârșise prin a accepta argumentul și apoi își impusese părerea: lucrul cel mai important era ca tronul să fie readus sub protecția lui Amon.

Semenkhere dictă un mesaj scurt pentru Meritaton despre încheierea tratativelor, apoi îi opri la cină pe Thutu, pe Maya, Aa-Sedjem și Uadj Menekh, care părea la fel de descumpănit ca stăpânul său, dar nu izbutea s-o ascundă.

La desert, Tutankhaton, aflat la dreapta fratelui său, se aplecă spre el și-l întrebă cu jumătate de glas:

— Cine a câștigat? Ei sau noi?

— Ei, cu siguranță. Dar și noi, până la urmă.

— Așadar fratele nostru s-a înșelat?

— Nu, eu m-aș fi înșelat continuându-i opera.

— De ce?

— Lucrul cel mai important e apărarea tronului.

Tânărul prinț cugetă la cuvintele ce se băteau cap în cap, își îmbrățișă fratele și-i făcu semn slujitorului său că voia să părăsească încăperea. Ziua fusese greu de îndurat.

Semenkhere se retrase și el curând. Aa-Sedjem veni în odaia stăpânului său.

— Sunt dezgustat.

— Dar totul merge bine, mărite rege, nu-i așa? Panesy a reușit s-o scoată la capăt. Iar planul lui Ay a fost zădărnicit, grație lui Meritaton, care îți e de-acum devotată. Coroana ta va străluci peste Cele Două Pământuri. După furtuni, soarele îți va lumina domnia vreme de o mie de ori câte o mie de ani.

— Aa-Sedjem, ce triumf este pentru un bărbat să fie înscăunat de ucigașul fratelui său?

Medicul rămase tăcut.

— Ai văzut și tu ce am văzut eu? continuă Semenkhere. Ai văzut șleahta de ucigași adunați în odaia mea de lucru? Pe lângă Humose și Nefertep, care l-au otrăvit pe rege și plănuiau să mă otrăvească și pe mine, complicii lor Maya și Thutu au pus capăt zilelor lui Nefertiti și așteaptă, la rândul lor, momentul potrivit ca să-mi hărăzească și mie aceeași soartă! De fapt, nu lipsește decât Pentju din cârdășia asta ucigașă!

— Pentju? se miră Aa-Sedjem, căruia stăpânul său nu-i vorbise despre mărturisirile fostului medic regal.

— Era complicele lor, răspunse vag Semenkhere. Și o să devină iar, dacă i se oferă ocazia.

— Regele meu, stăpânul meu, iubitul meu, focul victoriei te purifică de asemenea josnicii.

Dar dispoziția sumbră a lui Semenkhere nu se schimbă. Nu putea să-și scoată din minte bănuielile la adresa lui Thutu. Să-și înceapă domnia având un vizir atât de fățarnic i se părea mai mult decât o aventură, o sinucidere în toată regula. Nu înceta să-și spună că, în timpul scurtei sale dizgrații, fidelitatea fără de cusur a lui Thutu fusese dictată de cunoașterea unui vast plan criminal. Iar argumentele se iviră numaidecât:

— Dacă l-ar fi prevenit pe fratele meu despre rapoartele pe care le primea, dacă m-ar fi prevenit pe mine când eram regent, n-am fi ajuns aici! Fratele meu ar fi încă în viață! N-am fi obligați să plecăm din Akhetaton. Și n-aș fi silit să mă tocmesc cu niște ucigași și cu o preoțime josnică.

Aa-Sedjem urmărea, înmărmurit, această criză de neîncredere.

— Regele meu, stăpânul meu, apa liniștită este o oglindă mai fidelă a lumii decât cea tulburată de vânturile pasiunii.

— De ce s-a întors Ay? îl întrebă Semenkhere, de parcă nu auzise avertismentul. De trei săptămâni se duce zi de zi la palatul de nord, sub motiv că veghează la funeraliile fiicei sale. Acolo se întâlnește cu tot felul de oameni. Pune la cale o lovitură! Ți-o spun eu! Încearcă, negreșit, să și-l facă pe Thutu complice, acum când el e vizir. Trebuie să mă descotorosesc de Thutu! Trebuie să-i arăt dovezile fărădelegilor sale.

Medicul nu se îndoia: beția furiei și a bănuielii otrăvea sufletul viitorului rege. Cei umiliți au

astfel de ieșiri violente care-i surprind pe dușmanii lor.

— Stăpâne! strigă Aa-Sedjem. Domnia ta nu se poate lipsi de Thutu! Nu-ți face încă un dușman, doar dacă nu vrei să-l omori!

Semenkhere se opri uluit.

— În acest caz, mărite rege, adăugă Aa-Sedjem, nu trebuie să-i trezești bănuielile. Nu-i arăta nicio dovadă. Pune să fie ucis ca să n-aibă răgaz să se întoarcă și să te înțepe precum un scorpion. Dar încă n-a sosit timpul.

Semenkhere îl țintui cu o privire arzătoare, aproape ca de nebun.

— Vreau mai întâi să văd dovezile, stărui el. Vreau să-l demasc. Condu-mă la arhive. Știi unde se află acele rapoarte luate din palatul regal la porunca lui?

— Știu. Dar nu putem merge acolo noaptea…

— Ba da, zise Semenkhere. Știu cum să ajungem în pavilionul arhivelor fără a fi văzuți.

— Cum anume? întrebă Aa-Sedjem uimit.

— Vino cu mine.

Semenkhere deschise un sipet mic de abanos de pe o măsuță joasă, alese o cheie dintre multele ce se aflau înăuntru, apucă o lampă și se îndreptă tiptil spre ușă. Dincolo de ea, pe palier, străjile sforăiau. Cei doi bărbați coborâră scara fără să facă niciun zgomot.

♀

Aa-Sedjem se străduia să-și ascundă mirarea. Mergeau prin clădirile întunecate și pustii ale Casei regelui, urmând un drum cunoscut doar de călăuză. Mirosuri de sos și de carne rece le ajungeau la nări. Se găseau deci în bucătării, goale și ele la ora aceea. Semenkhere străbătu două săli, ocoli în cea de-a treia o carcasă de vită ce atârna într-un cârlig și se îndreptă spre o odăiță ce abia dacă avea înălțimea unui om. Aici, la lumina lămpii pe care-o ținea Aa-Sedjem, dădu la o parte o stivă de vase ce acoperea peretele din fund și

introduse cheia într-o ușă. O răsuci și zgâlțâi de câteva ori cu pricepere broasca și aceasta i se supuse, scrâșnind din încheieturile-i înțepenite. Ușa se deschise. Dădea spre o scară pe care Semenkhere păși fără să stea pe gânduri. Hotărât lucru, locurile nu-i erau străine. Medicul îl urmă.

Sandalele alunecau pe praful de pe trepte. Cei doi bărbați ajunseră la o galerie subterană ce se întindea la dreapta și la stânga în beznă. Din pricina luminii și a apariției neașteptate a oamenilor, șobolanii fugiră. Semenkhere ridică lampa ca să lumineze un perete de ipsos ce scăpase atenției lui Aa-Sedjem. Lumina scoase la iveală niște inscripții. Era un plan, ce conținea indicații în scriere cursivă. Semenkhere puse degetul într-un loc anume, se aplecă să cerceteze un amănunt din desen și apoi o luă la dreapta prin galerie. Înghițind în sec, Aa-Sedjem pipăi pumnalul cu lamă scurtă și lată pe care-l purta la brâu. Dar dacă ar da brusc de botul negru și ascuțit al lui Anubis, la ce-ar mai servi o asemenea armă?

Înaintară astfel un timp ce i se păru nesfârșit medicului. Ici și colo trecură pe lângă alte uși săpate în zidurile subteranei. Aa-Sedjem zări deasupra lor inscripții, toate în scriere cursivă, și descifră una: „Lăcașul lui Aton.” Câțiva pași mai încolo, Semenkhere se opri în fața unei uși și o deschise.

— Iată-ne ajunși.

Suiră o scară asemănătoare cu prima și pătrunseră într-o sală vastă. În ciuda beznei adânci ce domnea în jur, Aa-Sedjem recunoscu pavilionul arhivelor.

— Știi în ce cameră sunt păstrate rapoartele?

— Cred că într-a patra, cea a rapoartelor despre regat în timpul domniei. Numai să nu fi fost mutate.

Trecură de trei uși și o deschiseră pe cea de-a patra.

Deodată, Semenkhere se întoarse spre Aa-Sedjem și-l privi nedumerit. Auzise niște gemete. Își duse degetul la buze.

Sunetele veneau dintr-o încăpere alăturată. Semenkhere se apropie de ușa de trecere, apucă mânerul și-l trase brusc spre el.

Pe o rogojină întinsă jos, un bărbat gol muncea trupul gol al unei femei. Semenkhere și Aa-Sedjem nu-l cunoșteau pe bărbatul ce le aruncă o privire îngrozită.

Femeia scoase un țipăt și se desprinse din brațele lui. Apoi se uită țintă la oaspeții nepoftiți.

Era Meritaton.

Nimeni n-ar fi putut spune cât timp rămaseră așa.

Meritaton se ridică și își puse rochia și sandalele. După ce-și recăpătase expresia obișnuită, chipul ei vădea acum nepăsarea. Nefer Heru își prinse pânza în jurul șoldurilor.

Aa-Sedjem și Nefer Heru se priviră în ochi: doi scribi, după cum o dovedeau țestele lor rase.

— Bun, iată alte documente de arhivă, grăi maliții os Semenkhere.

— Vino cu mine, zise Meritaton către Nefer Heru.

Ajunsese la ușă când Semenkhere o întrebă:

— Cine e acest bărbat, divină prințesă?

Ea îl privi, însă nu-i răspunse, apoi ieși, urmată de ibovnicul ei, care ducea lampa de care se slujiseră și la venire.

Semenkhere și Aa-Sedjem rămaseră singuri.

— Să căutăm acele documente, spuse viitorul rege de parcă nimic nu se întâmplase.

♀ Capitolul 23

SCANDALUL FUNEBRU

Pasar adormi târziu, mult după ce marii preoți se duseseră la culcare, iar slugile curățaseră mesele și

măturaseră sala. Nu aflase mare lucru: prea mulți vorbeau în același timp. Doar câteva cuvinte îi ajunseseră la ureche, spre sfârșitul ospățului, rostite de o voce pe care-o auzise la ultima cină din pavilionul vizitatorilor:

— Oricum, n-o să facă mulți purici și nu-i în stare să-i țină piept crocodilului de Ay și nici hipopotamului de Horemheb.

Urmară tot felul de zgomote.

— Ay mi-a jurat c-o să-i vină de hac…

O cămăruță cu rufărie e un loc singuratic. Pasar o simți dureros de departe pe Ankhensepaton. Ce făcea el aici? Spiona puterile malefice care-i amenințau fericirea. Își aminti că Ankhensepaton îl înștiințase despre plecarea la Theba, „pentru a le intra în voie preoților", după cum precizase ea. Nu vor mai exista plimbări cu corabia. Ci doar singurătatea veșnică.

În zori se trezi, ieși în aerul înmiresmat de rezede și plecă să-și continue somnul acasă, dezamăgit că nu aflase nimic care le-ar fi putut interesa pe prințese. Dar, până la urmă, fusese însărcinat să raporteze orice auzea. La prânz, când soarele își răsfrânse sclipirea în vârful de aur al pilonului din curtea palatului regal și lecțiile de scris se isprăviseră, Pasar se îndreptă spre grădinile pe care le cunoștea atât de bine.

Ankhensepaton îl aștepta cu un coș plin de struguri și de plăcinte.

♀

După ce decoji fructul de aur, numit *manga,* un dar din partea unui înalt slujbaș din Buhen, care îi trimisese cu o corabie un coș plin, Meritaton mușcă din pulpa parfumată și zemoasă.

„Un sân de doică", își zise Semenkhere observând fructul din mâna viitoarei sale soții. Sucul se scurgea pe degetele și pe bărbia lui Meritaton, care-i aruncă o privire veselă viitorului său soț și-l invită să se servească din cupa din alabastru aflată pe masă.

Semenkhere nu știa ce să creadă. Cerând s-o vadă pe prințesă, sperase s-o găsească abătută, dacă nu chiar smerită. Însă nu doar chipul, ci întreaga atitudine a lui Meritaton arăta împlinire și mulțumire.

— Ai găsit documentele pe care le căutai? îl întrebă ea, după ce se spălă pe degete și la gură în vasul pe care i-l întinsese o servitoare și se șterse pe un șervet dintre cele mai fine.

— Cine era acel bărbat?

— De ce ți-aș spune cum îl cheamă?

Semenkhere își dădu seama de neputința lui: Cu ce drept să-i pretindă să mărturisească?

— Fiecare mănâncă ce fructe vrea, adăugă ea zâmbind iar.

El își dădu seama numaidecât că bârfitorii, ce-și întindeau plasa peste palate, descoperiseră existența unui favorit în persoana lui Aa-Sedjem.

— Poate ar trebui înălțat în rang, sugeră el.

Ea nu se lăsă păcălită. Semenkhere dorea să cunoască numele iubitului ei.

— Asta se va întâmpla când o să fie desemnat oficial să ne urmeze la Theba.

El chibzui la o atare propunere.

— E un scrib.

— Bineînțeles.

— Am putea prin urmare să-l numim mai-marele parfumurilor reginei.

— Ideea merită analizată. Nu toată lumea poate să facă parte din Consiliul regal.

Ironia aduse pe chipul lui Semenkhere doar umbra unui zâmbet.

— Ai vrea să fie numit în Consiliul regal?

— Nu cred că are calitățile necesare.

De data aceasta, aluzia era mai subtilă și-i trezi lui Semenkhere un gând neașteptat: Aa-Sedjem era, oare, pregătit să facă parte din Consiliului regal? Nevoia unei prezențe afectuoase îl orbise? Realiză brusc cât de mult bun-simț avea Meritaton. Înălțarea în rang a lui Aa-Sedjem se datorase

farmecului său. Medicul deținea acum o putere mult prea mare. Din fericire, își zise Semenkhere, până în prezent sfaturile lui se dovediseră bune.

— Să-mi spui când vrei să-i acorzi titlul de mai-mare al parfumurilor.

Ea încuviință și-l privi pe Semenkhere drept în ochi:

— N-are niciun rost să ne războim între noi. Asta ne-ar slăbi și mai mult. Și așa suntem lipsiți de apărare, într-o măsură mult mai mare decât erau părinții mei. Pe mama o susținea bunicul Ay și ea a pus acest sprijin în slujba tatălui meu. Cel puțin în primii ani.

— Tocmai de aceea am vrut să mă împac cu preoții.

— Dar preoții nu te vor susține în cazul unui conflict. Pasar n-a auzit prea multe noaptea trecută, pentru că vorbeau toți în același timp. A prins însă ceva referitor la tine: „Oricum, n-o să facă mulți purici și nu-i în stare să-i țină piept crocodilului de Ay și nici hipopotamului de Horemheb."

Inima lui Semenkhere începu să bată mai tare. Iată, așadar, cum vorbeau despre el.

— Într-adevăr, continuă ea, Ay e împotriva ta. Și a mea.

Viitorul rege înghiți în sec.

— Dar ești nepoata lui.

— I-am spus că știu tot ce-a făcut. N-o să șovăie să mă dea la o parte din calea lui ca să-și împlinească ambițiile.

— Tronul?

Meritaton încuviință printr-o mișcare din cap.

El îi luă mâinile într-ale sale.

— Nu, n-am să las să se strecoare vrajba între noi. Păstrează-ți-l pe mai-marele parfumurilor.

— Trebuie să avem copii. Cât mai repede.

El clipi mai repede decât de obicei.

— Neamul tatălui meu dă numai fete, adăugă ea.

Pulsul lui Semenkhere se acceleră. Se așternu tăcerea. Răgetele leilor din menajerie ajunseră până la terasa palatului.

— Ești însărcinată?

— Va trebui să fiu. Va trebui. Pentru noi amândoi.

Semenkhere oftă adânc. Își mângâie bărbia.

— Mintea ta veghează fără odihnă, zise el într-un târziu.

Se crezuse vigilent, însă prin comparație cu ea nu era decât un om buimăcit de somn. Își pusese chiar și plăcerea și dorința de a fi mamă în slujba nevoilor dinastiei.

— Vinul din aceste zile e amar, zise ea.

„Și otrăvitor”, cugetă el.

— Mâine, o vom duce pe mama în munte, lângă soțul ei, spuse Meritaton, punându-și mâna peste cea a lui Semenkhere. Gândește-te mai degrabă cum să mă ajuți să trec mai ușor peste această încercare.

El aprobă.

Jos, în grădină, Pasar înălțase un zmeu de forma unui șoim. Îi dădu sfoara lui Ankhensepaton și cei doi copii se uitau cum acest Horus de trestie și papirus se zbate purtat de briza Marelui Fluviu. De sus, ca niște zei, Semenkhere și Meritaton îl priveau și ei.

♀

Cortegiul și convoiul părăsiră palatul de nord la cea de-a opta oră după miezul nopții ca să evite întârzierile care îngreunaseră desfășurarea precedentelor funeralii. În frunte pășeau Panesy și colegiul de preoți, precedând palanchinul ce transporta sarcofagul. După ei veneau la pas, în șir, călare, Semenkhere, Ay, Tutankhaton, Horemheb, Thutu, Maya și Aa-Sedjem, diriguitorul ceremoniilor, escortați de un detașament al gărzii regale pe care-l conduceau Nakhtmin și comandantul acesteia. Purtătorii de evantai și străjile mergeau pe jos. O sută de bocitoare

despărțeau partea din față a cortegiului de lecticile prințeselor și a lui Mutnejmet. Urmau apoi înalții slujbași ai diverselor palate, de la cele mai înalte ranguri la cele mai mici. În primul rând putea fi văzut Pentju. Mobilierul funerar era purtat de douăsprezece care. Un alt detașament al gărzii regale încheia cortegiul, lung de câteva sute de coți. Două sau trei sute de persoane, în majoritate bărbați, alcătuiau un al doilea cortegiu. Nefer Heru și Pasar făceau parte din acesta, fără a se cunoaște între ei. Primul se miră de prezența celui de-al doilea, singurul din mulțime cu o vârstă atât de fragedă, în afara câtorva scribi.

Cu puțin înainte de miezul zilei ajunseră în sfârșit la destinație, adică la poalele munților roșii. După ce trecură de incinta fortificată a mormintelor regale, păzită de o mică trupă de soldați, Semenkhere, prințesele, Mutnejmet și toți ceilalți coborâră din lectici. La porunca mai-marelui lor, bocitoarele își întrerupseră tânguirile, ca să poată fi auzite rugăciunile de purificare rostite de Panesy.

Jos, în fața templului lui Aton, așteptau preoții. Locuiau acolo și se treziseră dis-de-dimineață.

Palanchinul funerar se îndreptă spre ei și intră în templu printre cele două statui uriașe ale lui Aton ce încadrau porticul. La un semn al lui Aa-Sedjem, zece cărăuși apucară sarcofagul și urcară treptele ce duceau în marea sală a templului, până înaintea naosului, apoi îl așezară pe un piedestal înalt. De-o parte și de alta a lui se înșirară douăzeci și patru de preoți, doisprezece pentru orele zilei și tot atâția pentru cele ale nopții. Slujitorul lui Ka stătea între ei, la picioarele sarcofagului.

Ritualurile de purificare erau pe cale să înceapă.

Panesy aruncă o privire celor de față, apoi se întoarse spre sarcofag.

— Bucură-te, stăpân al Celor Două Pământuri, prezență a lui Aton în lumea noastră, zorii vieții tale veșnice încep…

Semenkhere se încruntă. Erau cuvinte ce se rosteau la moartea unui rege, iar Nefertiti fusese doar regentă. De ce îi conferea Panesy identitate regală masculină? Privi întreaga adunare, dar nu reuși să descifreze expresiile de pe chipul lui Meritaton, al lui Thutu sau ale celorlalți. De altfel, toți erau preocupați de nemulțumirea, pe care și-o mascau cu greu, pe care le-o pricinuiau cei aflați în imediata lor apropiere. Meritaton și Semenkhere stăteau lângă cel mai aprig dușman al lor, Ay. Acesta îl săgetă cu priviri ucigătoare pe Pentju care, vasăzică, nu murise și se străduia să nu se uite la vecinul său, alt trădător, Horemheb, propriul ginere. Meritaton își înăbuși dorința de a-l scuipa în față pe Pentju, asasinul mamei sale, iar fostul medic regal îl cercetă cu ochi răuvoitori pe Aa-Sedjem, succesorul său pe lângă viitorul suveran.

Un scrib aduse un vas cu natron, din care vărsă o parte într-o cupă din alabastru, apoi îi dădu foc. Glasul lui Panesy se făcu auzit:

— Natronul tău e natronul lui Aton și invers, recită el printre aburii înțepători pe care briza din deșertul răsăritean îi face să se înalțe. Te-ai așezat lângă el, lângă fratele tău, Aton. Ești purificată, ești purificată…

Rugăciunile ritualului funerar obișnuit în Regatul Celor Două Pământuri, doar că numele zeilor fuseseră înlocuite cu cel lui Aton, zeul unic. Doi preoți aduseră vase cu rășină și tămâie și le aprinseră la fel ca pe cel cu natron. Fumul aromat plutea în aerul curat al deșertului.

— Purificările tale sunt purificările lui Aton și invers. Gura ta e gura unui vițel de lapte în ziua când mama sa i-a dat viață. Purificat, purificat este Aton, domnul Akhetatonului…

Tutankhaton urmărea ceremonia, dându-și seama că erau ultimele funeralii desfășurate în cultul lui Aton la care asista.

— Parfumul, parfumul *sman* îți deschide gura, guști din gustul lui, stăpâne al pavilionului divin, o Aton…

În sfârșit, Panesy înmuie un pămătuf într-un bol cu apă parfumată și stropi sarcofagul. Rugăciunile se încheiaseră.

La un semn al lui Aa-Sedjem, cărăușii se apropiară și se înșirară în jurul sarcofagului ca să-l ridice, să-l scoată din templu și să-l transporte spre mormânt. Când ieșiră, cei care așteptau aici se puseră în mișcare, pornind în urma sarcofagului și a scribilor.

Când Semenkhere și conducătorii cortegiului ajunseră la mormânt, sarcofagul fusese depus pe o masă joasă în fața intrării.

Ici și colo, pe jos se zăreau grămezi de moloz. Se vedea după dârele de mortar de pe grinzi că zidul exterior fusese dărâmat. Peretele interior, ce astupa camera funerară, fusese cu siguranță spart și el.

Semenkhere fu surprins. Îl întrebă pe Aa-Sedjem de ce Nefertiti nu era îngropată într-o altă criptă, de vreme ce mai existau încă șapte.

— Tatăl său i-a cerut lui Panesy ca Nefertiti să se odihnească lângă soțul ei.

O dorință pioasă, firește, dar care nu ușura deloc așezarea sarcofagului înăuntru.

— E destul loc?

— Ay a pus să fie lărgită cripta, șopti Aa-Sedjem.

— Pe spezele cui?

— Ale sale.

Semenkhere n-avea ce să zică. Pe de-o parte, nu se interesase deloc de pregătirile pentru mumificarea și funeraliile lui Nefertiti, pe de alta, de locurile de îngropăciune, ca și de templul învecinat, se ocupa Panesy. Totuși, era de neacceptat ca Ay să se fi ocupat de înmormântarea unei persoane din familia regală fără să țină seama de însăși autoritatea regală.

Sus, preoții care formaseră până atunci un semicerc strâns se dădură în lături, lăsând sicriul să se vadă.

Meritaton încremeni, de parcă ar fi fost mumificată dintr-odată. Nu reușea să-și dezlipească ochii de pe somptuosul sarcofag poleit cu aur ce adăpostea rămășițele pământești ale mamei sale.

Toți își întinseră gâturile înainte. O uimire fără margini puse stăpânire pe întreaga asistență, cu excepția lui Ay. Era prima oară când vedeau sarcofagul. Uadj Menekh își duse mâna la inimă.

Pe fruntea efigiei, în centrul acoperământului pentru cap, vulturul și cobra, simboluri ale regalității Celor Două Pământuri, își înălțau capetele cu mândrie. În brațele încrucișate pe piept, efigia ținea sceptrul și biciul, alte însemne ale puterii. Și, în sfârșit, bărbia îi era împodobită cu o barbă falsă împletită, al treilea simbol al regalității.

Era sarcofagul unui rege, deși Nefertiti fusese doar regentă. Scandalul era gata să izbucnească.

Tutankhaton ridică ochii spre fratele său. Semenkhere îi aruncă o privire dojenitoare lui Aa-Sedjem. Acesta rămase cu gura căscată. Fără îndoială, nici el nu văzuse până atunci sarcofagul. Dădu poruncă să se amâne transportarea sicriului. Ay își întoarse capul brusc spre el, revoltat. Panesy tresări. Era o încălcare gravă a ritualului. Semenkhere, furios, se uită spre Ay care-și pironi asupra lui ochii de șacal, sfidători.

Mutnejmet scoase un mic strigăt, ca un sughiț.

— Ce se petrece? o iscodi Ankhensepaton pe Meritaton cu glas scăzut.

Meritaton o strânse de mână ca s-o îndemne să tacă.

Aa-Sedjem, descumpănit, îl privi întrebător pe Semenkhere. Fiecare clipă care trecea devenea apăsătoare ca plumbul. Oprirea înmormântării ar fi provocat un scandal nemaipomenit. Ar fi fost

sacrilegiul sacrilegiilor. Și asta n-ar fi rezolvat nimic.

Meritaton se apropie de Semenkhere.

— Lasă sicriul să intre în criptă, îi șopti ea la ureche.

Iar el știa de la ultima lor discuție că ea îi era aliată. Poate singura. Se întoarse spre Aa-Sedjem și, cu un cuvânt, îi arătă că dorește continuarea ceremoniei. Cărăușii ridicară sarcofagul și, înăbușindu-și icnetele, porniră cu pași mărunți spre intrarea în mormânt. Panesy și încă șase preoți îi urmară, învăluiți de fumul aromat pe care vântul îl abătea acum spre ei.

Trecerea de cadrul ușii păru că nu se mai sfârșește, așa cum se întâmplase și cu sarcofagul lui Akhenaton, iar cea prin galeria lungă ce ducea la camera funerară nu se dovedi mai ușoară. Dar în cele din urmă Nefertiti se alătură soțului ei în măruntaiele muntelui. Purtătorii mobilierului funerar se apucară apoi să aducă paturi, jilțuri, sipete, servitoare și servitori din lemn, vase, mâncare, dacă defuncta ar fi avut poftă de o gustare. Iar în capela ce fusese redeschisă erau și mai multe. Aa-Sedjem intră și el ca să vegheze la așezarea obiectelor și-și dădu seama că locul nu era nici pe departe încăpător, în ciuda lucrărilor de lărgire comandate de Ay. S-ar fi mobilat un mic palat cu obiectele funerare ale lui Akhenaton și ale soției sale. Un mare sarcofag din granit roz, identic cu cel al lui Akhenaton, dar având gravate inscripții diferite, fusese așezat lângă acesta, deschis, așteptând să primească sicriul din lemn, înainte să-i fie pus capacul de piatră. Cărăuși și preoți se înghesuiau în puținul spațiu rămas liber, călcându-se chiar pe picioare.

Aa-Sedjem cercetă cu privirea mormântul și răsuflă ușurat pentru că Semenkhere nu intrase. Pe zidul din spatele sarcofagului, o frescă îl reprezenta pe Anubis întinzându-i cheia vieții, *ankh,* defunctei, îmbrăcată într-o rochie albă, dar

purtând barba regală și dubla coroană. Ay cheltuise o avere pentru o asemenea necuviință.

Meritaton luă din mâinile însoțitoarei sale un vas plin cu pământ de pe malul Marelui Fluviu și intră la rândul ei în îmbulzeala și praful ce se ridica de pe pământul bătut de picioarele tuturor acestor oameni, înfruntând mirosurile puternice de sudoare și mirodenii. Se strecură până la sarcofag și lăsă ofranda pe masa din apropiere. Boabele de grâu din vas vor încolți în următorul anotimp, simbol al renașterii defunctei întru viață veșnică. Surorile ei îi urmară exemplul, cu excepția lui Ankhensepaton, care puse pe masca mamei sale o ghirlandă de trandafiri și iasomie, agățând-o de capul cobrei. Prințesele înlăcrimate trebuiră curând să părăsească locul pentru a permite cărăușilor să introducă marele sarcofag de lemn în cel de granit.

Omagiul lui Ay fu ultimul: un buchet de lotuși pe efigia celei pe care o încoronase rege.

Afară, Meritaton îl văzu pe Semenkhere vorbind cu Aa-Sedjem. Nu află subiectul discuției decât pe drumul de întoarcere. Când convoiul se urni, garda regală se strecură iute între cercul regal și Ay, izolându-l pe acesta de călăreți.

El străbătu drumul călare, singur, în urma bocitoarelor, decăzut din rangul său.

♀ Capitolul 24

PALMA

Îndată ce Semenkhere ajunse la palat, furtuna izbucni. Fură chemați toți: Thutu, Aa-Sedjem, Maya, Uadj Menekh, Pentju. Horemheb și soția sa se întorseseră la casa lor din Akhetaton.

Tutankhaton, Meritaton și sora ei Maketaton se alăturară adunării, restul prințeselor, inclusiv Ankhensepaton, prea tulburată, se înapoiară în palatul lor, având în vedere ora târzie. Cei trei asistară, înmărmuriți, la explozia de furie.

— E cu putință, strigă Semenkhere, ca niciunul dintre voi să nu fi fost înștiințat despre acest complot nebunesc? E cu putință ca muncitorii să fi lucrat săptămâni întregi la această mascaradă fără ca vreunul din voi să fi prins de veste?

— E cu putință, mărite rege, răspunse primul responsabil, vizirul Thutu, iar cuvintele tale sunt întemeiate. E vorba, într-adevăr, de un complot. Alaltăieri, când am fost la palatul de nord, împreună cu Aa-Sedjem, ca să mă interesez de mersul pregătirilor, n-am văzut decât primele două sarcofage. Nici cobra, nici vulturul nu erau fixate deasupra lor. Iar în mâinile efigiei nu se găseau nici sceptrul, nici biciul, ci un lotus și un snop de grâu. Iar barba nu fusese prinsă. Cât despre al treilea sarcofag, slujitorul lui Ka mi-a spus că meșterii întârziaseră cu lucrul și că acest din urmă sicriu va sosi abia seara. Însemnele regalității trebuie să fi fost puse, așadar, după plecarea noastră sau în ultima clipă. Niciodată nu ne-am fi închipuit uneltirea care a dus la ceea ce am văzut cu toții. Suntem adânc mâhniți.

Tonul era sincer și expresia uluită a lui Aa-Sedjem la vederea sarcofagului nu putea să fi fost prefăcută.

Adevărul era evident: Ay își pregătise cu grijă răzbunarea și îi pusese pe toți în fața unui fapt împlinit.

Semenkhere se așeză.

— Niciunul din voi n-a avut nicio bănuială? Thutu?

— Nu, mărite rege. Servitorii pe care-i păstrăm în palatul de nord nu mi-au spus nimic. E posibil, însă am să verific mâine, ca nici ei să nu fi știut ce se punea la cale, deoarece nu le era îngăduit să intre în sala de îmbălsămare.

— Maya?

— Mărite rege, am cercetat cu mare atenție lista cheltuielilor pe care mi-au prezentat-o slujitorul lui Ka și meșterul îmbălsămător. Nu se pomenea

nicăieri de cinci embleme regale. Prin urmare, acestea au fost plătite de altcineva.

Nu îndrăznea, bineînțeles, să rostească numele lui Ay.

— Pentju?

Era pentru prima dată când Semenkhere i se adresa după încordata lor discuție.

— Recunosc că ar fi trebuit să-mi dea de gândit o anumită omisiune.

— Care anume?

— Ca mai-mare al arhivelor, ar fi trebuit să mi se arate textele frescelor din camera săpată la porunca lui Ay. Nu mă îndoiesc că ele se potrivesc sarcofagelor, având același caracter regal. Nu mi-au fost arătate, întrucât ele s-ar fi putut să ne prevină. Iar eu am pus omisiunea pe seama grabei.

Semenkhere încuviință din cap. Neglijența mărturisită de Pentju era de înțeles. Nimeni n-ar fi putut ghici lovitura pe care-o punea la cale Ay. Dar, hotărât lucru, omul ăsta păcătuia mult nedeschizând gura la timp.

— Și în tot acest răstimp, Panesy lua parte la acest complot.

— Și-a luat plata pentru serviciile făcute, zise Tutankhaton cu voce fermă.

Toate privirile se întoarseră spre micul prinț. Maturitatea observației îi surprinse. Semenkhere se abținu să zâmbească. Fratele său spusese adevărul: întâiul slujitor al lui Aton își luase revanșa față de Semenkhere. Socotindu-se părăsit prin revenirea la vechile culte și umilit de a fi trebuit el însuși să ducă tratative cu marii preoți ai acestora, fusese încântat de prilejul pe care i-l oferise Ay de a le da o palmă celor care îl văduviseră de puterea sa și-l transformaseră într-o simplă unealtă.

— Vreau ca toți ceilalți care au luat parte la complot să fie aspru pedepsiți.

— Vor fi, mărite rege, răspunse Aa-Sedjem. Cu excepția unuia singur. Cel mai important.

— Întrucât meșterii care au făurit sarcofagele au fost deja plătiți, zise Semenkhere către Maya, vreau să fie alungați din Akhetaton.

— Oare e o crimă atât de mare că mama a fost înfățișată ca un rege? întrebă deodată Maketaton.

Întrebarea și tonul sfidător avură efectul unui pietroi azvârlit într-un iaz cu broaște care orăcăie. Un spirit sensibil ar fi simțit agitația din tăcerea care se așternu. Semenkhere se întoarse spre prințesă și-i răspunse pe același ton:

— Dacă ea ar fi fost rege, s-o înfățișezi ca pe o simplă soție de suveran ar fi însemnat o minciună criminală. La fel, și în cazul situațiilor inverse.

— Dacă nu murea, se încăpățână Maketaton, n-ar fi ajuns la rangul de rege? Nu pietatea părintească l-a inspirat pe bunicul?

La drept vorbind, sora ei era obraznică, gândi Meritaton. Și, de asemeni, nu cunoștea dedesubturile planurilor lui Ay.

Semenkhere se stăpâni și-i răspunse pe același ton:

— Pietatea părintească e unul dintre cele mai nobile sentimente. Respectarea adevărului e mai presus de ele. Iar cea a adevărului divin domnește peste toate.

Buzele lui Maketaton fremătară, pregătindu-se să riposteze. Își plimbă privirea peste mica adunare: niciun aliat. Își înghiți ciuda, își luă rămas-bun de la Semenkhere și părăsi odaia regală de lucru. La capătul puterilor, Meritaton îl rugă pe viitorul rege să-i îngăduie și ei să se retragă. Se ridică și-l sărută pe obraz.

— Ești un bun sfătuitor, îi spuse el și o conduse până la ușă.

Și totuși, ea îi propunea cu sânge rece să rămână însărcinată cu altul.

Era foarte târziu. Semenkhere îi făcu un semn lui Uadj Menekh, care porunci să se servească iute cina pentru oaspeții prezenți.

În bazinul cu apă din grădină, lotușii se închiseseră demult, la trecerea lui Anubis.

♀

În jurul orei patru după-amiază, a doua zi după înmormântarea surorii sale, Mutnejmet, soția lui Horemheb, veni s-o vadă pe nepoata sa, Meritaton, viitoarea regină. Cele două femei se îmbrățișară, se sărutară și schimbară câteva oftaturi potrivite cu împrejurările. Apoi Meritaton își conduse mătușa în grădină, unde o boltă de verdeață de pe malul Marelui Fluviu oferea umbră și răcoare. Se așezară față în față. Două servitoare aduseră o tavă cu smochine și felii de pepene verde și o carafă cu suc de mere.

— Spune-mi adevărul, zise Mutnejmet, luând mâna dreaptă a nepoatei sale și strângând-o cu putere. Sora mea a fost otrăvită?

— Otrăvită? Ce bănuială cumplită! Cine ți-a spus? Și de ce aș ști eu? răspunse Meritaton, dându-și numaidecât seama de riscurile situației: dacă dezvăluia ceva, un singur cuvânt, din spusele lui Pentju, rupea pacea fragilă ce permitea ca încoronarea să se desfășoare fără alte tulburări, neîndoielnic periculoase. Căci Mutnejmet ar da imediat fuga să le povestească despre mărturisirile cu pricina tatălui și soțului său, iar aceștia l-ar acuza pe Semenkhere că l-a protejat pe ucigașul reginei, ba chiar că el însuși a ordonat otrăvirea lui Nefertiti pentru a pune mâna pe putere. Ar urma un șir întreg de uneltiri. Cu urmări greu de prevăzut.

Mutnejmet scrută chipul lui Meritaton cu ochi pătrunzători. Prințesa îi susținu privirea, apoi îi întinse un pahar cu suc de mere.

— Tata a venit să mă vadă, continuă Mutnejmet. Era zdruncinat. E convins că Semenkhere a pus la cale otrăvirea surorii mele. Și că tu ești la curent.

Chiar atunci sosi Maketaton. Le zărise pe cele două femei de sus, de pe terasă, și curiozitatea începuse imediat s-o roadă. Auzise ultimele cuvinte rostite de mătușa ei. O sărută și întrebă:

— Cu ce este la curent sora mea?

Meritaton izbucni enervată:

— Cu nimic!

— Dar ce se presupune că știi?

— Mătușa îmi vorbește despre niște bănuieli de neînchipuit! Cică mama ar fi fost otrăvită de Semenkhere, iar eu aș avea cunoștință despre asta! Dacă e așa, de ce nu sunt acuzată că am poruncit chiar eu otrăvirea mamei! strigă ea, agitându-și brațele.

Pe chipul lui Maketaton se așternu o expresie dușmănoasă.

— Pe mine așa ceva nu m-ar mira, rosti ea pe un ton plin de venin. Dacă mama nu murea, el n-ar deveni rege.

Mutnejmet ridică din sprâncene cu un aer îndurerat.

— Maketaton, îmi pare rău că ne-ai auzit…

— Mie uneia nu-mi pare! Nu mi se spune niciodată nimic în palatul ăsta! Nu-l plac pe Semenkhere, nu l-am plăcut niciodată. Sub aparențele mieroase, se ascunde un om viclean. I-am văzut aseară ura față de mama. E furios că i s-a făcut un sarcofag și o înmormântare de rege! Bine a făcut bunicul! Regele era ea! Nu mangusta asta de Semenkhere!

Meritaton simțea că se sufocă de enervare. Însă nu putea să spună nimic din ce știa.

Observându-le pe cele trei femei și socotind că discuția lor era una însuflețită, Ankhensepaton lăsă jocurile cu Pasar și veni și ea sub umbrar.

— Semenkhere n-a pus la cale otrăvirea mamei, rosti Meritaton cu o vehemență stăpânită.

Ankhensepaton făcu ochii mari.

— Firește, tu nici n-ai putea să spui altceva, de vreme ce o să te căsătorești cu el și o să devii regină! strigă Maketaton.

— Eu, una, știu bine cine sunt vinovații, zise Meritaton, cu glas răgușit.

— Ești complicea lui! Ești complicea acestui ucigaș! strigă Maketaton.

Scoasă din răbdări, Meritaton îi arse o palmă răsunătoare. Maketaton țipă, îi aruncă surorii sale o privire indignată, se ridică brusc hohotind de plâns și părăsi umbrarul. Mutnejmet vru să se repeadă după ea.

— Mutnejmet! îi porunci Meritaton. Stai aici!

Cealaltă, surprinsă de asemenea manifestare aspră a autorității, se uită la ea.

— Ascultă-mă bine, Mutnejmet, rosti amenințător Meritaton cu glas răgușit, dacă mama a fost otrăvită, nu Semenkhere a făcut-o. Întreabă-l pe soțul tău cine sunt vinovații. Pentru că el știe. Și să nu mai vii la mine ca să-ți verși vasele cu lături.

Se ridică și plecă de sub umbrar, cu sufletul răvășit de o adevărată furtună de mânie și neliniște. Printr-o răsturnare ciudată de situație, Semenkhere și ea apăreau acum drept cei doi uneltitori ce-o otrăviseră pe Nefertiti. Aici duseseră manevrele șacalului de Ay, prostia gâștei de Maketaton și neghiobia măgăriței în călduri de Mutnejmet. Nu încăpea nicio îndoială în privința primejdiilor ce pândeau: toți cei care aspirau să-l vadă pe Semenkhere alungat de pe tron, Ay și Horemheb pentru început, ar striga în gura mare că regele și regina erau niște ucigași.

Iar ei doi erau la fel de vulnerabili ca niște turturele pe o ramură, sub ochii ereților din înaltul cerului.

Ankhensepaton o luă de mână.

— Merit, Merit! Eu țin cu tine…

Un suspin adânc ieși de pe buzele lui Meritaton. Sora ei o cuprinse după mijloc.

Jos, pe mal, Pasar continua să înalțe zmeul de forma lui Horus.

♀ Capitolul 25

CUPA INFAMIEI

— Ard de nerăbdare să ajung la Theba, zise Meritaton în odaia de lucru a lui Semenkhere, câteva minute după ce-i fusese anunțată venirea.

La intrarea viitoarei sale soții, și descifrând o emoție violentă pe chipul ei, Semenkhere le făcu lui Maya, lui Aa-Sedjem și celor doi scribi prezenți semn să plece. El și Meritaton erau acum singuri, față în față.

— Abia aștept să fii încoronat, rosti ea dintr-o suflare.

El o privi uluit.

— Ia loc. Ce se petrece?

Ea îi povesti cearta de mai devreme. El făcu ochii mari. Întâia soție regală o pălmuise pe cea de-a doua! O întâmplare nemaiauzită.

— Suntem înconjurați de șacali, încheie Meritaton. Ai greșit păstrându-l pe Pentju în slujba ta. Cei care nu cunosc adevărul își închipuie că ai făcut asta din cauza complicității ce vă leagă. Iar cei care nu-l cunosc, se prefac a crede același lucru.

El clătină din cap.

— Alungat, Pentju ar fi fost mult mai periculos. Iar în cazul unui nou atac al lui Ay, pot să-l forțez să mărturisească tot în public.

Ea cântări argumentul și spuse:

— Oricum, voi fi fericită să mă aflu la Theba împreună cu tine. Surorile mele vor rămâne aici, la Akhetaton, cu excepția lui Ankhensepaton. Nu vreau s-o las sub influența gâștei ăleia furioase de Maketaton.

Semenkhere încuviință cu o mișcare a capului.

— Poruncește ca Pasar să fie numit scrib ucenic în corpul scribilor din Theba.

El zâmbi, se aplecă și o luă de mână pe Meritaton.

— Liniștește-te. Vom triumfa.

Prințesa izbucni în lacrimi.

Uneltirile din jurul puterii îi împinseseră pe ea și pe Semenkhere unul spre altul. Erau aliați prin

forța împrejurărilor. El îi strânse mâna. Ea își recăpătă stăpânirea de sine.

— Și mai-marele parfumurilor? întrebă el pe un ton glumeț. Spune-mi când vrei să-l numesc. N-aștept decât un cuvânt.

— Nu acum. La Theba, după ce se va sfârși totul.

Semenkhere o mângâie pe cap, iar ei i se păru ciudat să simtă emoție la atingerea unui bărbat cu care n-avea legături trupești.

— Când vom fi la Theba? Putem merge mai devreme?

El înțelese că Meritaton nu mai suporta atmosfera din palatul prințeselor.

— Putem, dacă-ți este pe plac.

— Mâine?

— Fie, răspunse el ridicându-se. O să-i dau ordin lui Thutu să organizeze călătoria.

♀

Hotărât lucru, ziua începuse sub semnul vrajbei.

La douăzeci și două de leghe mai departe, în noma Oxirincului, în prima cameră a redevențelor din prefectura locală, se înghesuiau șase persoane: perceptorul, scribul lui, care se ocupa de cadastru, un al doilea scrib, un proprietar de pământuri și crescător de antilope oryx, intendentul acestuia și încă un scrib venit împreună cu el. Toți erau goi de la brâu în sus, din pricina căldurii.

Un miros puternic de balegă de bivol umplea aerul, și-așa plin de praf și muște. Iar la asta se adăuga un iz rânced de sudoare.

Proprietarul era nemulțumit. Perceptorul îl asculta cu un aer resemnat. Reclamantul fiind o persoană de vază, se cuvenea să i se arate respect.

— Suprafața pământurilor mele a fost socotită greșit, rosti bărbatul cu îndrăzneală, țintuindu-l cu privirea pe vinovat, scribul din fața lui.

Acesta cercetă papirusul pe care-l desfășurase pe genunchi.

— Câmpurile tale măsoară șapte mii patru sute douăzeci și patru de coți pătrați. I-am măsurat eu însumi lungimea și lățimea împreună cu ajutorul meu, aici de față. Nouăzeci și cinci de coți în lung și șaptezeci și șapte de coți în lat. Ar trebui să cunoști întinderea câmpurilor tale. Plus o bucată de pământ triunghiulară pe care am estimat-o la o sută nouă coți.

— Ce cot ai folosit?

— Cum adică, ce cot? Cotul obișnuit în noma Oxirincului! Ce întrebare-i asta?

— Ai venit de la Memphis luna trecută, nu-i așa? întrebă proprietarul cu glas plin de venin.

Perceptorul se răsuci spre scribul său, presimțind o încurcătură serioasă. Scribul cadastrului se încruntă:

— Nu văd ce legătură are asta cu plângerea ta.

— O să-ți dovedesc, i-o întoarse proprietarul. Ai folosit cotul din Memphis, nu-i așa?

— Bineînțeles.

— Nu știi că acesta e mai mare cu o doisprezecime decât cotul din Akhetaton și că noma Oxirincului ține de districtul Akhetaton[13]?

Scribul se foi încurcat.

— Ai folosit cotul din Memphis? îl întrebă perceptorul, supărat.

— Da… Nu știam că e diferit.

— După socotelile tale, care sunt, vezi bine, greșite… continuă proprietarul, dar scribul îl întrerupse furios:

— Cum greșite?

— Întru totul greșite! strigă reclamantul cu autoritate. După socotelile tale, ziceam, pământurile mele măsoară șapte mii trei sute cincisprezece coți pătrați, nu șase mii șapte sute cinci, cât au de fapt, dar asta nu-i tot…

— O să-ți micșorăm dările cu o doisprezecime, hotărî perceptorul, ca să evite o ceartă ale cărei ecouri răzbăteau până în odăile învecinate.

Mai mulți scribi își vârâseră capul pe ușă, curioși.

— Dar asta nu e tot, adăugă proprietarul întorcându-se spre scribul său. Socoteala suprafeței triunghiulare e greșită.

Scribul proprietarului zâmbi, cu amabilitate.

— Triunghiul cu pricina are trei laturi a câte nouă coți fiecare. Înseamnă că suprafața lui este de douăzeci și patru de coți și jumătate, nu de o sută nouă.

— De unde până unde? se indignă scribul cadastrului.

— Cum socotești tu suprafața unui triunghi? îl întrebă celălalt.

— O reduc cu aproximație la cea a unui pătrat mai mic…

— Cu aproximație?

— Scribul acesta este elevul profesorului de geometrie Sethmose din Memphis! grăi proprietarul.

— Suprafața unui triunghi este egală cu jumătate dintr-o suprafață cu unghiuri drepte a cărei latură este egală cu ipotenuza triunghiului, afirmă scribul. Ipotenuza acestui triunghi fiind de șapte coți, rezultă că triunghiul se înscrie într-un pătrat de patruzeci și nouă de coți pătrați și că jumătate din el e chiar cifra pe care am spus-o mai devreme, adică douăzeci și patru de coți pătrați și jumătate.

Perceptorul era uluit.

— Duceți-vă la treabă! le strigă el scribilor care se îngrămădeau la ușă.

— Mai aflăm și noi câte ceva, răspunse unul dintre ei.

Scribul cadastrului făcu o mutră lungă.

— Diferența în favoarea mea e, prin urmare, de optzeci și patru de coți și jumătate.

— Câtă bătaie de cap! bombăni perceptorul. Bine, îți reduc dările cu a unsprezecea parte.

— Și dolul? strigă proprietarul. Și cheltuielile? A trebuit să-l aduc pe acest scrib de la Memphis pe spezele mele!

— Da-r-ar ciuma în ea de geometrie! strigă perceptorul, care-și dădea seama că toate socotelile scribului său trebuiau refăcute. Cu a zecea parte! E ultimul meu cuvânt! Accepți?

— Prea bine. Dacă e ultimul tău cuvânt, o să-i pun în gardă pe toți proprietarii din nomă.

Crudă răzbunare, recunoscu în sinea sa perceptorul.

— Ce vrei? întrebă el cu glas răgușit.

— Reducerea dărilor cu a opta parte.

— Nici nu încape vorbă. E prea din cale-afară. Cel mult cu a noua parte. A noua parte în loc de a douăsprezecea e și-așa destul de mult.

Proprietarul chibzui puțin sau cel puțin se prefăcu.

— Bine, nu-ți vreau pielea. A noua parte.

Cel de-al doilea scrib se apucă să întocmească actul de reducere a dărilor.

Ceilalți scribi făceau haz în odăile alăturate.

♀

— Mai-mare al parfumurilor… zise el pe un ton visător, cu o umbră de ironie. După care adăugă: Crezi că există galerii subterane la Theba?

— Voi avea odăile mele.

Nu-i suflase nicio vorbă despre intențiile ei. Să aibă un copil de la el.

Felul în care o femeie își privește iubitul se schimbă îndată ce floarea pasiunii poate da naștere unui copil. Așa că Meritaton se uita la Nefer Heru cu ceva mai multă răceală.

Se gândea la cuvintele naive pe care Pasar i le spusese lui Ankhensepaton: că el ar duce-o departe și ar proteja-o dacă ea s-ar afla în pericol. Meritaton i le repetă lui Nefer Heru, care cugetă o clipă la ele.

— N-aș avea obrăznicia să răpesc o regină, zise el într-un târziu.

— Și dacă nu eram regină?

— Te-aș fi răpit deja.

Sentimentul era fără îndoială prostesc, dar vorbele rostite îl reaprinseră.

— Unde m-ai duce?

— Crezi că nu se poate trăi decât la Akhetaton sau la Theba?

— Unde am merge?

— La Lashich. La Hazor. La Byblos. La Ugarit…

— Spre răsărit? La hitiți. Și ce-am face acolo?

— Păi, nu sunt scrib? Pot să tălmăcesc textele negustorilor din regat. Și mai există și insulele din Întinderea Verde.

Insule. La Curtea tatălui ei, Meritaton auzise un călător povestind despre aceste pământuri misterioase unde oamenii aveau părul galben. Galben ca aurul…

Prințesa oftă. Nefer Heru o strânse în brațe. Ei i se făcu frică de ea însăși. Nu în seara aceasta. Ar putea rămâne însărcinată. Și voia ca socoteala lunilor să fie exactă în ochii tuturor. El deveni nerăbdător.

— Nu acum, îi zise ea mângâindu-l pe obraz.

Când urcă înapoi în palat, o găsi pe Maketaton umblând de colo-colo prin sala în care dădeau odăile prințeselor. Se opriră amândouă și se priviră țintă. Apoi, cu o expresie răzbunătoare pe chip, Maketaton se întoarse în camera ei.

Ce viperă! Probabil că bănuiește ea ceva.

♀

Un vas din aur masiv, incrustat cu lapislazuli și pietre albe strălucitoare. Un dar vrednic de un rege. Mahu, comandantul gărzilor din Akhetaton și din întreg regatul, îl așeză pe masă în fața lui, cu o expresie indiferentă.

— O mărturie modestă a stimei pe care ți-o poartă stăpânul meu, Ay, zise mieros mesagerul, care îi adusese vasul.

— Sunt foarte onorat de prețuirea pe care mi-o arată stăpânul tău. Însă deocamdată nu am informația pe care mi-o cere.

Mesagerul îl privi stăruitor printre gene.

— Dar poți să faci rost de ea.

— Nu cred că această informație există, dar, ca să-i fiu pe plac stăpânului tău, o să cercetez.

— Ar fi de dorit s-o obții în săptămânile viitoare.

— La drept vorbind, o să am nevoie de mai multe săptămâni, deoarece Curtea a început deja mutarea la Theba.

Mesagerul încuviință din cap.

— Trebuie să așteptăm ca fiecare să-și reia obiceiurile, adăugă Mahu.

Mesagerul cântări în gând argumentele comandantului gărzilor și reținerea pe care-o dovedea acesta.

— Ar fi surprinzător ca pasiunea unei femei să rămână prea mult timp neîmplinită, zise el cu un zâmbet răutăcios.

Mahu aruncă o privire spre vasul din aur și întrebă:

— Informațiile voastre sunt de încredere?

— Mai de încredere nici că se poate.

Mahu încuviință și se ridică, arătându-i oaspetelui că discuția se încheiase. Celălalt îl imită, zâmbind viclean. Mahu se uită țintă la el, de la înălțimea staturii sale mărunte, iar din poziția umerilor săi se vedea că-l împinge spre ieșire.

— Ziua să-ți fie prielnică, zise oaspetele, iar ochiul lui Horus să-l călăuzească pe al tău.

— Belșug și sănătate, îi răspunse Mahu, deschizându-i ușa.

În timp ce celălalt cobora scara, Mahu chemă la el una dintre gărzile de pe palier:

— Tu și cu Mutemnes țineți-vă după omul ăsta oriunde se duce. Dați-mi de știre despre toatele vizitele pe care le face. Și alegeți doi colegi de-ai voștri care să-l urmărească noaptea. Feriți-vă să vă

lăsați cumpărați, îi sfătui Mahu cu glas amenințător. Feriți-vă de asemeni să suflați vreo vorbă cuiva, oricine-ar fi, m-ai înțeles? Răspundeți pentru asta cu capul. Veți primi o soldă în plus. Haide, la treabă!

Rămas singur, Mahu făcu ochii roată prin încăpere. Puse mâna pe un șervet și își șterse sudoarea de pe față. Apoi înveli în el vasul de aur și o luă în jos pe trepte, urmat de escorta sa obișnuită.

Se îndreptă spre Casa regelui.

♀ Capitolul 26

BĂRZĂUNUL

Scrâșnetul lemnului pe podeaua de piatră, trosnetul suporturilor pe care cărăușii încărcau piesele cele mai grele ale mobilierului regal, tronul, jilțurile, mesele, cuferele, gâfâitul oamenilor ce se opinteau din greu și strigătele șefilor de echipă răsunau sub tavanele înalte ale Casei regelui. Praful și mirosul înțepător al sudorii și al iutei în care erau învelite mobilele umpleau aerul. Gândacii, șoarecii, scorpionii și scolopendrele ce scăpaseră vigilenței slugilor alergau pretutindeni, unii dintre ei găsindu-și sfârșitul sub încălțările intendenților.

Intendentul general al palatelor, mai-marele magaziilor de mobilă și ajutoarele lor, ce răspundeau de mutare, supravegheau această harababură cu ochi neliniștiți, asistați de o echipă de scribi. Doi dintre ei, așezați la ușă, notau pe papirus toate obiectele, cuferele și baloturile ce părăseau palatul. Înarmat cu o pensulă și o călimară, un altul înscria pe fiecare lot de obiecte un număr de trebuia trecut în inventar.

După ieșirea din palat, loturile erau urcate în care, ce le transportau spre corăbii. Apoi mobilierul pornea în sus pe Marele Fluviu până la

Theba, supravegheat de aceiași cărăuși și scribi, fără a mai pune la socoteală gărzile. Toți știau că piraților jefuiau vasele ce călătoreau pe Marele Fluviu și că prețiosul mobilier regal le va ațâța lăcomia. Ca atare, o strajă înarmată alcătuită din cinci oameni fusese postată pe fiecare corabie. Pe deasupra, convoiul era escortat de două vase cu patruzeci de oameni, cărora li se dăduseră pumnale și lănci, gata să intervină în cazul unui atac al tâlharilor.

— Statuile? întrebă intendentul general.

— Cea a răposatului rege și cea a răposatei regine vor rămâne aici, potrivit voinței prințului.

Intendentul încuviință din cap.

— Și arhivele palatului?

— Vor fi duse la arhivele generale, până când regele va lua o hotărâre.

Tocmai atunci sosi și Mahu, comandantul gărzilor. Se îndreptă spre Uadj Menekh, care urmărea cum se desfășurau operațiunile, și-i spuse:

— Trebuie să-l văd imediat pe rege.

Întâiul șambelan clipi buimăcit.

— O să fie greu, regele alege acum lucrurile pe care le va lua la Theba…

Patru bărbați coborau o ladă mare de la primul etaj, opintindu-se și icnind.

— Problema nu suferă amânare.

Uadj Menekh dădu din cap în semn că înțelege și porni spre scară. Câteva clipe mai târziu coborî și-l pofti pe Mahu să urce. În tovărășia mai-marelui garderobei, Semenkhere cerceta veșmintele și diferite lucruri întinse peste tot, pe pat, pe jos, pe lăzi. Se întrerupse, surprins, la sosirea oaspetelui. Acesta făcu o plecăciune adâncă și ceru să discute cu regele între patru ochi. Semenkhere îl conduse pe terasă.

Fără să rostească o vorbă, Mahu scoase vasul din învelitoarea sa și-l puse pe marginea balustradei. Semenkhere îl luă, îl răsuci pe toate părțile, apoi se uită la Mahu:

— E frumos. Dar ce vrea să însemne?

— Plata propusă pentru o misiune secretă pe care eu o socot, mărite rege, infamă.

— Cine ți-a propus-o?

— Un mesager, mărite rege.

— Trimis de cine?

— Nu sunt sigur în privința lui.

— Și pentru ce misiune?

— S-o spionez pe viitoarea regină, mărite rege.

Semenkhere se încruntă.

— În ce scop?

— De-abia îndrăznesc să spun, mărite rege.

— Te ascult, zise Semenkhere cu nerăbdare.

— Mărite rege, iartă-mă, dar misiunea presupune să aflu dacă ea are un ibovnic și cine e acesta.

Semenkhere se înroși la față de furie. Așadar viața lui particulară era pusă pe tavă, precum o halcă de carne de porc.

— Și tu ce-ai zis? întrebă el, după ce-și recăpătă cu greu sângele rece.

— M-am prefăcut că primesc oferta, mărite rege, pentru ca mesagerul să nu se ducă la alții, mai ușor de convins.

— Ai făcut bine.

— Totodată, mărite rege, le-am dat oamenilor mei ordin să-l urmărească pe mesager zi și noapte și să-mi raporteze toate mișcările lui și numele celor pe care-i vizitează la Akhetaton.

— Foarte bine.

— Așa am aflat că, după ce-a plecat de la mine, s-a dus la palatul prințeselor și a cerut s-o vadă pe prințesa Maketaton din partea înălțimii Sale Ay.

Semenkhere inspiră adânc.

Vasăzică asta era! Dând greș în uneltirile sale pe lângă Meritaton, Ay încerca să se folosească de a doua soție regală. Și de data asta mai adăuga o țintă planului său, Meritaton devenind parte a răzbunării lui. Nu încăpea îndoială că găsise în Maketaton o aliată înfocată.

Pentru prima oară, Semenkhere se gândi să-l ucidă pe Ay. Războiul dintre el și bărbatul-șacal începuse. Dar de ce dorea acesta să știe dacă Meritaton avea un iubit? Și cum aflase? În ce fel intenționa să folosească informația? Ce interes putea să prezinte adulterul, fie el și regal, pentru planurile lui de cucerire a tronului? O singură cale părea posibilă pentru el: să pună la îndoială legitimitatea unui eventual copil de sex masculin al lui Meritaton. Dar în fața cui? Ay nu mai făcea parte nici măcar din Consiliul regal.

Explicația nu-l mulțumea pe Semenkhere.

— Un lucru m-a uimit din cale afară, mărite rege, continuă Mahu. L-am întrebat pe mesager dacă informațiile pe care le are sunt demne de încredere. Mi-a răspuns că sunt cum nu se poate mai de încredere. Părerea mea e că cineva din anturajul reginei o ponegrește într-un mod infam.

Cineva, într-adevăr, iar Semenkhere știa și cine: Maketaton. Oare din devotament față de memoria mamei sale se transformase a doua soție regală atât de brusc și cu o asemenea înverșunare, în dușmanca lui Meritaton? Sau la mijloc era mai degrabă invidia care-i mocnea în inimă?

Oricum, ea îl înștiințase pe Ay despre legătura amoroasă a surorii sale.

Ar trebui supravegheată scorpia aia mică și plină de venin, căci devenea periculoasă. Însă deocamdată existau treburi mai urgente.

— Ai făcut bine că nu i-ai dat de bănuit acelui șobolan, zise Semenkhere. O să înceapă să se țină de capul tău.

Mahu asculta nedumerit.

— Și atunci o să-i spui, cu un aer viclean, că l-ai descoperit pe ibovnicul prințesei.

Mahu se holbă la el.

— Dar cine să fie acesta, mărite rege?

— Tu.

Mahu deschise gura, dar nu fu în stare să scoată niciun sunet.

— Eu? întrebă el într-un târziu.

— Tu însuți. Vei născoci o poveste cum că ai câștigat încrederea și afecțiunea singuraticei prințese.

Mahu clipi iute de câteva ori.

— Astfel, continuă Semenkhere, vom afla care e scopul acestei curiozități nerușinate.

Mahu cugetă o clipă.

— Măritul rege are mintea mai ageră decât Thoth! exclamă el.

Apoi izbucni în râs.

— Nu întârzia să faci această dezvăluire. Și vreau să urmezi Curtea la Theba, adăugă Semenkhere.

— Da, mărite rege.

Semenkhere privi vasul ce sclipea în soarele dimineții.

— Ia-l, e al tău, zise, întinzându-i lui Mahu.

— Mărite rege…

— Ia-l. De-acum, el e răsplata loialității tale.

Mahu sărută mâinile lui Semenkhere și plecă, sub privirea îngândurată a mai-marelui garderobei.

♀

Era ultima noapte pe care Meritaton o petrecea în palatul prințeselor din Akhetaton. Dorea cu ardoare să-l vadă pe Nefer Heru. Dar știa că Maketaton o urmărea. Semenkhere îi destăinuise cele spuse de Mahu.

Vasăzică Maketaton era complicea lui Ay.

Meritaton se frământa, sfâșiată între mânie și dorința de a-și întâlni iubitul. Nemaiputând să rabde, se hotărî să coboare.

O umbră, ascunsă în partea de est a grădinii, o pândea. Oare Meritaton o zărise? Îndată ce prințesa apăru, umbra se îndreptă spre ceea ce părea a fi un tufiș de tuia ca să-i iasă înainte. Meritaton și umbra cu pricina se contopiră. Păsările răpitoare de noapte auziră, poate, zgomot de glasuri și suspine.

O a treia umbră se desprinse de zidul palatului și porni la rândul ei spre tufișurile de tuia. Ducea o lampă acoperită, străduindu-se să-i ascundă strălucirea cu mâna. Lumina slabă lăsa totuși să i se deslușească trăsăturile. Era Maketaton.

Ajunsă lângă tufișuri, își luă mâna din dreptul lămpii.

Meritaton, goală, scoase un strigăt.

Alături se zărea silueta unui bărbat, de asemeni gol, căruia sentimentul de rușine îi era străin, dar care se retrase în umbra tufișului.

O expresie răutăcioasă și triumfătoare înflori pe chipul lui Maketaton.

— Aha! exclamă a doua soție regală. Voiam să știu cu cine te împreunezi, târfă de lupanar! O să pun să-l aresteze pe bărzăunul ăsta!

Și ridică lampa ca să vadă mai bine chipul bărbatului.

Două străji apărură din spatele grădinii.

În aceeași clipă, se auzi o voce cunoscută:

— Bărzăunul sunt eu, Maketaton.

Ea scoase un țipăt ascuțit.

Era Semenkhere, care îi smulse violent lampa din mână.

— Voiai să poruncești să fiu arestat, scorpie? întrebă el râzând.

Și îi trase o palmă zdravănă intrusei. A doua pe care-o primea în aceeași zi.

Maketaton țipă și un fir de salivă i se prelinse printre buze. Tremura îngrozită din toate încheieturile. Cu ochii holbați de spaimă, încercă să-și înghită saliva.

— Îi spui lui Ay infamii despre sora ta, nu-i așa? continuă Semenkhere întinzându-și gâtul spre spioană. În ce scop, burduf cu venin?

Ea țipă din nou, așteptându-se la încă o palmă, sughițând, desfigurată de groază și umilință.

— Ești invidioasă că ea o să ajungă pe tron, nu?

Maketaton respira sacadat din cauza furiei și a fricii. O hienă prinsă asupra faptului.

— Întoarce-te în bârlogul tău, mâncătoare de stârvuri! îi spuse el cu dispreț.

Ea o luă la fugă, cu brațele ridicate, de parcă ar fi fost urmărită de demonii nopții.

Semenkhere se îmbrăcă râzând.

— Gata, o să avem liniște de-acum. Măcar pentru o vreme. O să-i interzic să părăsească palatul.

Uluite, străjile o priveau pe Maketaton alergând spre palat.

— Și-acum vă las singuri.

Ridică lampa și lumină chipul unui alt bărbat care stătuse până atunci adăpostit în umbră. Era Nefer Heru, împietrit de spaimă.

— Mărite rege… spuse scribul.

— Cum te cheamă?

— Nefer Heru, mărite rege.

— Nefer Heru, ne vei însoți mâine la Theba. Mă duc să mă ocup de străji, zise apoi Semenkhere părăsindu-i, cu lampa în mână.

Văzându-l apropiindu-se pe bărbatul ce trebuia arestat, străjile iuțiră pasul.

Semenkhere ridică lampa.

Gărzile îl recunoscură pe viitorul rege și urlară îngrozite. Apoi încercară s-o ia la goană.

— Veniți aici! strigă el.

Tremurând de frică, cei doi bărbați rămaseră pironiți locului.

— Vă poruncesc să n-o lăsați pe prințesa Maketaton să părăsească palatul.

Meritaton și Nefer Heru auziră ordinul.

— Nu pricep… îngăimă el.

— Tronul, îl lămuri ea pe scurt. Puterea. Înțelegi?

Meritaton simți brusc o mare admirație față de șiretenia lui Semenkhere. Ghicise că ea nu-și putea întâlni iubitul decât în grădină, înainte de a intra în galeriile subterane trecând prin bucătării. O pândise și îi șoptise cum să se prefacă în continuare.

Iar acum, după cum spusese el, Maketaton nu mai reprezenta o primejdie.

Planul lui Ay dăduse greș. Dar care era, oare, adevăratul scop al acestui plan?

— Ce viață! exclamă Semenkhere către Aa-Sedjem, după ce se întoarse în odaia sa.

Și îi povesti cele întâmplate. Medicul îi sărută îngrijorat mâinile.

— Acum va trebui găsit un mijloc de a-l înștiința pe Ay despre eșecul său.

— Ai dreptate. O s-o facem îndată ce ajungem la Theba.

Hotărât lucru, se gândi el mai târziu, înainte să adoarmă, Akhenaton ținuse iadul în frâu. De la moartea lui, lumea colcăia de jivine spurcate.

♀ Capitolul 27

VINUL PUTERII

O agitație nemaiîntâlnită pusese stăpânire pe orașul Akhetaton. Mutarea tronului la Theba devenise oficială de nicio săptămână. Thutu o afișase la ușa prefecturii, pe stâlpul unde se expuneau hotărârile cârmuirii. Vestea îi umplu de mirare, așa cum doar apariția unei comete ar fi putut-o face, pe miile de curteni și slujbași, ca și pe cele două mii de persoane ce se învârteau în jurul lor.

Niciunul dintre ei nu-și amintea să se mai fi petrecut o asemenea mutare. Și asta din motive întemeiate, își bătură capul degeaba ca să descopere motivele și urmările acestei hotărâri.

Veniți din provincii, ca toată lumea, cu vreo cincisprezece ani în urmă, acești oameni se crezuseră așezați pentru vecie în umbra puterii atoniene. Își întindeau aici micile lor regate ca niște zei minori pentru care restul Celor Două Regate era populat de creaturi din țărână și sudoare, oricare le-ar fi fost averea, în vreme ce ei

credeau că reprezintă culmea culmilor, deoarece trăiau în apropierea puterii, și încă ce putere! Cea a încarnării lui Aton! Cu alte cuvinte, participau, cel puțin în spirit, la divinitatea care se răsfrângea asupra lor.

Și cum să fi crezut altceva? Își dăduseră osteneala să se nască în vale. N-aveau decât să întindă o mână și intendenții lor, slugile lor, sclavii lor scoteau averi întregi din acest pământ, fără a trebui vreodată să cheltuiască altceva decât câțiva saci de semințe. Pentru folosul lor, îngrijitorii de animale împerecheau patrupede masculi și femele ca să le ofere carne și turme. Iar militarii lor de geniu erau pe punctul de a cuceri pământuri străine de unde să aducă prăzi fabuloase.

Trăiau fără griji, privindu-i pe ceilalți de sus. Desigur, aflaseră în decursul celor șaptesprezece ani ai domniei lui Akhenaton de serioasele înfrângeri militare din est și din sud. Hitiții și locuitorii Țării Kush smulseseră regatului ținuturi întregi. Dar astea nu erau decât niște întâmplări, deoarece oricine știa că războiul e ca un joc de dame: într-o seară câștigi și în alta pierzi. Aveau cunoștință și despre gravele nereguli din Cele Două Regate. Se vorbea că cete înarmate făceau ravagii, îngrozind provincii întregi. Garnizoanele se răzvrăteau. Perceptorii fugeau cu dările strânse. Ei! Obișnuitele fleacuri ale oamenilor de rând. Și toată lumea știa că natura umană nu-i în niciun caz perfectă, mai ales cea născută din popor. De altfel, regele atoateștiutor și divina lui soție vor avea grijă de asta. În loc să privească adevărurile în față, se mărgineau să fie nepăsători și răutăcioși.

Încă de la începuturile omenirii, lumea n-a fost niciodată altceva decât un spectacol modelat de teamă și dorință. Și în această privință, locuitorii Akhetatonului nu se deosebeau nici de strămoșii și nici de urmașii lor.

Preferau să se delecteze cu zvonuri, altminteri foarte vagi, ba mai mult, șoptite cu prudență, din

cauza impertinenței lor, despre armonia conjugală a cuplului divin. În ultima vreme, Akhenaton își vedea rar soția, trăind cu fratele său vitreg, Semenkhere. Îl ridicase chiar la rang de regent. Regina locuia singură în palatul de nord. Și arăta o mare bunăvoință față de Maya, principalul oaspete al palatului. Regele și regentul făceau adesea plimbări nocturne, lipsite de orice prezență feminină, cu *Gloria lui Aton.* Iar Panesy… Cuvinte ce nu căpătau înțeles decât grație privirilor și intonației care le însoțeau, așa cum consoanele nu îmbrăcau forma cuvintelor decât condimentate de vocale.

Să se schimbe capitala? Cine s-ar fi gândit la una ca asta? Și în ce scop? Nu prosperau locuitorii Akhetatonului în imperiul manierelor alese? Pe meleagurile discului divin ei făcuseră să rodească noi pământuri și să înflorească livezi necunoscute. În felul acesta savurau adesea mere, noutate adusă odinioară de hicsoși, dar niciodată apreciată de oamenii de rând, guave roz venite din Țara Kush, caise din țara hitiților, cu formă delicată și indecentă, și ronțăiau fistic, care provenea din același loc. Construiseră case după noile canoane ale eleganței, clădiri mari cu două sau chiar trei etaje, ridicate în mijlocul unor vaste grădini înflorite. De la ei deprinseseră oamenii din Theba și Memphis luxul de a plăti meșteri-grădinari. Ei, locuitorii din Akhetaton, foloseau ca să-și măsoare pământurile cotul divin, ei lansau modele pe care provinciile se grăbeau să le imite, unghiile vopsite cu pudră de aur, perucile scurte, rochiile fine plisate cu fierul. Și cine alții, dacă nu ei, îi învățaseră pe thebani să se așeze pe scaune găurite în loc să stea pe vine deasupra unei gropi sau a unei oale?

Dar mai ales, ei se bucurau de privilegiul fără pereche de a-i vedea regulat pe rege, pe regină și pe prințese la ceremoniile din templul lui Aton, în vreme ce acest spectacol divin era refuzat restului

țării, niște credincioși mărginiți ai divinităților cu capete de animale.

Cel puțin așa fusese până la moartea lui Akhenaton și apoi a soției sale. Însă necunoscând conflictele puterilor adevărate, ce se stârniseră în jurul centrului autorității, speraseră, dacă nu chiar crezuseră cu adevărat că, îndată ce noul rege va sui pe tronul dinastiei lui Thutmosis, viața își va relua cursul de până atunci.

Și brusc, consternare! Lumina regală îi părăsea.

Theba? Să meargă la Theba, un oraș de negustori, de țărani și de proprietari, care rămăseseră tot niște neciopliți chiar dacă se îmbogățiseră, care pășeau țanțoși cu burta înainte și duhneau a usturoi și ale căror neveste purtau peruci lungi?

— Dar ce-o să se aleagă de noi? se tânguia primul peruchier din Akhetaton.

— Chiar așa, ce-o să se aleagă de noi? întăriră magii și vrăjitorii, ce strânseseră averi de pe urma bogătașilor din Akhetaton.

Căci toți până la unul știau că oamenii bogați erau, în același timp, mari amatori de peruci și vulnerabili în fața duhurilor rele, având în vedere că trezeau tot soiul de invidii.

Însă nu doar cei care se îndeletniceau cu așa ceva erau adânc mâhniți. Astrologii, florarii, vânzătorii de mirodenii, croitorii, lucrătorii ce îngrijeau canalizarea, manichiuriștii și pedichiuriștii, berarii, îmbălsămătorii, ebeniștii, vânzătorii de carmin pentru farduri și pomezi împotriva sarcinilor nedorite, muzicanții, medicii, bijutierii, băieșii, poeții ce compuneau la cerere, preparatorii de uleiuri parfumate, cârciumarii, cu toții se întrebau neliniștiți dacă mușteriii lor vor însoți Curtea la Theba? Pentru că în acest caz și ei trebuiau să-i urmeze. Prostituatele priveau mutarea cu ceva mai puțină îngrijorare. N-ar avea de luat cu ele decât trusele de farduri, parfumurile și câteva rochii subțiri.

Cei mai întristați erau slujbașii administrației: înștiințarea oficială afișată de Thutu preciza că administrația districtului Akhetaton va rămâne pe loc. Pentru ei nici nu se punea problema să plece la Theba.

Căci aceasta era problema ce-i frământa pe cei înstăriți și stârnea nesfârșite discuții la ospețele alese: Să plece sau nu?

Cele mai de vază personalități de la Curte nu șovăiră. Pentru acestea era de neînchipuit să rămână într-o capitală pustie. Își și organizaseră călătoria. Vor merge la Theba, inițial numai pentru a asista la încoronare. Apoi își vor rândui instalarea acolo.

De altfel, nu mai exista nicio corabie de închiriat pe Marele Fluviu. Toate ambarcațiunile demne de acest nume fuseseră rechiziționate de palat. Cunoscând data încoronării, cei dornici să pornească la drum își trimiseseră deja în mare grabă secretari și scribi să le închirieze cele mai bune case libere din Theba și porunciseră să fie reparate modestele bărci de pescuit. Își promiteau să-i orbească pe acei bieți provinciali din Theba cu rafinamentul lor.

Una peste alta, mutarea va fi o sărbătoare. Nu mărturisise astrologul regal, prin mijlocirea zvonurilor, că poziția celor cinci planete fără odihnă și înălțarea lui Sirius în Jupiter prevesteau o domnie fastuoasă și fără sfârșit?…

♀

La fel ca orașul, cele trei palate căzuseră pradă unei mari agitații. De fapt, doar cei mai bătrâni servitori își aminteau de o asemenea mutare, când regele părăsise capitala tatălui său, Theba, ca să întemeieze Akhetaton.

Ankhensepaton era încântată, căci putea să se joace cu Pasar prin camere unde nu avusese până atunci privilegiul să intre. Confruntați cu o mutare de-o asemenea amploare, Uadj Menekh și intendentul general al palatelor hotărâseră ca

prințesele să ia cu ele doar lucrurile personale, iar grosul mobilierului să rămână pe loc, urmând să fie transportat mai târziu. Existau destule paturi și dulapuri în palatele din Theba ca să li se asigure noilor ocupanți un confort mulțumitor.

În preajma orei de plecare, primul etaj al palatului prințeselor era aproape pustiu. Agitate, doicile celor trei prințese mai mici își părăsiseră împreună cu acestea odăile și se opriseră la debarcaderul umbros, în fața *Gloriei lui Aton.* Toți cărăușii ăia care veneau și plecau necontenit ca la ei acasă, încălcându-le spațiul magic, le scoseseră din răbdări. Evident, doicile regale uitaseră că se trăgeau din popor și își dădeau aere de mari stăpâne. Slujitoarele lui Ankhensepaton așteptau în grădină inspirând parfumul trandafirilor și mâncând felii de pepene verde.

Nemaiputând să suporte nici măcar o clipă să-și vadă sora, mai ales în plină zi, Meritaton se mutase cu servitoarele sale în Casa regelui.

O singură cameră de la etaj rămânea cu încăpățânare închisă: cea a lui Maketaton. Prințesa nu va face această călătorie, îi explicase doica lui Ankhensepaton, pentru că era bolnavă.

Ankhensepaton nu știa nimic despre încurcătura din ajun, dar fusese martoră la prima din cele două palme primite de sora ei, prin urmare ghici că boala lui Maketaton nu era decât un pretext. Însă, cu nepăsarea vârstei, nu se sinchisi prea tare de asta. De multă vreme se arătase de partea celei mai mari dintre surori, iar recunoștința îi întărea devotamentul, deoarece Meritaton găsise mijlocul de a-l lua oficial pe Pasar la Theba. De-acum băiatul făcea parte, ca să zicem așa, din Casa regală. O ridicare în rang era sigură în viitor.

— Vei locui cu mine, îi spusese Meritaton surorii sale mai tinere.

Ankhensepaton și Pasar cercetară etajul, descoperind tot felul de obiecte necunoscute, mici comori sau fleacuri, chiar și în odăile pe care

răposata regină le ocupase pentru scurt timp. Flacoane cu parfumuri și vase cu pontezi uitate, statuete ascunse în fundul dulapurilor, scrisori vechi pe papirusuri boțite, fără a mai pune la socoteală câțiva șoareci morți și mumificați natural.

Pasar descoperi în camera reginei un mic sipet și-l deschise. Când veni lângă el, Ankhensepaton îl găsi ținând uimit în mână un obiect din fildeș.

— Ce-i asta?

Stânjenit, Pasar se înroși.

Era un falus.

— Un mădular, bâigui el.

— În realitate nu-i niciodată atât de mare, observă pe un ton sentențios Ankhensepaton.

Pasar o privi cu ochi șireți.

— Uneori e, o contrazise.

— Dar l-am văzut pe-al tău, i-o întoarse ea.

Această discuție precoce fu întreruptă brusc de un zgomot.

Cei doi copii se aflau în spatele unui cufăr înalt când ușa lui Maketaton se deschise. Fără să știe de ce, se ascunseră după el.

Maketaton se uită în dreapta și-n stânga. Nimeni. Doica era, fără îndoială, în sala de baie. Prințesa se aventură pe hol. Ankhensepaton și Pasar o văzură intrând, cu pas nesigur, în odaia lui Meritaton. Ascultară cu atenție, ca să prindă eventuale zgomote, dar nu auziră aproape nimic. După câteva clipe, prințesa ieși ținând în mână un sipet mic, pe care-l duse în camera ei. Apoi ieși iar și se îndreptă spre odăile mamei sale. Acolo se opri în prag, sprijinindu-se de tocul ușii, și contemplă prima dintre vastele încăperi. După ce adună destule amintiri, ca să-și hrănească singurătatea, se înapoie în odaia sa și trânti ușa.

Ankhensepaton și Pasar răsuflară ușurați și-și părăsiră ascunzătoarea.

În sfârșit, la prânz, un cortegiu precedat de Uadj Menekh străbătu grădinile spre debarcader.

Semenkhere, Meritaton și Tutankhaton, urmați de purtătorii de evantai, se pregăteau să urce pe corabie. Doicile scuipară grăbite sâmburii de pepene, le luară pe prințese de mână și se rânduiră în spatele cortegiului. Doica lui Ankhensepaton urcă s-o caute. Pasar le însoți până la debarcader. Și el pleca tot atunci, dar cu o altă corabie, sub supravegherea lui Aa-Sedjem.

Vântul de răsărit le va îngădui vâslașilor să urce pe Marele Fluviu cu mai puține eforturi. Însă nimeni nu dădea vreo atenție acestui amănunt.

♀

Muzica răsună îndată ce *Gloria lui Aton* acostă la cheiul din Theba: trâmbițe de aramă, susținute de mugetele cornilor, de duruitul tobelor și de pocnetul ascuțit al chimvalelor garnizoanei din fosta capitală. Prefectul orașului, comandantul garnizoanei, marele preot Humose, notabilități și înalți slujbași îi întâmpinară pe Semenkhere și Meritaton, pe membrii suitei acestora, etalând adevărate comori de elocință și retorică. Uadj Menekh hotărâse ca, potrivit vechiului protocol, Semenkhere și Meritaton să meargă în aceeași lectică până la palatul regal. Comandantul garnizoanei și prefectul, călare pe bidivii albi, acoperiți cu valtrapuri aurite și cu fruntea împodobită cu trei pene de struț, deschideau calea. Din cinci în cinci minute, muzicanții reluau același motiv: *padadam-dam-dam,* care se încheia cu notele răsunătoare ale trâmbițelor. Perdelele lecticii erau ridicate și cei doi ocupanți ai ei puteau să admire roadele strădaniilor lui Uadj Menekh și ale lui Thutu. Strigând urări de bun venit și binecuvântări, oamenii se adunaseră în număr mare de-o parte și de alta a străzii lui Amon, principala arteră a orașului și prima din câte-și aminteau ei de-a lungul căreia se sădiseră arbori, niște arbori cu flori roșii aduși din Kush, iar acum se presăraseră și flori. Flamuri galbene, cu caseta noului rege desenată pe ele, își fluturau în vânt

limbile triunghiulare din înaltul stâlpilor garnisiți cu panglici.

Intrarea era cu adevărat triumfală.

La capătul bulevardului, cortegiul, alcătuit din cel puțin trei sute de persoane, cu tot cu notabilitățile orașului, coti la stânga. La câteva minute după ce trecură prin dreptul sanctuarului Zeului Primordial, se zări palatul.

Vederea construcțiilor care în copilărie îi fuseseră atât de familiare îl surprinse pe Semenkhere. Le recunoștea cu greu. Memoria le redusese la câteva clădiri, o curte, niște scări, și iată că regăsea o vastă fortăreață înconjurată de ziduri înalte. La fel se întâmpla cu toate imaginile pe care le păstrase din trecut? Apoi locurile îi amintiră de un tânăr zvelt și gânditor, căruia Semenkhere, pe atunci doar un copil, îi admirase autoritatea înnăscută și ale cărui tăceri prelungite îi treziseră curiozitatea. Tânărul nu se numea încă Akhenaton, ci Amenophis, precum tatăl său, iar zâmbetul lui misterios te făcea să crezi că zeii îi vorbeau în șoaptă la ureche.

Șirul amintirilor fu întrerupt de izbitura picioarelor lecticii pe lespezile de granit.

Semenkhere își scoase capul printre perdele. Cărăușii se opriseră în fața unui vast portic flancat de doi coloși de piatră: două efigii ale lui Amenophis al III-lea senin în veșnicia splendidei sale tinereți, cu piciorul stâng înainte, gata să se desprindă din prag și să se avânte spre apus. Aceasta era intrarea în palat.

Așadar, după câteva zeci de leghe și două zile de călătorie, lumea din Akhetaton dispăruse. Semenkhere simți că amețește. Se găsea într-o țară străină. El însuși era altcineva, un viitor rege. Șaptesprezece ani de domnie tulbure, de iubiri și uneltiri dispăruseră ca un abur. Nu mai rămăsese din ei aproape nimic, doar frânturi de amintiri, cuvinte și îmbrățișări care se destrămau deja și pe care vântul le va împrăștia în pulberea veche de

milenii a străzilor și a deșertului. Uitate erau totodată mărturisirile nerușinate, trădările, comploturile și duhoarea poveștilor cu otravă.

Un singur lucru se impunea: bunăvoința divină îl alesese pe el. Peste cinci zile va fi stăpânul Celor Două Regate, zeu viu, emanație supremă a puterii cerești asupra locuitorilor văii.

Vinul puterii îi liniști creierul.

Notabilitățile și Curtea veniră să-i întâmpine pe viitorii soți la coborârea din lectică. Cu Meritaton, Tutankhaton și prințesele alături, Semenkhere străbătu curtea cea mare și ajunse în uriașa sală hipostilă. Un concert de urări de bun sosit îi aștepta aici. Acordurile de harpe și lire se înălțară printre coloanele ca niște tije de papirus uriașe, și unduirile lor mângâiară tavanele pictate, aflate la treizeci de coți deasupra podelelor.

Semenkhere ascultă. Meritaton la fel. Și Tutankhaton. Și cele trei prințese mai mici.

Dar regele era istovit după două zile de călătorie. La ora trei după-amiază, jinduia după odihnă. Uadj Menekh îi ghici dorința după expresia feței. Concertul luă sfârșit. Marele intendent al palatului veni să-și arate supunerea absolută și-i propuse să-l conducă în odăile sale. Semenkhere se întoarse spre oficialități, Thutu, Maya, Humose, Horemheb, Nakhtmin, Pentju, prefectul, comandantul garnizoanei, înalții slujbași și recită, rar și cu glas răspicat, textul stabilit împreună cu Thutu și verificat discret de Aa-Sedjem. Se bucură să-i vadă pe mai-marii regatului strânși sub binevoitoarele auspicii ale lui Amon-Ra pentru o domnie de un milion ani, apoi le spuse că se va bucura să-i revadă în aceeași seară pentru o cină oferită cu prilejul întoarcerii sale. Ei se înclinară, evantaiele din pene de struț fremătară în bătaia brizei, brațele se ridicară în semn de adorație, iar viitorul rege le întoarse spatele și porni spre palat.

♀ Capitolul 28

SUDOAREA ZEULUI VIU

Diadema de aur purtând capul zeiței tutelare Nekhbet îi cuprindea strâns peruca. Cele două pene sacre fremătau la spate.

Humose stătea la dreapta ei, în fața mesei cu ofrande. Ceilalți preoți erau înșirați înaintea ei, la picioarele sale. Asistența, în al cărei prim rând se aflau Tutankhaton și prințesele, era așezată mai departe, în fața ei, în marea sală a templului lui Amon-Ra, la Karnak. Solemnitatea îi făcea să semene cu niște statui pictate.

De pe tron, Meritaton vedea, prin fumul de tămâie, mulțimea strânsă pe esplanada templului. Dacă n-ar fi fost Marele Fluviu, ce despărțea Theba de Karnak, tot orașul ar fi fost prezent.

Invocația către Osiris pe care o rostea întâiul ritualist se încheie.

Ea coborî de pe tron și se îndreptă spre masa cu ofrande. Apucă vasul de aur și turnă lapte într-un pahar de aur, apoi, cu mâna stângă luă pâinica rotundă aflată pe un taler de aur. După care se apropie de viitorul ei soț, așezat pe tronul învecinat cu al ei, și-i întinse mai întâi pâinea, apoi laptele.

El mâncă pâinea și bău laptele.

Ea se așeză la loc, lângă cel care-i era de-acum soț și pe care-l consfințise rege, înainte de a i se pune pe cap coroanele.

— Bucură-te în lăcașul tău ceresc, Amon, intonă glasul lui Humose, căci iată că ai dat naștere unui moștenitor pământesc pentru regatul tău, Regatul Celor Două Pământuri.

Încadrat de doi ritualiști, Humose se îndreptă cu pas rar și apăsat spre capela închisă ce se înălța în marea sală, pe axa templului. Era naosul, sfânta sfintelor, centrul universului, ce adăpostea statuia zeului.

Sui cele trei trepte și sfărâmă sigiliul ce ținea închise cele două uși batante.

— Degetul lui Sit alunecă, reîncepu Humose cu voce sonoră, împingând primul zăvor. Degetul lui Sit alunecă, repetă el împingând al doilea zăvor. Legătura e ruptă, pecetea e desfăcută. Cele două porți ale cerului se deschid. Cele două porți ale pământului sunt desferecate. Lumea zeilor strălucește. Amon, domnul Karnakului, e ridicat pe slăvitul său loc.

Învăluită în lumina zilei, statuia aurită a zeului sclipea, iar nestematele incrustate pe ea scânteiau. Reflexele mișcătoare ale focului sacru de la picioarele sale o făceau să pară vie.

Dar marele preot trebuia să-l liniștească pe zeu, înfricoșat de această intruziune.

— Sunt cel ce urcă spre zei. N-am venit să-l distrug pe zeu, am venit să-i împlinesc vrerea, recită el în fața ușilor date în lături.

Ajutoarele marelui preot țineau deschise ușile, iar Humose pătrunse în *naos*:

— Pământul sigiliului e zdrobit, apa cerească e stăpânită, așază-te pe locul tău, domn al Karnakului. Coroana strălucește întru gloria puterii tale. Frumusețile tale îți aparțin, domn al Karnakului și al universului.

Apoi Humose își puse masca lui Amon.

Al treilea ritualist își puse masca lui Horus, cu ciocul încovoiat.

Al patrulea, masca lui Seth, cu bot prelung.

Horus luă coroana Pământului de Sus, iar Seth pe cea a Pământului de Jos, aflate la picioarele zeului. Purtându-le cu brațele întinse înainte, coborâră solemn treptele naosului, urmați de Amon-Ra, și le urcară pe cele ale estradei. Semenkhere se ridică.

— Primește moștenirea tatălui tău Osiris, Ankh-Kheperu-Ra Nefer-Kheperu-Ra, tună glasul lui Horus.

— Primesc sufletul tatălui meu Amon-Ra, rosti Semenkhere. Primesc moștenirea tatălui meu Osiris, fiul lui Amon. Aripa lui Nekhbet mă ocrotește, inelele lui Uadjyt mă ocrotesc. Sufletul tatălui meu Amon-Ra pogoară în mine.

Horus puse coroana Pământului de Sus pe fruntea lui Semenkhere, iar Seth o potrivi pe cea a Pământului de Jos. Horus îi întinse sceptrul, iar Seth biciul. Amon îi spuse:

— Hotărăsc ca tu, Ankh-Kheperu-Ra Nefer-Kheperu-Ra, să te ridici ca rege al Sudului și al Nordului pe tronul lui Amon, *Sot-pun-ri-meri Amon,* precum soarele veșnic. Stăpânul coroanelor îți dă viață, statornicie, forță, precum soarele veșnic.

— Spiritul lui Amon este în mine, recită Semenkhere, inima lui Amon este în mine, brațul său îmi înarmează brațul, pasul său îmi călăuzește pasul.

Se îndreptă la rândul lui spre naos și toți putură să vadă coada rituală de panteră agățată în spate, de centură. Îngenunche, cu brațele ridicate.

Lăutele și lirele își împletiră sunetele.

— Faraonul Ankh-Kheperu-Ra Nefer-Kheperu-Ra a venit spre tine, intonă un ritualist, o, zeu al zeilor Celor Două Pământuri, zeu ce cârmuiești cu brațul, Amon-Ra, stăpân al Celor Două Pene, mare prin coroana *medeh* și coroana *afnit* ce se află pe fruntea ta, rege al zeilor dinlăuntrul lui Apitu, statuia lui Amon statornicită în toate bunurile în numele tău, Amon ce-i domină nu doar pe zei…

Semenkhere se ridică. Meritaton se apropie de el, ducând o cădelniță. Preoții depuseră pe masă ofrande, iar unul dintre ei aprinse focul și presără deasupra rășină. Semenkhere depuse ofrandele.

Se oferi vin pe care îl bău.

— Bucură-te, țară întreagă! strigă tare Amon. Vremuri fericite au sosit. Un stăpân a apărut și cârmuiește toate pământurile. Apele se vor revărsa

din belșug, zilele vor fi lungi, noaptea va număra câte ore trebuie, luna va răsări la timp…

Căci regele era chezașul armoniei în univers.

Humose coborî de pe estradă și traversă sala cea mare, cei prezenți trăgându-se într-o parte și în alta pentru a-i elibera calea.

Horus îl urmă. Apoi Seth. Apoi Thoth.

Faraonul păși în spatele lor.

Dădu roată simbolic regatului său, adică lăcașului lui Amon. Preoții urmau cortegiul recitind imnuri, însoțiți de muzicanți.

Faraonul se întoarse, escortat de aceiași zei, luă loc pe tron și se uită la cei din jur. Nu mai era Semenkhere, era Ankh-Kheperu-Ra Nefer-Kheperu-Ra. Era de esență solară. Era divin.

Dar pe torsul său gol șiroia sudoarea.

La cea de-a cincea oră a după-amiezii, razele soarelui se răsfrânseră în vârful de aur al obeliscului construit de tatăl său. Ceremoniile duraseră cinci ore.

Thutu, prosternat până la pământ, veni să-l întrebe dacă dorea să se odihnească.

El încuviință. Regele și regina se ridicară, precedați de vizir și de întâiul șambelan. Un scutier îl conduse pe rege afară, unde aștepta un cal alb, cu valtrapuri de aur, și-l ajută să încalece.

Regina urcă în lectica ei. Ceilalți curteni o urmară.

Ankhensepaton era mută de admirație și uimire.

Căută din ochi pe Pasar. Băiatul se amestecase în mulțime, copleșit de emoție și nu îndrăzni să se arate.

Nefer Heru nici atât, cuprins de un sentiment vecin cu groaza.

♀

Banchetul organizat de Uadj Menekh din ordinul regelui, retransmis de Thutu, nu le oferi nici lui Semenkhere, nici lui Meritaton un răgaz cât de mic, ce le-ar fi îngăduit să-și vină în fire. Amândoi semănau cu două măști încremenite sub

povara respectării protocolului, supuși privirilor admirative sau curioase care le pândeau. Noaptea ciudată care urmă nu reuși nici ea să le redea seninătatea.

Nici restul Curții nu avu parte de o soartă mai bună. Sosirea la Theba se petrecuse abia cu cinci zile în urmă, instalarea în palat, de altfel neîncheiată, se desfășura cu hopuri, ba chiar haotic și s-ar fi zis uneori că, părăsind Akhetatonul, locuitorii palatelor lui își lăsaseră acolo sufletul. Gesturile familiare rămâneau fără țintă, căci terasa, de pildă, nu era aici, ci acolo, iar sala de baie nu mai era acolo, ci aici. Se schimbaseră multe, de la chipurile din jur până la mirosul clădirilor reparate în pripă.

De altfel, locurile au propriul spirit, care îl domină poruncitor pe cel al oamenilor care își închipuie că le stăpânesc.

Pentru început, fiecare regretă vastele grădini din Akhetaton, situate pe malul fluviului, și brizele înmiresmate ce se făceau simțite seara. Palatul din Theba, construit departe de apă, îndura necontenit peste zi arșița soarelui. Zidurile de piatră se încingeau și apoi noaptea răspândeau căldură din plin. Pe scurt, era un adevărat cuptor. Doar sus de tot zidurile aveau niște ferestre înguste, care erau suficiente pentru luminarea încăperilor, nelăsând razele soarelui să le încălzească prea tare. O măsură înțeleaptă, desigur, însă aceste ferestre nu lăsau să intre nici briza serii. De aceea trebuia ca înainte de culcare să se facă puțin curent pentru aerisirea odăilor. Cu alte cuvinte, locuitorii palatului erau nevoiți să doarmă cu toate ușile deschise.

A doua zi după încoronare, monarhii asudați intrară în camerele de baie ca să se răcorească. Semenkhere chiar se îngrijoră când îl văzu pe Tutankhaton, care se copsese de-a dreptul în odaia sa în primele ore ale nopții, înainte ca întâiul său slujitor să-i fi sugerat să-i mute patul în sala de

audiențe de la parter, mult mai răcoroasă. Semenkhere hotărî să-i fie puse la dispoziție băiatului, până la noi ordine, două dintre camerele scribilor, alăturate respectivei săli.

Se întrebă cum putuseră răposatul său tată Amenophis al III-lea și soția lui Ty să îndure baia de aburi care era palatul. Însă Amenophis avusese o sănătate șubredă în ultimii ani de domnie. Cât despre Ty, regina regăsise în dogoarea din jur căldura vieții ce slăbea în ea.

Semenkhere își dădu seama de înțelepciunea fratelui său când alesese planurile orașului Akhetaton: toate palatele de acolo erau construite lângă fluviu, cu terase mari și înconjurate de grădini întinse.

Oricât de divină îi era esența, Ankh-Kheperu-Ra Nefer-Kheperu-Ra suferea din pricina arșiței ca un amărât de țăran.

Temperaturilor ridicate din Pământul de Sus li se adăuga promiscuitatea. Cea mai mare parte din palat fusese gândită de răposata regină Ty, soția lui Amenophis al III-lea, ca o locuință de familie a cărei fiecare cameră trebuia să se afle în orice clipă sub supravegherea ei. Astfel că în odăile lui Meritaton, învecinate cu ale prințeselor, răsuna fără încetare agitația doicilor. Din această pricină, doicile nu mai puteau bârfi și pălăvrăgi, așa cum o făceau în voie la Akhetaton. Aici, regina auzea tot. În ceea ce-l privea pe Semenkhere, odăile lui, cele mai estice, se umpleau de cu zori de larma clădirilor administrative, de uruitul căruțurilor ce transportau mărfuri, de zbieretele măgarilor, de strigătele gărzii și de ocările ce însoțeau certurile izbucnite când și când la baza zidului ce înconjura palatul.

Ce departe păreau calmul și pacea pe care le asigurau cele trei palate din Akhetaton, palatul regal, palatul prințeselor și Casa regelui, fiecare separat de celelalte.

În sfârșit, o frustrare de-abia ascunsă îi rodea pe noii ocupanți ai palatului: greutatea de a avea o viață particulară.

Unde mai pui că la Theba nu existau grădini potrivite pentru întâlniri nocturne și nici galerii subterane care să ducă spre camere tainice bune pentru zbenguieli, deoarece clădirile administrative erau alături de palat.

Așa că Meritaton îl văzuse pe Nefer Heru doar câteva minute, în mare grabă și de față cu noul intendent, atunci când el venise să se intereseze care va fi camera parfumurilor. Dar nu fusese încă aleasă una. Nici măcar nu se încheiaseră despachetarea și rânduirea mobilelor trimise de la Akhetaton. Și soseau mereu altele. Meritaton știa prea bine că noul mai-mare al parfumurilor locuia în clădirile anexe, deasupra berăriei, a brutăriei și a bucătăriilor, la fel ca intendentul și alți slujbași ai palatului. Și firește ea n-o să se aventureze acolo în timpul nopții. Îl va chema să vină a doua zi când rânduirea garderobei, atât de dificilă, va fi fost rezolvată.

Două zile de căutări, desfășurate la rugămințile stăruitoare ale lui Ankhensepaton, fură necesare pentru a-l găsi pe Pasar. Asistase la ceremoniile de încoronare și tremura să nu fie biciuit crâncen pentru că îndrăznise, cândva, să se joace cu a treia soție regală, sora reginei. Nici ea, nici el nu mai aveau grădini unde să alerge sau maluri de pe care să pescuiască somni.

Iar să se joace prin pietrișul din jurul zidurilor unde câțiva sicomori și baniani supraviețuiseră focului ceresc era imposibil. Toată lumea știa că acolo mișună scorpioni negri și vipere-cu-corn.

Prima oară când se revăzură, rămaseră pironiți față în față, neștiind ce să zică sau să facă. Ea luă dintr-o cupă un ciorchine de strugure și i-l întinse. Ar fi putut la fel de bine să-i întindă un pschent judecând după cum îl ținea el, ca pe un obiect sacru.

— Vino să vizităm palatul, îi zise ea pentru a-i alunga teama. De ce ții strugurele așa? Ți l-am dat ca să-l mănânci.

Așadar clipele de iubire neîngrădită și senzuală din Akhenaton dispăruseră.

În sfârșit, Semenkhere nu-și putuse asigura apropierea lui Aa-Sedjem decât dându-i două camere lângă odăile regale. Fiind medicul faraonului, această vecinătate era îndreptățită în ochii tuturor. Dar în ciuda trupului său robust, bietul Aa-Sedjem se trezi în prima dimineață la fel de trist ca și ceilalți.

— Majestate, o să ne topim, murmură el.

Semenkhere încuviință din cap. Hotărârea era luată. Când se întruni întâia oară Consiliul regal, porunci să fie chemați arhitecții regali. Voia planuri pentru un nou palat. Propuse mai întâi ca acesta să fie construit pe una dintre cele două insule din fața Thebei. I se răspunse că acestea erau inundate patru luni pe an. Bine, atunci pe mal.

Pe scurt, ideea prinse contur.

Mai rămânea să se ocupe de treburile regatului.

Dimineață erau prevăzute optsprezece audiențe, iar după-amiază, unsprezece. Iar Thutu făcuse să se strângă multe altele.

♀ Capitolul 29

DEMONUL LUCRURILOR NECLARE

Pe treptele de jos ale credințelor lor, mult sub divinitățile splendide cu capete de animale feroce sau gânditoare, locuitorii Celor Două Pământuri rezervaseră un loc pentru duhurile demne de dispreț, dar redutabile: niște monștri corciți, tenaci și vicleni, increați, care nu putuseră să ia o formă atunci când lumea se născuse.

Grozăviile acestea supranaturale nu încercau doar să le închidă drumul spre veșnicie sufletelor ce-și luaseră zborul din trupuri, dar aveau și grijă

să-i necăjească pe cei vii și să facă în așa fel încât unele situații, ce păreau până atunci evidente și clare, să devină tulburi sau îndoielnice. Picurau nemulțumirea în inimi, stârneau ambiții și dorințe chinuitoare, făceau ca vacile să-și lepede viteii nenăscuți și laptele proaspăt muls să se acrească, iar ouăle ouate în zori să se strice, urâțeau brusc pielea de pe obrajii fetișcanelor ce-și așteptau iubitul și înmuiau mădularul ibovnicului ce ardea de dorință să-și îmbrățișeze iubita. Doar știința unui vrăjitor recunoscut le zădărnicea încercările.

Câțiva dintre acești demoni ai lucrurilor neclare începură să facă ravagii în zilele de după încoronare. Fără îndoială că triumful frumuseții, al tinereții și al forțelor divine, celebrat în templul lui Amon de la Karnak, îi supărase.

În orice caz, unul dintre ei se duse să bântuie așa-zisul palat al lui Ay, stăpânul din Akhmim.

— Era splendid. Cu adevărat divin. Amândoi erau învăluiți în frumusețea cerească.

Astfel își încheie marele preot din templul lui Min de la Akhmim descrierea măreției încoronării despre care îi povestise lui Ay. Ca toți ceilalți mari preoți ai regatului, se socotise dator să asiste la ceremonii deoarece ele marcau reinstaurarea vechilor culte pe lângă coroană.

Ay asculta, cu privirea stinsă, tolănit pe o bancă plină de perne, sub umbrarul din grădină, mângâindu-și degetele. Ghepardul dormea, sătul și doborât de căldură. Chiar și papagalul părea mut.

Așezat pe un scăunel, Shabaka, intendentul nubian al lui Ay și omul său de încredere, asculta și el povestea făcând tot felul de presupuneri și mai ales urmărea reacțiile stăpânului său. Câteodată se încrunta, alteori tresărea. Toți cei din Akhmim știau că relațiile lui Ay cu noul monarh nu mai erau armonioase, însă puțini intuiau că deveniseră de-a dreptul otrăvite. Un lucru se știa cu siguranță: după ce se bucurase de o putere considerabilă la Curtea lui Amenophis al III-lea, apoi a fiului său,

Akhenaton, Ay nu mai era interesat de cea a lui Semenkhere, de-acum Ankh-Kheperu-Ra Nefer-Kheperu-Ra, deși regina îi era nepoată. Cei mai bine informați șușoteau că apăruse un conflict legat de funeraliile lui Nefertiti, dar nimic mai mult. Certuri în familie, fără îndoială. Din acest motiv el nu asistase la ceremonia de înscăunare.

— Au fost prezente toate prințesele? întrebă Ay.

— Nu, a doua soție regală a lipsit, răspunse marele preot, surprins de întrebare.

— S-a aflat din ce pricină?

— Era bolnavă.

Ay strâmbă din nas. Primise în ajun o scrisoare de la Maketaton.

> *… Când i-am spus surorii mele că știe numele celui care a otrăvit-o pe mama și că acesta e Semenkhere, ea, o să-ți vină greu să crezi, mi-a tras o palmă de față cu mătușa noastră Mutnejmet. După o asemenea insultă de neacceptat, m-am retras. În aceeași noapte am vrut să-mi iau revanșa și, după cum m-ai învățat, am încercat s-o surprind în grădină cu ibovnicul ei secret. Dar am găsit-o goală în tovărășia unui bărbat, iar acest bărbat era Semenkhere. Mi-a dat și el o palmă, acuzându-mă că-ți îndrug minciuni și m-a numit „burduf de venin”. Acum înțeleg purtarea groaznică a surorii mele. Se află negreșit sub puterea unei vrăji și e subjugată prin simțuri de acest om criminal și mârșav…*

Ay își stăpâni o tresărire de enervare la amintirea scrisorii. Un burduf de venin? Mai degrabă de prostie! Netoata asta mică făcuse să se ducă totul de râpă. Scopul nu era s-o prindă pe Meritaton asupra faptei, ci să afle numele

ibovnicului ei. Firește că apoi Maketaton fusese ținută departe de ceremoniile de la Theba.

Se tot gândea la ultima parte a scrisorii lui Maketaton. I se părea ciudat ca viitorul cuplu regal să se dedea plăcerilor trupești la miez de noapte într-o grădină, precum țăranii. N-aveau și unul și altul camere unde s-ar fi putut desfăta mai comod? Treaba asta era ciudată, ba chiar dădea de bănuit.

Văzându-l pe Ay cam posac, marele preot îi spuse că-l lasă să se odihnească, își luă rămas-bun și plecă, urmat de secretarul său.

Ay rămase singur cu Shabaka.

— Viermele ăla e în stare să reziste ani buni. S-a împăcat cu preoții, apoi cu armata.

— Stăpâne, dușmanii care par prea siguri de izbândă sunt adesea trădați de ei înșiși.

— Ce înseamnă asta?

— Că trebuie, stăpâne, să pândești greșelile pe care le va face viermele, acum când e îmbătat de putere.

Ay cântări sfatul și întrebă:

— Avem vești de la mesagerul nostru?

— Nu, după întâlnirea cu comandantul gărzilor care a primit bucuros darul tău magnific, fără a ști însă că venea de la tine, a urmat Curtea la Theba.

Ay mușcă dintr-un măr și începu să mestece cu un aer abătut. Ghepardul se întinse, apoi se culcă pe o parte și adormi la loc.

Chiar atunci, ca la comandă, un servitor veni să anunțe sosirea unui oaspete. Shabaka se ridică să-l întâmpine și-l conduse la stăpânul său. Era mesagerul.

Acesta se ploconi în fața lui Ay, care-l întrebă:

— Ce vești mi-aduci?

— Neașteptate, stăpâne. La Akhetaton, când l-am văzut prima dată, Mahu mi-a răspuns că informația cerută nu există și că, probabil, nu va face rost de ea mai devreme de câteva săptămâni, timpul necesar ca să se instaleze Curtea la Theba și ca fiecare să-și reia obiceiurile. A doua oară, la

Theba, mi-a răspuns zâmbind că el însuși este ibovnicul reginei.

Ay ridică din sprâncene.

— Mahu, ibovnicul lui Meritaton? strigă el uimit.

— Așa pretinde.

Afirmația părea îndoielnică, asta dacă nu cumva Mahu ar jindui la tron, ceea ce ar face din el un dușman în plus. Dacă ar fi fost cu adevărat ibovnicul lui Meritaton, n-ar fi mărturisit-o în schimbul unui vas de aur. Ay își frământa întruna degetul mare.

— I-ai spus ce așteptăm de la el?

— Nu, stăpâne.

Ay se sprijini de spătarul băncii.

— N-am făcut-o pentru că răspunsul lui nu mi s-a părut întru totul demn de crezare. Și m-am gândit că vom avea destul timp să-i vorbim despre propunerea noastră.

— Ai făcut bine.

— M-a întrebat de ce punem atâta preț pe informația cu pricina.

— Și ce i-ai răspuns?

— Că habar n-am, dar că bănuiesc anumite motive dinastice.

Ay încuviință, însă șiretenia mesagerului său nu-i aducea mari foloase, ba dimpotrivă. Cu siguranță, Mahu îi raportase totul lui Semenkhere.

Iar el, Ay, tot nu aflase numele ibovnicului reginei. Și nu se putea lipsi cu niciun chip de el. Prin urmare, avea nevoie de un spion în palat.

Doar n-o să aștepte coroana ani la rând. Pe zi ce trecea, nerușinata de Meritaton putea cu bună știință să rămână însărcinată cu ibovnicul necunoscut, să dea un urmaș băiat acestui neam lipsit de vlagă și să-i distrugă lui Ay șansele de a ajunge pe tronul pe care-l merita mai mult decât oricine altcineva. Da, mai mult decât oricine altcineva!

Tocmai atunci papagalul se trezi la viață și strigă:

— *Bin tchaou*!

Fără îndoială îl simțise prin preajmă pe demonul lucrurilor neclare.

♀

— Dar ce ai? întrebă ea, scoasă din răbdări de respectul temător pe care i-l arăta Nefer Heru.

Îl chemase în plină zi. El stătea încremenit, departe de ea.

Din spatele ușii se auzeau zgomot de glasuri și lipăit de sandale. Gărzi, scribi, slugi mișunau încoace și-ncolo.

— Majestate divină, răspunse el într-un târziu, sunt gata să-ți îndeplinesc poruncile.

— Sunt eu, Meritaton, nu mă recunoști? Nu mai simți nimic pentru mine pentru că acum sunt regină?

— Majestate divină…

— Ajunge cu majestate divină! Cu două săptămâni în urmă, ardeai de dorință când mă vedeai și-acum pari un scrib prins cu mâța-n sac. Ce s-a ales cu discursurile tale?

În ochii lui Nefer Heru se iviră lacrimi.

— Într-o seară soțul tău a dat peste noi… În alta, el însuși ne-a… ne-a aruncat unul în brațele celuilalt. Pentru mine a fost o adevărată lovitură, înțelege-mă. Și de două săptămâni de când ne aflăm aici, n-am fost nicio clipă singuri… Iar acum, tu ești regină, așa că vezi că…

Ea se calmă. Desigur, să fii amantul reginei nu era un privilegiu lipsit de orice bătaie de cap. Cele două întâmplări nocturne de care amintise și imposibilitatea de-a se mai întâlni îl puseseră la grea încercare.

— Era mai bine la Akhetaton, zise el. Ca să nu mai vorbesc de locuința mea… Mă înăbuș acolo.

— Gândește-te însă și la mine, spuse ea. Și eu sufăr de aceleași lipsuri ca tine. Iar camerele de aici sunt un adevărat cuptor.

El ridică ochii spre ea și îi zâmbi.

— Trebuie să găsim o cale de a ne vedea mai ușor, adăugă ea. Aș putea face în așa fel încât să locuiești la parter, unde e mult mai răcoare.

— Dar gărzile păzesc noaptea scara la fel ca ziua.

— O să pun să se construiască o altă scară. Mai rabdă puțin, fără să te plângi. Nu suferi numai tu. Amândoi suferim.

Ochii lui Nefer Heru se umeziră iarăși. Se repezi spre ea și o cuprinse în brațe. Meritaton îl mângâie pe cap.

Demonul lucrurilor neclare începu să-i dea târcoale. Ea se gândi că deși era regină, tot își pierdea vigoarea din pricina căldurii în această fortăreață străveche și că nu-i era îngăduit nici măcar să-l vadă în taină pe singurul bărbat care-i putea oferi o adevărată plăcere trupească. Îi trecu prin cap ideea nebunească de a fugi cu el.

Cineva bătu la ușă. Se desprinseră din îmbrățișare și Meritaton se duse să deschidă. Era doica lui Setepenre, cea mai mică dintre surorile sale, speriată. Prințesa suferea de diaree acută.

— Trimite numaidecât după medicul regelui, Aa-Sedjem, zise Meritaton, trecând grăbită prin spatele doicii ca să meargă să-și vadă sora mai mică. Tu așteaptă-mă aici, îi zise lui Nefer Heru.

Setepenre stătea întinsă pe pat, palidă și tremurând în ciuda căldurii. Meritaton se așeză la căpătâiul ei. Aa-Sedjem veni într-un suflet, urmat de un servitor ce ducea lădița cu cele necesare unui medic. Ceru să vadă scaunele prințesei, apoi deschise lădița. Scoase un săculeț cu argilă albă purificată, îl trimise pe servitor să-i aducă din camera sa una dintre sticluțele cu apă distilată pe care le păstra acolo și, când acesta se întoarse, puse argila într-un pahar, apoi apa, le amestecă și-i dădu prințesei să bea tot.

— O să mă întorc peste două ore, anunță el. Până mâine nu-i dați nimic să mănânce sau să bea

decât apă distilată amestecată cu această zeamă de pelin pe care v-o las aici. Doar câteva picături. Până mâine, prin grija lui Thoth, se va înzdrăveni.

— Dar care-i pricina răului? întrebă Meritaton.

— Majestate divină, mă tem ca nu cumva căldura din aceste locuri să-i fi agravat o boală ușoară care altminteri nu s-ar fi manifestat.

Meritaton se uită gânditoare la Aa-Sedjem. Într-adevăr era un noroc să ai ibovnic un medic.

Și astfel își aduse aminte că își uitase la Akhetaton cutiuța cu leacuri și prețioasele pastile de dormit pe care le luase de la mama sa, Nefertiti.

♀

Cei trei arhitecți, care stăteau respectuoși în fața monarhului, îi ascultară dorința:

— Aș vrea să construiesc pe malul Marelui Fluviu un palat înconjurat de grădini.

— Majestate divină, răspunse mai-marele arhitecților, toate pământurile de pe malul fluviului sunt joase. An de an, apele revărsate le acoperă până la poalele colinei Thebei. Asta înseamnă că va trebui ridicată toată suprafața palatului și a grădinilor înconjurătoare cu cel puțin doi coți thebani deasupra celui mai înalt nivel cunoscut pe care l-au atins apele. Pe de altă parte, având în vedere că apele se infiltrează în sol și că acesta devine periculos de sfărâmicios, înseamnă totodată că va trebui să întărim malurile și să construim o temelie de piatră sub fundații.

Semenkhere își dădu seama că era o muncă enormă.

— Atunci ce se poate face?

— Majestate divină, nu există dorință pe care tu s-o poți rosti și care să fie de neîndeplinit. E doar o problemă de timp. Oricum, nu vom putea începe mai devreme de trei luni, adică timpul necesar ca pământul să fie îndeajuns de uscat, ținând seama că inundația se sfârșește peste cinci săptămâni!

— Așadar de cât timp ar fi nevoie cu totul?

Mai-marele arhitecților se întoarse către colegii săi și, după ce se sfătuiră, răspunse:

— Majestate divină, treaba n-ar putea fi încheiată mai devreme de doi ani.

Doi ani! Să se coacă încă doi ani în acest palat fierbinte!

— Bine. O să mă gândesc.

Urmă apoi în audiență un demnitar care cerea pentru fiul său o slujbă în administrația palatului. Fusese el însuși contabil la intendență și părea să creadă că fiul poate să-i moștenească slujba.

Apoi un avocat care dorea ca regele să-l ierte de pedeapsă pe clientul său, întemnițat pentru niște grave înșelăciuni legate de dări.

Apoi intră mai-marele îmbălsămătorilor din Theba care se plângea că simbriile lor n-ar mai ține pasul cu prețul natronului și al substanțelor aromate. Vorbise și cu Maya, însă acesta nu-i aprobase cererile.

Apoi veni înaintea regelui căpetenia breslei pescarilor, care dorea scutirea de dări pe pescuit deoarece acestea nu țineau seama de zilele când pescarii nu prindeau decât plevușcă.

Vasăzică aceasta era viața unui zeu viu?

♀ Capitolul 30

RUGĂMINTE CĂTRE CAP RĂSTURNAT

Un câine urlă în depărtare, protest singuratic împotriva sosirii nopții, capabil să provoace neliniște oamenilor însinguraţi.

Primul vânt al serii ce se apropia scutură arborii și trandafirii din grădinile regale de la Akhetaton și umflă pânza unei bărci de pescari. Asfințitul polei cu aur Marele Fluviu pe care apele revărsate îl lățiseră până la dimensiunile unei mări. Natura vorbea despre preaplinul inimii și al simțurilor.

Nu și pentru Maketaton. Prințesa scrută priveliștea a cărei prizonieră era. Gărzile stăteau de pază la uși, iar fata se gândi că ar putea fugi cu o corabie. Dar unde să se ducă?

Avea dreptul să primească vizite, însă ce însemnau aceste deschideri spre lume dacă îi lipsea libertatea? Și ce interes să-i stârnească acești oaspeți? Nu se dădea în vânt după discuțiile cu două sau trei fete ale unor înalți slujbași, care veneau s-o vadă pentru a se lăuda apoi că au cunoscut-o pe a doua soție regală și nu vorbeau decât despre veșminte și intrigi amoroase, nici după soțiile notabilităților ce rămăseseră la Akhetaton sau care se întorseseră aici și care, firește, doreau cu ardoare să afle de ce prințesa nu urmase Curtea la Theba. Însă Maketaton păstra tăcerea în această privință, fidelă învățăturilor mamei sale: o prințesă nu le dezvăluie străinilor probleme din familie. Celor prea curioși le spunea întotdeauna că oboseala accentuată o împiedicase să ia parte la ceremoniile de încoronare.

Nu păcălea însă pe nimeni și toți se întreceau în a bârfi pe seama prințesei izolate la Akhetaton.

Îi scrisese bunicului ei pentru a se plânge că era întemnițată în palat. Oare el primise misiva? Sau intendentul o interceptase? Și totuși nu primise niciun răspuns. Fără îndoială, Ay nu era dispus să înfrunte furia regelui eliberându-și prin forță nepoata.

Și cât timp va mai fi ținută prizonieră de hotărârea cuplului regal? Mârșava de soră-sa și dezgustătorul ei soț așteptau cu siguranță ca ea să-și ceară iertare. Puteau s-aștepte mult și bine. N-o să le arate decât cel mai deplin dispreț. Și nu voia să mai ia parte la viața de la Curte, căci toți erau niște ucigași, niște trădători și niște uneltitori!

Notabilitățile întoarse de la Theba, în așteptarea instalării acolo, le povestiseră servitorilor lor despre fastul încoronării, iar servitorii din palatul

prințeselor auzind aceste ecouri, i le repetaseră, la rândul lor, lui Maketaton.

Și intendentul îi trimisese celei de-a doua soții regale o scurtă înștiințare scrisă privind încoronarea. Atât ecourile, cât și documentul nu făcură altceva decât să amplifice ura mută a prințesei.

Câteva slugi veniră să aprindă lămpile din palatul aproape pustiu. Altele îi serviră cina. Din vastele încăperi ale intendenței doar bucătăriile și spălătoria rămăseseră parțial funcționale. Berarii și brutarii urmaseră cuplul regal la Theba, așa că berea și vinul ce i se serveau singurei ocupante a palatului erau cumpărate din oraș.

Cu gândul zburându-i aiurea, Maketaton mâncă o salată de castraveți cu ulei și sare și două cotlete de porc fripte. Era nerăbdătoare să-i vadă pe servitori plecați.

După ce aceștia strânseră masa, doica veni s-o anunțe în șoaptă:

— Femeia a sosit.

Maketaton se ridică în grabă și porunci ca vizitatoarea să fie condusă sus. După câteva clipe, apăru o femeie cu mers temător, înfășurată într-o pelerină închisă la culoare, care-i ascundea aproape în întregime trupul și chipul. Când trecu pe lângă lămpi, licărul lor i se răsfrânse în ochi dându-i o înfățișare demonică. Ajunsă înaintea lui Maketaton, se prosternă până la pământ.

— Ridică-te

Femeia se supuse.

— Trage-ți puțin mantia ca să-ți văd fața.

O mână descărnată coborî gluga. Femeia avea vreo cincizeci de ani, obraji scofâlciți și ochi izbitor de mari, conturați cu un strat gros de antimoniu, ce se întinsese în zbârciturile fine din jur. Nu purta perucă, iar părul negru îi era înspicat din belșug cu alb.

— Cum te cheamă?

— Sudja Hekt, prințesă divină.

Cea care o bucură pe Hekt, zeița cu cap de broască.

— Așază-te în fața mea, îi porunci Maketaton, luând loc pe un taburet cu picioare scurte. Dă-i un pahar cu vin, îi zise doicii. Întâlnirea noastră trebuie să rămână secretă, Sudja Hekt, înțelegi?

— Prințesă divină, dacă limba m-ar trăda, m-ar osândi la moarte. Am trăit o jumătate de veac. Judecă dacă sunt vrednică de încrederea ta.

Maketaton încuviință din cap.

— Doresc o vrajă pentru pedepsirea celor care i-au trădat pe tata și pe mama, zise ea.

— Prințesă divină, nu-ți curge în vene sângele lui Osiris? Zeii sunt cu tine.

— Nu, lasă-i pe zei. Doresc o vrajă împotriva trădătorilor.

— Atunci e altceva.

— Sunt puternici.

— Cine e mai puternic decât Nemuritorii, prințesă divină? Deci ar trebui să ne folosim de rău împotriva răului.

Maketaton clipi nedumerită. Nu pricepea nimic.

— Va trebui să-l chemăm în ajutor pe Apep, continuă vrăjitoarea, regele demonilor.

Apep, marele piton! Stăpânul Răului!

Maketaton trase adânc aer în piept. Sorții erau aruncați.

— Să-i răstoarne pe trădători, mormăi Maketaton, să-i facă să muște țărâna!

Vrăjitoarea scoase de sub mantie o turtă de ceară.

— Câți sunt? întrebă ea.

— Doi.

— Bărbați sau femei, divină prințesă?

— Un bărbat și o femeie.

Vrăjitoarea scoase un cuțit de sub mantie și tăie în două ceara, apoi începu să modeleze prima bucată. Maketaton privea atentă cum degetele osoase întindeau, frământau și scobeau ceara negricioasă, dându-i treptat o formă amintind de

silueta unui om. Un *ushebti* grosolan. Îi făcu și un falus exagerat de mare.

Maketaton se cutremură, gândindu-se iar la noaptea când îi surprinsese pe Meritaton și pe Semenkhere. Se aprinse la față. Își aminti, de asemeni, de o altă noapte cumplită, cea în care tatăl ei o consacrase drept a doua soție regală și venise în odaia ei.

Bucata de carne, ce semăna cu acest obiect, care îi răpise fecioria! Tatăl ei! Și acele sărutări nefirești! Cum de putuse Meritaton, după așa ceva, să mai rabde atingerea unui mădular? Și acel jet lipicios și urât mirositor care țâșnea după o întreagă tortură de frecări! De bună seamă sora ei era o desfrânată.

Se întrebă dacă și Ankhensepaton fusese deflorată de tatăl lor. Îi pusese întrebarea și mamei sale, care însă nu-i răspunsese niciodată. În ceea ce o privește pe Ankhensepaton, aceasta refuzase cu toată hotărârea să se lase consultată după cum pretindea sora ei mai mare.

— Ai un brasero[14]? o întrebă vrăjitoarea pe doică. Adu-l și pune-n el câteva vreascuri și puțin jeratic.

Doica porni spre bucătării, în căutarea obiectului cerut, care nu se folosea decât iarna. Se scurseră câteva clipe nesfârșite. Noaptea șuiera cu glasurile sale de-abia auzite, brotăcei, broaște râioase, greieri, bufnițe, vulpi, șacali. Se deslușea mai ales cântul brotacilor și al broaștelor râioase, care celebrau încheierea inundației. Vrăjitoarea și prințesa se priviră pe deasupra pustietăților reci ale urii. Câte vieți răvășise această femeie care totuși nu simțea nici ură, nici dragoste pentru ținta invocațiilor sale? Nu era decât unealta pasiunilor omenești. Stăruia pe lângă puterile binevoitoare sau răufăcătoare, iar acestea acționau după bunul lor plac, fericite că sunt recunoscute și că se amestecă în treburile muritorilor.

De fapt, la fel ca zeii, spiritele Răului piereau dacă oamenii nu le prețuiau.

În sfârșit, doica se întoarse. Sudja Hekt isprăvise de schițat a doua figurină. Vrăjitoarea puse braseroul între ea și Maketaton.

— Ai două obiecte care să fi aparținut trădătorilor, câte unul pentru fiecare? întrebă ea, când termină prima statuetă și începu s-o definitiveze pe cea de-a doua.

Maketaton chibzui bine. Nu mai exista aproape niciun lucru personal în camerele părăsite de sora ei. Cât despre Semenkhere, lui Maketaton nu-i fusese niciodată îngăduit să intre în odăile lui. Se ridică totuși și se duse să scotocească prin camera surorii sale, sub privirea înspăimântată a doicii. În trecere luă o lampă, dar ce-ar putea să găsească în niște încăperi ce fuseseră măturate? Sub pat, nimic, firește. Cuferele fuseseră trimise spre Theba. Deschise un dulap și plimbă înăuntru lumina opaițului. O mică sclipire îi atrase privirea. Un ac de aur, înțepenit în spatele unui raft. Maketaton îl desprinse și-l cercetă. Era un ac ce slujea la fixarea perucii. Îi aparținea, mai mult ca sigur, surorii ei.

Însă pentru Semenkhere, nimic.

Se înapoie, abătută, și-i întinse acul lui Sudja Hekt.

— N-am găsit decât asta. Aparține unuia dintre trădători. Pentru celălalt, n-am nimic.

— Atunci scrie-i numele pe o bucățică de papirus, prințesă divină.

Papirus? Ce-și închipuia vrăjitoarea asta? Papirusul era rezervat actelor regale și documentelor cârmuirii. Trebuise să stăruiască îndelung pe lângă scribi pentru a căpăta foaia pe care-i scrisese bunicului ei. Însă acum scribii plecaseră și nu exista nici urmă de papirus la etaj.

— Dacă n-ai papirus, scrie-l pe bucata asta de lemn, zise Sudja Hekt, întinzându-i lui Maketaton o crenguță pe care-o scosese din brasero.

Însă prințesa n-avea nici pensulă și nici cerneală, și ar fi trebuit să le caute în sala scribilor de la parter.

— Scrijelește-i numele cu acul, e chiar mai bine, zise Sudja Hekt.

Maketaton se strădui să facă întocmai. Când numele fu scrijelit, vrăjitoarea își goli paharul cu vin, aprinse o crenguță de la flacăra unei lămpi și dădu foc vreascurilor. Apoi scoase un săculeț din punga pe care-o purta legată la brâu și presără ceva deasupra flăcărilor. Fumul deveni albăstrui și mai gros. Maketaton recunoscu mirosul de rășină.

— Haura, strigă vrăjitoarea cu glas răgușit, îți cunosc numele, te chem.

Haura însemna Cap răsturnat.

— Hemhemti, îți cunosc numele, te chem.

Grohăitorul.

— Quetu, îți cunosc numele, te chem.

Făcătorul de Rău.

Cu fața schimonosită de frică, doica întinse gâtul.

— Amam, îți cunosc numele, te chem.

Devoratorul.

— Saatet-ta, îți cunosc numele, te chem.

Cel ce întunecă Pământul.

Doica sughiță. Niște aripi se auziseră bătând pe terasă.

— Iubani, Khermuti, Unti, Karuememti, Khesef-hra, Sekhem-hra, Nai, Uai, Beteshu, Kharebutu, vă cunosc numele, vă chem.

Câteva scântei țâșniră deasupra braseroului.

— Apep, vezi că îți cunosc toate numele. Vino în ajutorul slujitoarei tale Maketaton, care te imploră. Doi oameni trebuie să fie pedepsiți.

Un fluture mare de noapte se rotea deasupra flăcărilor. Poate fumul îl otrăvi, căci pică în foc precum o pasăre adusă jertfă. Maketaton observă totul cu o privire fixă. Vrăjitoarea îi luă din mână rămurica pe care era scrijelit numele și o înfipse în

capul figurinei cu falus. Pe cealaltă statuetă o străpunse cu acul de aur.

— Apep, făuritor al Marelui Echilibru, răpune-i pe cei puternici care-i fac rău slujitoarei tale Maketaton, care te recunoaște și are nevoie de forța ta pentru a-i doborî.

De unde știa femeia că era vorba de oameni „puternici”?

Maketaton tresări. Ar fi jurat că văzuse o umbră furișându-se în fundul sălii. O umbră mică, cocoșată și hidoasă.

— Îl simt, zise vrăjitoarea. Apep a venit.

Doica se holbă, mută de groază.

Vrăjitoarea aruncă prima figurină în foc. Ceara se topi numaidecât, pătrunzând în lemn, și o flacără înaltă și bogată țâșni din brasero. Se răsuci în briza serii și un fuior de fum negru se ridică.

A doua figurină, cea cu acul de aur, se alătură primeia. Și ea se topi, dar focul mocni doar. Flăcările firave păreau să danseze în brasero. Vrăjitoarea se încruntă.

— Una dintre persoane e protejată, prințesă divină. Lui Apep îi e greu s-o atingă…

Inima lui Maketaton bătea să-i spargă pieptul, înghiți în sec.

— Nimeni nu-i dă ordine lui Apep, nu poți să-i adresezi decât rugăminți…

Clipele de-abia se scurgeau, nesfârșite. Flăcările se domoliră.

— Gata, divină prințesă. Am făcut tot ce-am putut.

Maketaton încuviință din cap. Desfăcu pumnul pe care-l ținuse până atunci strâns. Adăpostea o agrafă mare de aur, ornată cu o piatră roșie. I-o întinse vrăjitoarei.

— Acum du-te, îi zise.

Femeia cercetă podoaba. În ochi i se citea uimirea. O plată regească. Se ridică, se prosternă în fața prințesei și-i sărută mâinile. Apoi se

înfășură în mantie și plecă, ocolind bazinul uriaș în care lotușii se închiseseră de multă vreme.

Căci trecuse Anubis.

În fundul braseroului, capătul acului de aur încă mai sclipea roșiatic, precum ochiul unei insecte malefice.

♀ Capitolul 31

UN COȘMAR ABSURD CU OCHII DESCHIȘI

Aproape în fiecare seară Meritaton, soțul ei, Tutankhaton și Ankhensepaton luau împreună ultima masă a zilei. Pentru ei era un mijloc de a supraviețui în lumea necunoscută a Thebei și, mai mult decât atât, în acest palat mohorât.

— Leacurile date de Aa-Sedjem au făcut minuni pentru Setepenre, zise Meritaton. A doua zi era vindecată și chiar și-a recăpătat pofta de mâncare.

— Aa-Sedjem e un medic foarte priceput, spuse Semenkhere.

Meritaton se abținu să pomenească motivele pe seama cărora punea ea locul ocupat de Aa-Sedjem la Curte.

— De data aceasta e bolnavă Neferneferure, anunță Ankhensepaton.

— Toată lumea e bolnavă, observă filosofic Tutankhaton.

— Aa-Sedjem mi-a atras atenția că am ajuns să ne hrănim doar cu pepeni galbeni, castraveți și pâine, adăugă Meritaton. Din pricina asta apare diareea, după părerea lui.

Semenkhere se gândi că, de când sosise la Theba, nu cunoscuse nici măcar o noapte de somn liniștit. Nu numai că se trezea des scăldat de sudoare, dar zarva stârnită de schimbarea gărzii și de cărucioarele ce aduceau provizii îl făcea să se ridice din pat când de-abia se crăpa de zi. Toată priceperea lui Aa-Sedjem nu ajuta la nimic, iar

farmecele lui nu reușeau să reînsufleţească pasiunea regescului său iubit.

La rândul ei, Meritaton se gândea că nu putuse să petreacă nici măcar două ore în tovărășia lui Nefer Heru. Era copleșită de cereri de audiență din partea unor doamne de la vechea Curte, care sperau să reînnoade firul relațiilor ceremonioase, întrerupte atâta amar de vreme, precum și din partea unor soții de preoți și notabilități din oraș. Iar soția lui Humose îi impusese, la drept vorbind, o intendentă pentru garderobă, deși slujba fusese deja încredințată altcuiva. Fără îndoială femeia era o iscoadă. Cât despre odaia fardurilor, pentru care fusese ales în cele din urmă un colțișor alăturat garderobei, se dovedea inutilă, fardurile nu rezistau pe față nici măcar o oră.

Tutankhaton, reținut ca-ntotdeauna, nu se plângea, însă părea mult mai palid și mai puțin curajos ca la Akhetaton.

Ankhensepaton era posomorâtă. Nu-l vedea pe Pasar, unicul subiect al gândurilor ei, decât după ce lecțiile la care el lua parte se încheiau, pe la ora cinci. Singurul loc de joacă pe care îl puteau găsi atunci era acoperișul palatelor, fierbinți și de o albeață orbitoare, unde patrulau necontenit cu pas greoi vreo douăsprezece gărzi toropite de căldură.

Cu intuiția tinereții, Ankhensepaton bănuia că există o legătură între scena urâtă pe care-o surprinsese în grădinile din Akhetaton și sosirea la Theba. Explicațiile lui Meritaton despre palma pe care i-o dăduse surorii sale n-o mulțumiseră decât pe jumătate: „Maketaton și-a pierdut mințile. Crede că Semenkhere și cu mine am otrăvit-o pe mama.”

Nu era prea clar.

De altfel, lumea nu înceta să se întunece de la moartea tatălui și a mamei sale. Cele aproape trei săptămâni de exil la Theba schimbaseră existența într-o sarcină continuă și lipsită de orice farmec.

Descrise pe scurt situația:

— Ne era mai bine la Akhetaton.

O tăcere stăruitoare se așternu după această reflecție.

— Ne era mai bine la Akhetaton, într-adevăr, recunoscu Semenkhere.

Mesenii schimbară priviri întrebătoare. Toată lumea se gândea la același lucru de câteva zile, dar nimeni nu îndrăznea să-l rostească.

— Am putea să ne întoarcem acolo ocazional, sugeră Meritaton. Le-ar prinde bine surorilor mele.

— Nu și lui Maketaton, lăsă să-i scape Ankhensepaton.

Tutankhaton își înăbuși râsul.

— Bine, încheie Semenkhere, am înțeles, mâine plecăm.

Toți își întoarseră privirile spre el, uimiți.

— Pentru totdeauna? întrebă Meritaton, nevenindu-i a crede.

— Nu, pentru două sau trei săptămâni, vom vedea, răspunse Semenkhere pe un ton vag.

♀

Hotărârea provocă o adevărată furtună în Consiliul regal.

— Ai sosit acum trei săptămâni, mărite rege, observă Thutu și n-am terminat de mutat administrația. Va trebui să dau ordin să fie dusă înapoi la Akhetaton?

— Nu, răspunse Semenkhere fără convingere. O să stau acolo doar o vreme.

Thutu îl privi nedumerit.

— Și Consiliul regal, mărite rege? Te va urma la Akhetaton?

— Nu. Dacă există hotărâri importante de luat, trimiteți un mesager.

Dacă hotărârea ar trebui luată după-amiaza, se gândi Thutu, mesagerul ar ajunge la Akhetaton abia în seara zilei următoare. Iar răspunsul ar face tot atât timp pe drum până la Theba. Altfel spus, ar fi nevoie de patru zile ca să se obțină

consimțământul regelui. Maya interveni la rândul său:

— Dar personalul palatului, mărite rege? Intendentul, întâiul șambelan, servitorii?… La Akhetaton n-a rămas decât un bucătar în slujba celei de-a doua soții regale.

Semenkhere cugetă o clipă și răspunse:

— Doar o parte din personal mă va însoți.

Până la urmă, își zise Maya, asta va însemna, pe scurt, dublarea personalului palatului.

— Ce o să-i spun lui Humose, mărite rege? întrebă Thutu.

— Pur și simplu, adevărul. Că la Theba e deja prea cald în anotimpul inundației, că se va face și mai cald în anotimpul semănăturilor și că, la sfatul medicului meu, o să merg să mă răcoresc o vreme la Akhetaton.

— Mărite rege, nețărmuritei tale înțelepciuni nu-i scapă faptul că liniștea în rândul preoților se datorează nu doar încoronării în templul lui Amon, ci și venirii tale și a întregii cârmuiri la Theba. Întoarcerea la Akhetaton ar putea fi socotită drept un semn că te-ai răzgândit.

— Ar fi lipsit de noimă ca armonia regatului să depindă de fiecare călătorie de-a mea, zise răspicat Semenkhere. Menirea ta va fi să-i faci pe înalții demnitari și pe notabilitățile din Theba să înțeleagă că întoarcerea mea la Akhetaton e doar vremelnică și că motivele ei țin numai de confort. Palatul din Theba e neîncăpător, iar construirea unuia nou nu s-ar încheia mai curând de doi ani. Până atunci, o să folosesc clădirile mai primitoare care există deja la Akhetaton, unde voi merge să mă odihnesc din când în când împreună cu familia mea.

— Am putea câștiga spațiu din clădirile administrative, mărite rege, propuse Thutu. Ar fi mai potrivit decât să dăm de înțeles oamenilor că n-ai putea să te obișnuiești într-un palat ce-a fost pe placul divinului tău tată.

Semenkhere își pierdu răbdarea.

— Ca să mă simt în largul meu ar trebui luate toate clădirile administrației și reconstruite. Ar însemna o lucrare uriașă și mă îndoiesc că ar fi mai bine primită. La Theba există suficient spațiu. Populația ei s-a dublat în ultimii douăzeci de ani, o știi la fel de bine ca mine. Ar trebui reconstruită în întregime. Îi lipsesc, totodată, grădinile. De altfel, am poruncit să se creeze una la sud de palat, în afara zidului ce-l înconjoară. Însă asta nu rezolvă decât parțial problema. Oricum, te rog să mă crezi că nu mă exilez la Akhetaton. Acest oraș face parte din regat, din câte știu eu, și nu văd de ce trebuie să îngrijoreze atât de mult șederea mea acolo timp de câteva săptămâni, când și când.

Tonul nu îngăduia replică. Thutu se feri să mai insiste. Aparent, faraonul nu-și dădea seama ce reprezenta Akhetatonul în ochii curtenilor, ai preoților și ai demnitarilor, mai ales în ai celor din Theba, care se simțiseră părăsiți, dacă nu chiar disprețuiți de-a lungul întregii domnii ai lui Akhenaton.

Se înclină.

— Când dorește slăvitul rege să plece?

Întrebarea îl surprinse pe Semenkhere, deoarece îi dăduse chiar dimineață ordin lui Uadj Menekh să pregătească *Gloria lui Aton* pentru după-amiază.

— Azi după-amiază, răspunse el.

— Că veni vorba, mărite rege, pot să supun atenției tale o propunere?

— Te ascult.

— N-ar fi potrivit să i se dea corăbiei tale un alt nume?

Semenkhere recunoscu că părerea vizirului său era îndreptățită. De bună seamă, corabia ar trebui să se numească de-aici înainte *Gloria lui Amon.*

— Va fi nevoie de o zi întreagă pentru asta, mărite rege, ceea ce-mi va îngădui să pregătesc spiritele pentru plecarea ta la Akhetaton.

Vizirul își îndreptă spre Semenkhere privirea plină de neliniște. Oare mai avea ceva de spus?

— Vorbește, îi porunci regele.

— Iartă-mi îndrăzneala, mărite rege, însă a doua soție regală va mai locui mult timp la Akhetaton?

— Nu știu, răspunse Semenkhere. De ce întrebi?

— Persoanele de vază de la Curte și din oraș sunt nedumerite de absența ei prelungită. Nimeni din palat nu-i în măsură să ofere vreo explicație. Iar asemenea mistere nu sunt de folos gloriei tale.

Semenkhere scrută chipul lui Thutu. Aflase oare de scrisoarea pe care Maketaton i-o trimisese lui Ay și pe care zbirii lui Mahu puseseră mâna? Căci netoata aia își închipuise că-i va putea încredința o misivă pe papirus unui luntraș ca s-o trimită la Akhmim fără ca nimeni să observe.

— Voi avea grijă să rezolv și această neînțelegere, răspunse el.

Dar n-avea nicio idee cum putea s-o facă. Pe deasupra, întrebări vechi îi tot veneau în minte și-i sporeau nedumerirea. Păstra documentele luate din pavilionul arhivelor din Akhetaton, în noaptea când o surprinsese pe Meritaton cu Nefer Heru. Aa-Sedjem spusese adevărul: Thutu îi ascunsese lui Akhenaton rapoartele despre tulburările din regat. De ce? Ce câștiga Thutu? Încercase să slăbească puterea regală? Iar dacă strategia lui consta în izolarea tronului, de ce o schimbase? De ce-i înfățișa acum problemele care afectau prestigiului regal? Ce joc făcea?

Amânase multă vreme să-l ia la întrebări ca să nu piardă un om ce-i rămăsese devotat în timpul dizgrației sale. Însă ar trebui să dezlege cât mai curând misterul.

Oftă.

Îi mai rămânea să-i pregătească pe Meritaton și pe ceilalți călători pentru dezamăgirea pricinuită de întârziere. Apoi să întocmească lista cu cei care urmau să facă parte din suita lui. Uadj Menekh? Nu, căci nu era vorba de o mutare a Curții și prezența întâiului șambelan nu era necesară. Întâiul intendent? Da, întrucât trebuiau

reamenajate palatele. Mai-marele garderobei? Nu, deoarece regele nu lua cu el decât lucrurile necesare șederii la Akhetaton, nu și veșmintele de ceremonie, și în sinea sa, Semenkhere se bucură că scapă de atențiile indiscrete ale lui Autib. Al doilea intendent al garderobei i-ar fi de-ajuns. Bucătari? Bineînțeles: trei.

Și așa mai departe.

Meritaton trebui să-și aleagă și ea însoțitorii. Firește, mai-marele parfumurilor se număra printre aceștia.

♀

Privind valurile maronii ce alunecau de-o parte și de alta a *Gloriei lui Amon,* Meritaton se gândi la problema ce-o aștepta la Akhetaton: sora ei. Nu se îndoia că avea să găsească o leoaică turbată. Însă nu se putea ca întreg palatul prințeselor să fie folosit ca temniță pentru scorpia aia.

La prora corăbiei, Ankhensepaton și Pasar, învoit de la școală la cererea întâiului scrib regal, priveau Marele Fluviu, cu mai multă înțelepciune decât la venire.

„Cum se schimbă lucrurile!” își zise Meritaton. Și cât de repede. Pe măsură ce înainta, timpul se elibera de ritmul soarelui și al lunii. Prințesa avu sentimentul că îmbătrânise cu câțiva ani în doar câteva luni.

Aa-Sedjem, care stătea la pupa, împreună cu doicile, părea indiferent la toate.

Se repeta aceeași situație, își continuă firul gândurilor Meritaton. Cu singura diferență că acum nu mai simțea nicio pornire dușmănoasă față de cel care se apropie de trupul regelui. Ba la drept vorbind, îi era chiar recunoscătoare că o scutea de elanurile amoroase regale. N-o atrăgea acel corp delicat și moale, cu atât mai puțin când se gândea la trupul viguros al lui Nefer Heru. La Theba se temuse că Semenkhere va veni în patul ei. Dar el n-o făcuse.

Privi în spate. Barca în care călătorea Nefer Heru, în tovărășia câtorva scribi, slujbași și servitori ai palatului, inclusiv bucătarii, urma corabia la mică distanță. Se bucură c-o lăsase la Theba pe intendenta garderobei, adusă de soția lui Humose. Știa că majoritatea slujitorilor regali bârfeau pe întrecute.

— Și Maketaton? șopti ea la urechea soțului său.

— La asta mă gândeam. O vom exila în palatul de nord.

— Cu siguranță i-a scris lui Ay.

Semenkhere o privi surprins. Ghicise sau aflase de scrisoarea lui Maketaton?

— Ay nu poate face nimic pentru ea. Decât, poate, să organizeze o expediție militară. Și ar ieși în pierdere, o știe bine și el. Garnizoana a rămas la Akhetaton, iar soldații ar zdrobi imediat o asemenea încercare. Palatul prințeselor va aparține iar surorilor tale.

— Și ea?

Semenkhere o privi întrebător.

— Ce se va întâmpla cu ea? precizã Meritaton.

El ridică din umeri.

— Nu știu. Cel mai bun lucru pe care l-ar putea face e să implore iertarea noastră.

Riscantă presupunere.

— Am dovada că ea și Ay sunt complici, zise el.

— Dar ce-ar putea să facă împotriva noastră? exclamă Meritaton.

El ridică iar din umeri.

— Pe lângă faptul că avem o dușmancă printre noi, Maketaton afectează felul în care e privită familia regală.

— Ay o încurajează. Ar trebui să-l spionăm și noi pe el, sugeră Meritaton.

— Bună idee, aprobă Semenkhere. Am să vorbesc cu Mahu.

Însă Mahu rămăsese la Theba. Măcar să fi fost ăsta singurul necaz. L-ar chema degrabă la

Akhetaton.

Se gândi că, una peste alta, era fericit că părăsise capitala, chiar și pentru câteva zile.

Câteva zile.

Brusc avu impresia, foarte neplăcută, că plutește singur pe valurile dușmănoase și că *Gloria lui Amon* e o barcă funerară care-l poartă spre lumea de dincolo.

Regatul îi apăru ca un animal monstruos, zbuciumat de zvârcoliri primejdioase. Poate că țara era chiar Apopis…

Simți că trăiește, cu ochii deschiși, un coșmar absurd.

♀ Capitolul 32

PRIZONIERA, ARBORELE ȘI ȘARPELE NEBUN

Uitând de protocol, Ankhensepaton sări prima din *Gloria lui Amon* ca să pună piciorul pe puntea de lemn a debarcaderului. Pasar se repezi după ea. Experiența de la Theba fusese la fel de traumatizantă ca doliul după mama ei. Aici aproape că ar fi dansat de bucurie. Alergă în grădinile părăsite pentru scurtă vreme, printre trandafiri, crinii de Kush, tufele de tuia și zidurile acoperite de rezedă și iasomie.

Semenkhere și Meritaton își plimbară privirile peste priveliștea familiară și peste zidurile aurii ale palatului regal și ale celui al prințeselor. Pacea lăuntrică le alină sufletele. Nu, Theba nu distrusese Akhetatonul. Apoi o mișcare pe terasa palatului prințeselor le atrase atenția. Maketaton. Îi văzuse venind.

Câteva clipe mai târziu, pasagerii de pe celălalt vas, intendentul palatelor, cei trei bucătari, al doilea intendent al garderobei și, bineînțeles, Nefer Heru, păși pe mal. Întâiul intendent alergă spre stăpânul său ca să-l întâmpine. Hotărârea

întoarcerii la Akhetaton fusese luată cu atâta grabă, încât nici Uadj Menekh, nici intendentul nu avuseseră timp să trimită mesageri și să pregătească sosirea familiei regale. Intendentul îl rugă pe monarh să-l ierte.

— E mai bine așa, răspunse Semenkhere.

Întreaga dimineață abia dacă se dovedi de-ajuns pentru a pune ordine în vechile odăi. Din fericire, nu toate mobilele fuseseră trimise la Theba, iar unele chiar se întorseseră la Akhetaton pentru că nu exista destul loc pentru ele acolo.

După ce luară iute o gustare în grădină, Meritaton îi zise soțului ei:

— Trebuie să hotărâm soarta lui Maketaton.

Semenkhere încuviință și-l puse pe intendent s-o cheme pe prințesa răzvrătită în grădină. Maketaton îl măsură din cap până-n picioare pe mesager, ca pe-un milog.

— Haide, zise ea într-un târziu, ia-o înaintea mea.

Coborî cu pas mândru și, odată ajunsă în grădină, în fața lui Semenkhere și a lui Meritaton, luă un scaun, se așeză și spuse cuplului regal:

— Ați cerut să mă vedeți. Cu ce vă pot fi de folos?

Semenkhere, deloc descumpănit, îi răspunse:

— Purtarea ta în privința noastră, a amândurora, a fost respingătoare. Mi-ar plăcea să aud că-ți pare rău.

— Nu-mi pare câtuși de puțin rău. Nu retrag nimic din ce-am spus.

Își plimbă privirea disprețuitoare pe chipul regelui și pe cel al soției lui.

— Răspândești vorbe de ocară și complotezi împotriva coroanei cu Ay, adăugă Semenkhere. Scrisoarea pe care i-ai trimis-o a fost oprită din drum și copiată pentru a-mi fi adusă la cunoștință.

Surpriza acestei dezvăluiri o făcu pe Maketaton să tresară.

— Asta înseamnă că am fost prea bun când ți-am îngăduit să păstrezi legături cu exteriorul. Începând de-acum vei fi închisă în palatul de nord, ruptă cu totul de lumea din afara lui. Întoarce-te în camera ta până când o lectică te va duce, sub pază, la palat.

Maketaton se ridică, palidă, și le aruncă surorii sale și lui Semenkhere o privire încărcată de ură.

Faraonul îl chemă pe intendent și-i porunci să dea de veste garnizoanei din Akhet să trimită un detașament la palat.

— N-o să supraviețuiască acolo, zise Meritaton, pe care discuția o tulburase. Sau va încerca să fugă.

— N-am de gând s-o las să i se alăture lui Ay.

Apoi toată lumea urcă să-și ia în primire camerele.

Ankhensepaton și surorile sale mai mici se întorseseră în palatul prințeselor împreună cu doicile. Trebuiau căutate sclave care să le servească.

Pasar își reluă vechile obiceiuri și dormi în casa părinților săi, mândri că au un fiu în suita regală.

Semenkhere își regăsi vechile odăi din Casa regelui.

Iar Meritaton se stabili în fostele camere ale mamei sale din palatul regal. De-acum nu mai era nevoită să ia drumul galeriilor subterane ca să-și întâlnească iubitul.

Se duse la palatul prințeselor ca să vegheze la instalarea surorilor sale, așteptând ca Maketaton să plece spre palatul de nord. Pe holul cel mare de la primul etaj, zări lângă terasă un brasero. Vântul împrăștiase cenușa din el.

— Ce caută acolo un brasero? întrebă ea.

O servitoare dădu fuga să-l ia. De ce să se fi făcut focul când era suficient de cald, se miră Meritaton. Și totuși, cenușa părea proaspătă. Se aplecă deasupra braseroului și curiozitatea îi fu trezită de o fărâmă de metal ce semăna a aur. O

scoase din cenușă și recunoscu, într-adevăr, un ac de aur deformat de foc.

Se încruntă. La ce slujise oare acest foc? Copleșită de presupuneri sinistre, privi spre ușa închisă a lui Maketaton. Un simbol: sora ei se schimbase într-o cameră zăvorâtă, pecetluită de ură. Așadar se ocupase cu vrăji.

Meritaton își spuse că va trebui s-o ia la întrebări pe doică.

♀

Un fruct copt, gândi ea. Plin de zeamă. De luni întregi nu-l mai atinsese. El gâfâia. Nici n-avea nevoie de mângâieri. Ea își puse mâna pe umărul lui. Îi alunecă numaidecât.

El o devoră.

Începu și ea să gâfâie.

— Acum, zise ea.

Două anotimpuri se împletiră în trupurile lor, inundația și semănăturile.

Și după ce acestea trecură, el o ținu strâns în brațe, transformate în ghearele unei uriașe păsări de pradă. Erau uniți prin buze și prin sex.

Încă o dată se rupseră de lume, contopiți unul cu altul. Soarele se uni cu luna și alcătuiră un nou astru, Luna-Soare.

Totul reîncepu.

El își recăpătă treptat răsuflarea.

Briza nopții le răcori trupurile, apoi spiritele.

Ea îl împinsese blând la o parte.

— Era cât pe ce să mor, șopti el, lungindu-se lângă ea și strângând-o în brațe. Și de astă dată, mi-ai dăruit tot.

Ea îi mângâie îndelung urechea, arcadele, nasul, gura.

Calculase cu precizie ziua.

Un țânțar bâzâia vesel, fără îndoială pentru a saluta această noapte aducătoare de rod.

♀

Câteva zile mai târziu, într-o după-amiază, Semenkhere intră în odaia soției sale. Ea se

odihnea după prânz, ca de obicei. El se așeză alături pe pat și-i mângâie picioarele. Schimbară priviri întrebătoare. O cerere și o surpriză.

Fie, consimți ea. Se temuse de o astfel de vizită. Dar acest tânăr îi era rege și soț. Și frumos. Și pe deasupra, se aliaseră într-o luptă împotriva forțelor malefice.

El îi ridică rochia și-i dezmierdă coapsele. Apoi își strecură mâna deasupra lor. Nu era deloc stângaci. Își desfăcu pânza din jurul șoldurilor și se întinse lângă ea.

Ea își interzise să facă vreo comparație.

El reuși chiar să-i smulgă câteva gemete.

Apoi ea ațipi o clipă în vreme ce el se odihnea alături, culcat pe o parte. Ei îi trecu nelămurit prin minte gândul că Nefer Heru era un arbore, iar Semenkhere, o trestie. Simți față de trestie o tandrețe plină de neliniște.

El venise spre ea în căutarea a ceea ce Aa-Sedjem nu-i putea oferi: un urmaș, adică asigurarea că va supraviețui. Un copil era mult mai prețios decât arta celui mai priceput îmbălsămător din regat.

Ea redeschise ochii. El adormise la rândul lui. Ea îi privi umerii plăpânzi, la fel ca ai fratelui său, pielea fină și moale, picioarele delicate, ca de femeie aproape. Îl mângâie pe obraz.

Se întrebă dacă Aa-Sedjem îl mângâia tot așa pe obraz.

Mai târziu, când el se ridică pentru a se întoarce în Casa regelui ca să se îmbăieze înainte de cină, ea fu cât pe ce să-i spună că, de fapt, cuibul era deja ocupat. Dar se răzgândi. De ce să-l rănească?

Nu fusese nicicând atât de conștientă de fragilitatea regelui ei ca în această după-amiază.

Zilele se preschimbară în săptămâni, dezmierdate de adierile blânde peste zi și răcoroase pe înserat. Între îmbrățișările bărbătești ale lui Amon-Ra și cea maternă a lui Nut, care sprijinea bolta nopții și stelele.

Era luna Khoiak, a patra și ultima din anotimpul revărsării apelor.

Doi trimiși sosiră de la Theba, aducând un mesaj de la Thutu: pe o mare proprietate din Abdu[15] izbucnise o revoltă a țăranilor care considerau insuportabile condițiile în care munceau, iar gărzile orașului refuzaseră să intervină socotind că răzvrătiții aveau dreptate. Iar până la pelerinajul lui Osiris, cea mai mare sărbătoare din regat, mai erau doar câteva zile. Ce părere are regele? Să fie trimiși la fața locului soldații sau gărzile din Theba?

Semenkhere îi dictă unuia dintre scribi mesageri următorul răspuns:

> *Trimiteți gărzile. Armata nu trebuie să se bată cu supușii regelui. Impuneți-i proprietarului, prin glasul prefectului regiunii, să ușureze condițiile de muncă ale țăranilor. Nu trebuie să se mai iște astfel de răzmerițe.*

Primul mesager îi transmise apoi regelui o întrebare din partea vizirului: divinul rege binevoia să-și înștiințeze slujitorul despre data la care plănuia să se întoarcă la Theba?

— Cât de curând, răspunse Semenkhere.

După trei zile, mesagerii se întoarseră. Răzmerița de la Abdu luase o întorsătură urâtă. Țăranii îi bătuseră pe proprietar și pe familia acestuia. Întrucât era vorba de o nelegiuire gravă, comandantul detașamentului gărzilor din Theba, trimis în grabă la fața locului ca să restabilească ordinea, se văzuse nevoit să întemnițeze căpeteniile răsculaților. Ba mai rău de-atât, proprietarul pe pământurile căruia izbucnise răzmerița îl gonise pe prefect și-i aruncase vorbe grele, refuzând să i se supună, așa că fusese arestat și el la porunca prefectului. Marele preot din templul lui Osiris își făcea griji din pricina

situației. Prin urmare, vizirul sugera să se trimită la Abdu o parte din garnizoana de la Theba pentru a menține ordinea în timpul sărbătorii lui Osiris.

Semenkhere înțelese: trebuia să acționeze repede. Regatul se zvârcolea ca un șarpe uriaș. Hotărî să plece chiar a doua zi și dădu ordin ca *Gloria lui Amon* să fie pregătită pentru drum.

♀ Capitolul 33

VRĂJMAȘII LUI OSIRIS

Aerul răsuna de lamentații.

„Ei strigă! Ei au răspândit dezordinea! Ei au săvârșit omorul! Ei au născocit închisoarea!”

Ritualiștii recitau textul sacru, însoțind procesiunea.

În fața lor, opt preoți purtau pe umeri o platformă învelită cu pânză roșie pe care se înălța statuia aurită, în formă de mumie, a lui Osiris, împodobită cu bijuterii.

În fruntea cortegiului mergeau cu pas solemn trimisul regelui, întotdeauna același de-a lungul anilor, și marele preot din templul lui Osiris.

Mii de persoane, slujbași, proprietari de pământuri, vânzători, meșteri, țărani, pescari, bărbați și femei, copii, bătrâni și tineri, bogați și săraci, repetau textul pe care-l învățaseră pe de rost, participând de atâta vreme la sărbătoare.

„Nenorocire, nenorocire! Ei sunt numeroși, vrăjmași ai armoniei! Ei sunt numeroși, vrăjmași ai zeului zeilor!”

Sistrele și tamburinele punctau incantațiile.

Nu doar aproape întreaga populație din noma Abdu era prezentă, ci și grupuri numeroase soseau din provinciile învecinate și chiar din oazele sau din orașele de la Marea Trestiilor. Nimeni nu s-ar fi gândit să lipsească de la sărbătoarea lui Osiris. Reprezentând pasiunea zeului primordial, această liturghie, cea mai căutată din cuprinsul Celor Două

Pământuri, înfățișa și simboliza tragedia umană pentru spiritele cele mai cultivate, dar și pentru cele mai simple.

Osiris, om bun și frumos, fiul zeilor Nut și Geb, trezise invidia fratelui său Seth pentru că era iubit de toți. După ce-i ia în taină măsurile, Seth pune să se mestereasca un cufăr minunat și anunță în timpul unui ospăț că-l va dărui celui care va încăpea exact în el. Când Osiris se întinde cu naivitate înăuntru, cum făcuseră și alții mai înainte, complicii lui Seth sar și închid capacul, îl sigilează cu plumb topit și-l aruncă în mare.

Aceasta era alegoria trădării căreia fiecare om socotește că-i cade victimă aici pe pământ.

Atunci Isis, sora și soția lui Osiris, pornește în căutarea trupului acestuia. Găsește în sfârșit cufărul la Byblos și-l aduce în Egipt ca să-l îngroape.

Aceasta era alegoria iubirii desăvârșite, ce dăinuie dincolo de moarte.

Însă Seth descoperă mormântul lui Osiris, îl dezgroapă și-i taie trupul în treisprezece bucăți pe care le împrăștie în tot regatul. Sărmana Isis își reîncepe căutarea. Găsește toate bucățile, în afară de cea de-a treisprezecea, fără de care învierea lui Osiris nu se putea împlini, falusul. Dar în cele din urmă, cu sprijinul lui Ra cel milos, care îi dă ca ajutoare pe Thoth și pe Anubis, descoperă și ultima bucată.

Nephtys și Isis o atașează, în sfârșit, cadavrului, care urcă la cer.

Iar aceasta era alegoria cea mai încurajatoare, cea a trezirii la viață veșnică, dobândită grație dragostei și puterii zeilor.

Povestea lui Osiris îi împăca pe muritori cu soarta lor, din lumea de aici, arătând că până și zeii îndurasera același destin. Sfârșitul poveștii împlinea dorința tuturor muritorilor de a cunoaște veșnicia.

De-o parte și de alta a străzii, o mulțime densă înainta ca să vadă ce se întâmpla în fruntea cortegiului, îl urma pas cu pas și avea să-l urmeze până la Colina Relicvariului.

Era cea de-a treia zi a liturghiei. În prima, mii de oameni asistaseră la sosirea zeului în barca sa de aur, însoțit de câinele său Uapuaut, care începea să-i vâneze pe cei răi. Toată lumea admirase mișcările iuți ale bărbatului cu mască de câine, care îi alergase, lătrând, pe figuranții cu fața vopsită în negru. Ziua de azi era consacrată îngropării rămășițelor pământești ale lui Osiris.

Sub conducerea lui Uapuaut, douăzeci de bărbați înarmați cu ciomege loveau ritmic tot atâția figuranți cu fețe negre, care mergeau de-a-ndăratelea, și unii și alții scoțând țipete sacadate.

— Hah! Hoh! Hah! Hoh!

Această luptă mimată ținea de aproape o oră când credincioșii, tot potrivit ritualului, săriră în ajutorul soldaților cerului. Apoi apărură niște personaje ce aveau fețele date cu alb, ceea ce voia să însemne că erau sufletele morților.

Credincioșii îi loviră și ei cu ciomegele pe cei răi. Ritmul binar de la început să schimbă într-unul ternar: o lovitură dată de soldați, o alta de credincioși și o a treia, dublă și sincopată, de cei răi împotriva dușmanilor lor, *tak-tak, tak-tak, tak-tatak*…

Sufletele morților țineau ritmul bătând din palme.

„Ei răspândesc dezordinea! Ei răspândesc omorul! Ei răspândesc nedreptatea! Zi funestă în care Soarele s-a stins! Zi funestă în care Luna a dispărut!”

Brusc, un text necunoscut țâșni de pe buzele unui grup de oameni cu fețele mânjite cu argilă roșie.

„Ei sunt printre noi! Ei îi prigonesc pe cei drepți! Ei îi prigonesc pe cei slabi! Vai de

vrăjmașii Soarelui! Vai de vrăjmașii Lunii! Cei drepți se ridică și îi bat cu ciomegele!”

Fețele roșii erau înarmate cu ciomege.

Câțiva preoți și ritualiști întoarseră capetele. Fețele roșii alergară înainte și urlând începură să-i bată pe soldați. Alții, ajunși în fruntea cortegiului, puseră mâna pe trimisul regelui și încercară să-i smulgă pectoralul de aur. Peruca îi zbură și omul începu să țipe, apoi dădu, dar și primi câțiva pumni. Purtătorii de evantai își apărară stăpânul, izbindu-i pe atacatori cu cozile uriașelor evantaie.

Numaidecât, gărzi adevărate, cu bastoane la șold, se desprinseră din mulțimea de gură-casă și încercară să-i îndepărteze pe atacatori de cortegiu. Erau mulți, aproape două sute. Învălmășeala se transformă într-o încăierare în toată regula. Statuia lui Osiris se clătină periculos pe platforma ei. Se auziră strigăte de spaimă și de durere. Trecură mai bine de douăzeci de minute înainte ca fețele roșii, bătute cum se cuvine, să fi fost prinse și duse spre garnizoană.

Trimisul regelui, roșu tot, își culese de jos peruca, o scutură cum putu mai bine de praf și și-o potrivi la loc pe cap. Marele preot, la fel de roșu de furie, proferă blesteme în urma nemernicilor de tâlhari. Dar, în sfârșit, bine că, din fericire, gărzile fuseseră acolo. Ceremonia reîncepu. Mai erau doar câteva minute de drum până la Colina Relicvariului. Acum, în timp ce mulțimea intona imnuri, marele preot, trimisul regelui și ritualiștii îl înmormântară pe zeu după un ritual cunoscut doar de inițiați.

„Cei Patru Păzitori au apărut! Cei Patru Păzitori au reînstăpânit ordinea!” cântară ritualiștii. Iar mulțimea repetă după ei.

Patru bărbați cu măști, una înfățișând un cap de erete, alta unul de leu, a treia un cap de șarpe, iar a patra unul de taur, se desprinseră, într-adevăr, din mulțime și veniră să-i înlănțuiască simbolic pe cei

răi, cu chipuri negre. Eretele se prefăcu a-i străpunge cu un baston ascuțit.

„Horus i-a răpus cu harponul! Horus a reașezat Soarele la locul său! Horus a reașezat Luna la locul ei!”

♀

O parte importantă a averii lui Ay provenea din comerțul cu tămâie, smirnă, perle, mărgean și alte mărfuri rare. Centrul negoțului său îl reprezenta Qoceyr, port la Marea Trestiilor. Mărfurile soseau din țări atât de îndepărtate, încât nimeni nu le știa cu adevărat numele, dar despre care se știa cu siguranță că locuitorii lor nu cunoșteau bronzul. Pentru zece vârfuri de săgeată făurite în topitoriile din Memphis dădeau la schimb, de pildă, o sută de perle sau zece saci cu cuișoare.

O dată pe lună, trimișii lui Ay plecau să vândă mărfurile la Theba, ai cărei locuitori bogați erau avizi după lucruri fine și scumpe. Uleiuri de *civette* și mosc ca să-și parfumeze doamnele farmecele ofilite, piper și șofran care să dea un gust picant raței fripte și să trezească poftele bărbaților, perle roz care să împodobească urechi neatente și alte nimicuri care să-i ruineze pe cumpărători.

La dus și la întors, acești comiși se opreau adesea la Akhmim ca să le dea socoteală contabililor despre mărfurile vândute sau cumpărate. Uneori, Ay le făcea onoarea de a-i pofti la cină și, pe deasupra, dacă negoțul adusese câștiguri însemnate, la un spectacol cu dansatoare acrobate și, firește, dezbrăcate.

La întoarcerea de la Theba, unul dintre comiși îi povesti într-o seară stăpânului său că, în pofida a ceea ce-și închipuia el, regele nu mai locuia în vechea capitală.

Ay ridică din sprâncene:

— Și se știe unde este?

— Am auzit vorbindu-se că s-ar fi înapoiat la Akhetaton.

Detaliul îl puse pe gânduri pe Ay. Așa că a doua zi plecă spre Theba cu propria-i corabie, ce se numea încă *Fericirea lui Aton.* O hotărâre îndrăzneață. Oricât ar fi fost el de stăpân al Akhmimului, tată al defunctei regine Nefertiti și al soției generalului Horemheb, Ay nu se afla în grațiile Consiliului regal, al înalților demnitari sau al preoțimii. Avea cele mai întemeiate motive să-i bănuiască pe Humose și pe ceilalți mari preoți că fuseseră implicați în uciderea fiicei sale, iar Humose, mai mult ca sigur, că l-ar fi privit cu neîncredere.

Își petrecu noaptea pe corabie. În dimineața următoare, merse într-o tavernă unde nu-l putea recunoaște nimeni și-l întrebă pe hangiu dacă într-adevăr Consiliul regal se mutase la Akhetaton. Hangiii și bărbierii știau cel mai bine mersul treburilor regatului.

— Nu, e tot aici, răspunse hangiul.

Ay chibzui câteva clipe. Avea nevoie de informații mai detaliate. Dar cui să i le ceară? Un singur om, dintre cei pe care-i cunoștea la Curte, rămânea vulnerabil: Pentju. Omul pe care-l detesta cel mai mult. Dar fostul medic regal nu știa că Meritaton dezvăluise amestecul lui în otrăvirea lui Nefertiti. Singura complicitate care îl lega de Ay era otrăvirea lui Akhenaton. Or, Ay era ultimul om din lume care să poată da în vileag această crimă. Pe scurt, Pentju n-avea niciun motiv ca să refuze să stea de vorbă cu el.

Ay se duse, așadar, la pavilionul arhivelor și-l rugă pe un ușier să-l înștiințeze pe Pentju că „un prieten din Akhmim” îl așteaptă la poartă.

Câteva clipe mai târziu, Pentju sosi și, recunoscându-l pe Ay, își luă un aer prefăcut. Nu se mai văzuseră de la înmormântarea lui Nefertiti.

— Înălțimea Sa Ay, exclamă el, ce onoare!

Ay nu răspunse și-l măsură din cap până-n picioare cu o privire ironică.

— Haide să bem o bere într-o tavernă, îi zise.

Pentju nu putea să refuze. Îl conduse spre cel mai apropiat stabiliment, unde pentru un pahar mare de bere, de vin sau de mied se plătea un inel mic de aramă. Vreo doisprezece vânzători își potoleau setea așezați ici și colo la mese unde muștele încercau, de asemeni, să se sature din picăturile căzute pe alocuri. Seara fetișcane cu sâni pictați desfătau privirile meșterilor. Cei doi bărbați găsiră un colț retras. După ce se așezară, Ay zise, la fel de ironic:

— Te crezusem mort după întrevederea cu Semenkhere.

— După cum vezi, n-am murit, i-o întoarse Pentju, străduindu-se să păstreze un ton vesel. A fost doar un leșin pricinuit de căldură…

— De căldura mărturisirilor?

— Ce mărturisiri?

— Meritaton era ascunsă în spatele unei draperii din odaia de lucru a lui Semenkhere. Mi-a povestit tot.

Pentju se albi la față. De frică, fruntea și buza superioară i se brobonară de sudoare. Amuțit, buimac, se aplecă peste masă și-și întinse gâtul spre Ay.

— I-ai mărturisit tot lui Semenkhere, iar el te-a cruțat pentru a evita scandalul. Tu i-ai dat otrava fiicei mele, continuă Ay din al cărui glas răzbătea o ură rece.

Pentju se clătină. Ay luă o înghițitură de bere.

— Bea, o să te liniștească.

Ay se întrebă dacă nu cumva, de data asta, Pentju o să-și dea cu adevărat sufletul. În orice caz, fostul medic renunțase la aerul de veselie prefăcută. Sorbi îndelung din paharul cu bere.

— Ca multe alte lepădături, Pentju, ai pielea tare, rosti Ay pe același ton. Ai amestecat atâta lume în crimele tale, încât ucigașii nu te pot denunța, căci riscă să se denunțe pe ei înșiși.

— Regele m-a iertat, zise într-un târziu Pentju, cu voce răgușită.

— Regele! repetă Ay cu dispreț. Viermele ăla! L-a iertat pe ucigașul fratelui său. Strașnică mărinimie, n-am ce zice! Te-a cruțat pentru că l-ai ajutat să scape de fiica mea!

Pentju își încleștă fălcile. Nu putea să-i declare război pe față lui Ay, unul dintre cei mai puternici oameni din regat. Un bărbat hotărât, ai cărui zbiri nici măcar nu și-ar da osteneala să folosească otrava, ci s-ar mulțumi cu o lovitură de pumnal.

— Ce vrei de la mine?

— Nu vreau nimic de la tine. Am venit să aflu câte ceva. Unde este Semenkhere?

— S-a întors la Akhetaton să se odihnească.

— Știu. Însă ce vrea să-nsemne asta?

— Palatul din Theba e prea mic pentru el și familia lui.

— Familia lui! Cine a plecat cu el?

— Meritaton, surorile ei, Tutankhaton și câțiva slujbași și servitori.

— Cine anume?

— N-am lista lor.

— Dar poți să faci rost de ea.

— Ce cauți?

— Cine e ibovnicul lui Meritaton?

Pentju se arătă surprins. De ce se interesa Ay de un amănunt atât de lipsit de importanță?

— Habar n-am.

— Ai vreo părere?

— Există un scrib care a fost numit de curând mai-mare al parfumurilor și care se numără printre apropiații ei, dar nu sunt sigur că-i este ibovnic.

— Cum îl cheamă?

— Nefer Heru.

Ay încuviință din cap.

— Și Semenkhere?

— Nici în ceea ce-l privește nu sunt sigur cui îi acordă favorurile sale. Dar cel care mi-a luat locul mi se pare foarte legat de el.

— Cum îl cheamă?

— Aa-Sedjem.

— Are slujba asta doar de șase luni, nu?

Pentju era din ce în ce mai uimit.

— Da, de când eu am fost numit la arhive.

— Și mai înainte? Cine era ibovnicul lui Semenkhere?

— Dar ce-ți închipui, Ay? Că dorm sub patul regelui? Nu știu!

— Dar ți-ai făcut tu vreo idee, Pentju. Te cunosc eu. Ai obiceiul să bagi de seamă la tot ce se petrece. Nu se poate să n-ai o bănuială.

La capătul puterilor, Pentju își goli paharul.

— Da, am o bănuială, dar nu-i decât atât, o bănuială. Mai-marele garderobei.

— Numele lui?

— Autib.

Ay își miji ochii. Același nume pe care i-l spusese și Nefertiti.

— Și-a păstrat slujba?

— În orice caz, apare pe lista slujitorilor personali ai regelui.

Pentju se uită fix la interlocutorul său. Oare Ay plănuia să cucerească tronul cu asemenea informații? Căci nu încăpea nicio îndoială în privința asta. Șacalul din Akhmim râvnea tronul.

— Mă întorc la muncă, zise Pentju ridicându-se. Scotoci în pungă, după un inel de aramă.

— Lasă, îi zise Ay, fac eu cinste.

Pentju se îndreptă spre ușă, sperând că n-o să-l mai vadă niciodată pe Ay.

Ay își frecă bărbia, gânditor. Mai-marele parfumurilor. Cel care se apropie de trupul regelui. Autib. Trei ținte.

♀ Capitolul 34

O MIE DE INELE DE AUR

Firea omenească e înclinată să creadă că, precum zeii, ajunge să vrea pentru ca dorințele să i se împlinească. Fiecare om trăiește astfel în

mirajul dorințelor sale. De altfel, peste vreo zece secole, de cealaltă parte a Mediteranei, un filosof grec pe nume Aristotel avea să observe, melancolic, referitor la pornirea semenilor săi de a se hrăni cu iluzii, că oamenii nu vor să știe, ci să creadă.

Dacă și-ar fi înăbușit dorința de a nu-l mai revedea niciodată pe Ay, Pentju ar fi trebuit să-și pună întrebări referitor la modul în care un om atât de șiret ca interlocutorul său din tavernă ar putea folosi informațiile privind legăturile amoroase tainice ale regelui și reginei Celor Două Pământuri. Dacă ar fi dovedit ceva mai multă înțelepciune, nu i le-ar fi furnizat. Dar Pentju nu era, în istoria regatului, decât unul dintre acei oameni neînsemnați a căror voință de putere se mărginea la a supraviețui zvârcolirilor prin care fabulosul șarpe Apopis spera să răstoarne barca regală. Un alt visător. Atât.

După ce se despărțise de fostul medic regal, Ay merse la poarta de nord a clădirilor administrației, învecinate cu palatul, și lăsă un mesaj uneia dintre gărzi: Cutare era așteptat pe corabia din Akhmim. Apoi se întoarse pe *Fericirea lui Aton.* Cam peste o oră, un bărbat apăru pe chei, recunoscu corabia și urcă. Se înclină ceremonios în fața lui Ay, care-l pofti să se așeze pe una dintre băncile de pe punte și porunci să i se aducă bere.

— Cum a mers? întrebă Ay.

— De minune. Scandalul e imens. E prima dată când sărbătoarea lui Osiris a fost întreruptă. Prefectul a turbat de furie. A venit la Theba să-i ceară lui Thutu dublarea numărului de gărzi din Abdu. Asta l-a obligat pe rege să se înapoieze de la Akhetaton. Dar n-a stat la Theba decât cinci zile, cât să afle rezultatele anchetei și să poruncească întărirea gărzilor din Abdu.

Ay zâmbi mulțumit.

— Vasăzică s-a făcut o anchetă?

— Gărzile i-au arestat pe șaptezeci și trei dintre cei care au semănat dezordinea în cortegiul lui Osiris. I-au luat la întrebări. Ei au spus că erau victime adevărate ale lui Seth și soldați adevărați ai lui Horus. Poliția a întrebat cine era căpetenia lor, dar n-au găsit-o.

— Și proprietarul?

— E nobil. L-au eliberat, firește, după ce l-au pus să semneze o declarație în care dezminte insultele pe care le-a proferat împotriva prefectului, a cârmuirii și a regelui.

Ay încuviință din cap.

— Bine. Acum vreau să te îngrijești de supravegherea a trei bărbați. Ține bine minte numele lor. Pe unul îl cheamă Nefer Heru, e mai-marele parfumurilor și, mai mult ca sigur, ibovnicul reginei. Pe al doilea îl cheamă Autib, e mai-marele garderobei și, poate, fostul ibovnic al regelui. Al treilea, pe nume Aa-Sedjem…

— E medicul regelui, spuse cu lehamite oaspetele. Nu se desparte de el nicio clipă.

— Da. Așa că pricepi ce vreau să zic.

— Pricep. Trebuie să le câștigăm încrederea.

— Și să facem în așa fel încât ei să fie gata să execute numaidecât ordinele. Nu le promite doar aur, ci și pământuri.

— Am omul potrivit pentru treaba asta.

Oaspetele își isprăvi berea, îi mulțumi gazdei, se înclină, îi sărută mâinile și plecă.

La un semn al stăpânului său, căpitanul de pe *Fericirea lui Aton* puse să se dezlege funiile ce țineau corabia lângă ponton. Se împărțiră în gura mare ordine și corabia porni la drum pe apele scânteietoare și bogate. Vela se umfla treptat, în larma iscată de pânza ce se întindea și de picioarele marinarilor care alergau pe punte.

♀

Trecuseră patruzeci de zile. Prima lună din anotimpul semănăturilor începuse de ceva vreme. Meritaton se privi în oglinda din bronz lustruit și i

se păru că descoperă pe chipul ei o înflorire abia zărită.

Nu avusese sângerări în zilele prevăzute.

Seara, îl anunță pe Nefer Heru. Tânărul se simți de-a dreptul copleșit. Îi sărută mâinile și picioarele. Dacă vreun muritor ar fi făcut dragoste cu o zeiță, n-ar fi fost mai înrobit decât mai-marele parfumurilor.

— Ești Nut a mea, numai a mea, zise el. Pântecul tău e cerul, pământul și marea în același timp. Ziua, sânii tăi sunt un Soare dublu, iar noaptea, o dublă Lună. Ochii tăi sunt stele. Gura ta e lira lui Hathor.

— Min, răspunse ea zâmbind. Tu îmi redai viața noapte de noapte. Când mă atingi, am impresia că am fost moartă și că renasc.

La început, Semenkhere nu înțelese de ce soția sa părea să strălucească. Îi spuse chiar că, fără putință de tăgadă, aerul din Akhetaton era dătător de viață într-o măsură mai mare decât cel din Theba. Ea se abținu să-i răspundă că, mai degrabă, răsuflarea lui Nefer Heru era.

Pentru întâia oară în cei optsprezece ani ai existenței sale, se simțea vie.

♀

— Ce înseamnă asta? bodogănea Humose, măsurând cu pași mari sala casei sale din Karnak, de față cu cel de-al doilea preot, cu intendentul general al pământurilor lui Amon, cu secretarul căpeteniei gărzilor Mahu și cu propriul său fiu mai mare. În curând se împlinesc trei luni de când e la Akhetaton! Orașul ăla eretic! Dezordinea iscată de niște smintiți a tulburat sărbătoarea lui Osiris și el n-a rămas la Theba decât cinci zile! Ar fi trebuit să participe la această sărbătoare măcar în primul an de domnie.

Cei prezenți luau parte la o întrunire restrânsă organizată de marele preot, ce pregătea o cerere pe care s-o prezinte regelui. Humose îl invitase pe Mahu, însă, prudent ca-ntotdeauna, acesta își

trimisese secretarul ca să cunoască mai întâi obiectul pretențiilor marelui preot.

— A fost informat despre situație, venerabile, observă secretarul. Nu s-a luat nicio hotărâre importantă fără să fi fost întărită de sigiliul regal. Când au izbucnit tulburările la Abdu, a venit aici chiar a doua zi.

— Templul lui Amon e lăcașul puterii celui mai mare dintre zei, iar puterea regală își are obârșia în puterea divină, rosti solemn Humose. Templul din Karnak își întinde umbra peste Theba și de aceea acest oraș e de atâtea secole capitala regatului.

Al doilea preot încuviință din cap cu multă convingere. Ceilalți ascultători rămaseră surprinși că Humose își întemeia cererea pe asemenea principii. De bună seamă, situația i se părea gravă.

— Nu la Theba a fost înscăunat regele? continuă Humose. N-a cerut el consimțământul tuturor marilor preoți din regat? N-am încheiat o înțelegere cu trimișii regelui? N-am renunțat la construirea unui templu închinat lui Amon la Akhetaton în schimbul încoronării la Theba? Ce înseamnă întoarcerea asta în orașul lui Aton? Theba nu mai e demnă de prezența regală? Divinul nostru rege nu se poate obișnui cu orașul care îl mulțumea pe tatăl său?

O tăcere mirată se așternu după vehementa cuvântare. Și o îngrijorare surdă încolți în sufletul unora: oare dușmănia dintre tron și preoțime, care otrăvise ultimii ani ai domniei lui Akhenaton, era pe cale să se reaprindă?

— Palatul din Theba, venerabile, se împotrivi într-un târziu secretarul lui Mahu, e prea mic pentru un regent deprins cu vastele construcții din Akhetaton. De aceea a și cerut arhitecților să studieze probabilitatea construirii unui nou palat pe malul Marelui Fluviu.

— N-avem nevoie de palate, i-o reteză Humose. Avem nevoie de ordine în țară. Trebuie ca poporul

să simtă că regele se află în mijlocul său, așa cum zeul e prezent în templu.

Cuvintele marelui preot îl scoaseră din sărite pe secretarul lui Mahu.

— Numărul locuitorilor crește de douăzeci de ani, venerabile, zise el. Stăpânul meu Mahu se gândește să sporească numărul gărzilor, cu consimțământul regelui și al vizirului Thutu. Dar asta nu se poate face de la o săptămână la alta.

Humose nu mai spuse nimic. N-avea de gând să-l supere pe Mahu prin mijlocirea unei alte persoane. Marele preot arătase în ce consta problema: era foarte nemulțumit.

Și puteai să pui rămășag că mai mulți mari preoți, începând cu prietenul și colegul său Nefertep, erau la fel.

Servitorii începură să așeze tăvile pe masa cea mare din mijlocul sălii. Humose și oaspeții săi luară loc împrejurul ei și începură să discute despre alte lucruri.

♀

— Nard din Punt, o, cinstite stăpâne! Miroase-l, n-o să-l uiți niciodată! Nu poate fi menit decât pentru nările persoanelor divine.

Nefer Heru, amuzat de lăudăroșenia bărbatului mărunțel din fața sa, destupă un vas cu nard. Un parfum puternic țâșni și-și luă zborul, ca o pasăre captivă. Negustorul spusese adevărul: miresmele iuți și, totodată, suave n-aveau pereche. Spre deosebire de nardul pe care-l cunoștea el, acesta nu era un ulei, ci o pomadă, aproape albă. Ghici în ce mod fusese preparat: florile plantei de pe meleaguri străine fuseseră presate între două plăci unse cu grăsime de bou, până când mirosul pătrunsese în ea. Grăsimea fusese fără îndoială impregnată de mai multe ori, având în vedere tăria parfumului.

— Cât face?

— Poți cere să afli prețul plăcerilor divine, Înălțimea Ta? răspunse negustorul. Trebuie să le

culegi pe pământ, câtă vreme te afli aici. Unii nu rămân prea mult.

Aluzia supărătoare îl nedumeri pe mai-marele parfumurilor. Nefer Heru își ridică privirea spre negustor. Ochii de șobolan ai acestuia îl sfredeleau. Fața, totuși, era a unei maimuțe. Zeflemitoare. Pe pieptul cu piele oacheșă purta un nod al lui Isis din aur, atârnat de un șnur din păr de cal împletit.

— Cât face? repetă Nefer Heru.

— A opta parte din greutatea lui în aur. Un *deben,* Înălțimea Ta.

— Cum vine asta? Plătesc și greutatea vasului?

— Dar de ce-ți faci griji, Înălțimea Ta? Nu tu ești cel care plătește.

— Sunt contabilul bunurilor stăpânei mele, regina.

— Bogăția pământească – fum în vânt. Coroana de azi, capacul de mâine.

Și din nou, privirea ca de șobolan.

— Ce-s vorbele astea?

— Pasărea simte furtuna, șarpele prevede cutremurul de pământ. Preferi să fii pasăre sau șarpe, Înălțimea Ta?

Nefer Heru se uită țintă la negustor.

— Ce încerci să-mi spui?

— Dar tu, Înălțimea Ta, ce încerci să nu-nțelegi? Cel care-ți va urma va avea auzul cel mai fin.

Era vreun nebun? Nefer Heru se duse să scoată dintr-un sipet aflat în odaia cu farduri un inel de aur echivalent cu un *deben.* Era tulburat. Chiar dacă era în slujba reginei, nu era decât un slujbaș de rangul trei, cu alte cuvinte nu avea puterea să-l aresteze pe acest maimuțoi și să-l facă a mărturisi cu forța ce anume voia să spună. Putea, bineînțeles, să alerteze un slujbaș din palat, dar socoti că asta ar fi însemnat o stângăcie din partea lui. Mai bine să afle singur mesajul pe care negustorul de parfumuri, adevărat sau fals, încerca să i-l transmită.

Negustorul luă inelul cu un aer ironic, se prefăcu a-l cerceta și-l strecură într-o pungă de piele prinsă de centură.

— O mie de inele din aur pentru tine, Înălțimea Ta, dacă ai auzul fin.

Propunerea era limpede.

— Ca să fac ce?

— Ah, clinchetul aurului bucură inima și ascute simțurile! O mie de inele de aur, Înălțimea Ta, ca să iei barca lui Seth când el îl va străpunge cu lancea pe șarpele Apopis, în loc să urci în barca morților pe care îi însoțesc de bocitoare.

Vorbe sumbre și, totodată, neliniștitoare.

— Ca să fac ce, te întreb?

— Să fii clipă de clipă în slujba Marii Prevăzătoare, Înălțimea Ta, Nekhbet, de ochiul căreia nu scapă nici musculița.

Nefer Heru tresări. Nekhbet era, de asemeni, zeița protectoare a nașterilor. Era cumva o aluzie la faptul că Meritaton aștepta un copil? Dar de unde să fi știut stârpitura asta? Doar el și Meritaton cunoșteau secretul.

— Vorbește! îi porunci el. Sau o să te fac eu să vorbești.

— Înălțimea Ta, dacă zgâlțâi un câine, îl faci să cânte? Mă bizui pe înțelepciunea ta pentru a te face să înțelegi că anotimpurile oamenilor nu sunt aceleași cu anotimpurile divine. Acum stai cu nasul la pândă fiindcă ai adulmecat mirosul aurului. Liniștește-ți sufletul, pe care-l simt tulburat, purifică-ți spiritul și o să-ți dai seama de norocul cu care zeii te copleșesc prin mijlocirea măruntei mele persoane: acela de a supraviețui luptelor pământești înainte de a supraviețui în lumea de dincolo.

Nefer Heru își înghiți furia pe care știa că n-ar putea-o stăpâni dacă s-ar fi dezlănțuit. Își tot repeta în gând că era mai bine să asculte cuvintele acestui emisar. Căci era un emisar, fără umbră de îndoială.

— Ce-ar trebui să fac?

— Vei afla la ora cuvenită, Înălțimea Ta.

— Dar când?

— Dac-aș fi știut, Înălțimea Ta, însemna că ora ar fi sosit deja.

Nefer Heru nu putu să reziste dorinței impetuoase de a pune o întrebare la care știa totuși că nu va căpăta răspuns:

— Cine te-a trimis?

Un râs cu adevărat de maimuță se lăți pe fața negustorului:

— Să fie Hapy, Înălțimea Ta? Să fie Hathor? Anubis? Shu? Cum să știu numele fiecărei puteri divine? Doar n-oi fi vrăjitor!

— Dar cum voi ști eu că ora de care spui tu a sosit?

— Pasărea va coborî din cer, pisica va ieși din hambar, oxirincul își va scoate botul din apă. Fii sigur că vei ști, Înălțimea Ta, când o mie de inele din aur înșirate pe un cerc îți vor fi înfățișate.

— Lasă-mă să mă gândesc.

— Cine sunt eu, Înălțimea Ta, ca să te împiedic? Mă voi întoarce ca să-ți arăt un mosc cu care doar Isis poate să-și înmiresmeze trupul.

Negustorul își închise lădița, se înclină ceremonios și se îndreptă spre ușă.

♀ Capitolul 35

ÎMBRĂȚIȘAREA LUI PASAR, ÎMBRĂȚIȘAREA LUI ANUBIS

Precum sângele care, la trezire, irigă trupul cu un flux nou, apele revărsate peste pământuri până dincolo de ogoare și canale trezise la viață germenii adormiți, semințele de buruieni și sâmburii aduși de păsări. Astfel, apele făcuseră să răsară pe terenurile necultivate de la nord de Akhetaton întinderi înverzite. Acolo tamarinul și leandrul dominau neghina și ciudatul ovăz, galbenul pajiștilor și cimbrișorul. Mărăcini fără

nume adăposteau cuiburile vremelnice ale potârnichilor de stâncă și ascundeau vizuini de iepuri, cârtițe, viezuri, manguste și alte animale sperioase.

Într-o după-amiază, Ankhensepaton și Pasar, îmboldiți de spiritul de aventură și, fără îndoială, sătui de grădinile prea bine îngrijite ale palatului, plecaseră să descopere aceste ținuturi necunoscute. La drept vorbind, fugiseră, profitând de faptul că în palat erau mai puțini servitori. Drumul fusese mai greu de străbătut decât își închipuiseră. Ankhensepaton se așeză jos să-și tragă sufletul. Aduseseră cu ei doi pepeni galbeni și plăcinte pe care le dădură repede gata, însetați și înfometați cum erau. Ankhensepaton se lungi apoi în iarba înaltă, la umbra unui smochin sălbatic, ale cărui ramuri coborau atât de mult încât atingeau pământul, și curând adormi.

Se trezi cu o senzație de bine. Se afla în brațele lui Pasar. De când se cunoșteau nu fuseseră niciodată atât de aproape unul de altul. Pe deasupra, el îndrăznise să-și strecoare mâna pe sub rochia ei și o mângâia.

Era prima dată când cineva o dezmierda așa. Degetele băiatului se plimbau de pe pubis pe pântece, spre sâni și înapoi, alunecând uneori între coapsele ușor depărtate și furișându-se în cel mai intim loc al fetei. Mugurii sânilor se umflaseră. O senzație greu de suportat, dar delicioasă totodată. Se răsuci spre el, împletindu-și picioarele cu ale lui. Deschise ochii, îi închise iară și-l cuprinse în brațe pe Pasar.

Fețele lor erau la distanță de o răsuflare. Ankhensepaton nu trebui decât să se miște ușor ca să atingă buzele lui Pasar. Odată gurile lor unite, ea nu mai vru să le despartă. Băiatul gemu. Fata îl alinta surprinsă, simțind că amețește, stăpână, în sfârșit, pe trupul lui Pasar. El o răsturnă pe spate, stăruind în mângâieri tot mai îndrăznețe. Un strigăt îi scăpă de pe buze lui Ankhensepaton, trupul i se

încordă, străbătut de fiori ce o făcură să vibreze în brațele băiatului ca o pasăre captivă ce vrea să-și ia zborul. El încercă gestul care i se părea firesc, așteptat, de neocolit. Dar tocmai când ajunsese în pragul dorinței se eliberă brusc, incapabil să-și înfrâneze avântul trupului. Razele soarelui îi luminară capul și-i transformară pielea în aur fierbinte. Un sunet răgușit îi ieși de pe buze. Se lăsă peste Ankhensepaton gâfâind. Ea îl îmbrățișă. El o strânse cu o forță de care nu se știa în stare.

Își desfăcură brațele, el se trânti pe spate și rămaseră vreme îndelungată întinși unul lângă altul. Ea deschise ochii. Cerul de argint încă ardea. Își puse mâna pe mădularul lui Pasar. Băiatul gemu. Ankhensepaton râse, apoi îi dezmierdă fruntea.

— Ești a mea, șopti el.

— Nu, tu ești al meu.

— Da.

O sărută.

După care, întinse mâna, rupse câteva frunze de smochin, șterse pântecele lui Ankhensepaton cu mișcări atente și delicate, apoi se șterse și el.

Se ridică în capul oaselor, își trase genunchii la piept și-i cuprinse cu brațele.

— Trebuie să ne căsătorim, zise el.

Ea nu răspunse. Meritaton n-ar accepta niciodată. Ankhensepaton știa că va trebui să-l ia de bărbat pe Tutankhaton. Dar se îndoia că va putea vreodată să alerge pe câmpuri în tovărășia tânărului prinț.

— Ai furnici pe umăr.

Ankhensepaton le scutură cu câteva bobârnace, apoi se târî de sub crengile arborelui și se ridică. Se clătina pe picioare.

— Trebuie să ne întoarcem, zise ea.

♀

— Un negustor de leacuri a cerut să te vadă, Înălțimea Ta, îl înștiință un servitor pe Aa-Sedjem.

A spus că are niște licori și niște pomezi fără pereche în tot regatul.

— Unde e?

— A plecat. Zice că o să-l găsești în piață, la ora douăsprezece, lângă stâlpul pe care sunt afișate înscrisurile regale. Poartă la gât nodul lui Isis.

Aa-Sedjem se încruntă, mirat.

— De ce nu m-a așteptat aici?

— I-am propus și eu asta, Înălțimea Ta. Dar mi-a spus că un târg atât de grozav precum cel oferit de el nu se poate încheia decât în secret.

— Cum arată?

— Ca o maimuță, Înălțimea Ta, răspunse servitorul zâmbind ușor.

— O fi vreun nebun?

— Judecata ta e mult mai demnă de încredere decât a mea, Înălțimea Ta. Avea marfa într-o lădiță neagră.

Aa-Sedjem ridică din umeri și nu se mai gândi la asta. O întâlnire tainică, ba încă și la piață! Vezi să nu! Un medic al regelui nu se înjosește să meargă la asemenea întâlniri.

Totuși, pe la ora unsprezece, curiozitatea începu să-l îmboldească. Oare ce presupunea misteriosul târg ce i se propunea? Știa că unii negustori aduceau din sud și din est leacuri rare și chiar necunoscute. De la unul dintre aceștia cumpărase cândva o pomadă făcută din niște grăuncioare albe, care micșora aproape ca prin minune tumorile pielii, precum și o licoare ce regla sângerările lunare ale femeilor.

Dar de ce negustorul acesta era atât de grăbit?

Poate că dorința de a afla un răspuns, dar și speranța de a găsi un leac nou reprezentară motivele pentru care Aa-Sedjem se hotărî să meargă la piață, însoțit doar de un slujitor.

Ajunse în cartierul unde servitorii din casele bogate și femeile de condiție inferioară veneau să cumpere dimineața merindele necesare meselor de peste zi și din ziua următoare. Piața se întindea pe

câteva străduțe de-o parte și de alta a drumului principal unde măgari și catâri clipeau răbdători în pragul prăvăliilor. Ici se legănau în cârlige mănunchiuri de usturoi, șiruri de ceapă și carne uscată, colo se înșiruiau urcioare cu ulei, măsline, susan și șofrănel. Mai departe, muște albăstrii bâzâiau furioase în jurul hălcilor de carne de vită, de oaie și de antilopă onyx atârnate de tavanul marii măcelării din Akhetaton. Deasupra coșurilor încărcate de curmale roșii din sud și brune, aduse din oaze, albinele își făceau și ele târguielile, iar ceva mai încolo, mierea lor era vândută în castronașe din pământ ars. Un copil ghemuit într-un colț îi oferi o pasăre cântătoare și o șopârlă mare și roșie, amândouă închise în cuști.

Aa-Sedjem îl descoperi dintr-o privire pe negustorul de leacuri. Un soi de maimuță omenească, așezată pe o rogojină, la distanță de ceilalți. Nodul lui Isis i se vedea clar pe piept. Lădița neagră era pusă alături.

— Așadar mesagerul lui Thoth a venit să-și îmbogățească știința, zise negustorul cu un zâmbet larg.

Aa-Sedjem se lăsă pe vine în fața lui.

— De ce n-ai rămas la palat dacă voiai să mă vezi?

— Stăpâne, bunătatea ta n-are margini, însă mă temeam ca nevrednica mea persoană să nu fie alungată din augustele clădiri în care locuiești.

— Ce ai de vânzare?

— Privește, stăpâne, răspunse negustorul deschizând lădița.

Scoase o sticluță lungă, astupată cu ceară și umplută cu un lichid tulbure. Culoarea sticlei nu-ți îngăduia să-ți dai seama dacă licoarea era galbenă sau cenușie.

— Cunoști, stăpâne, vreun leac care să te ajute să oprești în doar câteva zile un rău ascuns, ce crește încet și nevăzut înlăuntrul trupului și duce,

pe măsură ce săptămânile trec, la vlăguire și la moarte? Iată-l, stăpâne.

— Din ce e preparat?

— Dintr-un pământ cu o însușire tainică. Unele pământuri au virtuți tămăduitoare.

Aa-Sedjem încuviință din cap. Într-adevăr, auzise vorbindu-se despre o pulbere cenușie, care vindeca slăbiciunea trupului și bolile de plămâni.[16].

Dar era prima oară când vedea un asemenea leac sub formă lichidă.

— Cât costă?

— Pentru un om învățat ca tine, stăpâne, nimic. Însă nici cele mai bune leacuri, știi bine, nu pot acționa împotriva voinței zeilor.

Aa-Sedjem îi aruncă o privire întrebătoare. Ce însemnau aceste vorbe? Bărbatul schiță un zâmbet.

— În bunătatea lor nețărmurită, stăpâne, zeii opresc uneori pasul omului care le încurcă planurile, tocmai când acesta, pe deplin sănătos, pare că va avea o viață îndelungată și numeroși urmași.

Aa-Sedjem nu pricepu cuvintele, la fel de ciudate ca și cele de mai înainte, dar nu-și luă ochii de la negustor.

— Iar zeii, stăpâne, îl răsplătesc atunci pe cel care le-a ghicit dorințele. El e copleșit cu onoruri și bogății, trăiește multe și-i slăvește pe Amon, Thoth, Horus și Anubis.

Privirile li se încrucișară, înfruntându-se, fiecare susținând-o pe a celuilalt. Rămaseră nemișcați, față în față, ca două statui.

— Ce vrei să spui? întrebă într-un târziu Aa-Sedjem.

— Când arborele se prăbușește sub loviturile tăietorului de lemne, stăpâne, e mai bine să nu te afli pe partea unde-o să cadă.

— Care arbore?

Voia să audă adeverindu-i-se temerile.

— Marele arbore cu trunchiul deja măcinat, pe care furtunile amenință să-l trântească la pământ.

Doboară-l la pământ.

Aa-Sedjem își înghiți saliva și simți un gol în stomac. I se cerea să-l ucidă pe Semenkhere?

— Cine te-a trimis?

— Cine trimite întotdeauna o persoană la alta, dacă nu zeul? N-o să mă mai vezi niciodată, stăpâne. Un zeu nu revine. Ascultă-i mesajul prin mijlocirea gurii mele.

— Dar ce vrei să fac?

— Când va sosi ora, stăpâne, trimite-i omului aceluia ultimul vis.

— Ultimul vis?

Negustorul scoase din lădiță o sticluță și o strecură în mâna lui Aa-Sedjem. O sticluță ce-i încăpea în palmă.

— Această zeamă stoarsă din anumite plante, stăpâne, stârnește vise voluptuoase, visele îmbrățișării lui Anubis.

Îmbrățișarea lui Anubis: imaginea zeului morții îmbrățișând un muritor nu era întâmplătoare. Stăpânii negustorului venit din infern știau mai multe despre asta decât lăsa el să se vadă.

— Dar cum voi ști că a sosit ora?

— Lumea e plină de semne și prevestiri, stăpâne. N-ai cum să greșești. Dar fii cu băgare de seamă, zise bărbatul cu glas apăsat: dacă n-o să asculți avertismentul divin, vei pieri zdrobit de arbore!

Inima lui Aa-Sedjem bătea să-i spargă pieptul. Rămase încremenit, așezat pe vine în fata negustorului necunoscut.

— Așteaptă-mă o clipă, îi zise acesta. O să-ți mai aduc un leac.

Se ridică și dispăru pe o străduță din apropiere. Câteva minute mai târziu, Aa-Sedjem își veni în fire, se ridică și-i porunci servitorului său să cheme gărzile. După vreo zece minute, se iviră doi soldați. Negustorul nu se întorsese.

— Un hoț a fugit pe străduța aia, le arătă Aa-Sedjem. Duceți-vă și căutați-l. O să-l recunoașteți

ușor, seamănă cu o maimuță.

Gărzile se repeziră în direcția indicată, urmați de Aa-Sedjem. O singură ușă dădea în străduță. Gărzile o împinseră în lături, dar nu găsiră decât o femeie surprinsă, ce-și alăpta pruncul. Și care că nu văzuse pe nimeni. Gărzile continuară să caute până la capătul străduței unde se afla un teren viran, ce se întindea până la mal. Vreo șase bărci pluteau alene pe Marele Fluviu.

Aa-Sedjem făcu, îngândurat, cale-ntoarsă. Încă ținea în mână cele două sticluțe. Lădița rămăsese pe rogojină, în același loc. O deschise. Nimic. Nimic altceva decât o amuletă micuță din bronz. Deși era lucrată grosolan, Aa-Sedjem recunoscu imediat capul lui Sekhmet.

Zeița răzbunării. Dar cine își pregătea răzbunarea? Și împotriva cui? A lui Semenkhere?

Se înapoie la palat, copleșit de viziuni funeste.

„Dacă n-o să asculți avertismentul divin, vei pieri zdrobit de arbore, stăpâne!”

♀

O privire de-a lui Semenkhere îndreptată spre talia soției lui fu de-ajuns ca să le arate și unuia și altuia că el știa de sarcina ei.

Zâmbi și o cuprinse tandru de mijloc. Apoi o sărută pe obraz. Ea îi mângâie obrazul, își puse mâna pe ceafa lui și-i întoarse sărutul.

— Sunt mulțumit, rosti el.

Ea îl sărută a doua oară. El avusese delicatețea să nu pună întrebări. Venise în odaia ei doar de trei ori, în prima lună după ce se înapoiaseră la Akhetaton. Credea că e tatăl copilului? Meritaton se îndoia. Era prea inteligent ca să-și închipuie asta și, pe deasupra, pus în gardă.

Dar el se pretindea mulțumit și ea îl credea. Descendența era asigurată, nu contează cum, pentru el, cel puțin. Căci plenitudinea pe care o simțea ea nu era doar a unei regine sigure de viitorul neamului ei, ci plenitudinea unei femei. Și asta i-o datora lui Nefer Heru.

♀ Capitolul 36

„FRUMOSUL BĂIAT CE PĂTRUNDE ÎN INIMI”

În copilărie, Nefer Heru le auzise în repetate rânduri pe femeile din familia sa zicând că nu trebuia niciodată să-i dai vești proaste unei femei însărcinate pentru că ea risca să aducă pe lume un copil pocit. Or, la mai bine de o lună după ce Meritaton îi dezvăluise că purta în pântece copilul lui, un ochi ager ar fi putut observa că intrase bine în cea de-a treia lună de sarcină.

Se hotărî să nu-i mărturisească nimic despre întâlnirea cu negustorul de parfumuri, ce semăna cu o maimuță.

Dar rămase în gardă mai mult decât oricând, înțelesese ideea sinistrului mesaj: un eveniment groaznic se pregătea, iar lui i se cerea să participe într-un mod, fără îndoială, criminal. Dar ce anume? S-o ucidă pe Meritaton? Pe Semenkhere? Și cum?

Mai ales o frază nu-i dădea pace: „O mie de inele de aur, Înălțimea Ta, ca să iei barca lui Seth când el îl va străpunge cu lancea pe șarpele Apopis, în loc să urci în barca morților, pe care o însoțesc bocitoarele.”

Însă nu cele o mie de inele din aur făgăduite pentru o crimă încă necunoscută îi stăruiau în minte, ci cuvintele „barca lui Seth”. O barcă, într-adevăr, dar pentru a fugi cu ea. O luă cu binișorul pe Meritaton. Plimbările pe Marele Fluviu reprezentau o distracție liniștitoare, susținea el, dar erau mult prea solemne. Cu pânza sa roșie, *Gloria lui Amon* era o corabie bătătoare la ochi și risca să atragă deochiul. De ce n-ar cumpăra ea o corabie mai mică și mai modestă, cu echipaj restrâns și cu care ar putea să facă plimbări mai discrete în compania lui?

Propunerea îi surâse lui Meritaton. Nefer Heru negocie discret cumpărarea și repararea unei bărci care avea să rămână legată la mal, la sud de palatul regal. Meritaton hotărî să-i pună numele *Surâsul lui Hathor.*

Făcură plimbări lungi cu ea, luându-i adesea și pe Ankhensepaton și pe Pasar. Meritaton se amuză mai întâi de aceste ieșiri a două cupluri secrete, căci nu se îndoia că atașamentul celor doi copii unul față de celălalt tindea să se transforme într-o legătură în toată regula. Apoi însă începu să se îngrijoreze. Sentimentele lor reciproce se înrudeau cu pasiunea. Era de-ajuns să vezi cum Pasar o soarbe din ochi pe prietena sa. Or, a treia soție regală n-ar putea în veci să-l ia în căsătorie pe tânărul scrib. Fusese făgăduită de la bun început lui Tutankhaton. Iar realitatea arăta că prietenia un pic cam disprețuitoare pe care sora ei i-o purta tânărului prinț nu prevestea deloc elanuri amoroase.

În timpul unei astfel de plimbări, când sarcina sa intrase deja în a patra lună, Meritaton observă că Nefer Heru părea că vrea să deprindă meseria de marinar. Se inițiase nu doar în mânuirea vâslei ce servea drept cârmă, ci și în cea a pânzei și asculta îndelung explicații despre curenții fluviului și arta de a te folosi de ei. O bănuială îi încolți brusc în minte:

— Care e adevărata menire a acestei corăbii? îl întrebă ea, când el se așeză gâfâind ușor.

— Plimbările, doar vezi bine.

— Nu. Pari că te pregătești s-o conduci singur.

El o privi zâmbind stânjenit.

— Ce-ți trece prin cap?

Se așternu tăcerea.

— Te pregătești să fugi? reîncepu ea.

— Dac-ar fi cazul, m-aș pregăti să *fugim,* lăsă el să-i scape.

Meritaton rămase înmărmurită. El pomenise cândva de o fugă, dar ce însemna asta atunci, dacă

nu niște sminteli de-ale dragostei.

— Ce se petrece?

— Dac-aș fi știut, ți-aș fi spus deja, dar nu știu. Tot ce pot să-ți spun e că se pune ceva la cale.

— Dar ce anume? Îmi ascunzi ceva pentru că sunt însărcinată?

Un cârd de rațe trecu în zbor pe deasupra lor.

Nefer Heru oftă. Poate era mai bine să se elibereze de secretul pe care nu știa să-l păstreze singur. Îi povesti despre vizita negustorului de parfumuri și despre îndemnul de a fi gata să execute niște ordine misterioase ce i-ar fi transmise la o dată necunoscută.

Expresia de pe chipul lui Meritaton se schimbă atât de iute, încât Nefer Heru își regretă mărturisirea.

— Ai acceptat cele o mie de inele din aur?

— Firește că nu, de vreme ce nici nu mi-au fost arătate. Dar m-am ferit să rostesc vreun cuvânt de împotrivire. N-aș fi făcut decât să trezesc neîncrederea bărbatului. Am crezut că e mult mai folositor să mă prefac supus ca să aflu ce pregătesc dușmanii noștri.

— Trebuie să-l previi pe rege! exclamă ea.

— Dar ce i-aș putea spune?

Meritaton chibzui la această remarcă. Vizita negustorului de parfumuri fusese destul de alarmantă ca să-l împingă pe Nefer Heru să pregătească această corabie, dar amenințarea rămânea fără țintă. Ce să-i spună el lui Semenkhere? Că niște necunoscuți încercaseră să-l cumpere?

— Să ne întoarcem, zise ea. Trebuie totuși să-l prevenim.

♀

Glasul se înălța în noapte, limpede și modulat.

Unde ești, iubitul meu?
Nopțile mele sunt mai senine ca ziua
Iar luna îmi deplânge soarta

Pentru că soarele meu lipsește.
Unde ești, iubitul meu?
Ce ochi te-au întors de la ai mei,
Ce gură acum te îmbată?
Ce brațe îți sunt de aici înainte colier?

Un cântec neobișnuit, căci era o voce de bărbat, delicată și tânără, într-adevăr, dar masculină, însă se adresa unui iubit. O umbră apăru pe terasa intendenței palatului regal și se aplecă peste balustradă. Bezna era aproape deplină și doar licăririle slabe a două torțe, care ardeau ceva mai încolo, îngăduiau să se distingă o siluetă omenească.

— Cui cânți astfel la ora asta?

Ție, iubitul meu,
Revino să alini luna,
Revino, frumosul meu soare.
Altminteri mâine vei plânge.
După luna dispărută.

Treaba era, hotărât lucru, ciudată și fără îndoială aceasta fu și impresia umbrei de pe terasă.

— Cine ești? îl întrebă ea pe cântăreț.

— Glasul inimii tale.

— Taci și așteaptă-mă. Cobor.

Câteva clipe mai târziu, un bărbat ieși pe una dintre ușile mici ale intendenței, ținând în mână o lampă cu două brațe. Se îndreptă spre cântăreț și ridică lampa ca să lumineze chipul acestuia, dezvăluindu-l totodată și pe-al său. Dar așa se întâmplă adesea cu unele întrebări care spun mai multe despre cel care le pune decât despre cel care răspunde. Era Autib. Flacăra ce tremura în briza nopții dădu la iveală fața plăcută și zâmbitoare a unui tânăr.

— Ce-ai zis? Că pentru mine cântai?

— Nu se-nțelegea de la sine, stăpâne?

Autib se uită la el zăpăcit.

— Cine ești?

— Sunt cântăreț, stăpâne. Mi se spune Anaquib.

Frumosul băiat ce pătrunde în inimi. O poreclă, fără doar și poate, că prea era potrivită.

Surpriza îl făcu pe Autib să surâdă.

— Dar despre ce cântai?

— Eram glasul tău. Cântam despre absența soarelui tău.

— Ce te face să crezi că soarele meu lipsește?

— Nu așa este?

Autib nu știa ce atitudine să ia. Ba chiar se neliniști: de ce faimă se bucura pentru ca un cântăreț să aibă obrăznicia de a-i face o cântare în plină noapte?

— Speram, continuă Anaquib, că drept răsplată pentru cântecul meu îmi vei oferi un pahar cu vin.

— Tavernele sunt închise.

— Și n-ai vin la tine în cameră?

Autib îl privea descumpănit. Dar trebuia să scoată acest mister la lumină, cu tot întunericul orei târzii.

— Urmează-mă, zise el.

Când se trezi, Autib era singur.

Visase?

O sticluță albastră așezată pe o ladă îi dovedi că nu.

Se ridică în capul oaselor și chibzui la răzbunarea ce i se propusese.

Chibzui, de asemeni, și la cele o mie de inele din aur.

♀

Însoțită de Nefer Heru și urmată de purtătorul ei de evantai, Meritaton intră în odaia de lucru a regelui, după ce fu anunțată de al doilea șambelan. Semenkhere se ridică pentru a o întâmpina. Un scrib se grăbi să-i ofere un scaun reginei și unul mai-marelui parfumurilor, apoi se retrase.

Meritaton observă că soțul ei și Aa-Sedjem erau posomorâți. Semenkhere văzu că Meritaton și Nefer Heru era abătuți.

— O mare onoare e vizita pe care mi-o faci, regina mea.

— Mă tem, regele meu, că scopul ei nu e prea fericit, răspunse Meritaton.

Apoi se întoarse spre Nefer Heru.

— Mai-marele parfumurilor mi-a vorbit despre o vizită deloc îmbucurătoare pe care a primit-o acum câteva săptămâni și pe care mi-a ascuns-o până astăzi ca să nu mă supere.

Nefer Heru povesti tot, repetând cuvintele negustorului de parfumuri.

— Un om ce seamănă cu o maimuță? întrebă Semenkhere.

— Da, mărite rege, răspunse Nefer Heru, făcând ochii mari, tulburat. Cu o maimuță, bine zis.

Semenkhere se întoarse spre Aa-Sedjem.

— Purta pe piept un nod al lui Isis din aur? întrebă acesta din urmă.

— Da, Înălțimea Ta, aproape că strigă Nefer Heru, tot mai descumpănit.

— Și o lădiță neagră sub braț?

— Înălțimea Ta, așadar îl cunoști?

— A venit să mă vadă și pe mine. Și eu am amânat să-l înștiințez pe rege, ca să nu semăn înainte de vreme tulburare în sufletul său.

Meritaton se întinse spre ei.

— Omul ăsta a venit să vă vadă pe amândoi? Dar ce voia de fapt?

— A vorbit mai clar cu Aa-Sedjem, zise Semenkhere. L-a însărcinat să fie pregătit să mă otrăvească la un semn pe care-l va primi.

Desfăcu pumnul și arătă sticluța. Nefer Heru trase adânc aer în piept. Meritaton scoase un strigăt.

— Să ne apere zeii! exclamă ea cu glas sugrumat. Dacă înțeleg bine, Nefer Heru are misiunea să mă otrăvească pe mine!

— Zeii ne-au apărat, într-adevăr, rosti Semenkhere, întrucât Nefer Heru și Aa-Sedjem au

dat dovadă de loialitate. Acum mă aștept să primesc și alte vizite asemănătoare.

Meritaton se încruntă.

— Nu pricep… abia reuși să îngaime.

— Mă îndoiesc că Ay s-a mărginit să facă astfel de propuneri criminale doar celor doi oameni care ne sunt cei mai apropiați.

— Ay? exclamă Meritaton.

— Cine altcineva? Cine altcineva ar vrea să te vadă dispărând de pe fața pământului? Știe că tu ai aflat de implicarea lui în otrăvirea tatălui tău, fratele meu.

— Trebuie arestat și judecat! strigă ea.

Semenkhere clătină din cap.

— N-ar fi acționat fără consimțământul cel puțin tacit al preoților și, probabil, al armatei. Pentru arestarea și judecarea lui Ay e nevoie de mai mult decât niște gărzi. Ne trebuie un detașament al armatei și mă îndoiesc că ginerele lui, Horemheb, sau vărul lui, Nakhtmin, ar accepta.

Remarca era înspăimântătoare. Câteva clipe nimeni nu spuse nimic.

— Atunci, trebuie să punem la cale uciderea lui, zise rar Aa-Sedjem.

— Asta nu va potoli nici armata, nici preoțimea. Am greșit părăsind Theba. O să mă întorc acolo. Din câte se pare nici Thutu, nici Maya nu stăpânesc prea bine situația.

Toți trei propuseră să-l însoțească.

— Nu, nu toți o dată. Le-ar da de gândit dușmanilor noștri. E de-ajuns ca Aa-Sedjem să vină cu mine, pentru că e medicul meu.

Nefer Heru întrebă cu glas răspicat:

— Dar cine, divine rege, va fi putut să-i dezvăluie lui Ay ce oameni se bucură de încrederea divinei tale persoane și a divinei regine?

Nimeni nu se gândise la asta. Într-adevăr, cine cunoștea destul de bine intimitatea cercului regal încât să-i fi numit pe Aa-Sedjem și pe Nefer Heru?

— Nu știu, răspunse regele.

— Ar putea fi vorba, divine rege, de o persoană plină de resentimente, deoarece nu avea cum să nu-și dea seama că oferă informații unui dușman.

Semenkhere încuviință din cap.

— Zici bine, observă.

— Pentju! exclamă Meritaton.

Semenkhere reflectă puțin.

— E posibil.

— Tremur pentru tine, știindu-te la Theba, mărite rege, îi spuse Meritaton.

— Vino și tu acolo după câteva zile. Îți voi trimite *Gloria lui Amon.* Însă până atunci, haideți să luăm prânzul împreună.

Pe scara ce-i ducea pe cei patru spre marea sală unde avea să fie servit prânzul, Aa-Sedjem îl luă deoparte pe Semenkhere și-i șopti:

— Mai există un om plin de resentimente, mărite rege.

— Cine?

— Autib.

Regele căzu pe gânduri.

Mergând spre palatul regal, Meritaton contemplă clădirile și grădinile în toată splendoarea lor de vară. Briza serii purtă spre ea mireasma trandafirilor și a iasomiei.

Însă magia Akhetatonului dispăruse. Umbra vrăjmașului dădea târcoale în acest decor ca de poveste.

Ankhensepaton alergă s-o întâmpine, însă își încetini brusc pasul când văzu chipul îngrijorat al surorii sale.

— Ce se întâmplă? o întrebă ea, luând-o de mână.

Ochii lui Meritaton se umplură de lacrimi.

— O să-ți explic, răspunse.

Trebuia totuși s-o avertizeze pe cea de-a treia soție regală despre realitățile vieții regilor.

♀ Capitolul 37

„EL SCRIA IMNURI…”

Cu siguranță, rareori o față de om a fost scrutată cu atâta atenție precum cea a lui Thutu când Semenkhere se întâlni prima oară cu el ca să-l înștiințeze despre uneltirile lui Ay.

Mirarea și nemulțumirea ce se citeau pe trăsăturile lui fine sfârșiră prin a-l convinge pe rege că erau sincere.

— Nu pot crede, declară Semenkhere, că planurile criminale ale lui Ay se explică prin absența mea din Theba. Și nici atât nu cred că Ay s-ar fi încumetat la așa o fărădelege dacă nu s-ar fi știut susținut de preoțime și chiar de armată.

— Nu, divine rege, planurile sunt, fără îndoială, inspirate de ambițiile lui Ay. Dar poate absențele tale din Theba l-au îngrijorat pe Humose și au înlesnit o apropiere între acești doi bărbați. Preoții consideră Akhetatonul focarul unei erezii care i-a torturat în cursul domniei fratelui tău, divinul rege. Iar întoarcerea ta acolo i-a alarmat.

Oare muștele înțelegeau vorbele oamenilor? Așa s-ar fi zis, căci vreo douăzeci și ceva dintre ele, care până atunci se zbenguiseră în tihnă, fură cuprinse brusc de un acces de enervare și începură să bâzâie cu îndârjire. Purtătorul de evantai aștepta afară, la ușă, așa că nu putea să le gonească. Nu mai rămânea altă cale decât să se adauge piretru în micul brasero ce ardea într-un colț de lângă fereastră, lucru pe care vizirul îl și făcu. Cu puțin înainte să moară, insectele zburătoare, creaturi de care mitologia Celor Două Pământuri uitase, ar afla în felul acesta că pasiunile puteau fi fatale.

Discuția avea loc în odaia de lucru a regelui din palatul de la Theba, înăbușitor ca de obicei. Era o conversație între patru ochi. Nu erau de față nici măcar scribii.

— Nu putem face nimic împotriva lui Ay?

— Rege divin, cunoști situația chiar mai bine decât cel mai luminat dintre slujitorii tăi. Ay este pur și simplu de nebiruit în fortăreața lui din Akhmim. Pe deasupra, se bucură de protecția tacită a ginerelui său Horemheb și a vărului său Nakhtmin, cei mai puternici generali ai regatului. Adică de protecția armatei. Să mai punem la socoteală și că, de-a lungul multor ani, a prins gustul puterii. Sora sa Ty era soția tatălui tău, divinul rege Amenophis al III-lea, iar fiica lui, Nefertiti, soția răposatului rege divin, fratele tău. Vreme îndelungată a avut o influență uriașă asupra treburilor Celor Două Pământuri. Apoi, la moartea fiicei lui, a fost lipsit cu brutalitate de această înrâurire și de-aici ura sa. Nu cunosc împrejurările în urma cărora și-a pierdut influența pe lângă regină, soția sa, și pe lângă tine, rege divin. Însă îl macină o amărăciune adâncă. În clipa de față nu mai e decât un bătrân bogat și presupun că nu poate să suporte asta.

— Din tot ce mi-ai spus se înțelege că Ay e mai puternic decât regele și că încearcă să-l otrăvească pentru a pune mâna pe tron.

Constatarea era brutală.

— Divine rege, dacă tronul e bine întărit, puterea lui Ay e îngrădită. Iar unul dintre aliații cei mai vajnici ai puterii regale e preoțimea. Humose și colegii săi sunt mai puternici decât Ay. Dacă s-ar întâmpla ca acesta să nu le fie pe plac, puterea lui ar fi mult diminuată.

Semenkhere se gândi că făcuse multe pentru a fi pe placul și al unora, și al altora. Aproape că trădase memoria fratelui său, se lăsase încoronat la Theba și reinstaurase personal cultul lui Amon. Trebuia pe deasupra să fie și ostaticul dușmanilor săi, închis permanent în palatul din Theba?

Prilejul era potrivit să lămurească o problemă mai veche, cea a tăinuirii rapoartelor în vremea domniei lui Akhenaton. Semenkhere se aplecă și

apucă un teanc de papirusuri făcute sul, pe care le luase din pavilionul arhivelor cu multe luni în urmă, într-o noapte de o importanță hotărâtoare. Sub ochii uimiți ai lui Thutu, desfăcu bucata de sfoară cu care erau legate și le întinse pe masă în dreptul lui.

— Acestea sunt rapoartele despre tulburările din regat, adresate divinului rege, fratele meu, și care nu i-au fost arătate nici lui, nici mie, regentul său, în ultimii trei ani ai domniei sale. Pot să te întreb de ce?

Când văzu documentele, un zâmbet dezamăgit întinse colțurile buzelor lui Thutu. Ridică spre monarh o privire obosită și răspunse:

— Pentru că, divine rege, el îmi poruncise să nu i le arăt.

Stupoarea îl amuți pe Semenkhere preț de câteva clipe ce părură nesfârșite.

— Ți-a *poruncit* să nu i le arăți?

— Am păstrat, divine rege, ordinul, întărit cu pecetea regală, de a nu-i prezenta treburile neplăcute ale regatului, întrucât ele cădeau în sarcina mea, ca primul șambelan, în cea a Consiliului regal, și nu într-a sa. Totodată, eram însărcinat să-i îndepărtez pe cei ce veneau cu cereri sau rugăminți legate de probleme supărătoare, ca, de pildă, dreptul de a întreține trupe particulare.

Neîncrederea îl făcu pe Semenkhere să clipească repede. Deci Aa-Sedjem se înșelase în privința motivelor lui Thutu.

— Dar de ce nu mi le-ai prezentat mie?

— Ordinul spunea clar că astfel de probleme nu trebuiau înfățișate nici regelui, nici soției sale, nici regentului.

Semenkhere era năucit. Întinse mâna spre un vas și luă o înghițitură zdravănă de apă parfumată.

— Am trăit clipe grele, mărite rege, șopti Thutu.

Se răsuci brusc spre Semenkhere:

— Aveam pretutindeni, la est și la sud, aliați care se găseau la ananghie. Dușmanii noștri intuiseră că fratele tău era lipsit de orice pornire războinică. Știau de la iscoadele lor că el nu se interesează de regat. Și ca atare și-au înmulțit atacurile împotriva aliaților noștri. Am fi putut să le trimitem acestora din urmă ajutor militar. N-am făcut-o, iar orașele lor fortificate au căzut. Când ofițerii noștri au aflat, mai ales Horemheb, Nakhtmin, Anumes, comandantul garnizoanelor din est, dar și mulți alți ofițeri superiori s-au înfuriat cumplit. Chiar de față cu mine, plănuiau să-l asasineze pe rege! Iar dușmanii noștri, cu cât vedeau că nu mișcăm un deget, cu atât prindeau curaj.

— Și eu nu știam nimic… murmură Semenkhere.

— Firește. Cererile erau trimise regelui, doar lui. Una dintre cele mai groaznice amintiri e cea a lui Rib-Addi, regele din Byblos, care ne-a rămas devotat până la sfârșit și care a plătit cu viața pentru asta. Eu însumi l-am rugat pe fratele tău să-i trimită degrabă un batalion sub comanda lui Anumes. Însă el mi-a răspuns: „Nu. Oamenii ăștia nu ne aduc niciun fel de foloase. N-au decât să-i roage pe oribilii lor zei să-i scoată din necaz.”

Tristețea lui Semenkhere se transformă în deznădejde, pecetluindu-i gura. Adevărul era evident: Akhenaton distrusese puterea militară a regatului așa cum îi distrusese și zeii.

— Îți amintești, continuă Thutu, când s-a răzvrătit Theba?

— Akhenaton mi-a vorbit despre niște răzmerițe stârnite de tâlhari…

— Triburi de beduini puși pe jaf atacaseră orașul. Ar fi trebuit să trimitem armata. Dar fratelui tău puțin îi păsa de Theba. Populația s-a răsculat împotriva regelui care o lăsase fără apărare. Unii, mai înfierbântați, plănuiau chiar să pornească într-o expediție, să meargă la Akhetaton

și să vă omoare, pe tine, pe rege și întreaga voastră familie! Preoții aduceau jertfe în templul lui Amon, implorând moartea regelui. Din fericire, Mahu a hotărât de capul lui să apere orașul și a reușit să-i alunge pe beduini.

Thutu apucă la rândul său vasul și-și turnă apa direct în gâtlej, fără să atingă marginea cu buzele.

— Fratele tău a lăsat regatul într-o stare deplorabilă.

— De aceea l-au otrăvit.

Thutu nu-l contrazise, ceea ce însemna că era de acord.

— Tu poate ai crezut, divine rege, că am fost delăsător sau chiar că am dat dovadă de rea-credință, nu?

Cufundat iarăși în tăcere, Semenkhere nu răspunse. Thutu începu să se plimbe prin odaie, cu un aer gânditor.

— Vreme de zece ani, cât am fost întâi șambelan, divine rege, am avut sarcina să mă îngrijesc de problemele supărătoare ale regatului, răzmerițele scribilor dintr-un templu sau altul, cele din cutare sau cutare garnizoană, refuzul îmbălsămătorilor de a mai munci, apoi cel al berarilor și al marinarilor, dările impuse lupanarelor, complicitatea dintre gărzi și unii proprietari din provincii, trădările anumitor emisari ai regatului în țări străine, răscoalele populației din oaze împotriva perceptorilor, conflictul izbucnit între evrei și cultivatorii din Pământul de Jos, pentru folosirea puțurilor și producerea cărămizilor și încă multe altele. Regele, după cum știi, nu binevoia să se intereseze decât de strângerea dărilor.

Era adevărat. Singurele dăți când el, Semenkhere, îl văzuse pe fratele său ocupându-se de treburile cârmuirii, avuseseră legătură cu dările. Akhetaton fusese un oraș construit dintr-un capriciu.

Semenkhere era copleșit.

Vreo două, trei muște, otrăvite de fumul de piretru, trăgeau să moară, căzute pe spate.

— Armata, continuă Thutu, vedea bine că răposatul rege divin, fratele său, nu se sinchisește de treburile militare, cu excepția cazurilor când era vorba de pradă, din care-și lua partea cuvenită, și de prizonierii de război, când existau, ce-i serveau drept sclavi. N-avea niciodată destui bani și cerea tot timpul să se strângă noi dări. În această vreme, prefecții și marii cultivatori din provincii își dădeau și ei seama că regele se îndepărtează de problemele din interiorul regatului. Proprietarii își înființau, fără teama de a fi pedepsiți, trupe particulare pentru a-i ține în frâu pe tâlharii care pustiau câmpiile. Ajungeau adesea să aibă forțele superioare celor ale gărzilor și, culmea, gărzile părăseau uneori cazărmile ca să se alăture acestor trupe particulare, unde erau plătite mai bine. Cumpărând favorurile unuia și altuia, acești proprietari erau, deci, regi în provinciile lor. În felul ăsta Ay și-a făurit o putere capabilă să rivalizeze cu cea a prefecților celor mai influenți.

Pe Semenkhere îl cuprinse o tulburare atât de adâncă, încât simți că se sufocă.

— Într-un cuvânt, tu erai adevăratul rege, zise el.

— Rege divin, răspunse Thutu cu un surâs zeflemitor, eram mai degrabă sclav regal.

— Iar eu n-am observat nimic din toate astea! exclamă Semenkhere.

— Mărite rege, te-am văzut cu toții dobândind bunăvoința regală. Aveai puțin peste cincisprezece ani. Ce poate să înțeleagă un băiat de cincisprezece ani din treburile unui regat? N-ai văzut și n-ai știut decât ceea ce regele a vrut să-ți arate.

Da, văzuse doar fastul, privilegiile și mângâierile.

Și un rege care dedica ore întregi discuțiilor cu marele preot Panesy, după care scria imnuri închinate lui Aton.

— Rege divin, nu vreau să te rănesc în dragostea și devotamentul pe care le simți pentru fratele tău, însă în acest răstimp, regatul se fărâmița. Înalții demnitari și cu mine încercam să evităm o răscoală în masă. Ne străduiam din răsputeri să prevenim un dezastru total. Înțelegi acum că atunci când divinul rege, fratele tău, a murit, noi am sperat că cel care va urca pe tron va lua iar în mână sceptrul și biciul.

— Dar i-a urmat Nefertiti.

— Pe care o interesau treburile regatului la fel de puțin ca pe soțul ei, observă Thutu. Atunci ne-am pus speranțele în tine.

Se așternu tăcerea. Regele și vizirul ajunseseră la un moment delicat din istoria tronului.

— Erai sigur că domnia lui Nefertiti va fi scurtă, zise în sfârșit Semenkhere.

Thutu îi aruncă stăpânului său o privire în care se citea o nuanță de reproș.

— De aceea te-ai purtat cu atâta nepăsare când ea te-a alungat din slujbă și m-ai primit în casa ta, încheie Semenkhere.

Thutu chibzui înainte să răspundă, apoi grăi:

— Mărite rege, vechile culte reprezintă chezășia unității regatului și, deci, a forței lui. Chiar și avându-l pe tatăl ei, Ay, drept sfătuitor, adică, la drept vorbind, regent, Nefertiti nu putea decât să meargă pe același drum păgubos, început sub domnia soțului său. De fapt, ea era cu încrâncenare legată de cultul habotnic al lui Aton. Ay n-ar fi îndrăznit să i se opună. Era o femeie autoritară și l-ar fi îndepărtat de anturajul ei, așa cum te-a izgonit pe tine din Casa regelui.

Semenkhere încuviință.

— Și ai știut despre complotul ce urmărea otrăvirea lui Nefertiti, zise el. Dar ascultă-mă bine. Nu te învinuiesc de nimic.

— Nu se putea să nu apară un complot. Era chiar de dorit pentru regat.

— Așa am înțeles și eu.

Dar știa că vorbele sale nu erau sincere. Nu, nu înțelesese. Nu înțelesese nimic. Aceleași rațiuni, superioare monarhiei, dictaseră, înainte de uciderea lui Nefertiti, asasinarea fratelui său mult iubit.

Un rege nu însemna nimic sau aproape nimic. Cel mult o imagine goală, o marionetă. Regatul era mai important decât regele. Iar slujitorii lui nu șovăiau să pună capăt vieții monarhului înainte de vreme, dacă moartea lui putea să salveze unitatea și puterea Celor Două Pământuri.

Crima era justificată.

Brutalitatea și oroarea acestei constatări îl încremeniră pe Semenkhere.

Își aminti de mărturisirile lui Pentju și Maya, slujbași desăvârșiți. Sacrificaseră totul, totul, inclusiv legăturile lor sufletești cele mai strânse, pentru supraviețuirea regatului.

Cum putuse să fie atât de naiv? Cuvintele lui Thutu îi răsunară în urechi: „Ce poate să înțeleagă un băiat de cincisprezece ani din treburile unui regat?” Acolo unde el nu văzuse decât răutate sau slăbiciune, la preoți, la Horemheb, la Maya, la Pentju și la alții, erau de fapt niște calcule mai presus de ei.

Dar și Akhenaton fusese naiv. Se crezuse cu adevărat rege și-și alesese un zeu personal, sfidând un întreg popor și pe preoții săi.

Thutu se uita la acest tânăr rege, prăbușit în jilțul său de ceremonie, cu gâtul întins, cu ochii lipsiți de orice expresie. Privirea lui Semenkhere era ațintită asupra orizontului său lăuntric. La nouăsprezece ani se simți deodată bătrân și singur.

Se gândi la Meritaton. Până și ea se supusese, fără să-și dea seama, unor rațiuni superioare când hotărâse să rămână însărcinată cu Nefer Heru, și nu cu soțul ei.

Iar Aa-Sedjem… Cât valora dragostea lui?

Ochii i se umeziră de lacrimi.

Thutu îl observa, așa că Semenkhere se străduia să-și recapete stăpânirea de sine.

♀ Capitolul 38

UN TATĂ PRIN MIJLOCITOR

Sosirea lui Meritaton, a lui Ankhensepaton și a lui Tutankhaton, două săptămâni mai târziu, abia dacă-l smulse pe Semenkhere din toropeala melancolică în care se adâncise după discuția cu Thutu. Aa-Sedjem se îngrijoră și hotărî ca orice hrană să fie bine controlată înainte să ajungă pe masa regelui, poruncind în secret ca Autib să nu se afle niciodată în apropierea alimentelor destinate familiei regale. Cu toate acestea, Semenkhere nu se simți mai bine. Nemaiavând încotro, Aa-Sedjem prepară pentru stăpânul său un decoct cum doar el știa, din ienupăr, degețel-roșu, varec și rauwolfia, pe care-l amestecă în vin.

Gustul nu era neplăcut și Semenkhere bău bucuros licoarea. Însă efectul nu ținea decât două sau trei ore. Astfel, la ceremonia ofrandei focului, din templul lui Amon, regele păruse pe deplin senin la începutul lungii ceremonii, dar când se îndreptase spre tron, la sfârșit, mersul îi era periculos de nesigur.

Meritaton observă slăbiciunea soțului ei și se neliniști.

— Ce are? îl întrebă ea pe Aa-Sedjem. E bolnav?

— Dacă e bolnav, mi se pare că-i mai degrabă o boală a sufletului decât a trupului. S-a declanșat brusc după o lungă discuție cu vizirul, din care nu mi-a mărturisit decât frânturi neclare. Am reținut o singură frază, care m-a impresionat pentru că părea ceva mai închegată: „Sunt mai puțin important decât propria mea statuie și am la fel de puțină putere ca ea.” Nu știu ce-i va fi spus Thutu de l-a împins spre o judecată atât de sumbră.

— N-o fi de vină căldura?

Anotimpul semănăturilor era fierbinte anul acesta, mai ales la Theba.

— Cred că aerul din Akhetaton i-ar face, într-adevăr, bine, însă când i-am propus să ne întoarcem acolo, a refuzat.

Spre necazul lui Nefer Heru, temerile o măcinau pe Meritaton care se hotărî să stea de vorbă cu soțul său.

— Toată lumea își face griji pentru starea ta, îi zise ea pe șleau. Ne aduci la disperare pe Aa-Sedjem și pe mine. Ce ai?

— Iată că un rege nu mai are nici măcar dreptul de a fi îngândurat, răspunse el cu un zâmbet firav.

— Nu ești îngândurat, pari bolnav.

— Poate că sunt.

— De ce boală suferi? Aa-Sedjem n-a putut s-o numească.

El își făcu alene vânt cu evantaiul.

— De a fi rege, fără îndoială.

Meritaton rămase fără glas. Sarcina de a fi rege era așadar o boală?

— Nu te înțeleg.

El își puse evantaiul pe genunchi.

— Fratele meu și mama ta au fost uciși pentru a salva regatul. Suntem doar niște animale de sacrificiu.

Pentru întâia dată, ea întrevăzu cu groază gândurile soțului său. Se întredeschise o ușă spre misteriosul mormânt care e inima oricărui om, în cazul de față, al soțului ei, regele.

— Nu suntem stăpânii regatului, continuă el. Regatul e stăpânul nostru.

Își întoarse capul spre ea. Privirea îi era rece, gura – tristă.

— Chiar și tu ai adus o jertfă pe altarul regatului. Îți amintești ce mi-ai zis: „Neamul tatălui meu dă numai fete.” Prin urmare ai rămas însărcinată cu un bărbat din a cărui sămânță speri să rodească un băiat.

Ea înghiți în sec, cu inima bătându-i puternic. Nu, Semenkhere nu era bolnav. Fusese lovit de luciditate.

— Dacă am făcut-o a fost în interesul domniei tale, răspunse ea. Al domniei *noastre.*

El încuviință din cap.

— Și a statorniciei regatului.

— Să presupunem că lucrurile sunt precum spui, adăugă ea. Tatăl tău însă a domnit în liniște multă vreme. Și, animal de sacrificiu sau nu, a murit de moarte bună. O să le arăți alor tăi, demnitarilor, curții și preoților imaginea unui bărbat a cărui sănătate se șubrezește?

Semenkhere întoarse spre ea o privire enigmatică.

Fusese aliata lui și poate va rămâne. Îl susținea împotriva lui Ay. Venise să-l încurajeze. Voia ca el să-și îndeplinească îndatoririle de rege. Și ce putea fi altceva decât un rege?

— Tristețea ta pune totul în pericol. Le oferă dușmanilor tăi un avantaj. Asta vrei?

— Nu, răspunse Semenkhere cu glas scăzut.

— Vino-ți în fire. Trebuie să mă aperi și pe mine.

Și zicând aceasta, ea se gândi că, hotărât lucru, fiii lui Amenophis al III-lea erau niște ființe plăpânde. Își aminti aerul visător al tatălui ei Akhenaton și felul în care pășea, alunecând pe pământ ca o umbră.

Până și tânărul Tutankhaton era departe de a dovedi vigoarea băieților de vârsta lui.

— Ai dreptate, recunoscu el.

Se ridică și o cuprinse în brațe. O sărută.

Ea se întrebă dacă trebuia să rămână lângă soțul ei la Theba în timpul anotimpului semănăturilor.

Dar la ce mai servea atunci Aa-Sedjem?

♀

Cuplul regal și persoanele de vază nu erau singurele care sufereau de căldură la Theba în anotimpul semănăturilor. La anumite ore, întreg

orașul se perpelea ca pe jar. De aceea, până și oamenii de rând se fereau să iasă din case între miezul zilei și ora patru, iar dacă o făceau, era doar pentru a merge să se răcorească în Marele Fluviu. Unii, mai ales scribii, din pricina țestelor rase, leșinau doar pentru că stătuseră câteva sferturi de oră în soare cu capul descoperit, asta dacă nu cumva fuseseră mușcați de viperele sau înțepați de scorpionii care mișunau cu îndrăzneală pe drumuri. Aa-Sedjem avu surpriza să descopere că o sticluță, uitată pe terasa odăilor regale, se deformase după câteva ore de stat în soare pe balustrada de piatră.

Oricât i-ar fi fost de silă, Meritaton se hotărî să pornească spre Akhetaton împreună cu Ankhensepaton, Nefer Heru și Tutankhaton. Sarcina ajunsese acum în luna a șasea și devenise de-acum evidentă pentru toți. Humose venise s-o felicite pe regină și s-o înștiințeze că va înălța rugăciuni și va aduce jertfe pentru prosperitatea urmașilor ei. Firește că și doamnele de la Curte se întrecuseră în urări ca sarcina să decurgă bine. Daruri constând în fructe simbolice trimise de proprietarii de pământuri îi erau înmânate în fiecare zi lui Uadj Menekh, care le trimitea la rândul său intendentului Casei reginei.

Dar nu era deloc o atmosferă prielnică unei prime sarcini. Îngrijorată că urina sa se închisese la culoare, Meritaton ascultă răspunsul lui Aa-Sedjem, potrivit căruia pricina era limpede: regina pierderea prin transpirație o mare parte din apa pe care-ar fi trebuit s-o elimine altfel. O sfătui să bea lichide din abundență sau să meargă la Akhetaton și să aștepte acolo sosirea anotimpului secerișului, căci se temea pentru sănătatea copilului din pântecele ei. Aceasta fu și hotărârea pe care-o luă Meritaton.

Conducând-o la corabie, Semenkhere o asigură că nu va putea sta mult timp fără ea și că o să i se

alături curând, chiar și numai pentru câteva zile. Când o îmbrățișă, îi spuse:

— Tu ești forța mea.

Ea urcă pe *Gloria lui Amon* fără tragere de inimă și privi silueta regelui rămas pe chei până când aceasta deveni prea mică pentru a mai fi zărită.

Ciudată situație să se simtă legată sufletește de acest bărbat în vreme ce era iubita altuia.

♀

— *Bin tchaou*!

Așezat pe un scăunel în grădina închisă, Shabaka ridică ochii și se întrebă cine-l învățase pe papagal asemenea vorbe necuviincioase.

— *Ir heru nefer*! strigă el, sperând să îndrepte cunoștințele imitatorului.

Ceea ce însemna: „Să-ți fie ziua fericită."

Papagalul nu răspunse. Shabaka mai încercă o dată. Spre surpriza sa, perechea zburătoarei strigă:

— *Ir heru nefer*!

Nubianul bătu din palme și celălalt papagal repetă urarea, zburând spre el. Shabaka luă o curmală dintr-un castron și i-o întinse drept răsplată.

Tocmai atunci intră și Ay în grădină, urmat de ghepardul său. Cu un aer supărat, se așeză pe bancă, locul său preferat. Ghepardul se tolăni, cu veșnica sa expresie întristată. Cei doi bărbați se cufundară într-o tăcere nefirească și apăsătoare până când Shabaka făcu ceea ce se presupune că face orice curtean: se interesă de toanele stăpânului său.

— Stăpânul meu pare îngândurat.

Ay își agită evantaiul, poate pentru a-și exprima starea de spirit.

— Nevasta viermelui e însărcinată. În luna a șasea, adăugă el după o clipă.

Shabaka o știa prea bine: Ay nu se gândea decât la un singur lucru. De altfel „a gândi" nu era cuvântul potrivit. Ay era stăpânit întru totul de

ambiția puterii. Vestea despre sarcina reginei nu atârna prea greu. Cu siguranță nu din pricina ei era posac stăpânul său. Hotărî să aștepte până când Ay o să-i ofere câteva lămuriri. Și-atunci ar putea să emită o părere care să-l pună în lumină.

— Niciuna dintre cele trei discuții pe care le-a avut omul nostru nu s-a încheiat în mod clar. Iubitul reginei și cel al regelui n-au spus nici da, nici nu. Mai-marele garderobei, fără îndoială cel mai ușor de convins, nu poate să acționeze decât atunci când viermele se află la Theba. Humose, care păruse o clipă că-mi susține planurile, după tulburările de la sărbătoarea lui Osiris, și-a schimbat părerea, întrucât puterea s-a întors la Theba. În felul ăsta, situația poate să dureze la nesfârșit.

— Răbdarea, stăpâne, e virtutea celor puternici. Fructele se coc în pom. Le vei culege la timpul cuvenit.

Ay păru să se mulțumească anevoie cu acest sfat plin de înțelepciune.

♀

Meritaton trebuia să nască la sfârșitul anotimpului semănăturilor. Mai rămânea de aflat în ce zi anume: chiar la sfârșitul acestui anotimp sau la începutul celui al secerișului? Firește, nimeni nu putea să prevadă asta, așa că Humose hotărî să celebreze nașterea pruncului în ultima zi a secerișului, în prezența regelui, a reginei, precum și, de la sine înțeles, a copilului, ce va fi venit până atunci pe lume.

Semenkhere se duse de două ori la Akhetaton ca să urmărească desăvârșirea unui copil ce nu era al său, dar pe care îl adoptase cu toată forța inimii sale. De fiecare dată îl găsi pe Nefer Heru postat în preajma odăii reginei, precum Anubis veghind comoara regală. Aa-Sedjem îi raportase deja lui Semenkhere că mai-marele parfumurilor îl întrebase despre toate îngrijirile ce trebuiau date unei femei însărcinate, apoi lăuze. După ce-i

explicase ce și cum, medicul îl sfătuise, de asemeni, să folosească apă distilată pentru toaleta intimă a lăuzei și a pruncului.

Adevăratul tată și cel presupus jucaseră tacit până atunci comedia indiferenței. La cea de-a doua vizită, deoarece Semenkhere era mâhnit că trebuia să se întoarcă la Theba, Nefer Heru îi spuse:

— Rege divin, să n-ai teamă de nimic. Veghez asupra celor două suflete ca Nekhbet și Uadjit laolaltă.

Vulturul regal și cobra regală.

Schimbară o privire lungă și totul fu spus.

♀

În a doua zi a anotimpului secerișului, Meritaton simți primele dureri ale nașterii. Cele două moașe, ce așteptau de câteva zile în odăile doicilor, veniră într-un suflet. O așezară pe regină într-un jilț anume pregătit pentru naștere și o oră mai târziu, apăru capul copilului.

Nefer Heru aștepta de partea cealaltă a ușii.

Meritaton țipă ca niciodată până atunci în viața ei. Ankhensepaton și surorile ei ascultau îngrozite.

— La primul e cel mai greu, observă una dintre moașe.

Când copilul veni în sfârșit pe lume, moașele îi tăiară cordonul ombilical și-i legară buricul, apoi anunțară:

— E băiat, regină divină.

Ea încuviință din cap, sleită de puteri. După ce crezuse că o să pocnească, simțea că revenise pe pământ.

Nefer Heru intră numaidecât, aducând două vase mari cu apă distilată și spuse că porunca medicului regelui era să nu se folosească decât această apă pentru toaleta lăuzei. Moașele se minunară de vigilența mai-marelui parfumurilor, dar și mai mult de expresia de fățișă venerație pentru băiețelul pe care-l înfășau.

Apoi se grăbi la căpătâiul reginei ținând în mână o sticluță cu parfum balsamic din care-i dădu să

respire.

Ea întredeschise ochii și cei ai lui Nefer Heru se adânciră în ei.

— Miere, citi ea în ochii iubitului ei.

— Vin, citi el în ochii iubitei lui.

Ankhensepaton pătrunse în cameră, zâmbind emoționată, și alergă să-și mângâie sora pe frunte.

După ea veniră și prințesele mai mici.

— Maketaton n-o să vină, observă Ankhensepaton.

Meritaton clătină din cap.

— Vrei să mă duc să-i spun?

Meritaton clătină iarăși din cap. Nu putea să uite urmele de vrăji pe care le descoperise când se întorsese de la Theba.

Vestea fu anunțată în palat, apoi în oraș. Un mesager porni degrabă spre capitală să-l înștiințeze pe rege.

Când reveni peste două zile la Akhetaton, raportă că regele decretase o zi de sărbătoare la Theba și dăduse poruncă să se împartă grâu și bere tuturor locuitorilor orașului.

Temerile pricinuite lui Nefer Heru și Aa-Sedjem de către sinistrul negustor de parfumuri se atenuaseră. Poate că Ay se săturase să lupte împotriva unor lucruri evidente. Sau, mai probabil, aliații săi obișnuiți îl părăsiseră în clipa când le ceruse sprijinul.

♀

Înainte de sosirea reginei și de ceremoniile ce trebuiau să aibă loc în templul lui Amon, Thutu și Uadj Menekh organizaseră o sărbătoare cu ocazia împărțirii grâului. O defilare-pantomimă ce avea să treacă prin fața palatului, condusă de copilul Horus.

Trompetele anunțară apropierea cortegiului.

— Rege divin, nu vrei să privești defilarea de pe terasă? îl întrebă Thutu.

Semenkhere ieși pe terasă. Membrii Consiliului regal îl urmară și se aplecară peste balustradă.

Slujbașii palatului se aflau pe acoperișuri sau în stradă.

Strada cea mare din fața palatului era neagră de lume. Dansatoarele acrobate executau figuri curajoase în acompaniament de sistre și de tamburine. Veni apoi un car de paradă, tras de un cal, pe care stătea copilul Horus, gol, între Isis și Osiris, toți trei vii și aclamați de mulțime. În dreptul palatului, își întoarseră capetele spre rege și-i zâmbiră. Semenkhere întinse brațul spre ei.

Alți muzicanți, tobe și trompete, urmau carul și precedau un altul, pe platforma căruia doi bărbați, unul purtând coroana Pământului de Sus și celălalt pe a Pământului de Jos, se băteau ritual, în ritmul tobelor. Coroana Pământului de Jos împodobea fruntea lui Horus adult, iar cealaltă pe a lui Seth, ucigașul tatălui său, Osiris. Muzicanții nu se opriră decât pentru a-i lăsa unui recitator plăcerea de a rosti câteva lămuriri. Ajunși în fața palatului, cei doi bărbați își întrerupseră lupta și se îmbrățișară, cu capetele întoarse spre rege, întrucât acesta reprezenta sfârșitul dezbinării. Uralele umplură aerul. Femeile aruncară flori luptătorilor. Însă ceva mai departe de palat, aceștia își reluau înfruntarea pentru distracția mulțimii.

O altă trupă de muzicanți, cu lire de astă dată. A treia platformă purta o adunare de zei, fiecare cu câte o mască, ascultându-l cu toții pe Horus ce-și susținea cauza în fața lor pentru a redobândi pământurile furate de unchiul său Seth, după cum explica un recitator.

Al patrulea și ultimul car, vestit de coruri, îl purta pe Horus în toată măreția sa, așezat pe un tron aurit, în mijlocul recitatorilor ce rosteau laudele adresate regelui zeilor, Ra, de către care cel ce cucerise universul.

Ajuns în dreptul terasei regale, își întoarse și el capul și-l salută pe monarh. Acesta își întinse brațul către el. Din nou zburară flori spre car și izbucniră urale.

Semenkhere se adânci în gânduri. Îl salutau pe tatăl unui prinț ce nu era fiul său.

La urma urmei, era tată așa cum era și rege: printr-un mijlocitor.

♀ Capitolul 39

VREMEA ÎMBĂLSĂMĂTORILOR

La o lună după ceremonia din templul lui Amon de la Theba, două umbre se întâlniră pe o străduță învecinată cu palatul regal.

— S-a făcut, murmură una. Unde e răsplata mea?

— Ești sigur?

— Am fost la bucătării înainte ca paharnicul să toarne vinul în carafe și am făcut ce mi-ai spus. Unde e răsplata mea?

— Dar ești sigur că ei au băut vinul?

— Vin din camera lor. Își dorm ultimul somn, unul în brațele altuia. I-am atins. Sunt reci. Unde e răsplata mea?

— Iat-o, zise cealaltă umbră.

Și implântă în burta primei umbre un pumnal. Victima scoase un icnet de durere și se prăbuși, ținându-și măruntaiele revărsate cu amândouă mâinile.

Cealaltă umbră dispăru în noaptea ce învăluia Theba.

În dimineața următoare, descoperirea cadavrului mai-marelui garderobei regale, Autib, trecu, la drept vorbind, neobservată în emoția stârnită de găsirea trupului neînsuflețit al regelui Semenkhere. Autib nu era decât un personaj de mâna a doua, despre care se făceau tot felul de comentarii ironice.

În schimb, chiar de la prânz, Theba începu să fiarbă de zvonuri nemaipomenite: regele și medicul său fuseseră găsiți morți în același pat.

La poruncile lui Thutu și Uadj Menekh, slujbașii palatului tăgăduiră zvonurile. Doar regele murise, într-adevăr, numiseră în grabă un alt medic, presupus a fi fost deținătorul real al acestei funcții de la urcarea pe tron a regelui.

Singur Humose nu crezu niciuna, nici alta. Uimirea nu-l părăsi o zi întreagă. Cine răsturnase tabla de joc a regatului? Nu știa pe cine să bănuiască mai întâi, pe Ay sau pe Horemheb, și se socoti jignit de a nu fi fost înștiințat, dacă cel puțin existau anumite informații privilegiate.

Totuși nu ajunsese la capătul nedumeririlor sale. De bună seamă, mai trebuia să-și pună întrebarea pe cine va lua în căsătorie regina Meritaton, văduvă și mamă a unui moștenitor.

Întrucât Semenkhere fusese pentru el un frate atent și blând, Tutankhaton, distrus de durere, privea, cu un sentiment vecin cu groaza, alaiurile demnitarilor ce mișunau prin palat și dintre care unii veneau să-i declare o supunere slugarnică, în vreme ce alții reușeau cu greu să-și ascundă disprețul pentru acest prinț, cu siguranță lipsit de viitor.

Tinerețea sa se încheia odată cu moartea regelui. Juca prea bine dame ca să nu-și dea seama că de-acum nu mai era decât un pion.

Emoția se dovedi de asemeni puternică și în rândul îmbălsămătorilor din Theba. Și-ar lua în sfârșit revanșa în fața confraților din Akhetaton care avuseseră privilegiul să se ocupe, la o distanță de numai câteva săptămâni, de două cadavre regale.

De data asta aveau și ei unul. Se împlineau optsprezece ani de când așteptau, făcându-și mâna pe înalți slujbași și pe curteni.

Ar fi cu adevărat o vreme bună pentru ei.

♀

A doua zi, seara, la Akhetaton, în palatul ei de nord, Maketaton, a doua soție regală, se plictisea

ca de obicei de când fusese îngropată de vie, când una dintre sclave îi șopti la ureche în timpul cinei:

— Prințesă divină, eliberarea ta se apropie.

Ea o privi uimită.

— Ce tot spui?

— Regele a murit! șopti sclava.

— Cum?

— Am fost însărcinată să-ți spun că a murit ieri la Theba. Noul stăpân al regatului, bunicul tău Ay, va veni el însuși să te elibereze.

Prințesa rămase fără glas.

Dintr-o dată, cazanul cu ură și frustrare, ce fierbea în sufletul ei de luni întregi, dădu în clocot. O să-și ia revanșa! O să se răzbune! Toți cei care o umiliseră, uneltitorii, trădătorii și ucigașii cu otravă, desfrânata de soră-sa, stricatul și fățarnicul ei soț, cu toții o să simtă focul mâniei sale!

Apoi își aminti că stricatul și fățarnicul tocmai murise.

Iar sora ei rămânea moștenitoarea tronului pentru că adusese pe lume un copil.

Dar ce conta? I-ar descrie lui Ay infamia căreia îi fusese victimă. Sora ei ar fi izgonită! Apoi o idee groaznică sclipi în mintea sa tulburată: Meritaton fusese complice la otrăvirea lui Nefertiti? Ei bine, ar face-o să aibă parte de aceeași soartă! Da, da, ar otrăvi-o!

Agitația care-o cuprinsese tot rumegând aceste gânduri, îi alungă somnul. Și avea atâta nevoie de el!

Își aduse aminte de pastilele de dormit din lădița mamei sale, pe care-o descoperise în odaia lui Meritaton, cu prilejul mutării la Theba.

Când somnul o ocolea, Nefertiti lua două astfel de pastile negricioase. Fiica ei făcu la fel, înghițindu-le cu o gură de apă.

Nu știa că erau chiar pastilele strecurate pe ascuns de Pentju în lădița cu leacuri a lui Nefertiti.

Când Ay sosi la palatul de nord, două zile mai târziu, însoțit de Shabaka și de o trupă de soldați

de la garnizoana din Akhetaton, fu întâmpinat de servitoarele înlăcrimate:

— Vai, soarele nostru s-a stins! se jeluiau ele. Prințesa noastră a murit.

După câteva clipe apăru și Ankhensepaton. Își primi bunicul cu o răceală aproape dușmănoasă.

— Hotărât lucru, se moare mult în familia mea, în vremurile astea.

— Unde e Meritaton? strigă Ay, roșu la față de furie.

— Habar n-am. Fără îndoială, a preferat să nu te primească.

Și-i întoarse spatele.

♀ Capitolul 40

FUGA DIN EGIPT

În aceeași noapte când Semenkhere și Aa-Sedjem își băuseră ultimul vin, Nefer Heru se trezi brusc în toiul nopții, în odaia sa de la etajul palatului regal din Akhetaton.

Auzise cumva o sistră? Visase oare? Însă nu-și amintea să fi avut vreun vis muzical.

Deschise ochii. O lampă lumina slab odaia. Prin fereastră se vedea cerul negru. Ciuli urechea. DeslușI iar sunetul sistrei. O sistră singuratică, în miez de noapte?

Ieși pe terasă și cercetă grădinile, căci zgomotul ciudat nu putea să vină decât de acolo.

Se auzi pentru a treia oară sistra. Apoi cineva imită strigătul unei bufnițe.

Nefer Heru se întoarse în cameră, o luă pe coridorul ce ducea spre scară, trecu prin fața odăii lui Meritaton, apoi pe lângă cea a doicii și a copilului. Ciuli din nou urechea, fără a prinde vreun zgomot, apoi coborî.

În pragul porții grădinii se opri, scrutând bezna. O siluetă se contură curând pe cerul întunecat și-i arătă un obiect.

Lui Nefer Heru îi îngheță inima. Nu era o sistră, ci, ghici el, un inel mare pe care erau înșirate puzderie de inele mai mici. Totuși, omul nu era negustorul cu chip de maimuță care îi făcuse cumplita propunere, ci un zdrahon.

— A sosit ora, zise bărbatul cu voce slabă. Ești gata?

— Să fac ce?

— Să torni asta mâine în paharul necredincioasei.

Nefer Heru își miji ochii. Omul îi puse în mână o sticluță și ridică din nou falsa sistră.

— Termină cu aia! îi porunci Nefer Heru. O să-i trezești pe toți.

Rostogoli sticluța în palmă, încercând cu degetul mare pânza cernită cu care era astupată.

— Ne-am înțeles pentru mâine, da? Atunci ai să-ți primești și răsplata.

Accent aspru din sud.

— Dar cum de-a venit așa, dintr-odată, ora? Au trecut luni bune de când complicele tău a venit să mă prevină.

— Regele e mort la ora asta.

Încă o dată, inima lui Nefer Heru fu cât pe ce să se oprească. Se sprijini de pervazul de piatră.

— Mort? repetă Nefer Heru.

— Mort. El și ibovnicul său, medicul.

Cu mare greutate Nefer Heru reuși să nu-și piardă cumpătul. Mâna sa dibui pe întuneric o coadă de lemn. O pipăi pe furiș. O lopată uitată de grădinar, fără îndoială. În orice caz, o coadă groasă din lemn tare.

— Bine, mâine. Să nu uiți de răsplata mea.

— Stăpânul meu nu-și uită niciodată slujitorii.

Și se răsuci pe călcâie. Nefer Heru apucă lopata, o ridică și izbi țeasta bărbatului. Acesta se poticni și căzu înainte. Cu siguranță era doar amețit. Nefer Heru îl mai lovi o dată. Omul rămase nemișcat, cu fața în jos. Scribul așteptă o clipă, gâfâind. Apoi îl întoarse pe spate, îi deschise gura, smulse cu dinții

pânza cernită ce astupa sticluța și o deșertă între buzele victimei sale.

Luă inelele de aur, puse lopata la loc și urcă la etaj. Aproape că nu reușea să-și recapete răsuflarea. Intră în camera lui Meritaton. Privi trupul iubit, întins pe pat, luminat de lampa de veghe. Însă negreșit, făcuse zgomot, căci ea se mișcă. Se săltă brusc în capul oaselor și exclamă:

— Ce e?

Îl privi pe Nefer Heru buimacă și zări cercul cu inele din aur pe care el îl ținea în mână. Știa motivul venirii lui neașteptate.

— Ce se întâmplă? întrebă ea cu voce sugrumată.

— Pregătește-te. Fugim.

Ea păru că nu înțelege.

— Acum? În plină noapte? De ce?

— Un bărbat a venit să mă vadă. Mi-a dat o otravă pe care să ți-o torn în vin. Mi-a spus că i-au ucis pe Semenkhere și pe Aa-Sedjem. L-am omorât.

Ea scoase un țipăt.

— Nu-i adevărat!

— Trezește-o pe doică dacă trebuie să ne însoțească. Ia-ți cutia cu bijuterii. Am luat de la bărbat inelele astea de aur. Trebuie să plecăm cât mai repede. Ay va ajunge cu siguranță aici mâine pe seară sau poimâine dimineață. Vreau să cred că n-a trimis și alți emisari.

— Surorile mele…

— Nu vor păți nimic. E pornit împotriva ta, numai a ta. Ankhensepaton e o soție regală. N-o să se atingă de ea.

Meritaton se ridică, pierdută parcă, reușind cu greu să-și coordoneze mișcările. Lădița cu bijuterii fusese pregătită de mult. Mai-marele garderobei sale dormea, firește. Cu gesturi neîndemânatice, Meritaton aprinse o lampă de la flacăra de veghe și se apucă să strângă veșminte la nimereală.

— Ia-ți o mantie închisă la culoare, o sfătui el. O să-mi adun și eu lucrurile de care am nevoie. Apoi trezește-o pe doică.

— Vine cu noi?

— Doar dacă nu vrei să alăptezi copilul.

Meritaton chibzui o clipă.

— O să-l alăptez. Sau o să găsim o altă doică acolo unde vom merge. Asta ne-ar încurca. E prea limbută.

Peste mai puțin de o oră, Nefer Heru încărca ultimul cufăr pe *Surâsul lui Hathor*. Apoi urcă la etaj după Meritaton și fiul lor. Străbătură tiptil marea sală unde lotușii pluteau, închiși, în vasul lor de piatră.

Meritaton își aminti ce le spunea surorilor sale ca să le explice de ce florile se închideau în fiecare seară: trecuse Anubis.

Odată ajunși la parter, Nefer Heru se îndreptă spre bucătării ca să ia merinde: pâine, brânză, carne uscată, fructe și apă. O lumină abia deslușită vestea zorii. Dar era de-ajuns ca să dea la iveală cadavrul ce zăcea pe aleea din grădină și pe care Meritaton îl ocoli, cu scârbă, de parcă era vorba de o viperă.

Mai-marele parfumurilor o ajută pe regină să urce pe corabie, cu copilul în brațe, sui cele două coșuri cu merinde, dezlegă parâma și sări la bord. Ambarcațiunea se îndepărtă încet de mal, purtată de curent. După puțină vreme, Nefer Heru desfășură pânza și corabia alunecă tot mai repede pe apă. Copilul începu să plângă. Meritaton își aminti gesturile doicilor și, pentru prima dată, îi dădu fiului ei să sugă.

La prânz ajunseră la Memphis. Însă Nefer Heru n-avea de gând să se oprească aici. Răspundea de două făpturi care fugeau de moarte. Soarele asfințea când fixă vâsla în direcția malului, departe de Memphis, și legă în sfârșit barca de un ponton improvizat. Un bâtlan își luă zborul. Se aflau într-un târg prea mic ca să merite numele de port și

unde stăteau trase la mal trei sau patru bărci de pescari. Cam la două-trei sute de pași mai încolo, câțiva copii păzeau bivolii care se scăldau și nu le aruncară fugarilor decât o privire curioasă. Nefer Heru o ajută pe Meritaton să coboare ca să se ușureze și să vadă de copil. Mâncară din provizii, apoi ea se întinse în barcă și adormi, ținând copilul strâns la piept.

Spre miezul nopții, se trezi și-i spuse lui Nefer Heru:

— Dormi puțin. O să stau de pază și am să te trezesc dacă va fi nevoie.

Porniră iar la drum curând după ivirea zorilor. Cu mijloacele pe care le avea la îndemână, Meritaton se îngriji cum putu de toaleta copilului și de a sa. Se străduia să-și stăpânească neliniștea. Înțelegea prea bine că fuga lor îl va înfuria la culme pe Ay, care-și va trimite toți oamenii pe urmele lor. Dar știa că el habar n-are de existența *Surâsului lui Hathor* și, ca atare, nu va putea să-și dea seama dacă ei fugiseră cu vreo corabie sau pe uscat. Pe deasupra, aveau un avans de două zile în fața zbirilor lui.

— Mai ales la Memphis îi va fi foarte greu să continue să ne urmărească, zise Nefer Heru ghicindu-i gândurile, pentru că nu va putea ști pe care dintre cele cinci brațe ale Marelui Fluviu vom fi apucat.

Ea se bucură că Nefer Heru era atât de priceput și dovedise un așa spirit de prevedere. Câtă dreptate avusese s-o convingă să cumpere această corabie și să țină secret acest lucru!

— Știi unde mergem?

— La hitiți. Nu vei mai fi decât regina mea și n-o să te mai cheme Meritaton, zise el zâmbind. Ce alt nume vrei?

— Khertep, răspunse ea după ce chibzui.

„Cea cu capul pe umeri.” El izbucni în râs. Ea zâmbi pentru întâia oară de când începuse ceea ce i se părea o veșnicie de grozăvii. Încă refuza cu

îndârjire să se gândească la Semenkhere, temându-se să nu-și piardă și puținele forțe ce-i rămăseseră.

— Și tu?

— Nu cred ca numele meu să aibă prea mare importanță. Sunt tot Nefer Heru al tău. Ține minte ce vom spune: ne-am pierdut toată agoniseala în Cele Două Pământuri și am plecat să începem o nouă viață altundeva.

În zori, el cercetă umbra unui băț înfipt vertical în banca de pe corabie.

— Ce e?

— Acul meu solar. Corabia e stabilă și mă folosesc de asta ca să corectez direcția.

Însă apoi cercetă umbra în repetate rânduri, de-a lungul zilei, chiar și când corabia se mișca. Meritaton își aminti câte învățase el despre îndeletnicirea de marinar. În felul acesta, Nefer Heru pătrunse pe brațul cel mai de la est al Marelui Fluviu și, spre seară, ajunseseră la unul dintre lacurile Întinderii Negre[17].

Meritaton se întrebă dacă va mai dormi vreodată într-un pat și simți nostalgia sălii de baie din palatul de la Akhetaton și a unui prânz cald! Părul îi creștea și peruca, brăzdată cu alb din pricina sării, îi aluneca. Câteva unghii i se rupseseră, dar nu se mai gândea să le pilească.

Dar nimic nu avea importanță! Putea să-și hrănească fiul. Privi spre mica făptură. Uneori nu-i venea a crede că ea o adusese pe lume.

În timpul unui popas pe țărmul întinderii Negre zări o pisică rătăcită. Animalul își întoarse capul spre ea. Meritaton încremeni. Ochiul stâng al pisicii era acoperit de albeață.

Ochiul malefic al lui Nefertiti.

Se cutremură și se gândi la puterea ce i se atribuia acelui ochi. Dar ea respinsese întotdeauna această superstiție. Însă faptul nu putea fi tăgăduit: de dincolo de mormânt, mama sa îl distrusese pe Semenkhere. Și fusese cât pe ce s-o distrugă și pe

ea pentru că-și legase soarta de rivalul pe care ea îl ura.

Goni animalul, care fugi scoțând un mieunat sălbatic și sinistru.

Îndrăzni, în sfârșit, să se gândească la Semenkhere.

Imaginea porumbelului rănit ce se adăpostise în odaia ei îi veni în minte cu o tărie neașteptată. Semenkhere fusese acel porumbel. Nu avusese niciodată în sânge forța năvalnică a vânătorilor de putere. Un visător, ca și fratele lui.

Se gândi, de asemeni, și la Ay. Fără îndoială nerăbdarea pusese stăpânire pe el după nașterea copilului. Văzuse cum puterea îi scapă printre degete și hotărâse să pună preoțimea și armata în fața faptului împlinit, așa cum făcuse și în cazul ginerelui său, Akhenaton.

Opt zile mai târziu, după ce se opriseră de câteva ori ca să cumpere pâine, brânză, apă, bere și fructe, părăsiră lacurile și Meritaton văzu pentru prima dată marea. Îi descoperi imensitatea și îi respiră cu uimire stropii purtați de vânt. Pescărușii țipau. Iată, așadar, Întinderea Verde pe care odinioară, căci era deja odinioară, Tutankhaton ceruse s-o vadă, în timpul unei plimbări cu *Gloria lui Amon.*

Era tot apă, dar i se păru întru totul diferită de cea a Marelui Fluviu. El era de parte bărbătească în timp ce în acest element necunoscut, Meritaton ghici o putere feminină fără pereche și de neîmblânzit, așa cum nici Hathor n-ar avea vreodată. Dar i se făcu iute frică de violența și de mugetele ei, de valurile și de vânturile intense ce umflau pânza corăbiei cu pasiune, dacă nu cu furie.

Surâsul lui Hathor nu era construită pentru mare.

Se clătina și sălta atât de înspăimântător, încât Meritaton, udă leoarcă și agățându-se de ce nimerea, crezu în câteva rânduri că i-a venit

sfârșitul. Apa se strângea pe fundul corăbiei și, la rugămintea lui Nefer Heru, Meritaton trebui s-o scoată cu un castron mare. Călătoria devenea de-a dreptul periculoasă. De aceea Nefer Heru navigă cât de aproape de coastă se putea, în vreme ce în larg, alte vase cu pânză pătrată păreau să înfrunte valurile cu mai mult curaj.

În sfârșit, la două săptămâni după ce părăsiseră Akhetatonul, zăriră un port. Nefer Heru se îndreptă într-acolo.

— Trebuie să fie Akko, șopti el.

Marinarii de pe chei se uitară cu mare curiozitate la corabia cu formă necunoscută. O femeie palidă, cu un copil în brațe, puse piciorul pe pământ, împleticindu-se. Purta o perucă neobișnuită, decolorată și strâmbă. Mâinile îi erau aspre, unghiile rupte și picioarele albite de sare. Nimeni nu putea bănui că fusese regină.

Bărbatul legă barca de un ponton.

Apoi se adresă oamenilor de pe chei și izbuti să se facă înțeles: exista vreun han în apropiere? După ce căpătă răspunsul, se apucă să descarce corabia.

Anubis avea să-i mai aștepte câțiva ani. Reușiseră să fugă din regatul său.

Note biografice
ale personajelor istorice din acest roman

Cronologia domniilor succesive de la sfârșitul celei de-a XVIII-a dinastii, solicită de zeci de ani perspicacitatea egiptologilor, dar n-a fost posibil până acum să se ajungă la un consens. Datele indicate de noi sunt stabilite luând ca reper moartea lui Tutankhamon, fixată de eminentul egiptolog Christiane Desroches-Noblecourt aproximativ în anul 1342 î.Hr. Durata domniilor anterioare și ulterioare fiind în bună măsură cunoscută, putem prin urmare să reconstituim o cronologie „rezonabilă”.

Akhenaton

Fiul lui Amenophis, sau Amenhotep al III-lea, și al reginei Ty, e unul dintre cei mai celebri faraoni ai Egiptului antic. A domnit șaptesprezece ani, teoretic între 1373 și 1356 î.Hr. și a murit în jurul vârstei de treizeci și șapte-treizeci și opt de ani. Nu i s-a descoperit mumia, care ar permite să se facă lumină în această privință, dar și în cea a bolii de care se pare că a fost atins și care ar putea fi boala lui Marfan, cauză a anomaliilor sale fizice. În mod abuziv e considerat „inventatorul monoteismului”, deși politeismul egiptean se întemeia pe credința într-un zeu unic cu manifestări multiple și a cărui primă emanație era Ra. Cultul exclusiv al discului solar, Aton, fusese deja instituit de către tatăl său și trebuie calificat mai degrabă drept monolatrie. În al șaselea an de domnie, Amenophis al IV-lea și-a luat numele de Akhenaton. Constructor al noii capitale Akhetaton, „Orizontul lui Aton”, astăzi cunoscută sub numele de Tell el-Amarna, unde s-a instalat pe la 1349 î.Hr., Akhenaton s-a îndepărtat de cler, din cauza jafurilor comise din ordinul său asupra monumentelor și obiectelor aparținând

cultelor tradiționale, dar și de armată prin condamnabilul dezinteres arătat domeniului militar. Domnia sa dezastruoasă a dus la pierderea provinciilor Palestina, Siria și Sudan, precum și la o stare de răzvrătire cronică a provinciilor.

Nefertiti

Fiica lui Ay, soția lui Akhenaton, Nefertiti e la fel de celebră ca soțul ei, dar și ca Gioconda, datorită extraordinarei sale frumuseți – numele ei înseamnă „Frumoasa a sosit" –, devenită cunoscută grație faimosului bust de la Aegyptisches Museum din Berlin și a numeroaselor reprezentări de la Tell el-Amarna. Ea i-a succedat lui Satamon, fiica lui Amenophis al III-lea, pe care tatăl său a consacrat-o soție regală, unindu-se cu ea, și pe care Akhenaton, fratele acesteia, a luat-o mai târziu de soție și a făcut-o regină. Nenumărate imagini din cursul domniei sale celebrează fericirea ei conjugală și familială, dar, fiind vorba de comenzi regale, ne este îngăduit a ne îndoi de verosimilitatea lor. De fapt, în jurul celui de-al doisprezecelea an al domniei soțului său, Nefertiti dispare de la Curte, aproximativ în vremea când Semenkhere apare alături de Akhenaton și devine regent. Numeroase indicii ne determină să credem că Nefertiti a încercat să domnească sau a domnit efectiv după moartea soțului ei și a apărat cultul lui Aton. Unele ipoteze, nefondate, încearcă s-o identifice cu Semenkhere. O sumedenie de indicii i-au convins pe mai mulți arheologi că ei îi aparține mumia, deteriorată intenționat, descoperită în 2003 în mormântul KV35 din Valea Regilor, din Egiptul de Sus.

Tema „ochiul malefic" ne-a fost inspirată de lipsa ochiului stâng al bustului de la Berlin. O crestătură din partea de jos a orbitei indică faptul că ochiul a fost scos intenționat, ceea ce nu poate constitui decât un act simbolic de rea-voință. În

felul acesta statuia a fost deposedată de puterea de a face rău…

Semenkhere

Fiu al lui Amenophis al III-lea și al unei soții mitanniene – regii puteau contracta mai multe căsătorii, frate vitreg al lui Akhenaton, Semenkhere este, indiscutabil, personajul cel mai enigmatic și mai „incomod" din dinastia a XVIII-a. Favorit al lui Akhenaton, alături de care e înfățișat într-o atitudine amoroasă, pare să fi avut cu fratele său vitreg o relație incestuoasă și homosexuală, ceea ce explică fără îndoială de ce mumia sa a fost găsită într-un sarcofag de femeie, fără însemne regale. Analiza mumiei indică o vârstă cuprinsă între douăzeci și douăzeci și cinci de ani, ceea ce nu implică faptul că a devenit regent pe la șaisprezece sau douăzeci și unu de ani. Numele său este pur și simplu omis din unele liste cu regi, însă cu toate acestea nu încape îndoială că a domnit, chiar pentru scurtă vreme – mai puțin de doi ani, între 1354 și 1352 î.Hr. – și că la urcarea pe tron s-a căsătorit cu Meritaton, cea mai mare dintre fiicele lui Akhenaton și ale lui Nefertiti, și prima soție regală.

Meritaton

Fiica cea mai mare a cuplului Akhenaton-Nefertiti, Meritaton s-a născut, se pare, în cel de-al doilea sau în cel de-al treilea an de domnie a lui Akhenaton (1370 sau 1369 î.Hr.). Consacrată ca primă soție regală prin căsătoria cu propriul tată – noțiunea de incest nu exista în Egiptul antic – l-a luat de bărbat, la șaisprezece sau șaptesprezece ani, pe Semenkhere, când acesta a urcat pe tron, apoi a dispărut în mod misterios după moartea lui. Nu se știe dacă au avut copii.

Maketaton

Soră mai mică a lui Meritaton și a doua soție regală, Maketaton nu e cunoscută decât din rare mențiuni. S-ar fi născut înainte de sfârșitul celui de-al patrulea an de domnie a tatălui ei. Nu se cunoaște data morții, în orice caz survenită după cel de-al doisprezecelea an de domnie a lui Akhenaton.

Ankhensepaton

Născută în cel de-al șaselea an de domnie a tatălui ei, și a treia soție regală, Ankhensepaton este cea mai cunoscută dintre fiicele lui Akhenaton și cea cu destinul cel mai zbuciumat. La vârsta de aproximativ treisprezece ani s-a căsătorit cu Tutankhaton (vezi *Măștile lui Tutankhamon*). Unii istorici o consideră mama celei de-a șasea prințese, Setepenre, concepută cu tatăl ei Akhenaton. N-am reținut această ipoteză, evident șocantă pentru sensibilitățile contemporane, din rațiuni ce țin de fiziologie: când Akhenaton a murit, ea avea după toate probabilitățile în jur de unsprezece ani și desigur că nu pe patul de moarte ar fi lăsat-o el însărcinată. Este imposibil ca o fetiță de nouă sau zece ani să poată duce la capăt o sarcină, cu atât mai puțin cu cât Setepenre pare să se fi născut în cel de-al nouălea an de domnie a lui Akhenaton.

Neferneferneruaton-Tashery, Neferneferure, Setepenre

Cele mai mici dintre cele șase fiice ale cuplului Akhenaton-Nefertiti, ele nu par să fi ocupat un loc însemnat în istoria epocii.

Ay

„Prinț fără coroană” al ținutului Akhmim, Ay, de origine nubiană, a exercitat o influență considerabilă în timpul domniilor lui Amenophis al III-lea și Akhenaton. Toate legăturile sale de rudenie îi hărăzeau un asemenea destin. Frate al reginei Ty, tată al lui Nefertiti, ea însăși regină, și al lui Mutnejmet, soția lui Horemheb, cel mai puternic general din regat, văr (sau frate) al unui alt militar puternic, Nakhtim, Ay era, neîndoielnic, un bărbat care prinsese gustul puterii. Ambițiile pe care i le atribuie acest roman nu sunt, desigur, exagerate. Faptul că era cumnatul unui rege, socrul urmașului său și aliatul celor mai puternici doi generali ai regimului nu putea decât să-l încurajeze să aspire la tron.

Tutankhamon

Data nașterii și cea a morții acestui rege, ca și identitatea părinților săi au constituit obiectul a numeroase speculații. Ni s-a părut prudent să ne raliem opiniei lui Christiane Desroches-Noblecourt: Tutankhamon s-a născut aproximativ în 1361 și a murit în jurul anului 1342 î.Hr.

În sfârșit, Horemheb, Nakhtim, marele preot Panesy, Thutu, Pentju, Maya și Mahu sunt personaje istorice.

Pentru a nu-l deruta inutil pe cititor, am păstrat numele grecești tradiționale pentru numeroase așezări: Theba, Memphis, Hermopolis, Heliopolis, Abydos etc.

virtual-project.eu

{1} Egiptul de Sus și de Jos (pământ negru în valea fertilă a Nilului și pământ roșu în deșert). (n. tr.).

{2} Zeul fertilității, reprezentat cu falusul în erecție. (n.tr.).

{3} Divinitate protectoare a casei, înfățișată ca un pitic urât, cu barbă și cu picioarele crăcănate. Era, totodată, zeul dansului și veseliei. (n.tr.).

{4} Arbust ce crește în Africa Orientală, ale cărui frunze, mestecate îndelung, au efect euforizant, comparabil cu cel al amfetaminelor. (n.tr.).

{5} Papirusul era un material prețios, rezervat documentelor oficiale, astfel încât mesajele obișnuite erau scrise pe bucăți de piatră sau de ceramică, numite *ostraca.* Hieratica era scrierea egipteană curentă din epoca respectivă. (n.tr.).

{6} Bijuterie masivă, purtată pe piept. (n.tr.).

{7} *Cassia fistula,* specie de arbust oriental. (n.tr.).

{8} Prelungire fibroasă lată care continuă un mușchi. (n.tr.).

{9} Mic monument constituit dintr-un bloc de piatră, acoperit cu inscripții, însoțite uneori de desene. (n.tr.).

{10} *Pagrus pagrus,* pește asemănător cu *dorada.* (n.tr.).

{11} Anii erau numărați începând cu primul an al unei domnii. Prin urmare, în cazul de față e vorba de penultimul an al domniei lui Akhenaton. (n.a.).

{12} Dubla coroană a Egiptului de Sus și Egiptului de Jos. (n.tr.).

{13} Cantitățile de măsură variau în funcție de districte. (n.a.).

{14} Recipient metalic pentru încălzit. (n.tr.).

{15} Vechi nume pentru Abydos, „Colina Relicvariului", unde se presupunea că e păstrat capul lui Osiris. (n.a.).

{16} Studiul mumiilor a dezvăluit faptul că egiptenii consumau, cu două mii de ani înaintea erei noastre, streptomicină naturală. (n.a.).

{17} În vremea respectivă, Lacurile Amare și Menzaleh erau legate printr-o serie de alte lacuri, fiind numite Întinderea Neagră. (n.a.).

Table of Contents

• PRIMA PARTE •
- ♀ Capitolul 1
- ♀ Capitolul 2
- ♀ Capitolul 3
- ♀ Capitolul 4
- ♀ Capitolul 5
- ♀ Capitolul 6
- ♀ Capitolul 7
- ♀ Capitolul 8
- ♀ Capitolul 9
- ♀ Capitolul 10
- ♀ Capitolul 11
- ♀ Capitolul 12
- ♀ Capitolul 13
- ♀ Capitolul 14
- ♀ Capitolul 15
- ♀ Capitolul 16
- ♀ Capitolul 17
- ♀ Capitolul 18
- ♀ Capitolul 19
- ♀ Capitolul 20

• PARTEA A DOUA •
- ♀ Capitolul 21
- ♀ Capitolul 22
- ♀ Capitolul 23
- ♀ Capitolul 24
- ♀ Capitolul 25
- ♀ Capitolul 26
- ♀ Capitolul 27
- ♀ Capitolul 28
- ♀ Capitolul 29
- ♀ Capitolul 30

♀ Capitolul 31
♀ Capitolul 32
♀ Capitolul 33
♀ Capitolul 34
♀ Capitolul 35
♀ Capitolul 36
♀ Capitolul 37
♀ Capitolul 38
♀ Capitolul 39
♀ Capitolul 40

Table of Contents

• PRIMA PARTE • 3

♀ Capitolul 1 3

♀ Capitolul 2 14

♀ Capitolul 3 30

♀ Capitolul 4 38

♀ Capitolul 5 59

♀ Capitolul 6 71

♀ Capitolul 7 84

♀ Capitolul 8 94

♀ Capitolul 9 103

♀ Capitolul 10 114

♀ Capitolul 11 120

♀ Capitolul 12 128

♀ Capitolul 13 138

♀ Capitolul 14 147

♀ Capitolul 15 157

♀ Capitolul 16 164

♀ Capitolul 17 173

♀ Capitolul 18 184

♀ Capitolul 19 194

♀ Capitolul 20 203

• PARTEA A DOUA • 212

♀ Capitolul 21 212

♀ Capitolul 22 222

♀ Capitolul 23 228

♀ Capitolul 24 238

♀ Capitolul 25 244

♀ Capitolul 26 252
♀ Capitolul 27 259
♀ Capitolul 28 269
♀ Capitolul 29 276
♀ Capitolul 30 284
♀ Capitolul 31 292
♀ Capitolul 32 300
♀ Capitolul 33 306
♀ Capitolul 34 314
♀ Capitolul 35 322
♀ Capitolul 36 330
♀ Capitolul 37 338
♀ Capitolul 38 346
♀ Capitolul 39 355
♀ Capitolul 40 358